

KATALOG RĘKOPISÓW
BIBLIOTEKI KATEDRALNEJ
W GNIEŹNIE

OPRACOWAŁA
JADWIGA RYL

LUBLIN 1982

X 209-36

4

WSTĘP

Niniejszy katalog rejestruje wszystkie — to jest ponad 1000 pozycji — rękopisy zwarte¹, znajdujące się obecnie w Bibliotece Katedralnej w Gnieźnie. Obejmuje on zbiory manuskryptów, należące niegdyś do 1° tzw. „Biblioteki Kapitulnej” oraz 2° „Biblioteki Seminarium Duchownego w Gnieźnie”. Rękopisy pierwszej grupy od początku znajdowały się w pomieszczeniach katedry gnieźnieńskiej i dały początek Bibliotece Katedralnej, jednej z najstarszych w Polsce. Zbiór narastał z biegiem wieków z darów i legatów królewskich, książęcych, arcybiskupich, duchowieństwa wyższego, profesorów Uniwersytetu Jagiellońskiego czy innych znaczących osobistości. Czasem — choć rzadko — drogą zakupu².

Do tego zespołu dołączano nowe nabytki pochodzące ze spadku po zmarłych kapłanach i z darowizn prywatnych oraz manuskrypty, które przejmowano od roku 1960 z archiwaliami różnych parafii.

Zasób manuskryptów „Biblioteki Seminarium Duchownego w Gnieźnie” połączono ze zbiorem katedralnym w końcu 1960 roku³. Zasadniczy trzon tego zbioru stanowią pozycje, które wpłynęły do Biblioteki Seminarialnej, wraz z inkunabułami i starodrukami, z różnych, skasowanych przez zaborcę pruskiego w pierwszej połowie XIX w. klasztorów wielkopolskich⁴. Analiza not proveniencyjnych wskazuje, że są to głównie rękopisy pochodzące z klasztorów: benedyktynów z Lubinia i Mogilna, cysterek z Owińsk, cystersów z Wągrowca, dominikanów z Poznania, franciszkanów konwentualnych z Gniezna i Kalisza, franciszkanów obserwantów (bernardynów) z Chocza, Kalisza, Poznania, Torunia i Wielunia, franciszkanów reformatów z Pakości, jezuitów z Kalisza, Poznania i Torunia, kanoników regularnych laterańskich z Trzemeszna, klarysek z Gniezna, misjonarzy (lazarzysci) z Gniezna oraz norbertanek ze Strzelna.

¹ Katalog nie uwzględnia bardzo bogatego zbioru fragmentów rękopiśmiennych — głównie pergaminowych — wyjętych z opraw, bądź innych rękopisów lub druków, gdzie pełniły rolę kart ochronnych, wyklejek, wszywek itp. (zaczęto je inwentaryzować; dotychczas spisano zaledwie 311 pozycji). Nie ujęto również listów różnych osobistości, np. duży zbiór listów kardynała Włodzimierza Czackiego, Juliana Ursyna Niemcewicza, Karola Liebelta, Jana Onufrego Gorczyckiego — są również jego poezje i innych. Te są ujęte jako jednostki archiwalne w Archiwum Archidiecezjalnym w Gnieźnie. Katalog nie obejmuje również rękopisów muzycznych, głównie z XVIII wieku. Ten bogaty, liczący ponad 600 utworów dział potraaktowano jako oddzielny zbiór specjalny.

² O źródłach wpływów oraz ogólnej charakterystyce zasadniczego, starszego zrębu rękopisów zespołu katedralnego zob. J. Rył: *Biblioteka katedralna w Gnieźnie*, Lublin 1978 (odbitka z ABiMK, t. 32—33, 36), s. 55 i n., 92 i n.

³ „22 listopad 1960”. Zob. Księga akcesyjna Biblioteki AAG od 15.IX.1960 — 17.XII.1979.

⁴ Cenniejsze rękopisy zabrano do Królewskiej Biblioteki w Berlinie. Por. J. Rył: *Katalog inkunabułów zespołu seminarialnego Biblioteki Katedralnej w Gnieźnie*, Lublin 1972 (odbitka z ABiMK, t. 25), s. 2.

Poza powyższymi, do zespołu tego wchodzi rękopisy wytworzone na terenie instytucji, jaką jest Seminarium Duchowne w Gnieźnie. Są to przeważnie traktaty i skrypty z wykładów różnych dyscyplin teologii, filozofii, retoryki, historii Kościoła oraz zbiory głoszonych kazań czy nauk kolekcyjnych.

Oba zespoły posiadają oddzielne, drukowane katalogi, opracowane przez ks. T. Trzcńskiego w pierwszym dziesięcioleciu XX wieku. Niestety, nie są one kompletne — nie obejmują wszystkich manuskryptów.

Katalog rękopisów zespołu kapitulnego w układzie chronologicznym, tylko do XVI wieku⁵, obejmuje łącznie 126 pozycji⁶.

Katalog rękopisów zespołu seminaryjnego, w opracowaniu ks. Trzcńskiego, przy współudziale ks. Arkadiusza Lisieckiego, drukowano dwukrotnie. Pierwsze wydanie z roku 1904 obejmuje tylko manuskrypty do XVI w. włącznie, w sumie 49 pozycji⁷. Następne wydanie z roku 1909, obok przedruku wyżej wzmiankowanych 49 pozycji, ujmuje rękopisy aż po rok 1725, znajdujące się wówczas w Bibliotece Seminarium Duchownego. Jest to (łącznie z przedrukiem) 159 pozycji⁸. Oba katalogi są ułożone chronologicznie według numeru bieżącego, który zarazem pełni rolę sygnatury.

Niniejsza praca, która jest wynikiem długoletniego, systematycznego i gruntownego porządkowania zbioru bibliotecznego po jego tragicznych kolejach w czasie okupacji hitlerowskiej i powrocie do Gniezna, uwzględnia wszystkie rękopisy znajdujące się w dzisiejszej Bibliotece Katedralnej, z zachowaniem odrębności zespołów. Zespół katedralny objęto sygnaturami (według numeru kolejnego) od MS 1—601⁹. Rękopisom z zespołu seminaryjnego, sygnowanym również od numeru 1, dodano numer 1000. Obecnie są to sygnatury: Ms 1001—1476.

Po ostatniej wojnie¹⁰ oba zespoły znacznie się powiększyły, głównie przez nowe pozycje odkrywane w zbiorze bibliotecznym w formie fragmentów czy pojedynczych, wymieszanych kart i częściowo zdefektowanych — na skutek tragicznych dziejów wojennych — manuskryptów. Są to przeważnie traktaty teologiczne, monografie, skrypty z wykładów

⁵ T. Trzcński: *Katalog rękopisów Biblioteki Kapitulnej w Gnieźnie aż do początku wieku XVI*, Poznań 1910.

⁶ Sygnatury Ms od 1—196. Luki w numeracji ciągłej. Brak następujących numerów: 39, 46, 51, 56, 59, 84, 98—99, 101, 105—106, 108—109, 111—127, 129—137, 142, 144, 155—163, 167, 171—179, 181—193. Sygnatura Ms 195 występuje dwukrotnie (w niniejszym katalogu dublet tej sygnatury zmieniono na Ms 198). Dwa rękopisy w katalogu Trzcńskiego występują bez sygnatury. W niniejszym katalogu oznaczono je sygnaturą Ms 1a (= Codex Aureus) i Ms 142 (= Biblia bogato zdobiona z r. 1414).

⁷ T. Trzcński i A. [arkadiusz] L[isiecki]: *Krótkie wiadomości z bibliotek gnieźnieńskich. II. Katalog rękopisów Biblioteki Seminaryjnej w Gnieźnie aż do wieku XVI włącznie*, ułożyli... Poznań 1904. Odbitka z „Przeglądu Kościelnego”, t. VI, s. 212—223, 282—306.

⁸ T. Trzcński, [A. Lisiecki]: *Biblioteka Seminarium Duchownego w Gnieźnie. I. Katalog rękopisów aż do roku 1725*, Poznań 1909.

⁹ Numery 602—1000 zarezerwowano dla przyszłych nabytków Biblioteki Katedralnej.

¹⁰ Najcenniejsze rękopisy zrabowane przez okupanta hitlerowskiego wróciły do Gniezna dopiero w r. 1953, wraz z innymi skarbami katedralnymi, przekazanymi przez władze Związku Radzieckiego.

itp. Tą drogą uzyskano 157 manuskryptów¹¹. Ponadto zasób rękopisów powiększył się o nabytki, które wpłynęły z różnych dawnych bibliotek na terenie archidiecezji gnieźnieńskiej, okazy wydobyte z opraw, bądź pojedyncze dary. Zakwalifikowano je do zespołu katedralnego nadając dalsze kolejne sygnatury.

Katalog niniejszy obejmuje zatem wszystkie rękopisy zwarte, przechowywane obecnie w Bibliotece Katedralnej. Wytworzono je na przestrzeni dziesięciu wieków, mianowicie od IX do XX włącznie.

Z punktu widzenia kryterium zawartości treściowej są to przeważnie dzieła o tematyce teologicznej. Wśród nich, najcenniejsze, bogato i artystycznie zdobione, to księgi liturgiczne. Pokazny zbiór rękopisów z prawa kanonicznego — szczególnie wcześniejsze kodeksy — zawiera również wiele pięknie zdobionych dzieł. Ilościowo, po manuskryptach prawniczych, następują kolejno: rękopisy o treści filozoficznej, humanistycznej, historycznej i medycznej. W późniejszych, XIX i XX-wiecznych, przeważają skrypty z wykładów prowadzonych w Seminarium Duchownym.

Opisy katalogowe, tak dla rejestracji rękopisów średniowiecznych jak i nowożytnych, sporządzono według *Wytocznych opracowania rękopisów w bibliotekach polskich*, Wrocław 1955, z małymi, nieistotnymi modyfikacjami w celu ujednolicenia charakteru całego katalogu.

Za podstawę opracowania rękopisów średniowiecznych, niezależnie od autopsji, posłużyły katalogi ks. Trzcńskiego. On bowiem pierwszy przeprowadził szczegółową analizę zawartości treściowej opisywanych zabytków. Natomiast w oparciu o szczegółowe badania specjalistów, zajmujących się poszczególnymi zabytkami, sprostowano nieliczne, błędne określenia, jakie wykryto w wyżej wspomnianych katalogach.

Niniejszy wykaz rękopisów ułożono według numeru kolejnego sygnatur, podawanych na początku opisu poszczególnych pozycji. Na końcu dołączono, dla uzupełnienia całości, aneks. Jest to zestawienie rękopisów obu zespołów ujętych w katalogach ks. Trzcńskiego, które zaginęły w międzyczasie¹². W aneksie notki bibliograficzne sporządzono według przyjętego schematu w oparciu o wyżej cytowane katalogi ks. Trzcńskiego. Ograniczono się jednak tylko do podstawowych elementów.

Celem łatwiejszego dotarcia do poszukiwanego zabytku, katalog zaopatrzone w indeksy: przedmiotowy, chronologiczny, językowy, proveniencyjny, autorów, skryptorów, imion i nazw geograficznych oraz wykaz sygnatur inkunabułów i poloników XVI-wiecznych, w których znajdują się rękopisy. Przy zestawieniach osobowych załącza się, gdzie to się udało ustalić, dane biograficzne i historyczne.

Zdaję sobie sprawę, że niektóre opisy wymagają wnikliwszych ustaleń, lecz poprzestaję na obecnym etapie stwierdzeń. Sądję jednak, że wykonana praca pozwoli badaczom i specjalistom z różnych dziedzin zorientować się w gnieźnieńskich zasobach rękopiśmienniczych i dotrzeć

¹¹ Zespół katedralny: sygnatury Ms 392—530, zespół seminaryjny: sygnatury Ms 1446, 1449, 1453, 1457—1474.

¹² Do zaginionych należą rękopisy ujęte w drukowanych, wyżej cytowanych katalogach ks. Trzcńskiego: z zespołu katedralnego sygnatury MS 107 i 128; z zespołu seminaryjnego sygnatury MS 1008, 1010, 1011, 1015, 1017, 1020, 1042, 1044, 1050, 1096, 1098, 1138, 1148, 1155. Rękopis sygnowany MS 1157 przesunięto do Archiwum Archidiecezjalnego w Gnieźnie.

do interesujących ich zabytków piśmiennictwa Biblioteki Katedralnej w Gnieźnie.

Serdeczne podziękowanie składam dyrektorowi Archiwum Archidiecezjalnego w Gnieźnie, ks. kan. Władysławowi Zientarskiemu, za życzliwą pomoc przy opracowaniu niniejszego katalogu.

WYKAZ CYTOWANYCH POZYCJI BIBLIOGRAFICZNYCH

- Badecki K.: Znaki wodne w książkach archiwum miasta Lwowa 1382—1600, Lwów 1928.
- Bednarczyk A.: Medycyna polska — Siedemnastowieczny rękopis lekarski, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, r. 24: 1979, z. 2.
- Boiz B.: Najdawniejszy kalendarz gnieźnieński według kodeksu MS 1, Poznań 1971.
- Boiz B.: Nieznany rękopis „Listów” Horacego Gnesnensis 246, „Sprawozdania Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk”, nr 4: 1968.
- Boiz B., Zurowska-Górecka W.: Nieznany rękopis Georkik Wergilego, w: Symbolae philologorum Posnaniensium graecae et latinae, Poznań 1977.
- Briquet C. M.: Les filigranes. Dictionnaire historique de marques du papier, t. 1—4, Leipzig 1923.
- Czopik B.: Procesjonal cystersów wągrowieckich jako zabytek muzyczny (MS 226 Archiwum Archidiecezjalnego w Gnieźnie), Lublin 1970 (maszynopis pracy magisterskiej).
- Denifle M.: Statuten der Iuristen Universität Padua von Jahre 1331, w: Archiv für Literatur u. Kirchengeschichte des Mittelalters 6 (1892).
- Działyński T.: Zabytki dawnej mowy polskiej, Poznań 1857.
- Estreicher K.: Bibliografia polska, t. 1—31, Kraków 1872—1936.
- Formanowicz L.: Katalog inkunabułów Biblioteki Kapitułnej w Gnieźnie, z. 1, Poznań 1939.
- Gieburowski W.: Die „Musica magistri Szydlovite”, ein polnischer Choraltraktat des XV. Jahrh. und seine Stellung in der Choraltheorie und Praxis des XV. Jahrh. in Polen, sowie der Nachtridentinischen Choralreform, Posen 1915.
- Inventarium Ecclesiae Metropolitanae Gnesnensis, 1608, rękopis, sygn. AAG, ACap. B. 118.
- Karlowska-Kamzowa A.: Dekoracja malarska gnieźnieńskiej Biblii Jarosława Bogorzi Skotnickiego, Poznań 1976, odbitka z „Ars Una UAM”.
- Karwowski S., Lanhaus Jakob: Itinerarium bożogrobcy 1768, Poznań 1890.
- Kołodziejska R.: Życie i twórczość Balcera Pstrokońskiego, Poznań 1968 (maszynopis pracy magisterskiej).
- Kryszak F.: Dzieje miasta Pleszewa, Pleszew 1938.
- Łukowski J.: Rzekomy kodeks św. Wojciecha i t. zw. Dekretały Pseudo-Izydora, „Rocznik Towarzystwa Przyjaciół Nauk Poznańskiego”, r. 11: 1881.
- Medycyna polska. Fragmenty rękopisu siedemnastowiecznych anonimów [wyd. A. Bednarczyk], Warszawa 1979.
- Miodońska B.: Związki polsko-czeskie w dziedzinie iluminatorstwa na przełomie XIV i XV w., „Pamiętnik Literacki”, t. 51: 1960.
- Missale Plenarium Bibl. Capit. Gnesnensis MS 149. Facsimile edited by Krzysztof Biegański and Jerzy Woronczak, Graz Warszawa 1970.
- Missale Plenarium Bibl. Capit. Gnesnensis MS 149. Musicological and philological analyses. Musicological analyses by Krzysztof Biegański, philological analysis by Jerzy Woronczak, Graz Warszawa 1972.

- Monumenta Polonia Historica, wyd. A. Bielowski i in., t. 1—6, Warszawa 1961.
- Nehring W.: Kazania gnieźnieńskie, Tekst i glosy z rękopisu wydane, uwagami i słownikiem opatrzone, „Rozprawy Akademii Umiejętności, Wydział Filologiczny”, t. 25: 1897.
- Nehring W.: Wiadomość o rękopisie gnieźnieńskim, zawierającym najdawniejsze statutu Uniwersytetu Padewskiego z r. 1301, „Ateneum”, t. 3: 1892.
- Obertyński Z.: Pontyficale arcybiskupa lwowskiego Jana Rzeszowskiego w Bibliotece Kapitułnej w Gnieźnie, Lwów 1930.
- Pawlak I.: Graduał klarysek gnieźnieńskich z 1413 r. jako dokument kultury muzycznej Gniezna, „Nasza Przyszłość” t. 24: 1966.
- Pawlak I.: Graduał Macieja Drzewickiego z 1536 roku (dzieje i zawartość), „Studia Gnesnensis”, t. 3: 1977.
- Piekosiński F.: Średniowieczne znaki wodne zebrane z rękopisów, przechowywanych w archiwach i bibliotekach polskich, głównie krakowskich, wiek XVI, Kraków 1893.
- Potkowski E.: Heretyk Stefan z Marchii, w: Polska w świecie. Szkice z dziejów kultury polskiej, Warszawa 1972.
- Rozanow Z.: Gnieźnieński kodeks Olbrachta, „Studia Renesansowe”, t. 4.
- Rybus H.: Królewicz kardynał Fryderyk Jagiellończyk, Warszawa 1935.
- Ry J.: Biblioteka Katedralna w Gnieźnie, Lublin 1978, nadbitka z ABiMK, t. 32—33, 36.
- Ry J.: Nieznany złoty kodeks Biblioteki Katedralnej w Gnieźnie, „Studia Gnesnensis”, t. 5: 1979/1980.
- Ry J.: Katalog inkunabułów zespołu seminaryjnego Biblioteki Katedralnej w Gnieźnie, Lublin 1972, nadbitka z ABiMK, t. 25.
- Sawicka S.: Les principaux manuscrits à peinture de la Bibliothèque Nationale de Varsovie, du Château Royal et des Bibliothèques de Zamoyski à Varsovie, du Séminaire de Plock et du Chapitre de Gniezno, „Bulletin de la Société Française de Reproductions de manuscrits à peintures”, 19-e année, Paris 1939.
- Stenzel G. A.: Urkundenbuch des Bistums Breslau, Breslau 1865.
- Trzcinski T.: Katalog rękopisów Biblioteki Kapitułnej w Gnieźnie aż do pocz. wieku XVI, Poznań 1910.
- Trzcinski T.: Miniatury w antyfonarzu katedry gnieźnieńskiej, Warszawa 1907, odbitka z „Przeglądu Historycznego”, t. 4: 1907, z. 2/3.
- Trzcinski T., [A. Łisiecki]: Biblioteka Seminarium Duchownego w Gnieźnie. I. Katalog rękopisów aż do roku 1725, Poznań 1909.
- Trzcinski T., [Arkadiusz] Łisiecki: Krótkie wiadomości z bibliotek gnieźnieńskich. II. Katalog rękopisów Biblioteki Seminaryjnej w Gnieźnie aż do wieku XVI włącznie, Poznań 1904, odbitka z „Przeglądu Kościelnego”, t. 4.
- Vetulani A.: Dekret Gracjana i pierwsi dekretyści w świetle nowego źródła, Wrocław 1955.
- Vetulani R.: Gnieźnieński rękopis formularza Marcina de Ebulo, nadbitka z „Prawa Kanonicznego”, 1963.
- Vetulani A.: Les manuscrits du Décret de Gratien et des oeuvres de décrétistes dans les bibliothèques polonaises, nadbitka ze „Studio Gratiana”, vol. 1, Istituto Giuridico Università di Bologna 1953.
- Vrteł-Wierczyński S.: Kazania gnieźnieńskie. Podobizna, transliteracja, transkrypcja, Poznań 1953.
- Vrteł-Wierczyński S.: Kilka nieznanych tekstów staropolskich XV i XVI wieku, „Pamiętnik Literacki”, t. 28: 1931.

Wolny J.: Łaciński zbiór kazań Peregryna z Opola i ich związek z tzw. Kazaniami Gnieźnieńskimi, nadbitka ze „Sredniowiecze. Studia o kulturze”, Warszawa 1961.

Wolny J., Zawadzki R. M.: Królowa Jadwiga w tradycji kaznodziejskiej XV w., nadbitka z „Analecta Cracoviensia” 1976.

WYKAZ SKRÓTÓW

AAG — Archiwum Archidiecezjalne Gnieźnieńskie	l. — liber
ABiMK — Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne	lac. — łacina
abp — arcybiskup	m. — miasto, miejscowość
ACap — Archivum Capituli	m. in. — między innymi
bl. — błogosławiony	masz. — maszynopis
BN — Biblioteka Narodowa	MPH — Monumenta Poloniae Historica
bp — biskup	nadb. — nadbitka
cap. — caput	niem. — niemiecki
CM — Congregatio Missionis	nie opr. — nie oprawiony
Conv. — Conventualium	nib. — nie liczbowane
cz. — część	nt. — na temat
def. — defekt	observ. — obserwanci
D.I.U. — Doctor Iuris Utriusque	obwol. — obwoluta
druk. — drukarnia, drukowane	ochr. — ochronna
dypl. — dyplom	OFM — Ordo Fratrum Minorum
E. — Etreicher: Bibliografia	ok. — około
Form. — Formanowicz L.: Katalog inkunabułów	okładz. — okładzina
fragm. — fragment	OP — Ordo Praedicatorum
franc. — francuski	opr. — oprawa
gl. — głównie	pap. — papier
gnieźn. — gnieźnieński	par. — parafialne
gr. — grecki	perg. — pergamin
hebr. — hebrajski	piecz. — pieczęć
hr. — hrabia	pl. — płótno
i in. — i inni	pipit. — półpłótno
inc. — incipit	pisk. — półskórek
Inc. — Incunabula	pocz. — początek
JO — Jaśnie Oświecony	pol. — polski
JW — Jaśnie Wielmożny	poł. — połowa
jw. — jak wyżej	por. — porównaj
k., kk. — karta, karty	pp. — papież
kan. — kanonik	pro. — proweniencja
kard. — kardynał	przej. — przejęte
karm. — karmelita	przel. — przełom
Kat. Korytk. — Katalog Korytkowski-go z 1877 r.	r. — recto
kl. — kieryk	r. — rok
kol. — kolumna	R. D. — Reverendus Dominus
ks. — książka	r. v. — recto, verso
	rjęz. — różnorodny
	rkps — rękopis
	s., ss. — strona, strony
	SJ — Societatis Jesu

sk. — skóra
skł. — składka
sufr. — sufragan
sygn. — sygnatura
szl. — szlachcie
śp. — świętej pamięci
św. — święty
tabl. — tablica
tekt. — tektura
Trzc. — Trzebiński: Katalog
tyt. — tytułowa
v. — verso

w. — wiek, wiersz
w. in. — wiele innych
wewn. — wewnętrzne
wg — według
wł. — włoski
wspł. — współczesna
W-wa — Warszawa
wyd. — wydanie
wys. — wysokość
zapis. — zapisany
zob. — zobacz
zw. — zwany

SPIS RĘKOPISÓW ZESPOŁU KATEDRALNEGO WEDŁUG NUMERU KOLEJNEGO SYGNATUR MS

1. Łac. Przel. VIII/IX w. Perg. 19×15,5 cm. K. 151, w tym 1 nie zapis. Opr. deska, aksamit XX w.

„Evangelium cum capitulare evangeliorum de anno circulo”. Evangelie z kalendarzem.

Inc. s. 1: „docet nec debere sollicitum esse in crastinum X Usque et ego resuscitabo eum in nouissimo die” (s. 300).

Zawiera: 1. Spis treści. S. 1—8 (brak pocz.).

Na s. 1: „Novum Testamentum seu Evangelium Jesu Christi Domini nostri” [XVIII w.].

2. Ewangelia św. Mateusza (od 1. 8—26, 55) s. 9—84.

3. Ewangelia św. Marka (od 5, 33) s. 85—127.

4. Ewangelia św. Łukasza (od 4, 1) s. 127—212.

Na s. 127: „Explicit euangelium secundum Marcum. Incipit prologus in Luca. Lucas Syrus Antiochensis arte medicus discipulus apostolorum”.

5. Ewangelia św. Jana (od 5, 38) s. 213—267.

Na s. 267: „Explicit Euangelium secundum Johannem J V I D CCC”.

6. „Incipit capitulare euangeliorum de anni circulo”. s. 268—300.

Na s. 3 i 300 notatki ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.), dotyczące pochodzenia i zawartości rkpsu.

Def.: Brak pocz., 1 k. po s. 8, 1 k. po s. 20, 16 kk. (składki nr VI—VII) po s. 24, 8 kk. (skł. nr XII) po s. 132, 8 kk. (skł. nr XVIII) po s. 212.

Pismo 3 rąk; wczesna minuskuła karolińska z uwzględnieniem elementów majuskulnych (uncjała); 1 kol. na s. wierszy 20 (głównie scriptura continua), wysokość w. od 1—3 mm; na marginaliach pismo iroszkońskie; ostatnia k. nie zapisana; numerowane składki; rkps rubrykowany.

Składek (zachowanych) 20, głównie kwaterniony.

Zdobienia: na s. 8 i 212 odbicie po obramieniu.

Druk.: B. Bolz: *Najdawniejszy kalendarz gnieźnieński według kodeksu MS 1*, Poznań 1971.

Prow.: „Rndm Capituli Gnesn.” [XVIII w.] s. 1.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] s. 1.

1a. Łac. Po 1086. Perg. 32,5×23 cm. K. 111. Opr. sk. i srebro. XVII w. „Codex aureus”, „Evangelistarium”, „Złoty kodeks gnieźnieński”. Jest to ewangelista zawierający perykopy ewangelijne na niedziele i uroczystości roku kościelnego od wigilii Bożego Narodzenia do uroczystości konsekracji kościoła.

Inc. k. 4: „In nomine sanctę et individę Trinitatis incipiunt Evangelia in summis festivitibus ad missam legendam X venit enim filius querere et salvum facere quod perierat” (k. 111).

Na k. 1, 22, 24, 47v, 49, 58, 59, 61, XVI- bądź XVII-wieczne uzupełnienia, głównie perykopy ewangelijne dla nowo wprowadzonych uroczystości.

Na k. 111v: „Praetiosum Missale hoc manuscriptum originem suam omnino habuit ante institutas festivitates, de quibus tacet [...] Ita ergo argumentatur pro eruenda antiquitate hujusque libri, ac subscribit Adalbertus Brodziszewski anno 1839 Gnesnae”.

Na k. 45, 48v, 49, 59, 62 notacja muzyczna bezliniowa nad tekstem (tylko w pewnych miejscach) z ok. 1400 roku.

Def.: pęknięcia (wzdłuż przygrzbietowych linii obramowań) na k. 16—18, 23, 25—27, 34—36, 40, 64; obcięcia kart przy przeoprawieniu (w XVII w.) spowodowały uszkodzenia ozdóbnych obramowań na k. 91—98; wskutek dawnych zawilgoceń złoto w tekście oraz farby w iluminacjach i innych zdobieniach w wielu miejscach starte i zamazane.

Pismo 1 ręki; majuskuła romańska i uncjała (niektóre litery) oraz kursywa romańska (dopiski z XVI i XVII w.), 1 kol. na s., wierszy przeciętnie 17—18, wysokość od 9—12 mm; tekst malowany złotem na zielonym podkładzie (farba), konturowany minią; inicjałki w incipitach zdań większe, z kolorowym, często ornamentalnym, tłem. Foliacja z początku XVII w., błędna (k. 1, potem 2 nlb, następnie znów k. 1+1 nlb; k. 15 brak (w foliacji), k. 25 nlb, k. 26 podwójna).

Składek 15, głównie kwaterniony.

Zdobienia: Każda strona tekstu ujęta w ozdobną, kolorową ramkę (przeciętnie 24×15 cm), całostronicowych iluminacji 20, inicjałów ornamentalnych (plecionka romańska) dużych ok. 91.— Zob. S. Sawicka: *Les principaux manuscrits à peintures de la Bibliothèque Nationale de Varsovie, du château Royal et des Bibliothèques: de Zamoyski à Varsovie, du Séminaire de Plock et du Chapitre de Gniezno*, „Bulletin de la Société Française de Reproductions de Manuscrits à peintures”, 19-e année, Paris 1938, s. 255—280.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 14051.

Opr.: deski pokryte brązową skórą, plakietka srebrna, pozłacana, trybowana. Na I okładzinie: Chrystus na krzyżu, Matka Boża, św. Jan Ewangelista, po bokach aniołowie z kielichami, nieco wyżej wyobrażenia Trójcy Św., słońce i księżyc; w narożach Ewangelistów. Tylna okładzina: pośrodku herb kapituły gnieźnieńskiej, w narożach przedstawienia świętych: Wacława, Pawła Apostoła, Wojciecha i Stanisława; pozłacane klamry. Oprawa z poł. XVII w. (kompilacja; są tu elementy wcześniejsze — gotyckie i późniejsze — barokowe) wykonana na wzór pierwotnej, szczegółowo opisanej w ACap. B 118, 1608: „Inventarium Ecclesiae Metropolitanæ Gnesnensis”, s. 130.

Prow.: Biblioteka Katedralna w Gnieźnie. Fundacja Bolesława Śmiałego?

Wyjęto jako odrębną całość pierwszą składkę (6 kart) zapisaną minuskułą romańską. Zob. Ms 600 „Codex pretiosus”.

2. Łac. Po 1160. Perg. 32×22,5 cm. K. 175, w tym 2 nie zapis. Opr. aksamit, srebrna plakietka, XVI w.

„Evangeliarium Crusvicense”, „Kodeks kruszwicki”, „Ewangeliarz kruszwicki”. Zawiera cztery Ewangelie, każda poprzedzona przedmową i spisem rozdziałów („capitula”). Na początek (k. 4—9) „Kanon Euzebiusza” czyli konkordancje.

Inc. k. 1: „Prefatio sci Iheronimi presbyteri de Evangelis et canonibus X nec ipsum arbitror mundum capere eos qui scribendi sunt libros” (k. 173v).

Def.: Plamy z wilgoci na wszystkich kartach; uszkodzone (w dolnym narożu): k. 7—9, 11—12, 15—18, 20—45, 48—52, 56—61, 67—70, 74—77, 81—84, 87—105, 107—175.

Pismo 1 ręki; minuskuła późnoromańska (na niektórych kartach — częściowo, głównie złotem — kapitała romańska). 1 kol. na s., wierszy przeciętnie 24, wys. 4—6 mm; pierwsze litery poszczególnych rozdziałów od 10—18 mm, złote. Tekst pisany złotem (częściowo) na k. 1r, 7—9v, 10r, 16—17r, 58—59r, 63r, 88v—89r, 94r, 135—137, 141; nie zapis. k. 174—175. Rkps rubrykowany.

Składek 23, głównie kwaterniony.

Zdobienia: Kompozycji całostronicowych (łącznie z kanonami) 33, tekst pisany złotem na pergaminie barwionym purpurowo na k. 16v—17, inicjały ornamentalne (plecionkowe), pisane złotem i srebrem, liczne, w tym 9 dużych.— Zob. S. Sawicka: *Les principaux manuscrits à peinture de la Bibliothèque Nationale de Varsovie, du château Royal et des Bibliothèques: des Zamoyski à Varsovie, du Séminaire de Plock et du Chapitre de Gniezno*, „Bulletin de la Société Française de Reproductions de Manuscrits à peintures”, 19-e année, Paris 1938, s. 280—292.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 14071.

Opr.: Renesansowa, deski pokryte czerwonym aksamitem. Na I okładzinie artystyczne okucie ze srebrnej, trybowanej blachy, pośrodku relikwiarz z woskowym agnuskim (Agnus Dei), otoczony czterema połączonymi medalionami (personifikacja czterech rzek rajszych). Na II okładzinie 5 srebrnych guzów, także klamry.

Prow.: Kolegiata kruszwicka. W Gnieźnie od 1848, na polecenie abpa Leona Mikołaja Przyłuskiego.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

3. Łac. XV w. Pap. 30,5×21,5 cm. K. 393. Opr. pisk. XIX w.

„Biblia. Vetus Testamentum”. Pismo św. Stary Testament: od 1 Paralipomenon 1, 18, księgi Ezdrasza (również niekanoniczne 3 i 4), czterech proroków wielkich, Judyt, Ester, Tobiasz, dwunastu proroków małych, Job, Baruch, Machabeuszów — do 2 Mach. 5, 25.

Inc. k. 1: „autem genuit Sala qui et ipse genuit Heber X qui cum venisset Apolonius Iherosolimam” (k. 393v).

Nieliczne dopiski uzupełniające ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.).

Def.: Brak pocz. i końca; uszkodzone k. 1—11; plamy z wilgoci.

Pismo 1 ręki, kursywa gotycka, 2 kol., numerowane składki, rkps rubrykowany.

Składek 32, głównie seksterniony.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

Filigran: Głowa wolu z gwiazdą osadzoną na przecie między rogami, por. Badecki, tabl. II 9.

4. *Łac. XII w. Perg. 30×21 cm. K. 110. Opr. sk. XVIII w.*

„Expositio beati Hieronimi in Daniele et Osee (et Joel) prophetas”. Komentarze do Pisma św. Starego Testamentu.

Inc. s. 1: „Contra prophetam Daniele duodecim libros scripsit Porphirius X Diligit Dominus portas Syon super omnia tabernacula Iacob” (s. 218).

Na k. 1 ochr.: „infundo ego pywka Bidgosiensis” (pismo nieco późniejsze).

Na wszystkich kartach glosy marginalne z XV w.

Na s. 1: notatka ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotycząca czasu powstania rkpsu.

Def.: Brak skl. V (8 kart) po s. 64, VII po s. 80, IX po s. 96, XII po s. 128.

Pismo 1 ręki, minuskula romańska, 1 kol., wierszy przeciętnie 30, wys. 3—4 mm. numerowane składki.

Składek: (zachowanych) 14, kwaterniony.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 18935.

Opr.: Karton pokryty czarną, barwioną skórą. Na grzbiecie złotem wyciśnięty tytuł.

Prow.: 1. „Liber ecclesie Gneznensis” [XIII w.] s. 1; 2. „Rndmi Capituli Gnesn.” [XVIII w.] s. 1.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] 1 k. ochr., s. 218.

5. *Łac. 1416. Pap. 30,5×22 cm. K. 352. Opr. sk. XVIII w.*

„Liber Pantheon Gotfridi Viterbiensis”. Historia królów świata.

Inc. s. 3: „Quicumque breviter et perfecte vult totum librum istum cognoscere, legat ante omnia capitula ista, que per XXXIII particulas sunt distincta. Igitur a prima particula incipiamus. De divina essentia, de mundo archetipo et de fide catholica secundum Athanasium X Omnes isti subscripti fuerunt historiographi Romanorum. Marius Maximus [...] Suetonius Tranquillinus Valerius” (s. 698—9).

Na s. 25: „Super librum Pantheon Gotfridi episcopi Viterbiensis imperialis aule capellani inducens preconia et testificaciones omnium prophetarum de domino Iesu Christo”.

Na s. 29 (kończy się spis): „Sequitur prohemium Gotefridi ad papam Gregorium VIII super Pantheon”.

Na s. 30: „[S]ummo et universali pape Gregorio VIII° et patri suo reverendissimo Gotfrido Viterbiensis sacerdos indignus, imperialis aule capellanus, seipsum in obsequio et obediencia subiectissimum”.

Na s. 696—697: „Cathalogus regum Lombardorum [...] usque ad tempora Frederici imperatoris et filii eius regis Henrici sexti. Quorum temporibus ego Gotfridus episcopus Viterbiensis imperatoris Frederici capellanus iustiusmodi librum composui et conscripsi ad honorem Dei et ecclesie atque imperii et ad omnis lectoris perpetuam utilitatem. Precor igitur omnes huius libri lectores, ut amore Dei et summe caritatis intuitu benedicant anime mee et parentum meorum. Lector amore Dei sepe memento mei etc. Finis huius operis Pantheon m^olxxxvi in Constancia scripti et finiti per N. h.”.

Na s. 697: „De VII miraculis secundum Solinum de mirabilibus mundi”.

Na s. 3: notatka ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotycząca treści i czasu powstania rkpsu.

Pismo 1 ręki; kursywa gotycka; rkps rubrykowany.

Składek 30, seksterniony.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 18936.

Opr.: Karton pokryty czarną, barwioną skórą. Na grzbiecie złotem: „Goddefrid z Witerby Historia świecka i kościelna”.

Prow.: „Iste est liber ecclesie Gneznensis Pantheon nuncupatus” teksturą gotycką na 1-szej, pergaminowej karcie [XV w.]. Prawdopodobnie z daru abpa Mikołaja Trąby.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [kon. XVIII w.] s. 3, 440, 669; 2. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] s. 1.

Dawna sygn.: „123”.

Filigran: 1. Korona królewska; 2. Głowa wolu z różą na przecie, por. Piekosiński, tabl. 17 167; 3. Smok skrzydlaty, por. Piekosiński, tabl. 28 268.

6. *Łac. XII w. Perg. 31,5×22 cm. K. 117. Opr. sk. XX w.*

„Explanatio in vetus testamentum”. Homilie do ksiąg (1—3) Mojżeszowych.

Inc. s. 1: „quoniam ablatus est maledictum terre, quod dederat dominus X ipsi gloria in eterna secula seculorum. Amen”.

Na marginaliach liczne, XV-wieczne glosy, pismem dwóch rąk. Na s. 14, 20, 44, 54 wymieniony dziekan gnieźnieński Jakub Kot z Dębna, na s. 115, 155 abp gnieźn. Jakub Siemieński.

Def.: Brak pierwszej składki (8 kart) oraz 1 karty po s. 14.

Pismo 1 ręki; minuskula romańska w 1 kol., wierszy 38, wys. 3—5 mm; składki oznaczone: B—R; rkps rubrykowany.

Składek 15, kwaterniony.

Zdobienia: Inicjały ornamentalne o motywach roślinnych w sumie 31, zoomorficznych na s. 5, 28 oraz figuralny na s. 23.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 18937.

Prow.: „Rndmi Capituli Gnesn.” [XVIII w.] s. 1.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] s. 1, 233.

Dawna sygn.: „24”.

7. *Łac. Pol. XV w. Pap. 31×22 cm. K. 443, w tym 6 nie zapis. Opr. sk. wspł.*

„Explanatio evangeliorum”. Komentarz do Pisma św. Nowego Testamentu.

Inc. k. 1: „Prima pars libri huius que procedit, nullam de passione mentionem facit expresse. Secunda vero pars, que hic sequitur, frequenter de passione facit mentionem et tandem continet passionem et eorum que ultra sunt, seriem. Post premissa ergo venit Ihesus tamquam saluator X in fine sibi debet hoc stare” (k. 436).

Na k. 433v: „Explicit hoc opus collectum ex diuersis et pluribus, de quo si quis quod suum est tolleret, paruum uel nichil colligendi remaneret. Domine Ihesu Christe fili Dei viui, digneris propicius misereri premissa colligendi et cuilibet eis bene utenti, et scriptori scribenti. Amen”.

Na k. 434: „Incipiunt Rubrice capitulorum premissae istius uoluminis partis secunde de vita Christi”.

Na II (perg.) k. ochr.: „1461° die Mercurii VII mensis Januarii in N. p. B. m. B.”

Na I (perg.) k. ochr. pismem XVIII-wiecznym: „Explanatio Evangeliorum m[i]ssar[um] ignoti authoris”.

Pismo kilku rąk; kursywa gotycka w 2 kol. Nie zapis. k. 175, 437—441. Składek 37, seksterniony.

Opr.: Deska pokryta szarą skórą. Na tylnej okładzinie średniowieczny zapis atramentem: „Secunda pars de vita Christi”.

Prow.: „Ex Bibliotheca Rndmi Capituli Metropol. Gnesnen.” [XVIII w.] k. 1.

Dawna sygn.: „29”.

Filigran: 1. Smok skrzydlaty, por. Piekosiński, tabl. 28 268; 2. Głowa wołu, oczy, gwiazda na przecie między rogami, por. Badecki, tabl. I 6; 3. Dzwon z sercem i trzema uchwytami, por. Piekosiński, tabl. 59 592; 4. Dzwon kościelny, por. Piekosiński, tabl. 58 572; 5. Lilia heraldyczna, por. Piekosiński, tabl. 39 369; 6. Łuk, bez strzały, por. Piekosiński, tabl. 46 449; 7. Potrójny pagórek z krzyżem, por. Piekosiński, tabl. 63 641.

8. Łac. Pocz. XIV w. Perg. 29×21 cm. K. 216. Opr. sk. pocz. XX w. „Summa Raymundi de Pennaforte” (de poenitentia et de matrimonio).

Inc. s. 3: „Quoniam ut ait Ieronimus secunda post naufragium tabula est culpam simpliciter confiteri, ne impericia ministrantis predictam tabulam submergi contingat aliquando naufragantes, ego Raimundus frater ordinis predicatorum [...] presentem summulam ex diversis auctoritatibus et maiorum meorum dictis diligenti studio compilavi X explicit summa de matrimonio” (s. 432).

Na s. 2: (pismo nieco późniejsze) „Summa Raymundi cum apparatu. Iste Raymundus fuit tercius magister ordinis nostri”.

Na s. 363: „Quoniam frequenter in foro penitenciali dubitationes circa matrimonium immo etiam interdum quasi perplexitates occurrunt, ad honorem Dei et animarum profectum post summulam de penitencia spiritualem de matrimonio subieci tractatum [...]”.

Pismo 1 ręki; tekstura wczesnogotycka, 2 kol.; rkps rubrykowany.

Składek 18, seksterniony.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 18938.

Zdobienia: Inicjały malarskie: figuralne i roślinne na s. 3, 4, 108, 109, 136, 187, 363. W akapitach liczne, czerwono-błękitne inicjały kaligraficzne.

Prow.: 1. Blżej nie określony klasztor dominikanów; 2. „Ex Bibliotheca Rndmi Capituli Metropolitani Gnesnensis” [XVIII w.] s. 3.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] s. 1, 3; 2. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] s. 3, 432.

Dawna sygn.: „67”.

9. Łac. 1392. 29,5×20,5 cm. K. 275, w tym 7 nie zapis. Opr. pisk. XIX w.

„Postilla in evangelia dominicalia pro usu universitatis Pragensis”. Zbiór kazań.

Inc. s. 3: „Postilla studencium sancte Pragensis uniuersitatis. Evangelia dominicalia que leguntur per annum X Explicit postilla domini Conradi, in qua dominicalia ewangelia et etiam alia omni modica continentur. Anno

domini millesimo tricentesimo nonagesimo secundo per manus Laurentii de nowaciuitate et hoc in die sancti Andree. Amodo dicti spiritus ut requi” (s. 521).

Na s. 522—531 wykład dekalogu.

Na s. 532—533 homilia o tańcach: „Sequitur sermo de corea. Crisostomi omilia 1. super Mattheum xj. Die autem. Quoniam adhuc idem demon saltat in corisantis”.

Na pergaminowych kartach ochronnych zapiski treści teologicznej — inna ręka.

Pismo 1 ręki; kursywa gotycka; 2 kol.; numerowane skl.; rkps rubrykowany.

Skryptor: „Laurentius de Novacivitate”.

Składek 22, seksterniony i septerniony.

Zdobienia: Inicjał kaligraficzny, czerwono-czarny na s. 3.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 18939.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] s. 1, 3, 533, 548.

Dawna sygn.: „22”.

Filigran: Dzwon kościelny z sercem i trzema uchwytami, por. Piekosiński, tabl. 60 604.

Zawiera ten sam tekst co Ms 14.

10. Łac. II poł. XIV w. 29,5×21 cm. K. 269, w tym 1 nie zapis. Opr. pisk. XIX w.

Zbiór kazań łacińskich.

1. „Expositio variorum locorum evangelii et sanctae Scripturae”. S. 3—222.

Inc. s. 3: „In capite ieiunii sermo primus. Revertere revertere Sinamitis X Eterna beatitudine remunerandos scilicet in gloria paradisi ad quam quoque nos perducatur. Amen” (s. 222).

2. Sermones Alberti de Padua. S. 225—538.

Inc. s. 225: „Expedita prima parte tertie partis quae fuit de Cristi passione X Sequitur quarta pars operis expeditis cum Dei adiutorio primis tribus partibus et cetera” (s. 538).

Na s. 226: „Porro propter prosecutionem operis est sciendum, quod. licet in precedentibus venerabilem magistrum meum subsecutus [...] sciencie videar in magna parte studento profeci, quod tam in lectoratu quam in bacalariatu quando et magisterio suo adepto precipuus doctor meus exstiti, magistrum videlicet Albertum de Padua recolente memorie in postillando hactenus secutus fuerim cum additionibus et variacionibus plurimis doctorem. Quare cum omnino etatis processu [...] sicut hactenus de suis haurire fontibus ne opus usquequaque remaneat imperfectum prefatum magistrum meum Albertum quare tum ad postillam adhuc formalius in aliquibus sequi nullatenus erubescio. In sermonibus autem sicut hucusque illum magistrum qui dat parvulis intellectum”.

Pismo kilku rąk; kursywa gotycka; rkps rubrykowany; 2 kol. na s. 3—222.

Składek 23, głównie seksterniony.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 18940.

Prow.: „Variorum Sacrae Scripturae locorum MSS ex Bibliotheca Rndmi Capituli Metropol. Gnesnensis” [XVIII w.] s. 3.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] s. 1, 3, 538.

Filigran: 1. Głowa wołu. Gwiazda sześciopromienna na przecie między rogami, por. Piekosiński, tabl. 13 125; 2. Waga z okrągłymi szalkami, por. Piekosiński, tabl. 53 507.

11. *Łac. Przeł. XIV/XV w. 30×22 cm. K. 169. Opr. sk. wspł.*

„Guilhelmi Durandi repertorium aureum”. Prawo kanoniczne. Streszczenie i wyjaśnienie 5 ksiąg Dekretalów.

Inc. s. 1: „Incipit repertorium aureum domini Gwilhelmi Durandi X Explicit repertorium magistri Gwilhelmi Durandi Aureum” (k. 334).

Na s. 335—338 „Sermo ad clerum”.

Inc. s. 335: „Computati sunt inter filios Dei et inter sanctos sors illorum est X ad quam nos perducere dignetur rex omnium angelorum. Amen. Explicit sermo ad clerum bonus etc.” (s. 338).

Pismo 2 rąk, kursywa gotycka, rękopis rubrykowany, numerowane składowki. Składek 14, seksterniony.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 20164.

Opr.: Deska pokryta szarą skórą, na niej tytuł inkaustem, pismem gotyckim. Rzemikowe wiązania.

Prow.: Z legatu Piotra z Zawichostu, por. AAG. Dypl. Nr 289 (22.X.1414).

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] 1 k. ochr., s. 1. Dawna sygn.: „66”.

Filigran: 1. Pierścień przecięty przez środek długim prętem zakończonym na końcach gwiazdą sześciopromienną, por. Piekosiński, tabl. 73 749; 2. Głowa wołu z gwiazdą sześciopromienną na przecie, por. Piekosiński, tabl. 5 50; 3. Dwuwieżowa brama forteczna, por. Piekosiński, tabl. 76 784.

12. *Łac. 1407. Perg. 20,5×21,5 cm. K. 200. Opr. sk. XX w.*

„De laudibus beatissimae Virginis Mariae Alberti Magni”. Kazania o Matce Bożej.

Inc. k. 1: „Primo queritur an necesse fuerit hanc missionem esse, et videtur quod non X Explicit liber de Laudibus beatissimae virginis finitus in vigilia sancti Thome apostoli sub anno Domini m° cccc° septimo. Finis adest operis mercedem posco laboris” (k. 200).

Na k. 1 i 2 zapiski ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotyczące czasu powstania i autora manuskryptu.

Def.: Uszkodzona (ucięta) k. 1, 2; ślad wyciętych kart: 1 po k. 49, 1 po k. 71.

Pismo 1 ręki, kursywa gotycka, 2 kol., rkps rubrykowany.

Składek 20, kwinterniony.

Zdobienia: Wielobarwny, złożony inicjał malarski na k. 1; 32 inicjały kaligraficzne czerwono-błękitne.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 18941.

Prow.: „Rndmi Capituli Gnesn.” [XVIII w.] k. 1.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] k. 2, 200v.

13. *Łac. 1388. 29,5×21,5 cm. K. 82, w tym 5 nie zapis. Opr. sk. wspł.*

„Explanatio psalmodum”.

Inc. k. 1: „Psalterium accepit a psallin grece quod dicitur instrumentum

musicum latine scilicet organum decacordum X Omnis spiritus laudet Dominum. Scilicet angelicus et humanus et cetera. Rinthfleisch. Explicit psalterii glosa brevis et utilis per manus R. sub anno Domini millesimo c°c°c° octuagesimo octavo in vigilia apostolorum Philippi et Iacobi laus Deo. Non diligo festum cum nullum sentio comestum, sed gero cor mestum, dum non sit honestum” (k. 77v).

Pergaminowe wszywki z XIII-wiecznym tekstem i notacją muzyczną na czterolinii.

Def.: Uszkodzone k. 82 i 91.

Pismo 1 ręki, kursywa gotycka, 2 kol., rkps rubrykowany, numerowane składowki.

Skryptor: Rinthfleisch k. 77v.

Składek 7, seksterniony.

Zdobienia: 142 inicjały ornamentalne, czerwono-czarne; zdobienia marginalne na k. 53—54v.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 18942.

Opr.: Deska pokryta szarą skórą, resztki metalowych klamer, ślad kałeny.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca”. [XX w.] k. 1, 77v.

Dawna sygn.: „31”.

Filigran: Głowa wołu. Między rogami gwiazda na przecie, por. Badecki, tabl. I 6.

14. *Łac. 1393. 30×21 cm. K. 254. Opr. sk. XX w.*

„Postilla in evangelia dominicalia pro usu universitatis Pragensis”. Zbiór kazań.

Inc. s. 3: „Postilla studencium sancte Pragensis uniuersitatis ut super evangelia dominicalia que leguntur per annum X Explicit postilla super evangelia dominicalia que leguntur per annum et intitulatur postilla domini Conradi. Martinus fuit scriptor istius libri de shola dicta Patryzn Pragensis dyocesis. Nota de monachis mendicantibus minoribus et de predicatoribus qualem auctoritatem habent. Quere in sermone illo de decem leprosis. ibi bene declaracionem inuenies circa istum punctum sexto racionabiliter” (s. 507), następnie pismem 2 rąk notatki nawiązujące do tekstu.

Na s. 257: „Explicit prima pars postille domini Conradi per manus Martini in anno domini millesimo cccclxxxiiij° feria iij iij° temporum in aduentu Domini”.

Na s. 3 notatka ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotycząca rkpsu.

Def.: ślad wyciętej karty po s. 306.

Pismo kilku rąk, kursywa gotycka, 2 kol., rubrykowany.

Skryptor: „Martinus de Patryzn” s. 507.

Składek 23, głównie seksterniony.

Zdobienia: Inicjały figuralne na s. 3, 259.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 18943.

Prow.: „Rndmi Capituli Gnesn.” [XVIII w.] s. 3.

Filigran: 1. Dzwon kościelny z sercem i trzema uchwytami, por. Piekosiński, tabl. 60 564; 2. Głowa wołu. Między rogami gwiazda ośmiopromienna na przecie, por. Piekosiński, tabl. 18 173; 3. Głowa wołu.

Rkps zawiera ten sam tekst co Ms 9.

15. Łac. I poł. XV w. 29×21 cm. K. 243, w tym 4 nie zapis. Opr. płsk. XIX w.

„S. Bernardi sermones” (błędny), „Sermones ad clerum”. Zbiór kazań i mów wygłoszonych przeważnie na soborze w Bazylei.

Inc. k. 1: „Sequitur sermo de natiuitate virginis Marie X et in Christo Jesu domino nostro [...] (zniszczona karta) seculi seculorum. Amen” (k. 485).

Na k. 4—11 Kazanie o św. Stanisławie.

Na k. 15v: „Collacio facta per ambasiatores sacri concilii bas[iliensis] ad regem Castille et Legionis”.

Na k. 40v—45v: „Sermo de s. Francisco Ioannis de Turri Cremata”.

Na k. 60v—62: Autograf Tomasza Strzępińskiego (również tegoż glosy marginalne i interlinearne na wielu innych kartach rękopisu).

Inc. k. 60v: „In questione an a concilio generali basiliensi possit appellari ad papam dixi alias in hac sacra deputacione reformatorii quod non rationibus sequentibus X salvo tamen semper iudicio meliori, quoniam si quid dixi, quod minus rectum esset et veritati contrarium exnunc generaliter volo et habeo pro non dicto. Thomas de Strzampino manu propria” (k. 62).

Na k. 63—67: Sermo in prima dominica in quadragesima factus in concilio Constantiensi”.

Na k. 86—90: „In exequiis regis Polonie per magistrum Nicolaum Coszowski sacre theologie”. Po słowie „regis” dopisano późniejszą ręką „Wladislaw”.

Na k. 108v—110: „Oracio facta per dominum Nicolaum [...] (nieczytelne) in generali congregacione sacri Basiliensis concilii in adventu domini Luthconis secretarii regis Polonie etc” (cała rubryka zamazana).

Na k. 116: spis zbioru kazań (k. 116—160) według cyklu liturgicznego w ramach trzech lat.

Na k. 328: „Sermo Arnoldi de Glimis prepositi demergensis ordinis sancti Benedicti Leodicensis dyocesis factus Basilee in missa Concilij generalis in die natiuitatis Uirginis Marie Anno Domini M CCCC XXXV”.

Na k. 384—392: „Sermo magistri Johannis Kasiloski de Polonia”.

Na k. 427v (późniejszą ręką): „De corpore Christi 1591”.

Def.: Uszkodzone: k. 1—7, 481—485, plamy z wilgoci.

Pismo kilku rąk, kursywa gotycka, pomyłki w foliacji: po k. 355 następuje k. 366. rubrykowany.

Składek 20, głównie seksterniony.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20164.

Prow.: 1. Z legatu Tomasza Strzępińskiego; 2. „Ex Bibliotheca Rndmi Capituli Gnesnensis” [XVIII w.] k. 1.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

Filigran: 1. Głowa wołu w trzech odmianach: a) z grzywą, oczami, nosem i brodą; b) z gwiazdą sześciopromienną na przęcie między rogami, c) z zaznaczonymi oczami i nozdrzami; 2. Kontury stojącego wołu; 3. Kiść owoców winogron; 4. Korona królewska zwieńczona trójliściem w kształcie krzyża; 5. Rozwarta dłoń z zaznaczonymi palcami.

16. Łac. 1497. 30×22 cm. K. 188. Opr. sk. wspł.

„Liber de sancta Trinitate, de fide catholica et de diversis heresibus pertractans”. Traktaty teologiczne.

Inc. s. 1: „Ablutio manuum quod significat X Explicit liber de sancta

Trinitate de fide catholica et de diversis heresibus pertractans. Finitur anno 90° 7” (s. 378).

Zawiera: 1. Spis alfabetyczny. S. 1—35.

2. „Nota declarationem registri subsequentis. Nota quod per a. significatur secta Albigenium” z krótkim rejestrem twierdzeń heretyckich. S. 35—37.

3. „Incipiuntur excerpta summe totius que sequitur. Firmiter contra illos, qui ad tempus credunt X Amen. S. 37—53.

4. „Incipit tractatus fidei contra diversos errores super titulum de summa Trinitate catholica in decretalibus” (tytuł pierwszej księgi Dekretów Grzegorza IX). S. 55—378.

Def.: Brak karty s. 323—4, karty początkowe i końcowe uszkodzone przez wilgoć. Plamy z wilgoci.

Pismo 1 ręki, kursywa gotycka, rubrykowany, numerowane składki.

Składek 16, głównie seksterniony.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20170.

Opr.: Deska pokryta szarą skórą, ślad po 10 guzach.

Prow.: „Ex Bibliotheca Rndmi Capituli Gnesnensis” [XVIII w.] s. 1.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] s. 1.

Dawna sygn.: „52”.

Filigran: 1. Dzwon kościelny z sercem i trzema uchwyty, por. Piekosiński. tabl. 59 592; 2. Podbrzusie wołu z głową wprost i przednimi nogami; Głowa wołu z gwiazdą sześciopromienną na przęcie między rogami.

17. Łac. 1435—1440. 29×21,5 cm. K. 372, w tym 5 nie zapis. Opr. sk. XX w.

„Varii tractatus, actus iuridici ac calendaria”. Traktaty prawnicze i teologiczne.

1. „Scrutamina scripturas”. K. 1—263.

Inc. k. 1: Scrutamina scripturas in quibus putatis vitam eternam X Explicit dialogus qui scrutinium dicitur scripturarum compositus per reverendum patrem dominum Paulum de sancta Maria sacre theologie eximium professorem ac Burgensem episcopum et finivit eum postquam complevit addiciones super Nicolaum de Lira anno Domini 1434, anno etatis sue 81. Et completus liber iste anno (odtąd inną ręką) 1435 in Basilea tempore concilii generalis per Thomam de Strzampino qui eum comparavit ibidem existens” (k. 263v).

2. „Libellus a magistro G[uilelmo] de Mandogoto”. K. 264—325.

Inc. k. 264: „Libellus a magistro G[uilelmo] de Mandogoto archidiacono Nemausensi compositus super electionibus faciendi et eorum processibus ordinandis X qui est benedictus in secula seculorum. Amen” (z komentarzem na brzegach kart — k. 325v).

3. „Compromissum electorum” — formularz z 1439, w kapitularku plockim. K. 326.

Inc. k. 326: „In nomine Domini amen X et aliis omnibus et singulis promissis” (k. 326v).

4. „Decretum electionis per compromissum”. Formularz, w którym Jakób Jaszczold, proboszcz, i kapituła plocka proszą papieża Eugeniusza IV o zatwierdzenie wyboru nowego biskupa, dokonanego 28 maja 1439. K. 327—328.

Inc. k. 327: „Sanctissimo in Christo patri X In fidem et testimonium omnium premissorum” (k. 328v).

5. Traktat teologiczny. K. 329—333.

Inc. k. 329: „Utrum quinta feria in qua Christus cum discipulis Pascha manducavit, fuerit XIII luna prima mensis, in qua agnus pascalis secundum legem immolari debuit X Confitemini quos hebrei post commestionem dicere solebat” (k. 333v).

6. Spis treści Dekretu Gracjana. K. 334—336.

7. „Articulo in facto electi P. super quibus testes sunt examinandi”, następnie akty: Juliana, kardynała i przewodniczącego synodu bazylejskiego, z r. 1437; Wincentego, abpa gnieźnieńskiego, z r. 1439; tegoż, do Konrada, elekta lubuskiego (bez daty); tegoż, do kapituły plockiej z r. 1439; tegoż, do Ziemowita, księcia mazowieckiego z Uniejowa (bez daty); tegoż, do proboszcza kolegiaty św. Michała w P., z Opatowa, d. 21.VI.1439. K. 336—341.

8. O ustalaniu świąt paschalnych, z tabelami i kalendarzem. K. 342—365.

Inc. k. 343: „Incipit tractatus qui dicitur faselexis. Gaude et letare sacrosancta Basiliensis synode preclarissima X Tabula ciclorum futurorum, preteritorum” (k. 363).

Na k. 353 tabela do oznaczenia niedzieli starozapustnej (Septuagesima) i wielkanocnej — od r. 1440.

Na k. 353v—358: Kalendarz — od r. 1440 — z zapisami różnych nazwisk. Druk. w MPH V 956—959.

Na k. 357—363v: kalendarz starozakonny.

Na k. 365: „Tabula ciclorum”.

9. „Abiuracio de errore et heresi”. K. 369—370.

Inc. k. 369: „Ego Sulco de Calowo presbiter Gneznensis diocesis coram vobis reverendo patre domino Vincencio archiepiscopo Gneznensi et primatę X Pronunciata die dominica tertia mensis aprilis Anno Domini MCCC^{mo} XI^{mo} [...] coram populi multitudine id dominica audienda congregatis” (k. 370).

Na k. 372: „Residuum articulorum qui de idoneitate electi relict” (6 wierszy).

Na k. 1: (pismem XVIII-wiecznym) „Teologia per dialogos Paulo de Sta Maria comparata Basileae per Thomam de Strzampino Canon. Gnesn. tempore Concilii Generalis ibidem Anno 1437”.

Pismo kilku rąk, kursywa gotycka, rkps rubrykowany, foliowany do k. 263. Składek 31, głównie seksterniony.

Zdobienia: W drugiej części rkpsu liczne, czerwono-błękitne iniejały kaligraficzne.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20171.

Prow.: Z legatu Tomasza Strzypińskiego.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

Dawna sygn.: „49”.

Filigran: 1. Głowa wołu z podwójnie oznaczonymi nozdrzami, gwiazda sześciopromienna na przecie między rogami; 2. Głowa wołu z grzywą; 3. Korona królewska zwieńczona trójlistem w kształcie krzyża; 4. Kontury stojącego wołu; 5. Rozwarta dłoń z zaznaczonymi palcami i gwiazdą sześciopromienną na przecie.

18. Łac. Ok. pol. XV w. 29×21,5 cm. K. 223. Opr. sk. XX w.

„Summa de casibus conscientiae seu theologia ordine alphabetico dictionarii anni 1338”. Encyklopedia moralna.

Inc. k. 6: „Quoniam ut ait Gregorius super Ezechielem nullum omnipotenti Deo tale sacrificium est quale celum animarum X Explicit summa de casibus

consciencie quam compilauit frater Bartholomeus ordinis fratrum predicatorum. Consumatum fuit hoc opus in ciuitate Pysana per dictum fratrem Bartholomeum ordinis predicatorum Anno Domini 1338 de mense decembris tempore sanctissimi patris et domini domini Benedicti pape 12. Predictus autem frater Bartholomeus compositor huius optimi libri obiit anno Domini 1347 secunda die Julij, cuius anima requiesca (!) in sancta pace (k. 216) timor atque pudor est desperatio maior” (k. 220v).

Na k. 1—5, 221—223: odpisy różnych listów papieskich, wśród nich dotyczący stosunków uniwersyteckich: Marcina V z r. 1429 i Eugeniusza IV z r. 1453.

Na k. 4v: „dilectis filiis abbati monasterii Sancte Marie in Clara Tumba Crac. dyoc. et Gneznen. ac sancti Johannis Wratislaviensis ecclesiarum decanis”.

Na k. 1: (pismem XVIII-wiecznym) „Duplicat minus perfectus. Liber hic est anni 1338. vide in fine. Copia. Liber Maystri Alberti Lysseckzy”.

Na k. 1 i 4: notatki ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.), dotyczące autora i zawartości rkpsu.

Def.: Początkowe i końcowe karty uszkodzone przez robaki.

Pismo kilku rąk, kursywa gotycka, 2 kol., rkps w większości foliowany (błędnie), rubrykowany.

Składek 19, głównie seksterniony.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20168.

Prow.: Ze zbioru kanonika Wojciecha Lisieckiego.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

Dawna sygn.: „II”.

Filigran: 1. Głowa wołu z gwiazdą sześciopromienną na przecie między rogami; 2. Głowa wołu z zaznaczonymi oczami i nozdrzami, między rogami gwiazda sześciopromienna na przecie; 3. Profil głowy koziorożca z rogami gładkimi; 4. Skrzyżowane dwa klucze; 5. Kotwica przymocowana do łańcucha.

19. Łac. Przed 1446. 30×21 cm. K. 229, w tym 2 nie zapis. Opr. sk. wspł.

„Quadragesimale”. Kazania wielkopostne.

Inc. k. 3: „Bernhardus in sermone de quadragesima super illo verbo X in tempore suo tractat Gregorius Lev. Mois. CXXIV” (k. 225v).

Na k. 1: (inną ręką) „Credo” (skład apostolski).

Wyklejki pergaminowe: przednia z tekstem hebrajskim, na marginesach zapiski łacińskie: „Quadragesimale bonum pro quinque marcis”, „Anno millesimo CCC LXXX” oraz kilka wyrazów polskich (próba pióra); tylna z tekstem łacińskim.

Def.: Połowa kart w prawym marginesie zmurszała od wilgoci.

Pismo 1 ręki, kursywa gotycka, 2 kol., rubrykowany.

Składek 19, głównie seksterniony.

Mikrofilm: BN W-wa, 1962, Nr 20169.

Opr.: Deska pokryta szarą skórą, rzemienie, brązowe guzy (zachowane 5).

Prow.: 1. „Liber Thome de Strzampino doctoris emptus pro IIII marcis 1446, 3. Februarii” k. 3; 2. „Pro Ecclesia Gneznensi” [XV w.] k. 2v; 3. „Rndmi Capituli Gnesn.” [XVIII w.] k. 3.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 3.

Dawna sygn.: „33—34”.

Filigran: 1. Profil głoworożca z przednimi nogami; 2. Głowa wołu z ozna-

czonymi oczami i nosem, między rogami gwiazda ośmiopromienna na przecie, por. Piekosiński, tabl. 18 172; 3. Głowa wołu, między rogami gwiazda sześciopromienna na przecie.

20. Łac. 1443. 29,5×21 cm. K. 373, w tym 1 nie zapis. Opr. sk. wspł. „Prima pars Iacobi de Voragine [Sermones] de sanctis”. Kazania.

Inc. k. 1: „Vestigia eius secutus est pes meus X Finis prime partis Jacobi de Voragine de sanctis 1443” (k. 373).

Karty ochr. stanowiły fragmenty pergaminowego dokumentu z 1431 r., w którym Stolica św. pozwala Tomaszowi [Strzępińskiemu] posiadać kilka beneficjów. Na 1. nie zapis. karcie ochr.: (pismem XV-wiecznym) „Prima pars Jacobini de sanctis pro Ecclesia Gneznensi”, „1438 28 Iulii” — zob. Dypl. 1354.

Na k. 1v: (pismem XV-wiecznym) „Liber Thome de Strzampino professoris sacre theologie canonici Gneznensis”, (pismem XVIII-wiecznym) „Sermones RD Thomae de Strępino Professoris Sacrae Theologiae Canonici Gnesnensis”.

Na k. 358—359: spis kazań (inna, współczesna ręka).

Def.: Plamy z wilgoci na k. 200—373.

Pismo 1 ręki, kursywa gotycka, 2. kol., rubrykowany, numerowane kazania i składki.

Składek 29. seksterniony i septerniony.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20175.

Opr.: Deska pokryta szarą skórą, wycisk linearny, ślady po 10 guzach, resztki mosiężnych klamer.

Prow.: 1. Z legatu Tomasza Strzępińskiego; 2. „Rndmi Capituli Gnesn.” [XVIII w.] k. 1v.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XX w.] k. 1.

Filigran: 1. Kogut; 2. Głowa wołu, między rogami krzyż na podwójnym przecie.

21. Łac. 1447. Pap. i perg. 29,5×22 cm i mniej. K. 210. Opr. sk. wspł. Wykład Pisma św. Nowego Testamentu. Kazania.

1. Nicolaus de Lyra: Postilla super epistolas b. Pauli Apostoli. K. 2—139.

Inc. k. 2: „Ecce descripsi eam tibi tripliciter X Expliciunt postille super epistolas beati Pauli apostoli edite per magistrum Nycolaum de Lyra ordine fratrum Minorum etc.” (k. 137v), następnie na k. 138—139: „Nota registrum epistolarum de tempore per totum annum”.

Na 1. pergaminowej karcie, ręką współczesną: „Lira super apostolum. Item Augustinus de Anchona super canonicas epistolas. Pro tribus marcis et XIII grossis. Liber Thome de Strzampino professoris sacre theologie emptus pro 3bus marcis et XIII grossis”. Na następnej, papierowej karcie, pismem XVIII-wiecznym: „Liber Joannis de Lira Expositionum S. Scripturae scriptus manu Thomae de Strzampino C. G. Anno M Quadringentesimo Quadragesimo Quinto” (błędy).

Na k. 2: (pismem współczesnym) „Lira super apostolum. Liber Thome de Strzampino 1447”.

Tamże, notatka ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotycząca zawartości i proveniencji rkpsu.

2. „Augustinus Triumphus de Ancona: Expositio canonicarum epistolarum”. K. 140—210.

Inc. k. 140: „Honesto ac reverendo domino archiduci Tolosano nepoti. Il-

lustris ac venerabilis viri domini Gyrardi de Parma, divina gratia episcopi cardinalis, frater Augustinus de Ancona, fratrum heremitarum ordinis sancti Augustini seipsum ad omnia servicia paratum. Cum frequenter animus meus X Explicit canonica beati Jude apostoli” (k. 210).

Def.: Plamy z wilgoci.

Pismo 1 ręki, kursywa gotycka, 2 kol., rubrykowany.

Składek 17. głównie seksterniony. Spodnie karty składek pergaminowe. Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20176.

Opr.: Deska pokryta szarą, bardzo zniszczoną skórą. Mosiężne osadzenia rzemieni i bolce.

Prow.: Z legatu Tomasza Strzępińskiego.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1, 2.

Dawna sygn.: „33—34”, „Ae”.

Filigran: 1. Gruszka z 2 liśćmi; 2. Trąba myśliwska ze sznurem do wieszania, por. Piekosiński, tabl. 56 537; 3. Tarcza trójkątna przecięta ukośnie pasem, nad nią litera G (majuskulne), por. Piekosiński, tabl. 47 455; 4. Potwór skrzydlaty wpisany w koło.

22. Łac. 1444. 29,5×20 cm. K. 342, w tym 1 nie zapis. Opr. sk. wspł. „Liber sermonum domini Milicii”. Kazania.

Inc. k. 1: „Emitte Domine sapientiam X Ad quod nos perducatur qui vivit et regnat etc. Explicit liber sermonum domini Milicii” (k. 336).

Na k. 266—270, 336—341: „Registrum”.

Na k. 1: „Liber Thome de Strzampino professoris sacre Theologie pro tribus marcis emptus 1444 2 Novembris”; (inna, współczesną ręką) „Pro ecclesia Gneznensi”.

Na k. 1v: „Explicit prologus domini Milicii”.

Na k. 2: „Incipiunt sermones domini Miliczij. Et primo dominika prima in adventu Christi”.

Pismo kilku rąk, kursywa gotycka, 2 kol., rubrykowany, foliowany, numerowane składki.

Składek 26. seksterniony i septerniony.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20177.

Opr.: Deska pokryta szarą skórą, rzemieńne wiązania.

Prow.: 1. Z legatu Tomasza Strzępińskiego; 2. „Rndmi Capituli Gnesn.” [XVIII w.] k. 1.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

Dawna sygn.: „33—34”.

Filigran: 1. Dwa pierścienie połączone na osi prętem zakończonym gwiazdą sześciopromienną, por. Piekosiński, tabl. 74 761; 2. Gruszka z 2 liśćmi; por. Piekosiński, tabl. 36 340; 3. Gruszka z szypulką, por. Piekosiński, tabl. 32 316; 4. Profil głowy ludzkiej z przepaską, por. Piekosiński, tabl. 30 294; 5. Głowa wołu z zaznaczonymi oczami, por. Piekosiński, tabl. 1 13; 6. Potrójny pagórek, na środkowym krzyż na przecie, por. Piekosiński, tabl. 64 649; 7. Baszta forteczna o trzech bramach, por. Piekosiński, tabl. 76 782.

23. Łac. 1449. Pap. i perg. 29,5×22 cm i mniej. K. 162. Opr. sk. wspł.

1. „Conclusiones venerabilis Thome super quatuor libros sententiarum”. K. 1—156.

Inc. k. 1: „Quoniam in paucioribus uia magna ideo scripta sententiarum

X Expliciunt extracciones super libros sententiarum continentis (!) veritatem omnium conclusionum cum principalibus rationibus earundem deo gracias Amen" (k. 156v).

2. O czci obrazów. K. 156v—159.

Inc. k. 156v: „Utrum adoratio latræ sit exhibenda ymaginibus Christi et eius cruci X Corrolarium ultimum universale questio ex conclusionibus iam deductis scilicet 2^a et 3ª est vera" (k. 159).

Karty ochr. perg. z fragmentem tekstu treści moralnej.

Na marginesie I k. ochr. pismem XVIII-wiecznym: „Conclusiones S. Thomae super Summus MSS. Hic Liber Thomae de Strzempino Canon. Gnesn. et Theologiae Professoris dein Episcopi Cracovien. Anno 1449 pro Tribus Flor. et tribus grossis comparatus”.

Tamże, na odwrocie, pismem XV-wiecznym: „Conclusiones vn. Thome super Sentencias. Liber Thome de Strzampino doctoris pro tribus florenis cum tribus grossis 1449 Marcij 14”.

Def.: K. 1—10 uszkodzone przez robaki, plamy z wilgoci.

Pismo 1 ręki, kursywa gotycka, 2 kol., rubrykowany.

Składki 14, głównie seksterniony, pierwsza i ostatnia karta skl. pergamin.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20178.

Opr.: Deska pokryta szarą skórą, wycisk linearny (geometryczny), rzemieńne wiązania, ślad po 10 guzach i katenie. Na przedniej okładzinie tytuł wypisany inkaustem.

Prow.: Z legatu Tomasza Strzypińskiego.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] I k. ochr.

Dawna sygn.: „53”.

Filigran: Pięciolistna rozetka z krzyżem.

24. Łac., pol. Przed 1438. 28,5×21 cm i mniej. K. 191, w tym 1 nie zapis. Opr. sk. wspl.

„Kazania gnieźnieńskie”, „Antiquae conciones Polonicae et latinae”. Kazania polskie i łacińskie.

Inc. k. 1: „Christus puer natus est dzathky mile X do szwiy szwyathy chchwały raczył przyanez” (k. 101v).

1. Cztery kazania polskie (rozpoczynają się na k. 1. 2. 11 i 14) i cztery łacińskie. K. 1—14.

2. Zbiór kazań łacińskich na różne uroczystości i święta. K. 15—171.

Na k. 95v: Kazanie o św. Wojciechu. Na górnym marginesie współczesna zapiska: „hucusque ad annos presentes cum scribit anno m^o ecc^o 33. anni elapsi sunt quadringenti triginti novem, cum b. Adalbertus cursum felicem consummauit per martirii palmam”.

Na k. 104v i 105 kilka wierszy tekstu polskiego, ponadto w tej części kazań wiele glos polskich.

3. Sześć kazań polskich (sposób pisanie ten sam co w części pierwszej). K. 171v—184v.

Na k. 183: „Sequitur sancta vita de sancta Giuliana”.

Na k. 186: „Incipit legenda sancti Ignacij Episcopi et martiris”.

4. Kazanie polskie, 10 przykazań Bożych, 2 przykazania miłości i modlitwa kapłana (inny format i nieco późniejsze pismo). K. 183—191.

Na k. 1. 2. 96, 173v, 186v, 187, 188 notatki ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotyczące manuskryptu.

Pergaminowe karty ochr. z XIII-wiecznym tekstem (fragment kalendarza z księgi liturgicznej) wyjęto, zob. Fragmenta, nr 308.

Def.: K. 3 ucięta w dolnym marginesie, na k. 140 wydrapane glosy, plamy z wilgoci.

Pismo kilku rąk. kursywa gotycka, 1 kol. na k. 1—14, 171v—184, 188—191; 2 kol. na k. 15—171, 185—171, 185—186; rkps w większości rubrykowany, foliowany w XIX w. przez ks. W. A. Brodziszewskiego, numerowane (częściowo) składki.

Składki 16, głównie seksterniony.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20179.

Druk: 1. S. Vrtel-Wieczniński: *Kazania gnieźnieńskie*, Poznań 1953; 2. Wl. Nehring: *Kazania gnieźnieńskie. Tekst i glosy*, Kraków 1896; 3. T. Dziatynski: *Zabytek dawnej mowy polskiej*, Poznań 1857.

Opr.: Deska pokryta szarą skórą, mosiężne osadzenia rzemieni i bolce.

Prow.: „Manuscriptum Bibliothecae Capitularis Cathedralis Gnesnensis” [XIX w.] k. 2.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XVIII w.] k. 2, 14v. 186v; 2. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

Dawna sygn.: „Ah”, „No 39”.

Filigran: 1. Dzwon kościelny z sercem i trzema uchwytami; por. Piekosiński, tabl. 59 591; 2. Głowa wołu, między rogami gwiazda sześciopromienna na przecie, por. Piekosiński, tabl. 7 71; 3. Potrójny pagórek z krzyżem na przecie, por. Piekosiński, tabl. 62 632; 4. Dzwonek ręczny ze zwisającym sercem.

25. Łac. XII w. Perg. 25,5×19 cm i mniej. K. 200. Opr. sk. XIX w.

„Collectio trium partium”, „Tripartita Iwona z Chartres”. Zbiór ustaw kanonicznych Iwona z Chartres.

Inc. s. 3: „Quoniam quorundam romanorum decretalia pontificum sinodali bus tempore prestant conuenientibus, non incongrue in nostrę deflorationis opusculum primas sibi uendicant partes X Non nichil uidentur peccare cum hominem occidunt. R. Assentior S [...] (zniszczone) homicide appellari non solent” (s. 199).

Na s. 1: Antyfona (pismem dyplomatycznym) „Magna uox laude sonora te decet per omnia quo poli corea gaudet aucta tali corpore terra plaudit et resultat digna tanto presule. O sancte Adalberte martir uota nostra suscipe. Alleluia”. Pod tym, współczesny rysunek (inkaustem i minią) sfer niebieskich według systemu Ptolomeusza.

Na s. 2: nie wykończony „arbor consanguinitatis” (inkaustem), u góry: „Canones”, na dole: „leges instaurate”, z boku (w lewej, dolnej płaszczyźnie) antyfona do św. Grzegorza, z neumami: „O pastor apostolice Gregori beatissime, tuo posce precamine incrementum ecclesie tuo rigante dogmate ac defensante opere. V. Memor esto congregationis catholice et dextera Dei plantate uinee. Tuo. Gloria Patri et Filio et Spiritui sancto. O pastor”.

Na s. 3: (pismem współczesnym) „Liber sancti” (odtąd po pierwotnym piśmie pociągnięte ręką ks. Brodziszewskiego) „Adalberti episcopi et martiris d”.

Tamże, ręką z przeł. XIV, XV w.: „Summa iuris canonici”.

Na s. 388: „Arbor consanguinitatis” wykonany rubrą.

Na s. 400 sentencja (pismem dyplomatycznym): „Qui ideo male accipit ut bene dispenset gravatur potius quam adiuuatur”.

Na s. 2, 3, 41, 42, 132, 167, 196, 201, 207, 208, 212, 226, 239, 272, 284, 285, 330, 331, 334, 339, 352, 359, 369, 400 notatki ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotyczące rkpsu. Ponadto tegoż: „Antiquus Codex Sti Adalberti Episcopi et Martiris — propriae ejusdem Possessionis dum in his terris nobiscum viveret. M. S. Isidorus Mercator” na 14, papierowych kartach, wklejonych na początku kodeksu.

Na s. 23 notatka ks. Jana Łukowskiego z 1878 r., dotycząca zawartości rkpsu.

Pismo kilku rąk, minuskula romańska, częściowo pismo dyplomatyczne, przeważnie 1 kolumna na s., wierszy 30—40, wys. 3—5 mm, numerowane składki, rubrykowany.

Składek 25, kwaterniony.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 18944.

Druk: 1. A. Vetulani: *Dekret Gracjana i pierwsi dekretyści w świetle nowego źródła*, Wrocław 1955; 2. A. Vetulani: *Les manuscrits du décret de Gratien et des oeuvres des décrétistes dans les bibliothèques polonaises*. Estratto da „Studia Gratiana” vol. I, Bolonia 1953; 3. J. Łukowski: *Rzekomy kodeks św. Wojciecha i t. zw. Dekrety Pseudo-Izydora*. „Rocz. Tow. Przyj. Nauk Pozn.” XI 1881.

Opr.: Karton pokryty czarno barwioną skórą, wycisk: plakietka, na grzbiecie tytuł tłoczony złotem.

Prow.: Biblioteka Katedralna.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] s. 3.

26. *Lac. XII w. Perg. 25,5×14,5 cm. i mniej. K. 109. Opr. sk. XIX w.* „[Expositio] Super psalterium”. Komentarz do psalmów.

Inc. s. 2: „Incipit liber hymnorum vel soliloquiorum prophete de Christo. Hymni vocantur singuli psalmi X et dignus sum quia mandata tua non sum oblitus” (s. 218).

Na s. 1: (pismem wczesnogotyckim) „Liber ecclesie poznaniensis”, „Super psalterium”, „In nomine domini domini amen. Vobis autem datum est nosse mysterium regni”, „Imprizemus cantica melliflua” oraz notatka ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotycząca rkpsu.

Na s. 218: (te same ręce, co na s. 2) „Iste est liber ecclesie poznaniensis relictus a domino decano Vitoslauo”, „cuius animam Deus habet”, „In nomine domini amen. Sub anno domini millesimo quadricentesimo quintodecimo”, „minimo anno annunciauit”.

Def.: plamy z wilgoci.

Pismo 1 ręki, minuskula romańska, 2 kol., wierszy 40—56, wys. 3—4 mm, rubrykowany.

Składek 14, kwaterniony.

Zdobienia: 35 inicjałów ornamentalnych, wykonanych rubrą. Na s. 2 inicjał figuralny.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 18945.

Opr.: Karton pokryty pergaminową kartą z XV-wiecznego antyfonarza (por. Ms. 145).

Prow.: „Iste est liber ecclesie poznaniensis relictus a domino decano Vitoslauo”.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] s. 1, 3; 2. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] k. ochr., s. 1.

27. *Lac. XIII w. Perg. 39,5×26,5 cm. K. 222. Opr. sk. współ.* „Decretum Gratiani”. Głosowany.

Inc. k. 1: „Incipit concordia discordantium canonum. Ac primum de iure constitutionis nature humane. Humanum genus duobus modis regitur X Non potest filius a se facere quicquam nisi que uiderit patrem facientem. Finito libro sit laus et gloria Christo. Amen” (k. 221v).

Def.: Plamy od częstego używania, częściowe zniszczenie kart dolnego naroża.

Pismo 1 ręki, minuskula wczesnogotycka, 2 kol., otoczone głosami (komentarzem), wierszy 50—52, wys. 2—4 mm, rubrykowany, oryginalna foliacja (pomyłki: po k. 160 następuje 171 itd., po k. 181 następuje k. 192 i n.).

Zdobienia: 34 ozdobne ligatury z początkowych wyrazów zdania, złożone z majuskułnych liter inicjalnych, pisanych na przemian rubrą i błękitem, na szerokość kolumny, ujętych w prostokątną, filigranową ramkę; ozdóbki marginalne na k. 7, 10, 13v; bardzo dużo drobnych inicjałów (czerwone lub błękitne).

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 18946.

Druk: A. Vetulani: *Les manuscrits du décret de Gratien et des oeuvres des décrétistes dans les bibliothèques polonaises*, Bologna 1953.

Opr.: Deska pokryta jasną skórą, na to nałożono pierwotną, szarą, bardzo zniszczoną skórę ze śladami po guzach.

Prow.: „Ex Bibliotheca Rndmi Capituli Metropol. Gnesnensis” [XVIII w.] k. 1.

Dawna sygn.: „84”.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 2; 2. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] k. 2, 222.

28. *Lac. XIII w. Perg. 40×25 cm i mniej. K. 282. Opr. sk. współ.* „Decretum Gratiani”. Discordantium canonum concordia. Dekret Gracjana z aparatem glos Bernarda z Pavii oraz fragmentem (początkowym) glos Wilhelma.

Inc. k. 1: „que alii nuper sit putarius virum suum mortuum X non potest filius a se facere quicquam nisi quod viderit patrem facientem. Amen (k. 378v) [...] dominus Guilelmus de Nauara [...]” (wyblakłe pismo — k. 282).

Na k. 280v i 281: tabele do objaśniania stopni pokrewieństwa i powinowactwa — z komentarzem.

Def.: Brak pocz., ślad wydartej karty po k. 2. Na początku i na końcu rkpsu pismo wyblakłe.

Pismo 1 ręki, tekstura wczesnogotycka, 2 kol., otoczone głosami (komentarzem), wierszy przeciętnie 50, wys. 3 mm, rubrykowany.

Składek 27, kwaterniony i kwinterniony.

Zdobienia: Całostronicowe miniatury malarskie na k. 280v i 281; 33 ozdobnych, nie ukończonych ligatur tekstu, z pozostawionym miejscem na wpisanie inicjału; ok. 252 czerwono-błękitne ornamenty kaligraficzne o motywach zoomorficznych, roślinnych i geometrycznych, rysunki głów wykonane inkaustem na k. 60v, 110, 121v, 137, 149, 149v, 192, 221, 234, 236; w tekście bardzo dużo drobnych inicjałów (czerwone lub błękitne).

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 18947.

Druk: A. Vetulani: *Les manuscrits du décret de Gratien et des oeuvres de décrétistes dans les bibliothèques polonaises*, Bologna 1953.

Opr.: Deska pokryta purpurowo barwioną skórą, mosiężne, trybowane okucia z literami: „SpuSmd”, także klamry.

Prow.: „Ex Bibliotheca Rndmi Capituli Metropolitanus Gnesnensis” [XVIII w.] k. 1.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1, 2; 2. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] k. 1, 281v.

29. *Łac. XIII w. Perg. 37,5×24 cm. K. 235. Opr. sk. XX w.*

„Liber Decretalium Gregorii IX”. Bulla publikacyjna skierowana do Bolonii, z aparatem glos Bernarda Compostellano.

Inc. k. 3: „Gregorius. Incipiunt decretales Gregorii pape. Episcopus seruorum Dei X ut pro spiritualibus facere quis homagium compellantur” (k. 235).

Na k. 1: (pismem współczesnym) „Iste est liber Decretalium ecclesie gneznensis”.

Na k. 2: spisy tytułów.

Na k. 235rv: współczesne notatki treści prawnej. Na końcu: (ręką współczesną) „Iste decretales sunt ecclesie Gneznensis date per Johannem secundum poznaniensem episcopum” (identyczna notatka, wyblakła, na k. 1v).

Def.: Wszystkie karty uszkodzone lub poplamione (wilgoć) w górnym marginesie.

Pismo 1 ręki, tekstura wczesnogotycka w 2 kol. otoczonych glosami (komentarzem), wierszy 44, wys. 3 mm, rubrykowany.

Składek 29, głównie kwaterniony.

Zdobienia: Ozdobne, błękitno-czerwone ligatury na k. 5, 55, 114, 164, 181v; w tekście bardzo liczne, drobne, błękitne inicjałki z czerwoną kaligrafią; w obrębie glosy ozdobne inicjałki wykonane inkaustem.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 18948.

Prow.: Z daru bpa poznańskiego Jana II Nałęcz Gerbicza.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1; 2. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] k. 1, 235v.

30. *Łac. XIII w. Perg. 35,5×26 cm. K. 337. Opr. sk. wspł.*

„Quatuor libri Sententiarum” Petri Lombardi, z aparatem glos.

Inc. k. 1: „Cupientes aliquid de penuria ac tenuitate nostra X per media ad pedes uiaducae peruenit” (k. 236v).

Na k. 1v—4 Spis rozdziałów: „Explicit prologus. Incipiunt capitula”.

Na k. 337v różne, późniejsze zapiski, m.in.: „Feria 2 post ascensionem Christi dedi Stanislao Neproviski canonico Cracoviensi pro isto libro 6 marcas cum dimidia presentibus magistro Jacobo ckanysz (!) et Leone de Vylna et Nicolao de Prosovicze servo eiusdem canonici in colegio regis Vladislai anno quo concordia facta est inter regna Ungarie et Polonie (1423 r.) et rex ire vel mittere debet contra Husitas et concilium debet inchoari apud Papyam”.

Pismo kilku rąk (glosy), tekstura i kursywa wczesnogotycka w 2 kol. otoczonych glosami (komentarz), wierszy 30, wys. 3 mm, rubrykowany.

Składek 28, seksterniony.

Zdobienia: Inicjały ornamentalne błękitno-czerwone na k. 1, 4v, 106, 109v, 186v, 241, 243v; ok. 2000 drobnych, dwubarwnych inicjałów kaligraficznych.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 18949.

Opr.: Deska pokryta purpurowo barwioną skórą, rzemienne wiązania, zachowane 2 guzy mosiężne, ślad po 8.

Prow.: „Rndmi Capituli Gnesn.” [XVIII w.] k. 1.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1, 2; 2. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] k. 1, 337.

Dawna sygn.: „100”.

31. *Łac. Pocz. XIV w. Perg. 36,5×25,5 cm. i mniej. K. 533. Opr. sk. XX w.*

„Clementinae Clementis V papae” (błędny), „Formularium Marini de Ebulo”. Zbiór formularzy złożony z wyjątków bulli i innych aktów kancelarii papieskiej, zawarty w 6 księgach z dodatkami.

Inc. s. 1: Hec sunt rubrice tocius formularij (spis) X Alexander Episcopus seruorum Dei (s. 17) X et ecclesie Romane deuotis liberam facultatem X qui uult ingerere digitos in quotque foramen ledos sepe tollitur nam non decet omne probamen” (s. 1065).

1. Liber primus (442 numery), spis na początku. S. 1—282.

2. „Incipit liber secundus” (111 numerów). Na początku spis do księgi 2, 3 i 4tej. S. 283—344.

3. „Optime conclusiones super reuocatoris et aliis multis secundum quod cancellaria utitur”. S. 345—352.

4. „Incipit opus magistri Martini de Ebulo sancte Romane ecclesie vicecancellarii super reuocatoriis” (33 rozdziały, brak pocz. rozdz. 33). S. 352—371.

5. „Incipit liber tercius, de uita et honestate clericorum” (528 numerów). S. 371—563.

6. „Incipit liber quartus cuius forme propter earum similitudinem que de matrimoniis tractant omnes simul sine aliqua rubricarum distinctione ponuntur” (do nru 22; brak następnych 10 nrów). S. 563—570.

7. „Incipit liber quintus”. Spisy na początku i na końcu księgi. S. 571—748.

Na s. 744: „Anno natiuitatis Christi 1278 XII kal. Febr. pontificatus Domini Nicolai pape III anno primo. Cum quedam cedula continens formas litterarum apostolicarum infrascriptas oblata esset eidem domino per vicecancellarium idem dominus dictis formis inspectis et discussis presentibus eodem vicecancellario et quibusdam notariis dedit certum modum que circa easdem formas uult obseruari quousque aliud duxerit ordinandum. Iste sunt que solent dari sine lectione et transeunt per audientiam [...]”.

Na s. 745: wzmianka o papieżu Grzegorzu X oraz „data sunt usque ad dies fere ultimos domini Johannis pape” (XXI).

8. „Incipit liber sextus” (274 numery). S. 749—759.

9. Zbiór 27 aktów, dotyczących polityki papieskiej XIII w., głównie sprawy Piotra Aragońskiego, uzurpatora Sycylii i buntów miast włoskich (brak końca aktu nr XVII, całego XVIII i pocz. XIX). S. 761—1065.

Def.: brak co najmniej po 1 karcie po s. 370, 570, 1054.

Pismo 1 ręki, kursywa gotycka, rkps rubrykowany.

Składek 48, głównie seksterniony.

Zdobienia: Inicjały ornamentalne czerwono-błękitno-fioletowe na s. 17, 305, 352, 761, 1007; ok. 5325 inicjałów kaligraficznych (uncjalnych), trójbarwnych.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 19182.

Druk: A. Vetulani: *Gnieźnieński rękopis Formularza Marina de Ebulo*. „Prawo Kanoniczne” 1963, s. 211—222.

Prow.: „Ex Bibliotheca Rndmi Capituli Gnesnensis” [XVIII w.] s. 1.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] s. 1; 2. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] s. 1065.
Dawna sygn.: „86”.

32. *Lac. II poł. XIII w. Perg. 36×24 cm. K. 90. Opr. sk. wspł.*
„Summa Decretalium Gregorii IX per Gofredum de Trano”. Komentarz do 5-ciu ksiąg Dekretów Grzegorza IX.

Inc. s. 1: „Summa Gofredi. Glosarum diuersitas intelligentiam textus nonnumquam obtenebrat X et propterea malui repeti quam de esse amen” (s. 180).

Na s. 1—2 spis tytułów pięciu ksiąg dekretalów, następnie inny podobny spis (wierszowany, inna ręka). Notatka ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotycząca zawartości rkpsu.

Na s. 4: cytat (na marginesie) oraz: „Hoc papa Gregorius XIII ad antipapam super unione Ecclesie anno Domini M^oCCCCVII^o”.

Na marginesach liczne, późniejsze glosy kilku rąk.

Na tylnej, papierowej wyklejce kwestia kazuistyczna: „De reempcionis condicione et contractibus eiusdem. Petrus vendit super bonis suis [...]”. Podobne zapiski na przedniej wyklejce.

Pismo 1 ręki, tekstura wczesnogotycka w 2 kol., wierszy 68, wys. 3 mm, rubrykowany, oryginalna foliacja — oddzielnie dla każdej księgi; numerowane składki.

Składek 9, kwinterniony.

Zdobienia: Czerwono-błękitne inicjały ornamentalne na s. 3, 53, 89, 123, 132, 141; ok. 140 drobnych, dwubarwnych inicjałów kaligraficznych.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 18950.

Opr.: Deska pokryta zielono barwioną skórą, także rzemienie, ślad po guzach.

Prow.: „N[icolaus] de Scudla” [XV w.] s. 1.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] s. 1; 2. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] s. 1, 180.

Dawna sygn.: „AG”, „89”.

33. *Lac. XII w. Perg. 36×24 cm. K. 83. Opr. sk. XV w.*
„Expositiones psalmodum”.

Inc. k. 1: „libri isti opera sunt digitorum dei X Explicit de psalmo XXXIII” (k. 83).

Def.: Brak początku (co najmniej 8 kart), 1 karty po k. 18, 1 po k. 39.

Pismo 1 ręki, minuskuła romańska, 1 kol., wierszy 30, wys. 6 mm, rubrykowany.

Składek 11, kwaterniony.

Zdobienia: Inicjał figuralny na k. 14, zoomorficzne na k. 9v, 11v, 28v, 30, 74; inicjałków ornamentalnych o motywach roślinnych 21.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, nr 19185.

Opr.: Deska pokryta brązową skórą, ślad po katenie, bardzo zniszczona.

Prow.: „Rndmi Capituli Gnesn.” [XVIII w.] k. 1.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1; 2. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] k. 1, 83.

Dawna sygn.: „25”.

34. *Lac. Ok. 1317. Perg. 36×22,5 cm. K. 51. Opr. sk. wspł.*

„Clementinae” z bullą publikacyjną Jana XXII dla Awinionu.

Inc. k. 1: „Confirmacio Johannis pape XXII super constitutionibus Clementis papae V. editis in concilio viennensi X Datum Awinione VIII kal. Nouembris Pontificatus nostri Anno secundo. Amen” (k. 50v).

Na k. 44v rozdział 2 „Sepe contingit” Clem. V 11 znajduje się przed: c. 1 „Exiui de paradiso” (k. 45v). Brak końca III, całej IV i początku V księgi.

Na k. 48—49v: ekstrawaganta Jana XXII: „Execrabilis” (Xvag. Ioa. XXII 3) z 1317 r.

Na k. 49v—50v: ekstrawaganta „Suscepi regiminis” (c. 2 Xvag. Ioa. XXII 1) z 1317 r.

Na k. 51 (tylna k. ochr.) tekst prawny (inną ręką).

Def.: k. 37 i 44 — ucięty dolny margines (zdobienia?), plamy i uszkodzenia z wilgoci.

Pismo 1 ręki, tekstura gotycka w 1 kol., na k. 45v—47v, 51rv 2 kol., rubrykowany.

Składek 6, kwaterniony i kwinterniony.

Zdobienia: Inicjał figuralny z floraturą zoomorficzną i roślinną, wykonany piórkiem (inkaustem).

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 18951.

Opr.: Deska, grzbiet pokryty purpurowo barwioną skórą (w XX w. pokryto jasną skórą, na grzbiet nałożono skórę pierwotną).

Prow.: „Rndmi Capituli Gnesn.” [XVIII w.] k. 1.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] I k. ochr.; 2. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] I k. ochr., k. 1.

Dawna sygn.: „64”.

35. *Lac. Ok. 1417. 33,5×21,5 cm. K. 392, w tym 7 nie zapis. Opr. sk. XX w.*

„Disputationes et consilia varia Frederici de Senis cum sua tabula ac repertorio” oraz traktaty z prawa kanonicznego innych autorów.

Inc. k. 1: „Domini nostri Ihesu Christi nomine eiusque matris sanctissime Marie Virginis gloriose suffragiis invocatis incipiunt questiones disputationes consilia X tractatus domini Iacobi de [...] super materia testium [...]” (uszkodzona karta).

1. „Disputationes, questiones et consilia eximii decretorum doctoris domini Frederici de Senis” K. 1—176v (Indeks na k. 171—176v).

2. „Repertorium Baldi”. Encyklopedia prawa. K. 178—329.

3. „Tractatus de ecclesiastico interdicto famosissimi decretorum doctoris domini Johannis de Calderinis”. K. 333—349.

4. „Alius tractatus de interdicto”. K. 349—352v.

5. „Exordia”. Wstępy listów do różnych dygnitarzy. K. 352v—354.

6. „Incipiunt collaciones”. K. 355—357v.

7. „Tractatus domini Frederici de Senis [su]per permutatione beneficiorum directus domino [...] po et de Podio Bonici qui fecit addiciones [...]”. K. 358—364v.

8. „Repertorium Baldi super spec[imina]”. K. 364v—382v.

9. „[S]upplicatur uniuersis magistris theologie ac doctoribus canonum atque

legum Constanciensi concilio constitutis [...] natis super materia indulgentiarum". K. 382v—387v.

10. „Sermo ad populum pro nouo episcopo electo". K. 391.

11. „Incipit tractatus de Synodo seruanda [...] [R]euerendissimo in Christo patri ac domino domino suo Baldassaro Cossa miseracione diuina sancti Eusthatii dyacono cardinali legato ac boij (?) etc. vicario generali Dominicus de sancto Geminano seruitor eiusdem cum recommendat seipsum etc. Zelus domus Dei [...]". K. 391v—394v.

Na k. 394v: „[...] auxiliante Altissimo comp[ilatum] anno Domini 1409 de mense Marcii".

12. „Incipit tractatus de pugna compositus per dominum Bartolum de Saxoferrato etc.". K. 394v—397.

13. „Tractatus domini Jacobi de [...] (uszkodzone) super materia testium". K. 397v—398v.

Na grzbiecie pierwotnej, nieistniejącej już oprawy, po tytule był zapis: „doctoris decretorum Frederici de Senis in universitate Paduana an. 1326". (Por. T. Trzeciński: *Katalog rękopisów biblioteki kapitulnej w Gnieźnie aż do początku wieku XVI*, Poznań 1910, s. 89).

Def.: Wszystkie karty uszkodzone (zbutwiały) w bocznym marginesie. Plamy z wilgoci.

Pismo kilku rąk, kursywa gotycka w 2 kol., foliowany (pomyłki: po k. 269 następuje 280, k. 8, 37, 207, 308 podwójne), rubrykowany.

Składek 36, kwinterniony i seksterniony.

Zdobienia: „Inicjał malarski (zniszczony) z floraturą oraz herb „Nałęcz" na k. 1; liczne czerwono-błękitne inicjały ornamentalne (kaligraficzne). Mikrofilm: BN W-wa 1961, nr 19244.

Prow.: przywieziony z soboru w Konstancji.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense" [XIX w.] k. 1.

Filigran: 1. Smok skrzydlaty; 2. Potrójny pagórek z krzyżem na przecie.

36. *Łac. Przeł. XIV/XV w. Perg. 33×24,5 cm. K. 212. Opr. sk. wspł.* „Practica criminalis canonica contra hereticos". Tytuł właściwy: „Directorium super officium inquisitionis" Nicolai Eymerici. Traktat teologiczno-prawny na użytek inkwizytora.

Inc. k. 1: „Item omnis excommunicatus X Stephanus copiat et domino presentetur. Amen" (k. 212).

Na k. 101v: „Explicit prima pars sequitur secunda".

Na k. 102: „Secunda pars huius directorii officii inquisitionis est de practica huius officii, qualiter scilicet sit ipsum officium exercendum".

Na k. 182v: „Explicit secunda pars incipit tertia pars libri. Firmiter credimus".

Na k. 207: „Explicit tertia pars officii inquisitionis. Et sequitur tabula super omnes libros istius officii inquisitionis istius etc. Prima est pars de prauitate heretica in qua hec per ordinem continentur".

Na k. 212: „Explicit summa summarum. Isti sunt articuli fratris Stephani de Marchia ordinis fratrum minorum. Nouerit reuerenda paternitas orthodoxe fidei pater hereticos nephandos intrasse Tartariam aquilonarem primum quidem heresiarcham Stephanus nomine de Marchia de ordine fratrum minorum vocat se papam et dominum" — wzmianka o bulli do króla polskiego, który miał się wstawić do „cesarza" tatarskiego o ujęcie antypapy. Druk.: E. Pot-

kowski: *Heretyk Stefan z Marchii*, w: Polska w świecie. Szkice z dziejów kultury polskiej, Warszawa 1972.

Def.: Brak początku (26 kart).

Pismo 1 ręki, kursywa gotycka, 2 kol., rubrykowany, składki częściowo numerowane (3—XIII).

Składek 22, kwinterniony.

Zdobienia: Inicjały czerwono-błękitne, kreskowane, liczne.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20180.

Opr.: Deska pokryta jasną skórą, wycisk linearny, ślad po 10 guzach i katenie, rzemieńne zapięcia.

Prow.: 1. Z legatu Mikołaja Kickiego, kanonika gnieźnieńskiego; 2. „Radmi Capituli Gnesn." [XVIII w.] k. 1.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense" [XX w.] k. 1.

Dawna sygn.: „87".

37. *Łac. Ok. 1504. 31,5×21 cm. K. 636. Opr. płsk. XIX w. „Breviarium sacerdotale ex anno 1504"*.

Zawiera: 1. Psalterium (brak początku do psalmu 68, 7). K. 1—21.

2. „Suffragia maiora" (de cruce, beata Virgine, de angelis, s. Johanne Baptista, Apostolis, s. Adalberto, s. Stanisłao, s. Nicolao, virginibus, s. Hedvigi, pro pace, omnibus sanctis, s. Trinitate). „Sequitur letania" (wszystkich świętych). K. 21—23.

3. „Sequuntur vesper vigiliarum" (cale officium żałobne). K. 23—25.

4. „Ad matutinum benedictiones". K. 25.

5. „Memoria passionis Domini". K. 25v.

6. Hymny (różne okresy roku kościelnego). K. 26—31.

7. „Regule generales seu notabilia rubrice ecclesie Gnesnensis". K. 32—37.

8. „Sequuntur communia capitula de Sanctis". K. 38—39.

9. „Sequuntur omelie de communi Sanctorum". K. 39—43.

10. „Officium commemorationis de Domina nostra diebus sabatinis". K. 43—46.

11. Proprium de tempore (lekcje i modlitwy na niedziele i główne uroczystości roku kościelnego). K. 47—309.

Na k. 300: „Sequitur de dedicatione ecclesie cuius anniversarius celebratur prima dominica post Michaelis".

12. „Incipit de Sanctis per circulum anni". K. 309—625.

Na k. 325: (inną ręką) „Joannes de Buszyna Episcopus Naturien. suffrag.".

Na k. 552: (inną ręką) „Joannes de Buszyna Dei gratia Episcopus Naturiensis Suffraganeusque necnon Canonicus Gnesnensis".

Na k. 488: „Sequitur hystoria Maria Niuus quam licet ecclesia Gneznsensis non tenuit nouiter tamen tenere mandata est per reuerendissimum in Christo Dominum Jacobum de Szijenno archiepiscopum Gneznsensem et primate[m] a. d. 1475".

13. Sequitur commune Sanctorum (brak początku). K. 626—635v.

14. Officia commemorationis Patronorum (brak początku). K. 636.

Na k. 636v: Tabela — kalendarz na lata 1504—1538.

Notacja muzyczna na 3 liniach, w tekście (w 26 miejscach).

Def.: Brak początku (co najmniej 1 składki), luki w tekście po k. 625 i 635.

Pismo 1 ręki, kursywa gotycka, 2 kol., rubrykowany, numerowane składki. Składek 43, seksterniony, septerniony lub oktaniony.

Zdobienia: inicjały malarskie z floraturą marginalną na k. 47 i 228v. W tekście liczne inicjały kaligraficzne (czerwone).

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20181.

Opr.: Karton pokryty czarnym, adamaszkowym płótnem, grzbiet i naroża z czarno barwionej skóry.

Prow.: Jan Busiński, kanonik gnieźn. [XVI w.] k. 325, 552.

38. Łac. 1495. 30×21 cm. K. 478. Opr. płsk. XIX w. „Excerpta ex theologia et iure canonico”.

1. Tractatus theologicus non identificatus. K. 1—91.

Inc. k. 1: „Desiderio meo volens satis facere X fiat mihi secundum verbum tuum etc.” (k. 91).

2. Innocentio III, De sacro altaris ministerio libri VI. K. 91—147.

Inc. k. 91: „Incipit liber de missarum misteriis quem edidit dominus Innocencius papa tercius X ipsius expositionis plenior pareat intellectus communis continue censui substrahendum” (k. 147).

3. Tractatus de peccatis. K. 147—148.

Inc. k. 147: „Peccatum aliud originale, aliud actuale X 9m falsum testimonium x symonia xi usura etc.” (k. 148).

4. Innocentio III: De contemptu mundi sive de miseria condicionis humanae. K. 149—164v.

Inc. k. 149: „De miseria hominis et vilitate materie [...] (spis rozdziałów) Domino patri Karissimo P. Dei gracia Portuensi episcopo Lotarius indignus dyaconus cardinalis X et ignis ardens in secula seculorum etc.” (k. 164v).

5. S. Bonaventura: Soliloquium seu Liber ymaginis humane vite. K. 164v—182v.

Inc. k. 164v: „Quid est vita hominis? Res est vallata ruinis. Nunc homo nunc uermis, nunc principium modo finis Flecto genua mea ad patrem X Explicit liber hic, qui dicitur ymago humane vite et cetera finitus sexta” (k. 182v).

6. Nota historyczna sięgająca czasów papieża Pelagiusza. K. 182v—191v.

Inc. k. 182v: „Pelagius papa multe sanctitatis fuit X usque hodie uacat etc. [...] est finis” (k. 191v).

7. Octo species turpitudinis coniugum. K. 191v—193v.

Inc. k. 191v: „Nota quod octo sunt species turpitudinis quas quinque coniugales solent inter se exercere X quod similis Deo quod dissimilis quod prope” (k. 193v).

8. Fragmenty tekstów pisarzy kościelnych i świeckich dotyczące spraw moralnych. K. 194—204v.

Inc. k. 194: „Ista columpna totalis vacat etc. Sepius plorabat X Prudencia est scire quid possis etc.” (k. 204v).

9. Fragmenty pochodzące z dzieł pisarzy kościelnych na tematy dogmatyczne i moralne. K. 205—267v.

Inc. k. 205: „De cognitione creatoris. Quid est Deus meus X Hoc testamentum condidit Christus in cruce pendens” (k. 267v).

10. Fragmenty tekstów pisarzy kościelnych, zebrane w porządku alfabetycznym. K. 267v—323.

Inc. k. 267v: „Amicus. Nota: triplicem amicum habet X Multi sunt vocati pauci vero electi etc.” (k. 323).

11. Concordantia discordantium canonum (fragment: Decretum Gratiani). K. 324—442v.

Inc. k. 324: „Adhoc vero capitulum subiungitur X vel que non excommuni consensu clericorum et prepositi etiam canonicas sanctiones” (k. 442v). Na k. 385: „Novembris” (?) XV 1495 scriptum (?)”.

Druk.: A. Vetulani: *Les manuscrits du décret de Gratien et des oeuvres de décrétistes dans les bibliothèques polonaises*, Bologna 1953, s. 237—244.

12. Collectio canonum saec. XII. (fragment). K. 444—478.

Inc. k. 444: (brak początku i końca) „fuisse legere atque debet sanctos canones X id donauerit ecclesijs vel monaste[r]iis” (k. 478v).

Na k. 1 i 2 notatki ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotyczące zawartości rkpsu.

Def.: Brak k. 443, brak końca. K. 444—478 w kolumnie przygrzbietowej zniszczone przez wilgoć.

Pismo kilku rąk, kursywa gotycka, 2 kol., rubrykowany, numerowane składki.

Zdobienia: Inicjały kaligraficzne, czerwono-błękitne na k. 205, 267v, liczne, skromne inicjały czerwone lub błękitne.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1, 3.

Filigran: 1. Głowa wółu, między rogami krzyż na podwójnym pręcie (dwie odmiany); 2. Głowa wółu, między rogami gwiazda sześciopromienna na pręcie (dwie odmiany); 3. Kwiat bratka; 4. Dwa pierścienie przecięte prętem. Oba jego końce zakończone gwiazdą sześciopromienną, por. Piekosiński, tabl. 74 767.

39. Łac. 1602—1606. 31×20 cm. K. 293, w tym 3 nie zapis. Opr. sk. wspł.

„Acta congregationum et disputationum quae coram sanctissimis patribus ac dominis nostris Clemente VIII et Paulo V, summis pontificibus, celebrata sunt. In controversia magna de auxiliis divinae gratiae quas disputationes Adm. rndus pater frater Thomas Lemos doctissimus S. Theologiae magister Ordinis Fratrum Praedicatorum provinciae Hispaniae eadem gratia Dei adiutus sustinuit contra plures patres Societ. Jesu. In quibus primo referentur dubia omnia in hac materia a SSmo Clemente VIII sub propria subscriptione proposita. Deinde sequuntur disputationes omnes sub utroque Summo Pontifice habitae numero XLVII quibus absoluta fuit magna ista de Auxiliis divinae gratiae controversio. Ab Anno Domini MDCII ad Annum MDCVI”. Zbiór rozpraw teologicznych.

Def.: W środkowej części bardzo zniszczony przez robaki.

Pismo 1 ręki. Jedna i dwie kolumny.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] s. 1.

40. Łac. 1406. 30,5×21 cm. K. 397, w tym 15 nie zapis. Opr. sk. wspł. „Ius canonicum diversis tractatibus explicatum”. Traktaty z prawa kanonicznego. Retoryka.

Inc. k. 1: „In Christi nomine Amen. De Summa Trinitate X Consequentiam Abscessionem et Similitudinem” (k. 393).

1. „De summa Trinitate”. Wykład prawa kanonicznego według porządku dekretalów. K. 1—60.

Inc. k. 1: „In Christi nomine Amen X Finis est Deo gracias. Heinricus” (k. 60v).

2. Traktat: „Gratia per [...] nondum scripta. Insolita litterarum forma X an auctores librorum debeant apponere suum nomen”. K. 61—108v.

3. Komentarz do Klementyn. K. 108v—118v.
Inc. k. 108v: „Johannes episcopus seruus seruorum. Constitutiones que occultantur non ligant X item singulares quam glosam tene cordi. Explicit A” (k. 118v).

4. Wykład prawa kanonicznego według porządku Speculum iuris Wilhelma Duranda. K. 119—231.

Inc. k. 119: „In Cristi nomine amen. Speculum habet quatuor partes X et sic est finis” (k. 231v).

5. „Repetiturum caput”. K. 235—244v.

Inc. k. 235: „Postulasti situatum in titulo de rescriptis X super 2do” (k. 244v).

6. Traktat z prawa kanonicznego. K. 245—249.

Inc. k. 245: „Si maritus ad euentiam huius X ut si testator” (dalej pismo wyblakłe — k. 249).

Na k. 245 w pierwszym wierszu (pismo bardzo wyblakłe) data: „1419”.

7. „De arbitriis”. K. 255—264v.

Inc. k. 255: „de his que dependent a libertate X et facit” (k. 264v).

8. Fragment wykładu prawa kanonicznego. K. 265—269v.

Inc. k. 265: (od casus) „Pervenit. Arbor sua X (do casus) Compromissum [...] Deo gracias. Hec sunt notabilia super primo Decretalium recolect. sub reuerendissimo et in orbe singularissimo viro iuris utriusque doctore domino Antonio de Butrio. Et per me Antonium de Aquila minimum discipulum eius scripta. Sub anno Domini M° CCCC VI. Indictione XIII mense Augusto, eius mensis die III. Ad honorem [...]”.

9. De fornicatione. K. 273—318.

Inc. k. 273: „Vestra. In summa dicit a fornicacione clerico X et hec pro [...]” (pismo wyblakłe — k. 318).

10. „De symonia” (na początku krótkie wywody o niektórych występkach osób duchownych, pod koniec wykład reszty piątej księgi dekretalów). K. 319—370.

Inc. k. 319: „[...] prelatorum excessus et J. c. X [...]” (pismo wyblakłe).

11. Rozprawa treści retorycznej. K. 371—393.

Inc. k. 371: „[Q]uoniam in hoc libro Herenni de elocutione conscripsimus X Consequentiam Abscessionem et Similitudinem” (k. 393).

Def.: W drugiej połowie rkpsu karty znacznie uszkodzone (zbutwiały), pismo wyblakłe, plamy z wilgoci.

Pismo kilku rąk, kursywa gotycka, 1 kol., rkps częściowo rubrykowany. Skrytor: (jeden z wielu) „Antonius de Aquila” k. 269v.

Składek 39, głównie kwinterniony.

Zdobienia: Inicjał ornamentalny na k. 1.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20186.

Opr.: Deska pokryta szarą skórą. Rzemienne zapięcia.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

Filigran: 1. Głowa wolu, między rogami gwiazda sześciopromienna na przecie; 2. Smok skrzydlaty; 3. Potrójny pagórek z krzyżem na przecie, por. Piekosiński, tabl. 63 641.

41. Łac. XV w. 30,5×20,5 cm. K. 431, w tym 3 nie zapis. Opr. sk. wspł.

„Expositiones evangeliorum”. Żywot Chrystusa według Ewangelii, przeplatany cytatai z Ojców Kościoła oraz modlitwami.

Inc. k. 1: „Sed quia hec naturalis generacio non sinebat dominus Deus factus est filius David X meque de omnibus erroribus et laqueis erue ac dirige in viam et iusticie ac vite eterne. Amen” (k. 424).

Na k. 424v—425v: „Registrum isfius partis”.

Na k. 428—429: kopia dokumentu wydanego przez cesarza Zygmunta w Konstancji dnia 9 lipca 1417.

Def.: Brak początku, po k. 9 brak co najmniej 3 kart, k. 429 ucięta do połowy, dolny margines zbutwiały, plamy z wilgoci.

Pismo 1 ręki, kursywa gotycka, 2 kol., rubrykowany.

Składek 37, głównie seksterniony.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20187.

Opr.: Deska pokryta szarą skórą. Rzemienne zapięcia.

Prow.: „Ex Bibliotheca Rndmi Capituli Metropol. Gnesnens.” [XVIII w.] k. 1.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

Dawna sygn.: „Ne 29”.

Filigran: 1. Smok skrzydlaty; 2. Głowa wolu, między rogami gwiazda sześciopromienna na przecie; 3. Dzwon kościelny z sercem i trzema uchwytaai.

42. Łac. 1447—1464. 30,5×20,5 cm. K. 352, w tym 6 nie zapis. Opr. sk. wspł.

„Synodus Calissiensis sub Nicolao Trąba Archiepiscopo Gnesnensi celebrata Anno 1420. Variaque opuscula sanctorum Patrum”. Zbiór różnych traktatów teologiczno-historycznych.

1. Dialogi St. Gregorii Papae de Miraculis sanctorum. K. 1—76v.

Inc. k. 1: „Quadam de nimiis quorundam secularium tumultibus depressus X Explicit dyalogorum beati Gregorii pape urbis Romane libri numero quatuor de miraculis patrum Italicorum per me Nicolaum de C et est comparatus per venerabilem in Christo patrem Jacobum decanum Szremensem et plebanum in Zythowyczeszko. Et est finitus quarta feria ante festum beati Egidii anno domini quasi hora quarta decima anno domini M° CCCC° XXXX° septimo etc. Laus Deo et eius matri beate virginii Marie” (k. 75v), „et sepultus est sub patibulo inter homicidas” (k. 76v).

2. „De ratione hominis”. K. 77—105.

Inc. k. 77: „Uenit nuper de manus meas quedam cedula Ciceronis X Deo laus. Amen. Explicit liber de racione et homine” (k. 105).

3. „Synodus Calissiensis sub Nicolao Trąba archiepiscopo Gnesnensi celebrata anno 1420”. K. 106—150. (foliowany 1—44).

Inc. k. 106: „In nomine sancte et indiuidue Trinitatis amen. Ad perpetuam rei memoriam. Alma mater ecclesia plerumque nonnulla racionabiliter ordinat X Synodo in Spiritu Sancto legitime congregatis” (k. 150). Następnie: „Registrum huius libri”.

4. Tractatus Hugonis de honestate morum. K. 151—155.
Inc. k. 151: „Hugo de honestate morum. Primo considerare debes X Esto castus et cautus in omnibus et saluus eris etc.” (k. 155).
5. Traktaty św. Augustyna: „De scientia salutis”, „De utilitate contemplacionis”, „De lapsu mundi et incertitudine vite”. K. 161—192.
Inc. k. 161: „Augustinus de scientia salutis. Duo sunt que debet X et hec dicta de cordis stabilitate sufficiant” (k. 192).
6. Dwa listy: Gracioso et felici militi Raymundo domino castri Ambrosii. B. in senium deductus Salomon edoceri petisti a nobis de cura”; „Enrico Dei gracia etc. Salutem et spiritum fortitudinis in aduersis”. K. 192—194.
7. „Historia seu chronologia ab Adamo usque ad Celestinum V papam”. K. 194v—208.
Inc. k. 194: „Prima etas durauit ab Adam usque ad Noe X et ascriptus est kathalogo sanctorum et [...] compertus quo nomine sanctus vocabatur” (k. 208v).
8. „Tractatus Rabi Samuelis Israelite de adventu Messiae”. K. 209—223.
Inc. k. 209: „Incipit tractatus Iudeorum Rabi Samuelis Israelite per quem probatur adventus Cristi siue Messie [...] Reuerendissimo in Christo patri fratri Hugoni magistro ordinis Predicatorum [...] eius subditus frater Alphonsus boni hominis Hyspanus X Explicit liber Rabi Samuelis missus ad rabi Isaac archii sinagogum in Lincz regni mauriochtani Anno Domini millesimo post passionem Christi” (k. 223).
9. Tractatus Hugonis de antichristo. K. 223—232.
Inc. k. 223: „De antichristo qui veniet in tempore peccatorum plenissimo X Explicit libellus de Antichristo malistri Hugonis de Nouo Castro ordinis fratrum minorum. Anno domini millesimo CCCC° LV II° et est comparatus per honorabilem plebanum in Szythowyeszczko” (k. 232).
10. Tractatus Cesarii de miraculis et variis exemplis historicis Dialogus. K. 232—271v, 351v.
Inc. k. 232: „Unde legitur exin in dialogo Cezari X Explicit dyalogus Cezarii tractatus de miraculis et exemplis in die sancti Donati episcopi et martiris est finitus anno Domini M°CCCC° 64” (k. 271v).
11. Alfabetum seu varia pro moribus adducta ex diversis libris historica exempla ordine alphabetico”. K. 271v—303v.
Inc. k. 271v: „Antiquorum patrum X Finiuntur ista extracta de alphabeto narrationum alias exemplorum et sunt finita feria quinta in die sancti Johannis decollacionis anno Domini M°CCCC° et 64” (k. 303rv).
12. Selecti tractatus praestantissimi sanctorum Patrum. K. 303v—350.
Inc. k. 303v: „Audite fratres mei X de quibus erit” (k. 350v).
Na k. 351v notatka ręką XV-wieczną: „Liber a sancto Johanne de Poznania”.
- Na k. 1, 105v, 106, 194v, 223 zapiski ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotyczące zawartości rkpsu.
Def.: Udarta k. 326; zniszczona przez robaka.
Pismo kilku rąk, kursywa gotycka, 2 kol., rubrykowany, częściowo foliowany (k. 106—149=1—44).
Skryptor: „Nicolaus de C” k. 75v.
Składek 29, głównie seksterniony.
Mikrofilm: BN W-wa 1962. Nr 20196.
Opr.: Deska pokryta jasną skórą, wycisk ślepy, rzemieńne zapięcia.

Prow.: 1. „est comparatus per venerabilem in Christo patrem Jacobum decanum Srzemensem et plebanum in Zythowyeszczko” 1447 k. 75v; 2. „Liber a sancto Johanne de Poznania” [XV w.] k. 351v.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesense” [XIX w.] k. 1.

Filigran: 1. Dwa krzyże ustawione równolegle i połączone krzyżem na wysokim, podwójnym przecie; 2. Klucz; 3. Głowa wołu, między rogami rozeta pięciolistna na przecie. Z pyska zwisa pręt przecięty dwiema poprzeczkami, zakończony trójkątną ozdobą; 4. Głowa wołu, między rogami sześciolistna rozeta na przecie; 5. Głowa wołu, między rogami rozetka na podwójnym przecie, nad rozetką gwiazda sześciopromienna na przecie.

43. Łac. 1423. 30,5×21,5 cm. K. 576. Opr. sk. XX w.

[Joannes Balbus Januensis]: „Universa grammatica latinae linguae et dictionarium intitulatum Catholicon”. Zawiera: „Prima pars de orthographia. Secunda pars de accentu. Tertia scilicet de ethymoloya et dya-sintastica. Quarta pars de figuris. Quinta pars secundum alphabeti” (słownik).

Inc. k. 1: „Prosodia quaedam pars grammaticae nuncupatur X Regnum et imperium in secula seculorum. Amen” (k. 575v).

Na k. 575v: „Sit tibi laus Christe, quoniam liber explicit iste. Immensas Deo Patri omnipotenti et Filio et Spiritui sancto gratiarum referamus actiones. quia nostrum Catholicon ex multis et diversis doctorum textum elaboratum atque contextum licet per multa annorum circula. In millesimo ducesimo octuagesimo septimo anno Domini, Nonis Marcii ad finem usque perduxit. Pro quo hoc solum michi admodo necessarium a vobis humiliter depono fratres et domini mei, in quantum pro me peccatore Philocalo ad Deum preces erigere velitis ut interventu omnium meorum a Deo percepta venia peccatorum ad terram aptam ad terram elisam et extra lesionem positam ad paradisi videlicet gaudia una vobiscum valeam pervenire, ubi regnat ex amissim Dominus noster Ihesus Christus, Dei Filius benedictus. In cuius nomine flectitur omne genu celestium terrestrium et infernorum. Cui honor et gloria, magnitudo et magnificentia, virtus et potestas, regnum et imperium in secula seculorum amen. Et est completus anno Domini millesimo quadringentesimo vicesimo tercio anno iste liber. Laudetur Dominus Deus omnipotens. Cracovie in templo sancti Adalberti in medio civitatis est per Wenceslaum de Oborniky pro-niciatus. Eodem (wyraz przekreślony) anno M°CCCC°XXIII° (data na marginesie) serenissima princeps domina Zophia regina Polonie in festo Carni-sprivil est coronata. Ad cuius quidem diei sollempnitatem Sigismundus Dei gratia rex Hungarie et Ericus rex Dacie (sic) a Wladislao rege Polonie et principe Lithuanie sunt vocati. Et manserunt omnes tres reges Cracovie duabus septimanis eodem etc. Anno autem domini millesimo quadringentesimo vice-simo quarto in vigilia Omnium sanctorum Wladislaus princeps ex eadem Zophia regina Polonie in castro Cracoviensi est procreatus”. Druk.: MPH, W-wa 1961, V 959.

Na k. 1 pismem XVIII-wiecznym: „Catholicon sive Scripta Varii Argumenti, MSS per Venceslaum de Obolurniki anno 1423”.

Na k. 1, 4 i 575v notatki ks. W. A. Brodziszewskiego [XIX w.] dotyczące rkpsu.

Pismo 1 ręki; kursywa gotycka, rkps częściowo rubrykowany, 2 kol.

Skryptor: Wacław z Obornik k. 575v.

Składek 43, kwinterniony i septerniony.

Zdobienia: Liczne inicjały czerwone, niebieskie i zielone, niektóre trójbawne.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20188.

Prow.: „Ex Bibliotheca Reverendissimi Capituli Metropolitani Gnesnensis” [XVIII w.] k. 1.

Dawna sygn.: „Aa” k. 1, 575v.

Filigran: 1. Głowa wołu z krzyżem w nasadzie rogów, por. Badecki, tabl. III 14; 2. Dzwon, por. Piekosiński, tabl. 59 577.

44. Łac. pol. Pol. XV w. Pap. i perg. 30×20,5 cm. K. 361, w tym 1 nie zapis. Opr. sk. XX w.

1. „Summa de casibus conscientiae seu theologia ordine alphabetico 1330”. Encyklopedia moralna Bartłomieja z Pizy (to samo co sygn. Ms 18). K. 1—326.

Inc. k. 1: „[re]gulis iuris. Omnis res item quia iura promptiora sint X Consummatum fuit hoc opus Pisana per fratrem Bartholomeum de s. Concordio ordinis fratrum predicatorum doctore decretorum anno domini M° CCC III^a die mensis decembris tempore sanctissimi patris ac domini domini Benedicti pape duodecimi. Predictus autem frater Bartholomeus compositor huius libri obiit anno domini M° CCC XLVII II die mensis Julii cuius anima requiescat in eo qui sine fine vivit et regnat per infinita secula seculorum. Amen” (k. 325v—326).

Na k. 1 i 6 notatka ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotycząca zawartości rkpsu.

2. Tractatus de confessione. K. 328—358.

Inc. k. 328: „Cum sit ars arcium regimen animarum X et laudare Deus etc.” (k. 358v).

3. Dwie lacińskie poezje. K. 359—361.

a. „Qui mundanam machinam potenter creasti, Adam ad ymaginem propriam formasti” (k. 359—360v).

b. „Iesu qui de Virgine pro nobis es natus X Laus Virgo pia cum prole sancta Maria” (k. 361v). Na końcu tą samą ręką: „Ach tocz me kole Neplba pothobole myli drogostny sokole”.

Def.: Brak początku, uszkodzone k. 1—13, plamy z wilgoci.

Pismo kilku rąk, kursywa gotycka, 2 kol. (na k. 328—361; 1 kol.), rubrykowany, w trzech ostatnich składkach pierwsza i ostatnia karta pergaminowa, numerowane składki.

Składek 30, seksterniony.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20189.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitani Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

Dawna sygn.: „N. 54”.

Filigran: 1. Głowa wołu, między rogami pięciolistna rozetka na pręcie; 2. Głowa wołu, między rogami gwiazda sześciopromienna na pręcie; 3. Podbrzusie wołu z głową en face, przednie nogi zwrócone w bok. Między rogami gwiazda sześciopromienna na pręcie, por. Piekosiński, tabl. 25 242.

45. Łac. 1414. 29,5×21,5 cm. K. 259, w tym 2 nie zapis. Opr. sk. współ.

1. „Liber beati Bernardi Claravallensis de consideracione ad Eugenium papam”. Zbiór traktatów teologicznych. K. 1—28.

Inc. k. 1: „Incipit liber beati Bernardi de consideracione ad Eugenium papam. Subit animum dictare aliquid X Deinde is sit finis libri sed non finis querendi. Amen. Expliciunt libri beati Bernardi anno D. M.CCCC.XIII.” (k. 28v).

2. Dwa listy św. Hieronima: a. „Obsecro te Pauline” (k. 29); b. „Legimus in Ysaia [...] ad Evadrum” (k. 29v). K. 29—30.

Inc. k. 29: „Obsecro te Pauline X Expliciunt epistole beati Jeronimi una ad Euadrum presbiterum et alia ad Paulinum sequitur” (k. 30).

3. [Jacobellus de Stribro (Jakoubek)]: De Missa. Nie znany traktat prohusycki. K. 30v—57.

Inc. k. 30v: „Premissis posicionem scolastica ex tractaculo in quo sanctorum antiquorum auctoritates sunt succincte collecte X si quid autem in hiis fuerit ingeniosum et utile sit in eo laus et gloria Deo in secula seculorum. Amen.” (k. 57).

4. „Parabolae Salomonis” seu Liber Proverbiorum — ze wstępem i komentarzem. K. 59—95.

Inc. k. 59: „Ecce descripsi eam tripliciter X iustus comedit” (k. 95).

5. Apocalypsis S. Joannis z komentarzem. K. 96—159.

Inc. k. 96: „Omnes qui pye volunt viuere. Iste prologus dividitur in tres partes X et sicut vocem” (tekst urywa się — k. 159).

6. Liber psalmorum cum canticis et symbolo Athanasiano. K. 161v—248.

Inc. k. 161v: „Beatus vir qui non abiit X hec est fides catholica quam nisi quisquis fideliter firmiterque crediderit saluus esse non poterit. Hic est finis” (k. 248).

7. Początek Ewangelii św. Mateusza ze wstępem i komentarzem. K. 249v—259v.

Inc. k. 249v: „Quatuor facies uni Ezechielis X per Jeremiam prophetam dicentem vox in Rama audita est” (k. 259).

Na k. 2. notatka ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotycząca zawartości rkpsu.

Def.: Ślad wyciętych kart: 6 po k. 57, 6 po k. 159, 7 po k. 248.

Pismo kilku rąk, kursywa gotycka, 2 kol. na k. 1—57, 249v—251, rubrykowany, częściowo numerowane składki.

Składek 23, seksterniony.

Zdobienia: liczne czerwone lub czerwono-czarne inicjały kaligraficzne.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20207.

Opr.: Deska pokryta szarą skórą, ślad po 10 guzach i katenie.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitani Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

Dawna sygn.: „42”, „An”.

Filigran: 1. Głowa wołu, między rogami krzyż na podwójnym pręcie; 2. Głowa wołu, między rogami gwiazda sześciopromienna na pręcie; 3. Pierścień przecięty długim prętem, zakończonym na obu końcach gwiazdą sześciopromienną, por. Piekosiński, tabl. 73 748; 4. Profil głowy psa z rozwartą paszczą; 5. Korona królewska.

46. Łac., pol. XVII w. 29×19 cm. K. 94, w tym 6 nie zapis. Opr. sk. współ.

Tractatus varii iure canonico. Privilegia Ordinis Minorum S. Francisci. Zbiór rozpraw z prawa kanonicznego. Wyciągi z synodów.

Pismo 1 ręki.

Opr.: Karton pokryty zielono barwionym pergaminem. Rzemienne wiązania.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

47. Łac. Po 1342. Perg. 28×21 cm i mniej. K. 91. Opr. sk. XIX w.

1. „Practica iudicialis seu formularium curiae”. Zbiór wzorów dla kancelarii duchownej, pochodzącej z kręgu kurii rzymskiej (awiniońskiej). S. 1—28, 77—178.

Inc. s. 1: „Processus de canonicatu et prebenda vacante vel vacatura ac personatu vel dignitate quem vel quam duxerit acceptandum X M° CCC° XLII [...] X kalendas aprilis [...] testibus adhuc vos episcopaliū et regaliū” (s. 178).

Na s. 120: „felicis] re[cordationis] d[omini] B[enedicti] p[a]p[e] XII”.

Na s. 140—155 (wśród formularzy) rozprawa kanoniczna „Tractatus de ordine iudiciorum”.

2. „Epistolae” — fragment zbioru korespondencji, głównie prywatnej. Listy i teksty prawne grupują się wokół osoby jakiegoś kardynała. S. 29—76 (format: 25,5 × 17 cm).

Inc. s. 29: „Pro equo quidem missus est X alii canonico in electione episcopi celebranda” (s. 66).

3. „Passio sancti Georgii”. S. 178—182.

Inc. s. 178: „Cum autem beatus Georgius X ut ignis etc. Amen” (s. 182).

Na s. 1 notatka ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotycząca zawartości rkpsu.

Pismo 3 rąk, gotycka minuskuła kancelaryjna i kursywa, 1 kol., rubrykowany, częściowo numerowane składki.

Składek 10, od duodernionu po kwinterniony, 1 duodecernion.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20202.

Prow.: „Ex Bibl. Capituli Metropl. Gnesnensis” [XVIII w.] s. 1.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] s. 1.

48. Łac. 1473. Pap. i perg. 32,5×21,5 cm. K. 266, w tym 6 nie zapis. Opr. sk. wspł.

„Liber tractatum Aurelij Augustini super evangelium Johannis”. Traktaty teologiczno-egzegetyczne.

Inc. k. 1: „Incipit liber tractatum Aurely Augustini super euangelium Johannis. Tractatus primus sequitur. Lege feliciter X Aurelij Augustini super Johannem explicit ingrossatus per manus diuersorum procurante hoc fieri Reurendo patre domino Mathia abbate secundo monasterij domus Thremeschnen. anno domini millesimo CCCC septuagesimotercio feria quarta infra octauas assumptionis hec scripta sunt per fratrem Matheum de Wyeliczka tunc indignum domus eiusdem priorem” (k. 259).

Na k. 260: „Registrum evangeliorum”.

Pismo kilku rąk, tekstura i kursywa gotycka, 1 kol., rubrykowany, numerowane składki, pierwsza i ostatnia karta składki pergaminowa.

Skryptor: Mateusz z Wieliczki, kanonik reg. lateran.

Składek 17, głównie okterniony.

Zdobienia: Inicjał malarski na k. 1, inicjałów ornamentalnych, czerwono-

-błękitnych 12, inicjałów kaligraficznych, czerwonych lub błękitnych ok. 125. Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 15152.

Opr.: deska pokryta brązową skórą, wycisk linearny i ślepy, ślad po klamrach i guzach (10).

Prow.: „Inscriptus catalogo conuentus Tremesnensis” [kon. XV w.] k. 1.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1; 2. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] k. 261.

Dawna sygn.: „44”.

Filigran: 1. Głowa wołu, między rogami pięciolistna rozeta na długim przecie, w jego połowie korona królewska; 2. Głowa wołu, między rogami krzyż i gwiazda sześciopromienna na podwójnym przecie, por. Badecki, tabl. III 15; 3. Głowa wołu, między rogami sześciolistna rozeta na przecie. Z pyska zwisa pręt przecięty dwiema równoległymi liniami zakończony trójkątną ozdobą.

49. Łac. Druga poł. XIII w. Perg. 33×21 cm. K. 271. Opr. sk. XX w. „Quatuor libri sententiarum Lombardi”.

Inc. k. 1: „Capitula. Omnis doctrina est de rebus X Explicit quartus liber sententiarum” (k. 270v).

Na k. 271: (ręką XIV-wieczną) „Constitutio regis Polonie Kazimiri contra profugos”.

Na k. 271v: (ręką XV-wieczną) „In nomine Domini. Amen. Hec sunt loca sancta peregrinationis terre sancte in Hierusalem [...] hec sunt scripta per manum Johannis de Unieyow”.

Na k. 1 i 271 notatki ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotyczące zawartości rkpsu.

Def.: ślad wyciętych kart: 2 po k. 55, 1 po k. 60, 1 po k. 65, 3 po k. 75; ucięte w dolnej części k. 251, 253—259, 263—264.

Pismo podstawowe 1 ręki, glosy — kilka (niektóre wyblakłe), tekstura wczesnogotycka w 2 kol., wierszy 44, wys. 3 mm, rubrykowany.

Składek 24, głównie seksterniony.

Zdobienia: Inicjały malarskie na k. 1, 3, 4, 77v, 142, 143v, 193, 195; inicjałów ornamentalnych czerwono-błękitnych ok. 2100.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 18952.

Prow.: „Rndmi Capituli Gnesn.” [XVIII w.] k. 1.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1; 2. Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] k. 271.

Dawna sygn.: „Ab”; „99”.

50. Łac. II poł. XIII w. Perg. 32×21 cm i mniej. K. 118. Opr. sk. wspł.

Summae collectionum „Gratiani et decretalium”. Zbiory prawa kanonicznego.

1. Quaestiones decreti anonymae. K. 1—64.

Inc. k. 1: „De symonia et sacramentis X autem festum pervenit” (k. 64).

2. „Summa exceptionum”. K. 65—66v.

Inc. k. 65: „Incipit libellus omnium causarum de exceptionibus X Explicit. Nicolaus III^{us}. Significauit nobis Ellina de Hagn[au] mulier Argentinensis diocesis [...] appellationem et c. oblato otto sup.” (k. 66v).

3. „Cursus causarum”. K. 67—68.

Inc. k. 67: „Ad summam noticiam consueti cursus causarum X inuenies innotum. Explicit ooo” (k. 68).

4. Spis rzeczowy i alfabetyczny dotyczący zbioru dekretów. K. 68v—74v.

5. „Summa tytulorum anonymi”. K. 75—108v.

Inc. k. 75: „Utilitati sociorum meorum pro posse meo proficere uolens ad instantiam eorum quedam utilia de notulis decretorum et decretalium in unum colligere disposui fasciculum atque ea secundum suas sententias sub ordine tytulorum decretalium ordinare X Explicit summa tytulorum” (k. 108v).

6. Skrót prawa dekretów do księgi II: De appellationibus. K. 108v—118v.

Inc. k. 108v: „De noui operis iniciatione X tunc appellantur ad eum qui is delegauit uel ad papam” (k. 118v).

Na k. I ochr. notatka ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotycząca zawartości rkpsu.

Def.: Ucięta I k. ochr.

Pismo kilku rąk, tekstura i kursywa wczesnogotycka w 2 kol. (na k. 68v—71v trzy kol., na k. 72—73v, pięć kol.), wierszy 50—70, wys. 2—5 mm, rkps częściowo rubrykowany.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 19153.

Opr.: Deska pokryta jasną skórą, wycisk linearny, rzemienne zamknięcia, mosiężne guzy (zachowane 6, brak 4).

Prow.: „Rndmi Capituli Gnesn.” [XVIII w.] k. 1.

Piecz: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1; 2. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] k. 1, 118v.

Dawna sygn.: „90”.

51. Łac. 1432. 30,5×20,5 cm. K. 270. Opr. sk. wspł.

„Lectura super Clementinas Thomae de Strampino”. Wykład prawa kanonicznego.

Inc. s. 3: „In nomine Domini nostri Jhesu Christi qui est via veritas et vita X hec verba inserantur glossa sit”.

Def.: Na pocz. ślad wyciętych 8 kart, na końcu 4.

Pismo 1 ręki, kursywa gotycka, 1 kol., częściowo numerowane składki.

Skryptor: Tomasz Strzępiński.

Składek 22, głównie seksterniony.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20190.

Opr.: Deska pokryta purpurowo barwioną skórą, wycisk linearny i ślepy, rzemienne zamknięcia, mosiężne guzy.

Prow.: „Liber Thome Episcopi Cracoviensis” (z legatu Tomasza Strzępińskiego).

Piecz: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] I k. ochr., s. 3.

Dawna sygn.: „69”.

Filigran: 1. Głowa wołu, między rogami sześciolistna rozetka na przecie; 2. Głowa wołu, między rogami sześciolistna rozetka na podwójnym przecie; 3. Głowa wołu, między rogami krzyż na podwójnym przecie; 4. Głowa wołu, między rogami pięciolistna rozetka na przecie. Z pyska zwisa pręt przecięty dwiema równoległymi liniami, zakończony trójkątną ozdobą; 5. Kowadło.

52. Łac. 1426—1427. 30×21,5 cm. K. 283, w tym 8 nie zapis. Opr. sk. wspł.

„Expositiones in [4] librum Sententiarum” et varii tractatus ascetici.

Inc. k. 1v: „Incipiunt capitula libri quarti etc. X Bonum est esse in clauastro quia homo uiuit purius quiescit securius peroratur frequentius cadit

rarius resurgit facilius incedit caucius moritur confidencius purgatur citius perimatur copiosus etc. B. Bernhardus (k. 283v).

Na k. 111: „Explicit textus Sententiarum libri quarti per manus Ulrici Meinhammer Anno Domini Millesimo quadringentesimo vicesimo sexto in crastino sancte Petronelle virginis etc. [...]. Secuntur quedam dubia circa defectus sacramenti altaris contingencia et probata per doctores” (k. 111v—114v).

Na k. 115—122v: „Titulus operis sequentis est Stella clericorum”.

Na k. 123—127v: „O mors quam amara est memoria tua”.

Na k. 128—130v: „Incipit disputatio corporis et anime X Explicit compendium magistri Alberti Magni episcopi Lugdoniensis de disputatione et anima” (k. 130v).

Na k. 239v: „Quod sint in anima et in corpore. Et sic est finis lecture textualis huius 4^{ti} libri. Hunc librum scripsi sompnium sepiissime fregi. Scriptor mente pia petit unum aue Maria. Finito libro sit laus et gloria Christo. Anno Domini M^o CCCC^o XXVII°. In vigilia Valentini hoc est XIII die mensis februarii per Ulricum Meinhammer”. Następnie: „Oraciones in missa” (uwagi liturgiczne).

Na k. 248—250: „Copia doctoris Wyennensis de 4 sermonibus qui dicitur sancti ficti nichil in rerum natura existentes”.

Na k. 251: „Non quod corpus Christi quamquam obicitur nobis ab hereticis et iudeis dubia”.

Na k. 252—267v: „Incipiunt decem precepta secundum quod beatus Augustinus ea exposuit”.

Na k. 276—283: „Modus et forma efficax se habendi circa infirmos et morti vicinos etc.”.

Def.: Ślad wydartych kart: 1 po k. 122, 1 po k. 124, 1 po k. 165.

Pismo kilku rąk, kursywa gotycka, 1 i 2 kol. (k. I—IV, 112—183), rubrykowany, foliowany do k. 111, częściowo numerowane składki.

Skryptor: Ulryk Meinhammer.

Składek 24, głównie seksterniony.

Zdobienia: Rysunek figuralny, czerwono-czarny na k. 187v, inicjały kaligraficzne, czerwone, liczne.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 19247.

Opr.: Deska pokryta szafirowo barwioną skórą, resztki klamer mosiężnych, ślad po guzach i katenie.

Prow.: Brak danych.

Piecz: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1; 2. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX] w. k. 1, 283v.

Dawna sygn.: „104”.

Filigran: 1. Głowa wołu, między rogami czterolistna rozetka na przecie; 2. Profil głowy ludzkiej z koroną królewską, nad nią gwiazda sześciopromienna na przecie.

53. Łac. Pol. XV w. 30,5×21 cm. K. 205, w tym 2 nie zapis. Opr. sk. wspł.

„Sermones Clementis pape VI”. Zbiór kazań.

Inc. k. 2: „Sermones quos compilauit dominus Clemens papa sextus existens abbas Sisonensis episcopus Artrabiorensis archiepiscopus Senonensis archiepiscopus Rotomagiensis cardinalis et papa. Dominica prima aduentus

domini uniuersitati Parisiensi X Proicienda sunt vetera nec se bibiturus videlicet protestatus est de hoc" (k. 205v — tekst się urywa).

Na k. 202v: „Anno Domini M CCCCXLV”.

Na k. ochr. zapiski teologiczne ręką współczesną.

Na k. 2 notatka ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.).

Def.: Ślad wyciętych kart: 2 po k. 19, 5 po k. 90, 1 po k. 91; uszkodzone: k. 1 i 203.

Pismo kilku rąk, kursywa gotycka, 1 i 2 kol., częściowo rubrykowany.

Składek 17, głównie seksterniony.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20195.

Opr.: Pergamin oprawowy zapisany XV-wiecznym, wyblakłym pismem. Grzbiet z brązowej skóry.

Prow.: „Liber magistri Caspari Pruteni de Ianniaru”(?) [XV w.] przednia okładzina.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

Dawna sygn.: „42”.

Filigran: 1. Głowa wołu z pięciolistną rozetką; 2. Dzwon kościelny z sercem i trzema uchwytami, por. Piekosiński, tabl. 59 591; 3. Dwa pierścienie przecięte prętem, zakończonym na obu końcach gwiazdą sześciopromienną, por. Piekosiński, tabl. 74 767.

54. Łac. 1443. 30×21 cm. K. 267, w tym 1 nie zapis. Opr. sk. XX w. „Summarium decretalium per Gregorium de Visegrad”. Wykład prawa kanonicznego.

Inc. k. 7: „Alpha et O principium et finis X Explicit sumarius decretalium per Gregorium de Visegrad die lune XVIII mensis Nouembris anno Domini Milesimo CCCC XL tercio” (k. 265).

Na k. 1—2, 4, 6, 265, 266v różne zapiski treści prawniczej.

Na k. 3 dwa akta synodu bazylejskiego z 1438 r.

Na k. 266 formularz liturgiczny: „Absolutio excomunicati”.

Pismo 1 ręki, kursywa gotycka, 2 kol. rkps rubrykowany.

Skryptor: Grzegorz z Wyszogrodu.

Składek 23, seksterniony.

Zdobienia: Liczne, skromne, czerwone inicjały kaligraficzne.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20204.

Opr.: Na XX-wieczną jasną skórę nałożono szarą skórę z pierwotnej oprawy mniejszej.

Prow.: „Ius canonicum ex Bibliotheca Rndsmi Capituli Metropol. Gnesnens.” [XVIII w.] k. 3.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 6v, 7.

Dawna sygn.: „68”.

Filigran: 1. Głowa wołu, między rogami sześciolistna rozetka na przecie, por. Piekosiński, tabl. 17 163; 2. Głowa wołu, między rogami siedmiolistna rozetka na podwójnym przecie.

55. Łac. 1408—1409. 30×21,5 cm. K. 413, w tym 2 nie zapis. Opr. sk. wspł.

„Liber moralium ex variis authoribus excerptus”. Traktaty teologiczne.

1. „Compendium moralium”. K. 1—108.

Inc. k. 1v: „Incipit compendium moralium notabilium compositum per

Geremiam Iudicem de Montagnone ciuem Paduanum premissis infrascriptis prohemiis ad presciendum sumariam intencionem tocius huius operis X Explicit compendium moralium notabilium compositum per Ieremiam Iudicem de Montagnone ciuem Paduanum. Et est finitus et inceptus per manus Alberti de Grochow. Insuper et est comparatus per reuerendum magistrum Mathiam de Colo. Sub anno natiuitatis Domini M^o CCCC^o VIII°” (k. 107v).

2. Mowa na synodzie. K. 107v—112.

Inc. k. 107v: „In nomine Domini amen. Jesus Christus in quo viuimus mouemur et sumus. Cogitandi mihi qualiter hanc sacrosanctam synodum alloqui ad tractandum de sanctissima unione Ecclesie competenter valeam X quo in principe” (k. 112v).

3. „Liber de retractatione Beati Augustini”. K. 114—133.

Inc. k. 114: „Incipit liber de retractatione beati Augustini. Ob carenciam librorum beati Augustini qui difficulter inueniuntur et propter difficultatem inueniendi auctoritates in ipsis libris presens tractatus continet in se varias auctoritates ipsius beati Augustini et ordine alphabeti de diuersis libris retractationum que auctoritates possunt applicari ad diuersas materias sermonum et in exordio distinctionum ponitur tabula auctoritatum cum quota librorum in quibus originaliter huiusmodi auctoritates continentur X Explicit liber retractacionum beati Augustini feria quarta ante octauam Corporis Christi anno Domini M^o CCCC^o VIII°” (k. 133v).

4. „Flores beati Augustini”. K. 133v—142v.

Inc. k. 133v: „Incipiunt flores eiusdem beati Augustini X Expliciunt flores Augustini finita in vigilia Johannis Baptiste anno Domini 1408 per m[anus] Andree” (k. 142v).

5. Krótkie teksty (kazania?). K. 143—148, 191—197.

Inc. k. 143: „Job videns faciem meam X non bene finiui quoniam pessimum exemplar habui et ergo non est michi imputandum et tantum de isto etc.” (k. 197).

6. Traktat z teologii moralnej. K. 150—153v.

Inc.: „Super tribus sceleribus Moab X et Dominus qui cum Patre et Spiritu sancto uiuit et regnat in secula. Benedictus Deus. Amen” (k. 153v).

7. „De septem itineribus eternitatis Johannis de Vijbinco”. K. 153v—190.

Inc. k. 153v: „Johannis de Vijbinco ac de itineribus hic incipit liber X Explicit tractatus Johannis de Vijbinco de septem itineribus eternitatis per manus Alberti de Grochow. Sub Anno Domini M^o CCCC^o VIII°” (k. 190).

Na k. 190—191 rejestr.

8. Encyklopedia teologiczna. K. 193—330.

Inc. k. 193: „Abiit in agrum Booz et collegit spicas post terga metencium X Hoc opus est compilatum a magistro Thoma de Ibaernia quondam socio de Sobarua. Explicit manipulus florum per manus Alberti de Grochow. Et est finitus feria sexta proxima post octavam Corporis Christi. Sub anno Domini M^o C^o C^o C^o C^o nono” (k. 330).

9. „Flores beati Agustini”. K. 331—378.

Inc. k. 331: „Flores beati Augustini in libro de ciuitati Dei X Expliciunt flores collecti ordinate de toto libro de ciuitate Dei Beati Augustini extracti a magistro Francisco de Maronis de ordine fratrum minorum” (k. 373v).

Na k. 373v—378 rejestr w porządku alfabetycznym.

10. „Didascalicon Hugonis [de S. Victore]”. K. 378—400.

Inc. k. 378: „Incipit prologus in Didascalicon Hugonis. Que precipue res

sunt quibus quisquis ad scientiam instituitur X et sic est finis Didascalicon Hugonis" (k. 400).

Na k. 400.: „Epistola beati Thome de Aquino de modo studendi”.

Inc. k. 400: „Quia quesisti a me quare te incedere oporteat X et est finita per m[anus]”.

11. Rejestr jakiegoś dzieła teologicznego. K. 401—413.

Na k. 1 i 413v współczesne notatki o treści teologicznej.

Def.: Ślad wyciętych 3 kart po k. 330.

Pismo kilku rąk, kursywa gotycka, 2 kol., rkps rubrykowany, foliowany do k. 109, składki częściowo numerowane.

Skryptor: Andreas k. 142v; Albertus de Grochow k. 107v. 190. 330.

Składek 34, głównie seksterniony.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20197.

Opr.: Deska pokryta jasną skórą, resztki rzemiennych zapięć.

Prow.: „[...] est comparatus per reuerendum magistrum Mathiam de Colo. Sub anno natiuitatis Domini M^o CCCC^o VIII°”.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” XIX w. k. 1, 2.

Filigran: 1. Pierścień przecięty długim prętem zakończonym na obu końcach gwiazdą sześciopromienną, por. Piekosiński, tabl. 73 748; 2. Głowa wolu, między rogami gwiazda sześciopromienna na przecie; 3. Dzwon kościelny z sercem i trzema uchwyty, por. Piekosiński, tabl. 60 594; 4. Potrójny pagórek zwieńczony krzyżem, por. Piekosiński, tabl. 63 634; 5. Nie zidentyfikowany potwór, ptak?

56. Pol. 1859. 33,5×21 cm i mniej. K. 225, w tym 4 nie zapis. Bez opr. „Wiązarek dla kościoła metropolitalnego gnieźnieńskiego na rok 1865, jako dziewięćsetną rocznicę jego istnienia ofiarowany. Opis kościoła metropolitalnego gnieźnieńskiego” przez ks. Józefa Walkowskiego.

Druk.: J. Walkowski: *Wspomnienia o kościele metropolitalnym w Gnieźnie, o jego ołtarzach, kaplicach, pomnikach i osobach temi pomnikami zaszczyconych. Na pamiątkę dziewięćsetnej rocznicy jego istnienia napisane, w roku 1876 wydane przez autora katedry gnieźnieńskiej* [ks. Ignacego Polkowskiego]. Gnieźno 1876.

Prow.: Rkps nabył od spadkobierców i przekazał Bibliotece Katedralnej kanonik Jan Piotr Zienkiewicz [XIX w.]

Piecz.: „Biblioteka Katedralna Gnieźno” [XX w.] k. 1v, 225v.

Dawna sygn.: „Acap. B 98”.

57. Lac. Pol. XV w. 30×21 cm. K. 237, w tym 7 nie zapis. Opr. sk. XX w.

„Theologia et expositio psalorum”. Komentarz do Sentencji Piotra Lombarda i wykład księgi psalmów.

1. Commentarius in libros Sententiarum Petri Lombardi. K. 1—175 (do Dist. 29. lib. I).

Inc. k. 1: „Dedit abyssus vocem suam Abacuk III° X sit principium formaliter constitutum XX° VIII° dis.” (k. 175v).

2. „Expositio Psalmorum”. K. 181—235.

Inc. k. 181: „Dicendum est quid sit propheta X absconditum thabernaculi non speluncam hic appellat sicut” (k. 235v).

Na I perg. k. ochr., pismem XVI-wiecznym. fragment rejestru udzielenia

różnych beneficjów. Powtarzają się diecezje: ołomuniecka, praska i wrocławska.

Pismo 2 rąk, kursywa gotycka, 2 kol., rkps częściowo rubrykowany, większość składek numerowana.

Składek 20, seksterniony.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20203.

Prow.: „Ex Bibliotheca Rndimi Capituli Metropolitani Gnesn.” [XVIII w.] k. 1.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

Dawna sygn.: „51”.

Filigran: 1. Głowa wolu, między rogami sześciolistna rozeta na przecie; 2. Głowa wolu, między rogami krzyż na podwójnym przecie.

58. Lac. 1396. 29,5×21 cm. K. 302, w tym 2 nie zapis. Opr. sk. wspł. „Postilla Luce super epistolas et evangelia dominicalia”. Zbiór kazań niedzielnych.

Inc. k. 2: „Parauerunt michi iniqui fabulaciones X Explicit postilla domini Luce doctoris eximii de ordine fratrum minorum comparata Prage sub anno Domini Millesimo CCCLXXXX sexto” (k. 299).

W tekście liczne glosy polskie lub czeskie.

Na k. 299v i 300 wypisy z Pisma św. i św. Augustyna.

Na k. 1: Pater noster, Ave Maria, Credo oraz cytaty z Pisma św.

Def.: Udarta k. 124, ucięte (prawa kol.) k. 300, 302.

Pismo 1 ręki, kursywa gotycka, 2 kol., rkps rubrykowany, numerowane składki.

Składek 25, głównie seksterniony.

Zdobienia: Liczne. skromne, czerwono-czarne lub czerwone inicjały ornamentalne.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20203.

Opr.: Deska pokryta jasną skórą, ślad po 10 guzach oraz po klamrach.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 3.

Filigran: 1. Głowa wolu, między rogami gwiazda sześciopromienna na przecie, por. Piekosiński, tabl. 7 71; 2. Dzwon kościelny z sercem i trzema uchwyty, nad nim dwa połączone pierścienie, por. Piekosiński, tabl. 62 624.

60. Lac., pol. 1423—1431. 30,5×21 cm. K. 203. Opr. sk. wspł.

„Traktaty teologiczne.

1. „Liber penitenciaris canonicalis a Johanne Yzdneri”. K. 1—16.

Inc. k. 1: „Sequitur glossa cum notatis super sacrosanctum canonem valde bonus et utilis X Hoc autem est ratio quam [...] dicit autoritate rationem per du [...] eterne” (k. 16v).

Na k. 5—7 tekst kanonu „Te igitur”, częściowo z interlinearnym tłumaczeniem polskim oraz: „papa nostro Martino et antistite nostro Sbigneo et rege nostro Wladislaw”.

Na k. 8v—10: „Sequuntur rationes indumentorum sacerdotium et tocius misse tractate de rationali diuinorum officiorum”.

Na k. 10: „Liber penitenciaris canonicalis a magistro Johanne Yzdneri de Deo editus de nouo et veteri testamento et de iure canonico fideliter comprobatur in quo subcumbit falsitas et veritas elucescit [...]”.

2. „Compendium theologiae veritatis”. K. 17—85.

Inc. k. 17: „Tribus modis daturus sit X Explicit compendium theoloyce veritatis pronunciatum per Reuerendum magistrum Jacobum rectorem scole hospitalis et est finitum feria tertia post ramos” [...] Explicit compendium theoloyce ueritatis pronunciatum Crac[owie] per reuerendum magistrum Bartholomeum rectorem scole in hospitali necnon baccalaureo sacre theologie. Et est finitum feria 3a post ramos palmarum per manus Petri de Slupca etc.” (k. 85).

Na k. 85 krótka sekwencja z „Kyrie eleison” po każdej zwrotce.

3. „Summa beati Thome de Aquino utilis cuilibet sacerdoti cum questionibus et solutionibus”. K. 85—178v.

Inc. k. 85: „Ut sciant celebrantes qualiter se gerere debeant X Explicit summa beati Thome de Aquino utilis omni sacerdoti curam animarum habenti. Laus tibi sit Christe quoniam liber explicit iste. Et finis adest operis mercedem posco laboris videlicet a Deo omnipotente” (k. 178v).

Na k. 87: „Nota octo species turpitudinis”.

4. „Passio Domini nostri Ihesu Christi”. K. 179—202.

Inc. k. 179: „Sequitur passio Domini nostri Ihesu Christi. Scitis quoniam post biduum X Qui tecum viuit et regnat in secula seculorum amen” (k. 202v).

Na k. 197—201: „Sequitur sermo bonus magna sexta feria etc.” (kazania pasyjne).

Na k. 201v—202v: Godzinki o Męce Pańskiej (po łacinie).

Def.: Ślad wydanych kart: 7 po k. 38, 8 po k. 57, 1 po k. 170, 1 po k. 178; uszkodzone: k. 1—5, 140—242.

Pismo kilku rąk, kursywa gotycka, 2 kol., rkps rubrykowany, numerowane składki.

Składek 17, głównie seksterniony.

Zdobienia: Inicjały ornamentalne, skromne, czerwono-czarne na k. 47, 65, 77, 88, 179; liczne, czerwone, bardzo skromne inicjały kaligraficzne.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20209.

Opr.: Deska pokryta szarą skórą, ślad po 10 guzach i po klamrach.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 4.

Filigran: 1. Głowa wołu, między rogami sześciolistna rozeta na przecie; 2. Głowa wołu, między rogami siedmiolistna rozeta na przecie.

61. Łac. 2 poł. XIII w. Perg. 29,5×20,5 cm. K. 141. Opr. sk. wspł.

„Ius canonicum” propositum a Bartholomaeo Brixiensi. Wykład dekretu Gracjana.

Inc. k. 1: „Quoniam suffragantibus antiquorum laboribus iuniores possunt X qui mensis apud Hebreos Nisan appellatur, apud nos uero aprilis. Expliciunt casus decretorum (k. 112) X de fide iustorum” (k. 141v).

Na k. 1 współczesna, częściowo zatarta zapiska: „Anno Domini M^oCCC^oXXXV. d. magister Petrus Cantor Ec[clesie...] in die Beati Luce Evangeliste [...]”.

Na k. 103: „Licet merita scientie non respondeant nec opus admodo sufficiant adimplere. Ego tamen Bartholomeus Brixiensis diuina gracia ministrante secundum mee scientie paruitatem cupio utilitatibus scholarum prouidere idcirco ystorias decretorum frequentest et usitatas duxi pro meis uiribus aliorum etiam auxilio corrigendas eas certis locis in causis et distinctionibus assignando, prout communiter legi consueuerunt”.

Na k. 113—134: konkordancja dekretu „Ystoria Decretorum”.

Na k. 135—141: konkordancja Dekretalów.

Def.: Ślad wyciętych 5 kart po k. 139, brak końca.

Pismo 2 rąk, tekstura wczesnogotycka, 2 kol., przeciętnie 58 wierszy (w konkordancjach od 55—60), wys. 3—4 mm, rkps rubrykowany, znaczne składki.

Składek 14. kwaterniony i seksterniony.

Zdobienia: liczne, czerwono-błękitne inicjały kaligraficzne.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 19159.

Opr.: Deska pokryta szarą, bardzo zniszczoną skórą.

Prow.: „Rndmi Capituli Gnesn.” [XVIII w.] k. 1.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1; 2. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] k. 1, 141v.

Dawna sygn.: „64”.

62. Łac. Pocz. XV w. 29,5×21,5 cm. K. 304, w tym 4 nie zapis. Opr. sk. wspł.

„Prima pars (liber I—II) Summae Domini Hostiensis” [Henrici de Segusio]. Prawo kanoniczne.

Inc. k. 1: „Incipiunt decreta autentica primi libri Summe domini Hostiensis. Alpha et O, unum in essencia X de statu nostro in singulis et porro et sequitur (s. 606) X Et quia de protestatione infra scripta in libro et ex glossis” (s. 607 — treść ostatniej karty kodeksu nie wiąże się z całością).

Def.: Brak kart po s. 606.

Pismo 1 ręki, kursywa gotycka, 1 kol., rkps rubrykowany, numerowane składki.

Składek 26, seksterniony.

Zdobienia: liczne, czerwone inicjały kaligraficzne.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20264.

Opr.: Deska pokryta szarą skórą, ślad po klamrach.

Prow.: 1. Z legatu Piotra z Zawichostu [XV w.]; 2. „Ex Bibliotheca Capituli Gnesnensis” [XVIII w.] s. 1.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] s. 1.

Filigran: Lilia heraldyczna, por. Piekosiński, tabl. 39 369.

63. Łac. XV w. 30×21 cm. K. 213, w tym 1 nie zapis. Opr. sk. XX w.

„Philosophia Aristotelis” (błędny), Rudimenta doctrinae Guilberti Tornacensis. Wykład filozofii.

Inc. k. 1: „Tractatus iste qui dicitur rudimentum doctrine X Ideo ad plura supersedemus et terciam partem principalem nostri tractatus, scilicet de modo vel forma doctrine terminamus. Et pro doctore competenti paulatim progrediente a grossioribus et rudioribus ad subtiliora procedentes ad quartam partem et ultimam accedamus” (k. 212).

Na k. 11: „Obsecro autem legencium istud opusculum adiuuari suffragiis ut Dominus recomendent animam fratris Guiberti origine Tornacensis, presens autem opusculum quod propter indignitatem artificis rudimentum doctrine nominare placet, licet rudimentum doctrine quidam appellandum malunt. In quatuor tractatus diuiditur speciales”.

Def.: Wszystkie karty uszkodzone przez kornika.

Pismo 3 rąk, kursywa gotycka, 2 kol., rkps rubrykowany, numerowane składki.

Składek 18, głównie seksterniony.

Zdobienia: liczne, czerwone inicjały kaligraficzne.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20308.

Prow.: „Ex Bibliotheca Rndimi Capituli Gnesnensis” [XVIII w.] k. 1.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1; 2. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] k. 1, 212.

Filigran: 1. Głowa wołu, między rogami sześciolistna rozeta na przecie; 2. Głowa wołu, między rogami siedmiolistna rozeta na podwójnym przecie.

64. Łac. Początek XV w. 30×21 cm. K. 152, w tym 13 nie zapis. Opr. sk. wspł.

„Ius canonicum de honestate clericorum”. Traktaty prawa kanonicznego.

1. Tractatus de censura ecclesiastica Johannis de Ligmano. K. 1—62v.

Inc. k. 1: „In tractatu de censura ecclesiastica primo describam censuram ecclesiasticam. Secundo queram unde dicatur. Tercio quod [!] sunt eius species. Quarto prosequar unamquamque eius speciem ordine suo. Circa primum X Explicit tractatus de censura ecclesiastica et ecclesiastici interdicti domini Johannis Ligmani doctoris utriusque iuris excellentissimi compilatus Bononie anno Domini M^o CCC^{mo} X primo” (k. 62v).

2. De modo obseruandi. K. 62v—68.

Inc. k. 62v: „De modo obseruanda quodlibet interdictum incorporale quedam pro simplicibus colligendo X sia non posse interdicti” (k. 66v).

3. „Tractatus de ecclesiastico interdicto domini Johannis Calderini decretorum doctoris”. K. 71—92.

Inc. k. 71: „Quamuis dubia plura circa materiam ecclesiastici interdicti X Explicit tractatus de ecclesiastico interdicto D. Johannis Calderini excellentissimi decretorum doctoris” (k. 92v).

4. Objaśnienia niektórych rozdziałów księgi dekretów Grzegorza IX oraz kazuistyka prawnicza. K. 96—119.

Inc. k. 96: „Dampnamus. Si uis scire X adhuc tercia [...]” (pismo wyblakłe — k. 118v).

5. „Notabilia tercii libri Decretalium”. K. 121—144.

Inc. k. 121: „Incipiunt notabilia tercii libri decretalium de vita et honestate clericorum X quod scimus eciam” (k. 144v).

6. „Paradisi bona”. K. 145—148.

Inc. k. 145: „Nostis fratres carissimi qualiter sathanas subintrat viscera Jude X Explicit questio paradisi bona” (k. 148).

Def.: Wycięta karta po k. 120, uszkodzenia i plamy z wilgoci w dolnej części kart, końcowe karty uszkodzone przez robaki.

Pismo kilku rąk, kursywa gotycka, 2 kol. do k. 66, dalej 1 kol., rubrykowany.

Składek 22, terniony i seksterniony.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20265.

Opr.: Deska pokryta jasną skórą, na to nałożono resztki szarej pierwotnej skóry, ślady po guzach i klamrach.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

Filigran: 1. Lilia heraldyczna, por. Piekosiński, tabl. 39 369; 2. Głowa koziorożca, por. Piekosiński, tabl. 21, 200; 3. Skrzyżowane dwa klucze; 4. Dwa pierścienie, jeden nad drugim, połączone prętem zakończonym na 1 końcu

gwiazdą sześciopromienną, por. Piekosiński, tabl. 74 760; 5. Gwiazda sześciopromienna, nad nią księżyc z rogami zwróconymi ku górze, wszystko połączone wysokim prętem zwieńczonym krzyżem; 6. Głowa wołu z zaznaczonymi oczami, brwiami i nozdrzami, między rogami gwiazda sześciopromienna na przecie.

65. Łac. Przeł. XII/XIII w. Perg. 28,5×18 cm. K. 134. Opr. płsk. XIX w.

„Quatuor libri sententiarum Petri Lombardi”.

Inc. k. 1: „Textus sententiarum magistri Petri Lombardi. Incipit prologus sequentis Petri Lombardi. Cupientes aliquid de penuria X via duce pervenit. Explicit” (k. 134).

Po k. 112 (pocz. księgi IV) brak znacznej części tekstu (od tytułu rozdziału XXIV w spisie poprzedzającym księgę IV do pocz. tekstu dystynkcji 18, rozdz. 7).

Na k. 1, 112v notatki ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotyczące manuskryptu.

Pismo 1 ręki, minuskuła późnoromańska. 1 kol., wierszy 41, wys. 2—3 mm. rubrykowany.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 18953.

Prow.: „Rndmi Capituli Gnesn.” [XVIII w.] k. 1.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1; 2. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] k. 1, 134v.

66. Łac. 1350—1424. 28×21 cm. K. 175, w tym 4 nie zapis. Opr. sk. wspł.

„Liber sentenciarum”. Traktaty teologiczne.

1. „Quaestiones quarti libri Sentenciarum. K. 1—75.

Inc. k. 1: Queruntur questiones bone circa quartum sentenciarum X Expliciunt questiones quarti libri sentenciarum per manus Johannis de Muntow anno Domini millesimo CCC L anno iubileo. Sunt questiones Francisci Maronis doctoris qui imitator est Iohannis Scoti subtilis” (k. 75v).

2. Traktat o podobnej treści. K. 76—90.

Inc. k. 76: „Samaritanus etc. Distinctio prima X Expliciunt conclusiones quarti libri sentenciarum per manus Iohannis de Muntow. Anno Domini millesimo CCC L anno iubileo finite in vigilia Katherine virginis gloriose” (k. 90v).

3. „Registrum super quartum librum Sentenciarum”. K. 92—93.

Inc. k. 92: „Hiis tractatis ad doctrinam rerum pertinent quibus fruendum est et utendum et que fruuntur et utuntur ad doctrinam signorum accedamus X Explicit registrum super IIII^m librum sentenciarum” (k. 93v).

4. „Liber Sentenciarum quartus Petri Lombardi”. K. 93v—139.

Inc. k. 93v: „Samaritanus enim approprians vulnerato curacioni eius sacramentorum alligamenta adhibuit quia contra peccati originalis et actualis vulnera sacramentorum remedia Deus instituit X De Trzemeszno liber. Anno Domini M^o CCC^o XCIII^o ipso die sancti Benedicti abbatis completus est liber Sentenciarum quartus” (k. 139v), następnie rubrą (tą samą ręką): „Puif in den Winkil mit eym kussen”.

5. Komentarz do 4 księgi Piotra Lombarda. K. 139v—160.

Inc. k. 139: „Samaritanus enim vulnerato approprians X Laus sit regi glorie

qui intritus est de Maria Virginis. Amen (k. 159v) X et in exitu Judee christiana baptizet primum Judee uterque sit baptizata" (k. 160).

6. „Liber beati Augustini de Spiritu et anima”. K. 164—175.

Inc. k. 164: „Quoniam dictum est michi ut meipsum cognoscerem X Explicit liber beati Augustini de Spiritu et anima Anno Domini millesimo [CC]CC XX quarto in vigilia Philippi et Jacobi apostolorum [...]. Misericors domine propicius esto michi peccatori Mathie de Trzemeszno quia multum suavis est misericordia tua misericors Deus” (k. 175v).

Na k. 1, 175 notatki ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotyczące rkpsu. Pismo kilku rąk, kursywa gotycka, 2 kol., rubrykowany.

Skryptor: Joannes de Muntow, Maciej z Trzemeszna.

Składek 16, kwinterniony i seksterniony.

Zdobienia: Inicjał figuralny na k. 91; ornamentalne na k. 1, 76, 92, 93v, 139v, 164, ponadto liczne, skromne na k. 92—140.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20309.

Opr.: Deska pokryta jasną skórą, na to nałożono resztki skóry pierwotnej.

Prow.: „De Trzemeszno liber. Anno Domini 1394”.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

Dawna sygn.: „98”.

Filigran: 1. Dwa pierścienie, jeden nad drugim, połączone prętem zakończonym krzyżem, por. Piekosiński, tabl. 72 737; 2. Kusza, por. Piekosiński, tabl. 44 424; 3. Głowa wołu, między rogami gwiazda sześciopromienna na przecie; 4. Lilia heraldyczna, por. Piekosiński, tabl. 39 369; 5. Lilia heraldyczna zwieńczona krzyżem.

67. *Lac. XII w. Perg. 28×18 cm. K. 157. Opr. deska wspł., sk. XX w. „Evangelia et lectiones”. Lekcje i ewangelie czytane podczas Mszy w ciągu roku kościelnego.*

Inc. k. 1v: „Dominica prima in aduentu Domini X et in partes Dei mei hereditas illius et in plenitudine” (k. 156v).

Zawiera: 1. De tempore od I niedzieli adwentu do XXVI po Zesłaniu Ducha św. K. 1—124;

2. Proprium de sanctis od św. Łucji do św. Andrzeja. K. 124—143.

3. Commune sanctorum od wigilii apostołów, na końcu perykopy wotywy i mszy żałobnych. K. 143v—156.

Na k. 157, pismem z przeł. XIV/XV w., modlitwy przy pokropieniu i niedzielnej procesji.

Na k. 2 notatka ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotycząca rkpsu.

Pismo 1 ręki, minuskuła romańska, 1 kol., wierszy 27, wys. 3—6 mm, rubrykowany.

Składek 20, kwaterniony.

Zdobienia: Inicjały ornamentalne, rubrą, na k. 1v, 74v.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 19158.

Opr.: Deska, na I okładz. wryta postać Chrystusa na majestacie. W XX w. deskę pokryto jasną skórą.

Prow.: „Rndmi Capituli Gnesn.” [XVIII w.] k. 2.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XX w.] k. 1, 2; 2. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] k. 1, 157.

68. *Lac. Pocz. XV w. Perg. 27×18,5 cm. K. 227. Opr. sk. wspł. „Valerii Maximi factorum et dictorum” libri novem. Historia starożytna.*

Inc. k. 1: „Vide libro II° C° 4. C. [...] (spis rozdziałów), k. 2v: „Valerii Maximi factorum et dictorum memorabilium liber primus incipit X iusto impendi supplicio coegit et” (k. 225v).

Na k. 226: „m cccc lxvi liber [...] de [...] (wytarta).

Na k. 227: (pismem XV-wiecznym) „Pro rege Po[lonie] mensalia item cultellos item bereto[s]. Item pro archiepiscopo Gneznensis beretos rubeos. Item pro ducissa Vitoldi ymaginem et alia pulchra etc.” (na dół) „Filius ducis Czezenskelius”.

Na k. 1 notatka ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotycząca rkpsu.

Pismo 1 ręki, tekstura gotycka, głosy marginalne i interlinealne. 1 kol., rubrykowany, numerowane składki.

Składek 20, kwaterniony i seksterniony.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20311.

Opr.: Deska pokryta szarą skórą, ślad po 10 guzach.

Prow.: „Ex Bibliotheca Rndmi Capituli Gnesn.” [XVIII w.] k. 1.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

Dawna sygn.: „122”, „Ad”.

69. *Lac. XV w. 29,5×21,5 cm. K. 233, w tym 6 nie zapis. Opr. sk. wspł.*

„Sermones varii” et alii tractatus. Kazania oraz traktaty teologiczne.

Inc. s. 1: „Liber [...] ecclesie Gneznensis metropolitane continens sermones aliquos de sanctis super themata ewangeliorum aliquos super themata epistolarum et alios super themata prophetarum. Item expositionem super simbolo et super preceptis. Item summam Innocencii et alia in fine pulchra satis et utilia X ut honorabilior videtur nemo” (s. 466).

Zawiera następujące zbiory kazań, bądź traktaty:

1. „Cum miserationes Domini sint super omnia opera”. S. 1—24.

2. „Michi autem absit gloriari nisi in cruce Domini Nostri Ihesu Christi” (na uroczystości świętych całego roku kościelnego). S. 25—208.

3. „Nota quibus prohibetur sacra communio”. S. 209—216.

4. „Isydorus in libro officiorum de simbolo”, „Expositio Augustini de oratione dominica”, „Item alia expositio Ieronimi”. S. 217—220.

5. „Incipit summa de penitencia Innocencii”. S. 220—381.

6. „Fecisti homicidium voluntarie sine necessitate, non in hoste, sed per tuam cupiditatem (zbiór pokut za grzechy). S. 385—397.

7. „Miseracione diuina episcopi, presbiteri et diaconi sacrosancte Romane ecclesie cardinales” — kopia dokumentu wydanego przez kardynałów dnia 24.VI.1408, w Livorno pod Pizą. S. 407—414.

8. „Postquam autem hec nostra deliberacio ad noticiam transiuit” oraz wypisy z Ewangelii, Ojców Kościoła i fragmenty listów. S. 415—422.

9. „Postilla studencium sacre Pragensis Uniuersitatis” — fragment zbioru homilii. S. 423—444.

10. Fragment zbioru kazań o świętych. S. 445—466.

Def.: Końcowe karty uszkodzone przez robaka. Plamy z wilgoci.

Pismo kilku rąk, kursywa gotycka, 2 kol. (na s. 407—418 jedna), rubrykowany, numerowane składki.

Składek 22, głównie seksterniony.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20310.

Opr.: Deska pokryta szarą skórą, ślad po guzach.

Prow.: „Liber ecclesie Gneznensis Metropolitane” [XV w.] s. 1.

Piecz.: „Capitulum Metropolitani Gnesnense” [XIX w.] s. 1.

Dawna sygn.: „27”.

Filigran: 1. Głowa wolu, między rogami gwiazda sześciopromienna na przecie, por. Piekosiński, tabl. 10 97; 2. Dzwon kościelny z wiszącym sercem i trzema uchwyty, por. Piekosiński, tabl. 60 603; 3. Głowa wolu, między rogami pięciolistna rozeta na przecie; 4. Głowa jelenia z profilu; 5. Profil głowy ludzkiej z opaską; 6. Helm z pióropuszem, por. Piekosiński, tabl. 47 461.

70. Niem. II poł. XIII w. Perg. 30×20,5 cm. K. 131. Opr. sk. wspł.

Chronika. Prawo magdeburskie. Sachsenspiegel. Zbiór praw zwany „Zwierciadło saskie”.

Inc. s. 3: „Von aneenge der werlde X Diz muz man wol tun mit” (tekst urywa się).

Zawiera: 1. Chronika. Historia cesarzy do Wilhelma Holenderskiego — 1248. S. 3—13.

2. „Wichbilderecht”. S. 13—85.

Na s. 62: „Mich hat geschriben eyne meysters hant, Otte von Egre ist her genant, in Beyerlant sint im schone vrowen bekant”.

3. „Lantrecht”. S. 86—207.

4. „Lenrecht”. S. 208—262.

Na s. 2, 12, 13 notatki ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotyczące rkpsu.

Pismo 1 ręki. tekstura gotycka, 2 kol., wierszy 28, wys. 7 mm. rubrykowany, numerowane składki.

Skryptor: Otton von Egre.

Składek 13. kwinterniony.

Zdobienia: Inicjały ornamentalne, czerwono-błękitne. na s. 3, 18, 32; kaligraficzne, jednobarwne — liczne.

Opr.: Deska pokryta purpurowo barwioną skórą, 10 metalowych guzów, ślad po kłanrach.

Prow.: „Rndmi Capituli Gnesnens.” [XVIII w.] s. 3.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitani Gnesnense” [XIX w.] s. 3; 2. „Capitulum Metropolitani Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] s. 3, 262.

71. Łac. 1439—1444. 29×21 cm. K. 514., w tym 8 nie zapis. Opr. sk. wspł.

„Conciones variae”. Zbiór kazań łacińskich z okresu soboru bazylejskiego, wygłoszonych w Rzymie i Bazylei (m. in. występują Joh. Turrecremata, Joh. de Ragusio, Joh. de Polonica, Wilhelmus Parisiensis, Joh. de Montemart, Thomas de Hasilbach, Henricus de Backel, Dionisius Parisiensis).

Inc. k. 1: „Ponuntur enim naturam fragilem in fundamento X Regnanti sine principio et sine fine. Amen”.

Na k. 5—12 (nlb.) mowy o obowiązkach prałatów, w tym na k. 7: „Allocutio facta in consecratione Vincencij archiepiscopi Gneznensis in ecclesia Gneznensi 1437 prima septembris. Ineffabilis sciencia conditoris [...]”.

Def.: Początek i koniec mocno pogryziony przez robaki.

Pismo kilku rąk, kursywa gotycka, 1 kol., rubrykowany, foliowany. Nie zapis. k. 1—4 nlb., 286—288, 402.

Składek 43, głównie seksterniony.

Zdobienia: Inicjał figuralny, czerwono-czarny, na k. 185. kaligraficzne, jedno lub dwubarwne, liczne.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20963.

Opr.: Deska pokryta brązową skórą, wycisk linearny i ślepy, resztki mosiężnych klamer.

Prow.: „Rndmi Capituli Gnesn.” [XVIII w.] k. 5.

Piecz.: „Capitulum Metropolitani Gnesnense” [XIX w.] k. 5.

Filigran: 1. Kiść winogron; 2. Rozwarta dłoń z gwiazdą pięciopromienną nad środkowym palcem; 3. Głowa wolu z zaznaczonymi oczami i chrapami, między rogami gwiazda sześciopromienna na przecie; 4. Rozwarta dłoń, nad środkowym palcem podwójny krąg; 5. Profil wolu; 6. Korona królewska zwieńczona trójliściem w kształcie krzyża — na przecie.

72. Łac. XIII w. Perg. 26×18,5 cm. K. 42, w tym 1 nie zapis. Opr. sk. XX w.

„Regula pastoralis celibris Gregorii Gordiani pape beatissimi”. Teologia moralna.

Inc. k. 2: „Pastorale beati Gregorii. De uenire imperiti ad magisterium audeant [...] (spis rozdziałów). Pastoralis cure me pondera fugere delitescendo uoluisse (k. 2v) X cum laudibus et canticis spiritualibus perduxisse” (k. 40v).

Na k. 38v—39v list: „Dno beatissimo Gregorio pape Licinianus episcopus”. Jest to kopia listu bpa Licinianusa z Angers do papieża Grzegorza Wielkiego.

Na k. 1v: „Iste liber est ecclesie Gneznensis presentatus post mortem olim reuerendi patris Alberti archiepiscopi ipsius ecclesie ad manus magistri Sanctonis per dominum Johannem cancellarium gneznensem 1437 sexta die septembris”.

Tamże, notatka ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotycząca rkpsu.

Pismo 1 ręki, minuskuła XIII-wieczna, 2 kol., wierszy 44, wys. 2—4 mm, rubrykowany.

Składek 5, kwaterniony.

Zdobienia: Inicjały kaligraficzne, czerwono-błękitne.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 19183.

Prow.: Z legatu abpa Wojciecha Jastrzębca.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitani Gnesnense” [XIX w.] k. 1; 2. „Capitulum Metropolitani Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] k. 40v.

73. Łac. Pocz. XIV w. Perg. 22,5×15 cm. K. 94. Opr. sk. XV w.

Traktaty teologiczne.

1. „Liber de correctionibus novis super Biblia” Hugonis a Sancto Charo. K. 3—72.

Inc. k. 3: „Incipit liber de correctionibus nouis super biblia ad sciendum que sit uerior uel correctior littera intitulus domino fratri Hugoni Sanciere porro cardinali ordinis Predicatorum magistro in theologia. Quoniam super omnes scripturas X Explicit liber de correctionibus nouis super biblia ad sciendum que sit uerior lectura” (k. 72).

2. De viris illustribus S. Hieronimi. K. 73—93.

Inc. k. 73: „Hortatis Dexter ut Tranquillum sequens ecclesiasticos scriptores in ordine digeram X Explicit Deo gracias Amen. Amen. Amen” (k. 93).

3. De duodecim doctoribus — tractatus pseudo-Hieronimi. K. 93—94.

Inc. k. 93: „Vis nunc acriter, mi frater Desideri X Explicit Deo gracias. Qui scripsit scribat semper cum domino uiuat. Amen” (k. 94).

Na k. 1v: (zapiska częściowo zatarta) „Anno Domini 1401 die [...] mensis octobris emi hunc librum pro [...]”.

Na k. 2: „Anno Dni mccccxvi liber ecclesie Gneznensis receptus per me Albertum Scora de Gay custodem eiusdem ecclesie et in fidem me hunc libro manu propria subscripsi, ut, si moriar, restituatur”.

Na k. 2, 3, 73, 93 notatki ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotyczące rkpsu.

Pismo 1 ręki, minuskula gotycka, 2 kol., rkps rubrykowany.

Składek 9, głównie kwinterniony.

Zdobienia: Inicjały ornamentalne, czerwono-błękitne, liczne.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20300.

Opr.: karton pokryty zapisaną (tekst i notacja muzyczna) perg. kartą z XV-wiecznego antyfonarza.

Prow.: 1. „Liber ecclesie Gneznensis (1466) k. 1v; 2. „Reverendissimi Capituli Gnesnensis” [XVIII w.] k. 3.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1, 3.

74. Łac. 1417, 43,5×29 cm. K. 482, w tym 5 nie zapis. Opr. sk. wspł. „Commentaria Antonii de Butrio super decretales” (lib. II). Komentarz do prawa kanonicznego.

Inc. k. 1: „In nomine patris et filii et spiritus sancti amen. Liber secundus qui difficilis est. Rubrica continuatur X Scripsi in reuerendo die tertie quadragesime Amen” (k. 481v).

Na k. 469v: „Laus omnipotenti Deo et gloriose uirginis Marie Amen. Anthonius de Butrio. Finitus quaternus iste anno Domini Millesimo CCCCXVII^o die penultima mensis Augusti vacante sede apostolica per depositionem Johannis pape XXIII al. dicti Balthasar Cossa Neapolitani depositi propter sua scelera in sacro concilio Constant. iuxta Renum in Allamania Anno Domini MCCCCXV^o die XXIX Maii, qui Balthasar post suam depositionem die ultima dicti mensis Maii eandem sententiam approbavit. Tandemque die prima Junii eiusdem anni traditus est custodie serenissimi principis domini Sigismundi Romanorum et Ungarie regi aduocati et tutoris ecclesie. Qui dictus rex tradidit eum domino Lodouico palatino Reni duci Bauarie filio quondam Ruberti regis Romanorum”.

Def.: Uszkodzony przez robaka, plamy z wilgoci.

Pismo kilku rąk, bastarda, 2 kol., rubrykowany.

Składek 48, głównie kwinterniony.

Zdobienia: Inicjały ornamentalne wielobarwne, złożone na pocz. rozdziałów (razem 25).

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 19276.

Opr.: Deska pokryta jasną skórą (XX w.), na to nałożono pierwotną, brązową, bardzo zniszczoną skórę z wyciskiem linearnym i ślepym.

Prow.: Biblioteka Katedralna, XVI w.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1; 2. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] k. 2, 470.

Filigran: 1. Smok skrzydlaty z profilu; 2. Potrójny pagórek z krzyżem, por. Piekosiński, tabl. 62 631.

75. Łac. Pocz. XV w. 43×29,5 cm. K. 304, w tym 1 nie zapis. Opr. sk. XX w.

„Speculum iuris Guilhelmi Duranti” (lib. III—IV). Prawo kanoniczne.

Inc. k. 2: „Scias quod fere totam hanc terciam partem preter ea que in processu declarabo Autor recepit X Explicit Speculum iuris editum per dominum Guilhelmum Duranti cum addicionibus per dominum Johannem Andree per me Nicholaum Koling die mensis Augusti Deo gracias laus Deo” (k. 304v).

Na k. 31v: „Explicit tertius liber Speculi per me Nicolaum Koling Deo gracias”.

Na I k. ochr. (perg.) zapiski treści sądowej (inna ręka).

Def.: Ostatnia, czysta karta wycięta.

Pismo 1 ręki, bastarda, 2 kol.

Pisarz: Nicolaus Koling.

Składek 31, kwinterniony.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20256.

Prow.: Biblioteka katedralna, XVI w.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] I k. ochr., k. 2, 304v.

Filigran: 1. Smok skrzydlaty z profilu; 2. Potrójny pagórek z krzyżem, por. Piekosiński tabl. 62 631.

76. Łac. Kon. XIII w. Perg. 44,5×28 cm. K. 325. Opr. sk. wspł.

„Decretum Gratiani cum commentario” (dawny), „Discordantium canonum concordia” (BN). Dekret Gracjana z aparatem glos Bartłomieja z Brescji.

Inc. s. 3: „In prima parte agitur de iusticia naturali et positua X nisi quod uiderit patrem facientem. Explicit Decretum. Amen. Amen. Deo gracias” (s. 647).

Na marginesach dość liczne, późniejsze dopiski.

Na s. 56: „Quod non est in katedrali wrat[islaviensi] ecclesia et ideo quod hic dicitur non obstat [...] nota hoc de officio archidiaconi in extra”.

Na I i II k. ochr. notatki związane z treścią księgi.

Def.: Po s. 18 brak 1 składki.

Pismo 1 ręki, rotunda włoska, 2 kol. otoczone glosami (komentarzem), wierszy 32, wys. 4 mm, rubrykowany.

Składek 27, głównie seksterniony.

Zdobienia: Miniatura samodzielna, malarska, w ramach inicjał figuralny — malarski, 2 medaliony figuralne — malarskie oraz floratura na s. 205a; 35 ozdobnych ligatur (z nie wpisanym inicjałem); inicjały ornamentalne, czerwono-błękitne — liczne.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 19205.

Druk.: (omówienie) A. Vetulani: *Les manuscrits du décret de Gratien et des oeuvres des Décretistes dans les bibliothèques polonaises*. Bologna 1953, s. 232—237.

Opr.: Deska pokryta jasną skórą (XX w.), na to nałożono pierwotną, bardzo zniszczoną skórę. Resztki metalowych klamer.

Prow.: „Ex Biblioth. Rndmi Capituli Gnesn.” [XVIII w.] s. 3.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] s. 3; 2. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] s. 3, 647.

77. *Lac. II poł. XIV w. 43,5×29 cm. K. 310, w tym 4 nie zapis. Opr. sk. wspi.*

„Speculum iudiciale Guilhelmi Duranti”. Prawo kanoniczne.

Inc. k. 1: „In nomine domini et gloriose virginis matris eius Speculum iudiciale a magistro Guillelmo Duranti compositum et supplecionibus domini Joannis Andree reformatum X Expliciunt addiciones Speculi domini Jo[annis] An[dree]” (k. 251) X super vir virginali de summa tri etc. domino autem gracias” (k. 307v — rejestr).

Na k. 142v: „Explicit secunda pars speculi et ab illo quem ille omnisciens scit reo partim impeciata, anno eiusdem M^oCCC^{mo} XLIII° die XIX mensis Julii demptis media cum duabus et quatuor vigintinis que sequuntur pecie initium Laboris dederunt et finem in hac parte”.

Na k. 1: (nieco późniejszą ręką) „D. Nicolaus de polonia conduxit in pad[ua] 11 nouembris 14[.]”.

Na k. 308: „Liber Nicolai Jacobi de Czechel”.

Pismo 1 ręki, minuskula gotycka, 2 kol., rubrykowany, foliowany.

Składek 31, kwinterniony.

Zdobienia: Inicjały ornamentalne, malarskie — liczne. Na k. 1 floratura.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20257.

Opr.: Deska pokryta szarą skórą, resztki klamry mosiężnej.

Prow.: Mikołaj Jakub z Czechla, kanonik i oficjał gnieźn. († 1449); 2. „Rndmi Capituli Gnesn.” [XVIII w.] k. 1.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

Filigran: 1. Smok skrzydlaty; 2. Potrójny pagórek; 3. Dwa skrzyżowane klucze połączone wiazdłem.

78. *Lac. I poł. XV w. 44×30 cm. K. 403, w tym 2 nie zapis. Opr. sk. XX w.*

„Explicationes iuris, Decreta et Consilia Antonii de Butrio”. „Ius canonicum” (BN).

1. „Lectura Anthonii de Butrio super quinto [Decretalium]”. K. 1—173v.

Inc. k. 1: „In nomine Ihesu Cristi sequitur liber X Explicit lectura domini Anthonii de Butrio super Quinto die undecima mensis decembris per me Nicolaum Kolvingh Deo gracias” (k. 173v).

2. „Repeticio 10 cal. super caput In nostra de rescriptis”. K. 174—181.

Inc.: k. 174: „In nostra ut scribit X ex quo ad aliud expectabat ex” (k. 181v).

3. „Sequitur repeticio c. Si pater de testamentis li^o vi^o s[ecundum] d. Petrum de Ancarrano utriusque iuris doctorem”. K. 182—190v.

Inc. k. 182: „De testamentis et ulteris uoluntatibus X Explicit c. Si pater de testamentis li^o vi^o repetitum per d. Petrum de Ancharrano utriusque iuris doctorem in orbe famosissimum” (k. 190v).

4. „Tractatus de ecclesiastico interdicto domini Johannis Calderini decretorum doctoris”. K. 190v—204.

Inc. k. 190v: „Quamuis dubia X Explicit tractatus de ecclesiastico interdicto domini Johannis Calderini excellentissimi decretorum doctoris. Deo gracias. Amen. Amen. Amen” (k. 204).

5. Tractatus Johannis de Ligmano. K. 204—241v.

Inc. k. 204: „Incipit questio iuxta ecclesiasticum interdictum X Gracias tibi ago Christe qui tractatus explicit iste” (k. 241v).

Na k. 218v: „Incipit tractatus de censura ecclesiastica compositus per d. Johannem de Ligmano de Mediolano doctorem utriusque iuris excellentissimum”.

6. „Capitulum Intelleximus de ordine cognitionum repetitum per Joannem Calderini”. K. 241v—244v.

Inc. k. 241v: „Sequitur capitulum Intelleximus X et sic sit finis huius repetitionis. Deo gracias. Jo[annes] Cal[derinus]” (k. 244v).

7. „Consilia Antonii de Butrio”. K. 245—286.

Inc. k. 245: „Consilia nobilis Domini Antonii de Butrio utriusque iuris doctoris in orbe famosissimi cuius anima in pace requiescat. Amen. X Ita dico et consulo ego Antonius de Butrio utriusque juris doctor ideo scripsi et sigillari mandavi sigillo consueto” (k. 286).

8. Joannes Calderini et alii: Consilia. K. 288—403.

Inc. k. 288: „De constitutionibus. Consilium primum. An preuisio X Consilium 11. Ciuis dicatur [...]” (k. 403).

Def.: Brak początku (1 składki) i końca. Ślad wyciętych kart: 3 po k. 173, 1 po k. 300. Uszkodzone k. 1—17, 400—403 (fragm.), plamy z wilgoci.

Pismo kilku rąk, minuskula gotycka, 2 kol., rubrykowany.

Skryptor: Nicolaus Kolvingh.

Składek 40, głównie kwinterniony.

Zdobienia: Inicjały ornamentalne, kaligraficzne, czerwono-błękitne — liczne.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20234.

Prow. Z legatu Mikołaja Kickiego, kanon. gnieźn.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XVIII w.] k. 1.

Filigran: 1. Smok skrzydlaty; 2. Krzyż wpisany w kole; 3. Potrójny pagórek z krzyżem, por. Piekosiński, tabl. 62 631.

79. *Lac. 1417—1418. 44×29,5 cm. K. 307, w tym 1 nie zapis. Opr. pisk. XIX w.*

„Lectura Francisci de Zabarellis super Clementinis”. Prawo kanoniczne.

Inc. s. 1: „Nouum nichil esse X Explicit lectura eximii doctoris domini Francisci de Czaparellis super Clementinis. Deo laus et gloria. Amen. Nicolaus” (s. 612).

Na s. 1: „1417 die 25 Junii Johannes M. D. Nicolaus conduxit in Padua 10 Decembris 1418”.

Def.: Początkowe karty uszkodzone przez robaka.

Pismo 1 ręki, minuskula gotycka, 2 kol., częściowo rubrykowany (do s. 238), znaczone składki.

Skryptor: Nicolaus [Kolving] (pismo podobne), por. Ms 75.

Składek 31, kwinterniony.

Zdobienia: Inicjał ornamentalny, malarski, na s. 1, kaligraficzne, czerwono-błękitne, liczne — do s. 238.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20232.

Prow.: Z legatu Mikołaja Kickiego, kanon. gnieźn.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] s. 1, 612.

Filigran: 1. Smok skrzydlaty; 2. Głowa jelenia, między rogami gwiazda sześciopromienna na przecie.

80. *Łac. I poł. XV w. 44×29,5 cm. K. 392, w tym 2 nie zapis. Opr. sk. XX w.*

„In Sextum decretalium”. Komentarz do zbioru ustaw zwanego Liber Sextus Antoniego de Butrio.

Inc. k. 1: „Pena qua puniuntur verberantes clericos X Sed potius notificator pene” (k. 390v).

Def.: Brak początku (prawie całej składki), uszkodzone k. 1—26, plamy z wilgoci.

Pismo 1 ręki, minuskuła gotycka, 2 kol., rubrykowany, znaczone składki.

Składek 39, głównie kwinterniony.

Zdobienia: Inicjały ornamentalne, malarskie — 67; inicjały kaligraficzne, czerwone lub błękitne — liczne.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 19215.

Prow.: Z legatu Mikołaja Kickiego, kanon. gnieźn.

Piecz.: 1 „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1; 2 „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] k. 1, 390v.

Filigran: 1. Potrójny pagórek z krzyżem, por. Piekosiński, tabl. 62 631; 2. Smok skrzydlaty.

81. *Łac. Pocz. XV w. 44×29,5 cm. K. 272. Opr. sk. wspł. i XX w.*

„Prima pars lecture Domini Antonii de Butrio super secundo libro decretalium” (do tytułu 18 włącznie). Komentarz do ustaw.

Inc. k. 1: „De Judiciis Rubrica. In nomine patris et filii et spiritus sancti X Explicit prima pars lecture Domini Antonii de Butrio super secundo libro decretalium Deo laus” (k. 282v).

Def.: Uszkodzony przez robaki, plamy z wilgoci.

Pismo 1 ręki, minuskuła gotycka, 2 kol., rubrykowany, znaczone składki, foliowany (pomyłka w foliacji: zamiast k. 70 następuje k. 80 itd.).

Składek 27, głównie kwinterniony.

Zdobienia: Inicjały ornamentalny, malarski, na k. 1; inicjały kaligraficzne, czerwono-błękitne — liczne.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20296.

Opr.: Deska pokryta jasną skórą, na to nałożono resztki pierwotnej, szarej skóry.

Prow.: Z legatu Mikołaja Kickiego, kanon. gnieźn.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1, 281v.

Filigran: Smok skrzydlaty.

82. *Łac. II poł. XIII w. Perg. 41,5×26,5 cm. K. 296. Opr. płsk. XIX w.*

„Decretales Gregorii IX” cum glossa ordinaria. Prawo kanoniczne z komentarzem. Bulla publikacyjna dla Bolonii.

Inc. k. 3: „Gregorius episcopus seruus seruorum Dei dilectis filiis doctoribus et scholaribus X Indignum est et auinione ecclesie consuetudine alienum ut pro spiritualibus facere quis homagium compellatur” (k. 296).

Na k. 1v—2: (pismem nieco późniejszym) schematy i reguły do obliczenia stopni pokrewieństwa i powinowactwa.

Na k. 2v: (pismem XV-wiecznym) spis tytułów.

Def.: Ucięte w dolnej części k. 48, 112, 136, 253—257, 261, 276—280; uszkodzone przez wilgoć (dolny róg) k. 1—76.

Pismo podstawowe 1 ręki (głos — kilka rąk), minuskuła XIII-wieczna, 2 kol. otoczone głosami (komentarzem), wierszy 36, wys. 5 mm, rubrykowany.

Składek 29, głównie kwinterniony.

Zdobienia: Inicjały ornamentalne, kaligraficzne, czerwono-błękitne — liczne.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 18954.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: 1 „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 2, 3; 2 „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] k. 296.

Dawna sygn.: „81”.

83. *Łac. Pocz. XIV w. Perg. 40,5×26 cm. K. 254. Opr. płt. XIX w.*

„Speculum iudiciale Guilhelmi Durantis”. Prawo kanoniczne.

Inc. k. 1: „In nomine Domini et gloriose uirginis Marie incipit speculum iudiciale a magistro Guillermo Duranti X Secundum pone quoddam [...]” (wyblakłe — k. 254v).

Na k. 1 notatka ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w) dotycząca rkpsu.

Def.: Brak końca, na pocz. i na końcu tekst miejscami nieczytelny (wyblakły).

Pismo 1 ręki, rotunda włoska, 2 kol., rubrykowany, w górnym marginesie oznaczone księgi. Liber IV od k. 18 do końca oznaczono błędnie jako liber III.

Składek 24, głównie kwinterniony i seksterniony.

Zdobienia: Miniatury samodzielne na k. 1, 73, 171; 22 inicjały zoomorficzne, 162 inicjały ornamentalne ujęte w ramki, liczne inicjały kaligraficzne, czerwono-błękitne.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 18955.

Prow.: 1. Z legatu Mikołaja Kickiego, kanon. gnieźn. (dla Jakusza Kickiego vel Gardzinja); 2. „Rndmi Capituli Gneznensis” [XVIII w.] k. 1.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1; 2 „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] k. 3, 254v.

Dawna sygn.: „80” k. 13.

84. *Łac. Pocz. XV w. 43,5×27,5 cm. K. 3. Fragm.*

Komentarz do pierwszej księgi Dekretalów Grzegorza IX.

Inc. k. 1: „Hanc conclusionem X clericum ignoranter non debeo puniri pena” (k. 3v).

Def.: Plamy z wilgoci.

Pismo 1 ręki, minuskuła gotycka, 2 kol., rubrykowany.

Zdobienia: Inicjały ornamentalny k. 2.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20234 (Ms 78).

Prow.: Wyjęte w 1975 r. z Ms 78 — z legatu Mikołaja Kickiego, kanon. gnieźn.

Piecz.: „Biblioteka Katedralna Gniezno” [XX w.] k. 1—3.

Dawna sygn.: „Ms 78”.

Filigran: Smok skrzydlaty.

85. *Łac. Poł. XIV w. Perg. 38×24,5 cm. K. 266. Opr. sk. wspł.*

„Summa confessorum Ioannis Teutonici”. Summa teologiczna Jana z Fryburga (Theutonicus).

Inc. s. 1: „Rota quod lector iste frater Joannes ante compilationem huius

summe confessorum fecerat tabulam super summam Raymundi X Explicit confessionale fratris Iohannis Theotonici de ordine Predicatorum" (s. 529).

Na s. 489: „Incipiunt statute summe confessorum ex Sexto decretalium addita que tam pertinere videntur ad materiam eiusdem summe ac sub eadem titulis [...] questionum. Prologus”.

Na s. 508: „Explicit compendiosa collectio quorundam statutorum ex Sexto decretalium addita ad summam confessorum. Deo gracias”.

Na s. 530: (pismo nieco późniejsze) list papieski „Benedictus episcopus seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Uas electionis Paulus apostolus”. Na końcu: „Datum Auinionis XV kalendas Januarii pontificatus nostri anno secundo”. Jest to akt Benedykta XII z 18 grudnia 1336.

Na s. 531: (tym samym pismem co list papieski) „Causas principales in quibus non possunt absolueri simplices sacerdotes, sed est pro talibus ad episcopum remissio facienda. Inprimis de excommunicatione maiori [...]. Infrascripti casus consueuerunt concedi sacerdotalibus consuetudine”.

Na s. 1: „Iste est liber ecclesie Gnesnensis in quo uberrima Summa confessorum continetur” [kon. XIV w.].

Na s. 508 współczesna, zagadkowa notatka: „Ite aC. XXXIJ. XCIII. C”.

Pismo 1 ręki, tekstura wczesnogotycka, 2 kol., rubrykowany.

Skladek 22, głównie seksterniony.

Zdobienia: Inicjały figuralne, malarskie na s. 1 (z floraturą), 4, 201, 432; ornamentalne, malarskie ok. 158, kaligraficzne, czerwono-błękitne — liczne.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 18956.

Opr.: Deska pokryta jasną skórą, ślad rzemieennych zamknięć. Papierowe wykłejki zapisane są pismem XV-wiecznym. Dotyczą miejscowości z rejonu Wielkopolski.

Prow.: „Ex Bibliotheca Rndimi Capituli Gnesnensis” [XVIII w.] s. 1.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] s. 1, 3, 529;

2. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] s. 531.

Dawna sygn.: „55”.

86. Łac. 1412. 40,5×28,5 cm. K. 423, w tym 4 nie zapis. Opr. sk. wspł. i XX w.

Prawo kanoniczne.

1. „Allegaciones abbreviatae in iure canonico Antonii de Butrio”. Domini Lapi de Castiglione Allegaciones abbreviatae per Antonium de Butrio (tytuł właściwy). K. 1—91.

Inc. k. 1: „Allegaciones solemnissimi decretorum doctoris domini Lapi de Castiglione de Florentia abbreviate per excellentissimum utriusque iuris doctorem dominum Anthonium de Butrio de Bononia super dubiis et questionibus infrascriptis X Explicit allegaciones Deo gracias. Et cetera (k. 82v) X Et sic est finis huius laus Deo gracias” (k. 91v — po indeksie).

2. „Repertorium (iuris canonici) domini Petri de Braco”. K. 93—422.

Inc. k. 93: „Quoniam inter certa dampna que suis posteris intulit X HUius repertorii dni Petri de Braco adest finis quem bonum nobis tribuat gloriosus Deus qui sine fine uiuit et regnat. Amen. Anno Domini M^oCCCC^o decimo octauo die vicesimo septimo mensis februarii fuit finis istius libri. Scriptum in Constancia florentequae concilio generali” (k. 422v).

Pismo 1 ręki, minuskula gotycka, 2 kol., rubrykowany, numerowane składki.

Skladek 37, od kwinternionu do septernionu.

Zdobienia: Inicjał ornamentalny z herbem „Korab” i floraturą na k. 1; inicjały kaligraficzne, czerwono-błękitne — liczne.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 19277.

Opr.: Na nową deskę pokrytą jasną skórą nałożono resztki pierwotnej, szarej skóry (safian), zdobionej czarnym deseniem.

Prow.: 1. „D. Johanes conduxit in Padua 24. Junii 1418 [...]”; 2. „Ex Bibliotheca Rndimi Capituli Metropolitanani Gnesnensis” [XVIII w.] II przednia k. ochr. (perg.).

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] II przednia k. ochr. (perg.), k. 1, 422v; 2. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] II k. ochr. (perg.) k. 422v.

Filigran: 1. Smok skrzydlaty; 2. Potrójny pagórek z krzyżem na przęcie, por. Piekosiński, tabl. 62 631; 3. Gałązka z dwoma żółdźdźkami.

87. Łac. Pocz. XV w. 39,5×29 cm. K. 441, w tym 2 nie zapis. Opr. sk. wspł.

„Lectura Anthonii de Butrio super secundo decretalium”. Komentarz do zbioru ustaw.

Inc. k. 1: „Quia in Iudicio sunt confessiones X Explicit lectura egregii et excellentissimi doctoris domini Anthonii de Butrio super secundo decretalium et cetera” (k. 439v).

Pismo 1 ręki, minuskula gotycka, 2 kol., rubrykowany.

Skladek 44, głównie kwinterniony.

Zdobienia: Inicjały ornamentalne ze zdobieniami marginalnymi, czerwono-czarne, na k. 386v, 389v, 392, 395rv, 414 oraz kaligraficzne, czerwone lub błękitne — liczne.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20233.

Opr.: Deska pokryta jasną skórą, na to nałożono pierwotną, szarą skórę. Ślad po katenie.

Prow.: 1. Z legatu Mikołaja Kickiego, kanon. gnieźn. [XV w.]; 2. „Ex Bibliotheca Rndimi Capituli Metropol. Gnesnens.” [XVIII w.] k. 1.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XVIII w.] k. 1.

Filigran: 1. Głowa wołu, por. Piekosiński, tabl. 3, 31; 2. Kiść winogron; 3. Profil stojącego wołu; 4. Inna wersja tegoż; 5. Czterokołowe podwozie.

88. Łac. II poł. XIII w. Perg. 40×26 cm. i mniej. K. 207. Opr. sk. wspł.

1. „Quinque libri Decretalium Gregorii IX” z aparatem glos Bernarda Compostelani; bulle publikacyjne dla Paryża. K. 3—197.

Inc. k. 3: „Gregorius episcopus seruus seruorum Dei dilectis filiis doctoribus et scholaribus X ut pro spiritualibus facere quis homagium compellatus” (k. 197).

2. Collectio decretalium Innocenti IV. Z aparatem glos Bernarda Compostelani; bulle publikacyjne dla Paryża. K. 197v—205.

Inc. k. 197v: „Inocencius episcopus seruus seruorum Dei X Per declarationem autem huius uoluntatis aliis defensionibus seu iuribus parcium derogatur” (k. 205v).

Na pergaminowych kartach ochr. notatki treści kanonistycznej (większość nieczytelna, wyblakła).

Def.: Ślad wyciętych kart: 1 po k. 90; 1 po k. 99, 4 po k. 141; uszkodzone (ucięte) k. 105, 113.

Pismo 2 rąk (w głosach kilka), tekstura wczesnogotycka i kursywa, 2 kol. otoczone głosami (komentarzem), wierszy 48, wys. 3—4 m, rubrykowany, oryginalna foliacja, prawidłowa do k. 109, po niej następuje k. 200, po k. 209 k. 300, tak po każdej dziesiątce do końca.

Składek 17, głównie seksterniony.

Zdobienia: Inicjały figuralne, malarskie, na k. 3, 49, 91, 145v, 159v; kaligraficzne, czerwono-błękitne — liczne.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 19204.

Opr.: Deski pokryte zielono barwioną skórą, mosiężne okucia (brak 2), resztki mosiężnych 4 klamer.

Prow.: „Rdmi Capituli Gnesnens.” [XVIII w.] k. 1v.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] I k. ochr., k. 1; 2. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] k. 1, 206. Dawna sygn.: „65”.

89. *Łac. Pocz. XV w. 39,5×29 cm. K. 317, w tym 2 nie zapis. Opr. sk. wspł.*

„Lectura Anthonii de Butrio super tertio decretalium”. Komentarz do zbioru ustaw.

Inc. k. 2: „Incipit liber tertius de vita et honestate clericorum X Explicit egregii ac exime Domini Anthonii de Butrio utriusque iuris doctoris super tertio decretalium lectura. Amen” (k. 316v).

Def.: Ślad wyciętych 4 kart po k. 316, plamy z wilgoci.

Pismo 1 ręki, minuskula gotycka, 2 kol. rubrykowany.

Składek 27, seksterniony.

Zdobienia: Inicjały ornamentalne z wiciami, czerwono-błękitne — liczne, kaligraficzne, czerwone lub błękitne — liczne.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20258.

Opr.: Deska pokryta szarą skórą, rzemienne zamknięcia.

Prow.: „Ex Bibliotheca Rndimi Capituli Metropolit. Gnesnensis” [XVIII w.] k. 2.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 2.

Dawna sygn.: „71—78”.

Filigran: 1. Profil stojącego wołu; 2. Inna wersja tegoż; 3. Czterokołowe podwozie.

90. *Łac. I poł. XV w. 39×29,5 cm. K. 316, w tym 2 nie zapis. Opr. sk. wspł.*

„Prima pars Antonii Butriensis super primo decretalium”. Komentarz do zbioru ustaw.

Inc. k. 1: „Gregorius episcopus seruus seruorum Dei. Hoc prohemium X Explicit prima pars” (k. 315v).

Def.: Uszkodzony przez robaka, plamy z wilgoci.

Pismo 1 ręki, minuskula gotycka, 2 kol., rubrykowany.

Składek 27, seksterniony.

Zdobienia: Rysunek figuralny, inkaustem, na k. 1, inicjały ornamentalne na k. 1, 119v, 146v, 257, 264, 287, 289, 300, 311, 313v.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 19274.

Opr.: Deska pokryta szarą skórą.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1; 2. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] I k. ochr., k. 2, 316v. Dawna sygn.: „71—79”.

Filigran: 1. Profil stojącego wołu; 2. Inna wersja tegoż; 3. Czterokołowe podwozie.

91. *Łac. I poł. XV w. 39,5×29 cm. K. 247. Opr. sk. wspł.*

„Secunda pars Antonii Butriensis super primo decretalium”. Komentarz do zbioru ustaw — dalszy ciąg poprzedniego rkpsu.

Inc. k. 1: „[V]idimus de ordinandis qui ex variis causis impediuntur X cum pena, alium sine pena” (k. 247v — tekst się urywa).

Def.: Brak końca. Uszkodzony przez robaka.

Pismo 1 ręki, minuskula gotycka, 2 kol., rubrykowany.

Składek 21, seksterniony.

Zdobienia: Inicjały kaligraficzne, czerwone lub błękitne.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20259.

Opr.: Deska pokryta szarą skórą.

Prow.: „Ex Bibliotheca Rndimi Capituli Metropolit. Gnesnens.” [XVIII w.] k. 1.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

Filigran: 1. Profil stojącego wołu; 2. Inna wersja tegoż.

92. *Łac. 1435. 39,5×29,5 cm. K. 231, w tym 2 nie zapis. Opr. sk. wspł.*

1. „Lectura quarti libri decretalium Antonii de Butrio”. Komentarz do zbioru ustaw. K. 1—125.

Inc. k. 1: „Incipit liber quartus de sponsalibus. Rubrica hac continuatur X Pro reuerendo in Christo patre et domino Stanislao Episcopo Poznaniensi tunc in sacro concilio Basiliensi existente in ambasata serenissimi domini regis et sui regni preclari Polonie etc. Explicit lectura quarti libri decretalium sub anno a natiuitate eiusdem M CCCC° XXXV° compilata ab eximio et famosissimo iuris utriusque doctore domino Antonio de Butrio. Deo gracias” (k. 125v).

2. „Dictionarium iuris utriusque” Antonii de Butrio. K. 127—230.

Inc. k. 127: „Sequitur liber Dictionarii iuris utriusque pro reverendo in Christo patre domino Stanislao episcopo Poznaniensi scriptus. Si considerare X Et me Antonio de Butrio. Explicit liber per reuerendum in Christo patrem et dominum Stanislaum episcopum Poznaniensem in Basilia scribere datus. Explicit dictionarium iuris ciuile et canonici a famosissimo et sancto viro iuris utriusque doctore domino Antonio de Butrio ciue Bononie editum” (k. 230b).

Def.: Ślad wyrwanych 4 kart po k. 230, wszystkie karty uszkodzone przez wilgoć.

Pismo 1 ręki, minuskula gotycka, 2 kol., rubrykowany.

Składek 20, seksterniony.

Zdobienia: Herb „Ciołek”, całostronicowy rysunek inkaustem na przedniej wyklejce; inicjały ornamentalne z floraturą (w tym 3 figuralne) w sumie 41; inicjały kaligraficzne, czerwone lub błękitne — liczne.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 19216.

Opr.: Deska pokryta szarą skórą, bardzo zniszczona.

Prow.: 1. Stanisław Ciołek, kanon. gnieźn., bp poznański; 2. „Ex Bibliotheca Rndimi Capituli Metropolit. Gnesnens.” [XVIII w.] k. 1.

- Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1, 230v;
2. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] k. 2, 230v.
Dawna sygn.: „71—79”.
Filigran: 1. Głowa wołu, por. Piekosiński, tabl. 3, 31; 2. Kiść winogron;
3. Profil stojącego wołu; 4. Inna wersja tegoż; 5. Czterokołowe podwozie.

93. Łac. Przeł. XIV/XV w. Perg. 50×35 cm. K. 260. Opr. sk. wspł.
Mszał gnieźnieński.

Inc. k. 1: „Jam prima dies (calendarium) X Johannes habebat uestimenta de pilis camelorum (k. 7) X et post transitoria in perhenni mereamur exultari gloria” (k. 260v).

Zawiera: 1. Calendarium. K. 1—6.

2. Proprium de tempore. K. 7—93, 108—161 (brak początku).

3. Ordinarium misse z kanonem. K. 93—108.

Na k. 94v—97, 103—105 notacja muzyczna, kwadratowa, na 5-linii.

4. Proprium de sanctis. K. 162—227.

5. Missae de dedicatione ecclesiae. K. 228—229.

6. Missae votive. K. 229v—233v.

7. Commune sanctorum. K. 234—250.

8. Sekwencje. K. 251—260.

Na k. 1, 2 notatka ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotycząca rkpsu.

Def.: Ślad wyciętych kart: 1 po k. 6, 1 po k. 97, 1 po k. 161, 1 po k. 170.

Pismo 1 ręki, tekstura gotycka, 2 kol., rubrykowany.

Składek 27, głównie kwinterniony.

Zdobienia: Inicjały malarskie z floraturą lub wicią marginalną na k. 14v, 19v, 60, 68, 109, 121, 125, 130, 131, 175, 189, 206v, 212, 228, 234, 251; inicjałów złotych z kolorową kaligrafią 85; kaligraficznych dwubarwnych ok. 1000.

Mikrofilm: BN W-wa 1961; Nr 19134.

Opr.: Deska pokryta brązową skórą, wycisk linearny, ślad po klamrach.

Prow.: „Rndmi Capituli Gnesn.” [XVIII w.] k. 1.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1; 2. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] k. 1, 260v.

Dawna sygn.: „A1.”, „N° 3°”.

94. Łac. 1505, 1527. Perg. 58×41,5 cm. K. 230, w tym 1 nie zapis.
Opr. sk. wspł.

Antiphonarium. Commune sanctorum fundacji Klemensa z Piotrkowa, tom VI.

1. Część z r. 1505 — obejmuje: oficja o św. Wojciechu, św. Stanisławie, De b. Maria Virgine, Commune Sanctorum, Officium Omnium Sanctorum, Dedicatio. K. 2—190.

Na k. 57: „Abraam scripsit et notavit 1505 laus Deo”.

Na k. 176v: (w inicjale malarskim) „D[ector] P[etricoviensis] CLE[mens]”, „Gneznensis ecclesia vide”, „[Rest]aurator ecclesie Gneznensis” (nad wizerunkiem abpa Jarosława Bogorii Skotnickiego).

Na k. 2 notatka ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotycząca rkpsu.

2. Część z r. 1527 (odrębna foliacja) — obejmuje: oficjum o Niepokalanym Poczęciu N. M. P., śpiewy mszalne na tę uroczystość (wśród nich sekwencja treści dogmatyczno-historycznej, responsoria per octavam Conceptionis, niektóre śpiewy oraz inna sekwencja na tę uroczystość); oficja na różne uro-

czystości św. Piotra; sekwencja o Niepokalanym Poczęciu z inną melodią. K. 1—40.

Na k. 38v: „Hec historia comparata et per venerabilem dominum Nicolaum de Tuliszek canonicum Gneznensem doctorem in medicinis. Et est scripta et notata per manus Martini Popek anno Domini 1527”.

W obu częściach liczne XVII- lub XVIII-wieczne uzupełnienia marginalne i interlinearne.

Kwadratowa notacja muzyczna 5-linii.

Def.: Brak w cz. 1. k. 1, 26, 93—94, 1 karty po k. 144; w cz. 2 brak k. 41.

Pismo 3 rąk, tekstura późnogotycka, 1 kol., rubrykowany, dwie odrębne, oryginalne foliacje, w części 1 liczne pomyłki (pominięto k. 56, k. 162×2).

Skryptor: 1. Abraam OP z konwentu krakowskiego; 2. Marcin Popek.

Zdobienia: Inicjały malarskie, figuralne i ornamentalne z wicią lub floraturą, z herbami „Godziemba” i „Bogoria” na k. XVI, XXXI, XXXIVv, LVIII, LXXIV, LXXXVIIv, Cv, CXIV, CXXXv, CXLIVv, CLXII, CLXVI, CLXXXIII. Por. T. Trzeciński: *Miniatury w antyfonarzu katedry gnieźnieńskiej*, Warszawa 1907.

Składek 29, kwaterniony.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 19246.

Opr.: Deska pokryta jasną skórą, ozdobne, mosiężne okucia narożne z napisem: „DPCLE” (D[ector] P[etricoviensis] CLE[mens] — zachowało się 5), także 2 rozety i klamry przy skórzanych pasach.

Prow.: Z fundacji Klemensa z Piotrkowa, kanon. gnieźn.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 2; 2. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] k. 2, (cz. 1). 40v (cz. 2).

Dawna sygn.: „14—17”.

95. Łac. 1505—1506. Perg. 61×42 cm. K. 199. Opr. sk. wspł.

Antiphonarium fundacji Klemensa z Piotrkowa, tom I.

Zawiera: 1. „Proprium de tempore” od I niedzieli adwentu do Epifanii (k. II—CXXXIV).

2. „Proprium de sanctis” od św. Andrzeja do św. Młodzianków (k. CXXXVI—CXCIX).

Na k. 3 notatka ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotycząca rkpsu.

W tekście XVII lub XVIII-wieczne uzupełnienia marginalne bądź interlinearne, również karty 132v—134v.

Kwadratowa notacja muzyczna na 5-linii.

Def.: Brak k. I, 135; na końcu ślad wyrwanych 4 kart, k. 199 ucięta w dolnej części.

Pismo 2 rąk, tekstura późnogotycka, 1 kol., rubrykowany, oryginalna foliacja.

Skryptor: Abraam OP, z konwentu krakowskiego.

Składek 25, kwaterniony.

Zdobienia: Inicjały ornamentalne, malarskie, ok. 400; kaligraficzne, malarskie, ok. 400; malarskie, z floraturą na k. 74v, 94v. Por. T. Trzeciński: *Miniatury w antyfonarzu katedry gnieźnieńskiej*, Warszawa 1907.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 19214.

Opr.: Deska pokryta jasną skórą, ozdobne, mosiężne okucia narożne z na-

pisem: „DPCLE” (zachowało się 6), także 2 rozety i klamry przy skórzanych pasach.

Prow.: Z fundacji Klemensa z Piotrkowa, kanon. gnieźn.

Piecz.: „Capitulum Metropolitani Gnesnense” [XIX w.] k. 2, 199.

Dawna sygn.: „14—17”.

96. Łac. 1506. Perg. 59×38 cm. K. 296. Opr. sk. wspł.

Antiphonarium fundacji Klemensa z Piotrkowa, tom IV.

Zawiera: 1. Proprium de tempore od niedzieli św. Trójcy do XV po Zielonych Świątkach. K. 14—78v.

2. Proprium de sanctis (do końca roku liturgicznego). K. 84—296.

Na k. 78v: „Abraam notavit 1506”.

Na k. 289v: „Abraam 1506 in VIa ascensionis Domini notavit”, „Doctor Clemens de Pyotrkow comparavit”.

Na k. 78v—82v późniejsze uzupełnienia. W tekście XVII lub XVIII-wieczne uzupełnienia marginalne bądź interlinearne.

Na k. 14v notatka ks. W. A. Brodziszewskiego [XIX w.] dotycząca rkpsu.

Kwadratowa notacja muzyczna na pięciolinii.

Def.: Brak k. 1—14, 83; uszkodzone (ucięte) k. 78, 79.

Pismo 2 rąk, tekstura późnogotycka, 1 kol., rubrykowany, oryginalna foliacja (pomyłki — po k. 179 następuje k. 199, k. 226 × 2).

Skryptor: Abraam OP, z konwentu krakowskiego.

Składek 37, kwaterniony.

Zdobienia: Inicjały figuralne z floraturą na k. 18, 103v, 241; inicjały ornamentalne, malarskie, z floraturą na k. 108v, 127v, 142v, 161v, 174, 203v, 223v, 242v, 246v, 274v; inicjały kaligraficzne, wielobarwne, ok. 1000. Por. T. Trzeciński: *Miniatury w antyfonarzu katedry gnieźnieńskiej*, W-wa 1907.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 19273.

Opr.: Deska pokryta jasną skórą, ozdobne, mosiężne okucia narożne, na jednym napis „DPCLE, także 2 rozety i klamry przy skórzanych pasach.

Prow.: Z fundacji Klemensa z Piotrkowa, kanon. gnieźn.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitani Gnesnense” [XIX w.]; 2. „Capitulum Metropolitani Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] k. 14, 295.

Dawna sygn.: „14—17”.

97. Łac. 1506. Perg. 60×37,5 cm. K. 236. Opr. sk. wspł.

Antiphonarium fundacji Klemensa z Piotrkowa, tom III.

Zawiera: 1. „Proprium pro tempore passionis et tempore paschali”. K. 1—190.

2. Proprium „pro festis sanctorum tempore paschali occurrentium”, „Commune martyrum” i „Commune confessorum tempore paschali”. K. 190—236.

Na k. 190: „1506 II Februarii”.

Na k. 227 rubryka o św. Wojciechu.

W tekście nieliczne uzupełnienia marginalne bądź interlinearne z XVII lub XVIII w.

Na k. 2v notatka ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotycząca rkpsu.

Kwadratowa notacja muzyczna na pięciolinii.

Def.: Brak kart 232—233 oraz końca, k. 1 uszkodzona.

Pismo 1 ręki, tekstura późnogotycka, 1 kol., rubrykowany, oryginalna foliacja (pomyłki — po k. 180 następuje k. 190, pominięto k. 99, 115).

Skryptor: Abraam OP, z konwentu krakowskiego.

Składek 20, kwaterniony.

Zdobienia: Inicjały malarskie, figuralne lub ornamentalne na k. 1, 56, 69, 94, 100, 150, 163v, 192, 206v, 219; kaligraficzne, wielobarwne, bardzo liczne. Por. T. Trzeciński: *Miniatury w antyfonarzu katedry gnieźnieńskiej*, W-wa 1907.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 19250.

Opr.: Deska pokryta jasną skórą, ozdobne, mosiężne okucia narożne (brak 1), także 2 rozety i klamry przy skórzanych pasach.

Prow.: Z fundacji Klemensa z Piotrkowa, kanon. gnieźn.

Piecz.: „Capitulum Metropolitani Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] k. 2, 236v.

Dawna sygn.: „14—17”.

98. Łac. II poł. XV w. Perg. 53×37,5 cm. K. 232. Opr. sk. wspł. Antiphonarium.

Inc.: „te exiet dominator Israhel X prius ac posterius Gabrielis ab ore sumens illud aue peccatorum miserere. auouae” (k. 244).

Zawiera: 1. Proprium de tempore — od adwentu do Zesłania Ducha Św. K. X—CL.

2. Różne antyfony. K. CLI—CLVIII.

3. Proprium de sanctis — od św. Andrzeja do Zwiastowania N.M.P. K. CLIX—CCXIII.

4. Commune de sanctis „Tempore paschali”. K. CCXIII—CCXLIII.

Na k. XVI notatka ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotycząca rkpsu.

Pergaminowa wyklejka tylnej okładziny zapisana od strony sklejenia pismem XV-wiecznym — tekstura.

Kwadratowa notacja muzyczna na pięciolinii.

Def.: Na pocz. ślad wyrwanych 14 kart, brak k. 222, 223, z kart IV—IX, XLIII—XLVIII pozostał tylko dolny, przygrzbietowy fragment; uszkodzone (wycięte) k. XIII—XV, XXII, LXXXVII, CXLI, CCXIII.

Pismo 2 rąk, tekstura późnogotycka, 1 kol., rubrykowany, oryginalna foliacja: X—CCXLIII; pomyłki: k. CXLI podwójna. Numerowane składki.

Składek 31, kwaterniony.

Zdobienia: Inicjały malarskie z floraturą, figuralne na k. 24v, 125v, 145, 190v, 197v, 210v, 224; ornamentalny, malarski, na k. 159; kaligraficzne, różnobarwne — liczne.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 20963.

Opr.: Deska, na niej od wewnątrz XV-wieczne pismo (antyfony), pokryta szarą skórą, mosiężne okucia (obrzeża i przez środek opraw) narożne i środkowe ozdobne, mosiężne rozety (zachowały się 3), ślad po pasach skórzanych z resztkami mosiężnych klamer.

Prow.: „Ex Biblioth. Rndmi Capituli Gnesnens.” [XVIII w.] k. X.

Dawna sygn.: „№ 18”, „H”.

99. Łac., pol. 1594—1596. 31×20 cm. K. 240, w tym 26 nie zapis. Opr. sk. wspł.

Zbiory praw.

1. „Promptuary Statutorum omnium et Constitutionum regni Poloniae ad usum domesticum per Paulum Szczerbic. Pars secunda” — sexta. K. 136 (s. 59—322).

2. „Rerum et verborum in promptuario statutorum regni praecipue me-

morabilium. Index studio et diligentia eiusdem Pauli Scerbic elaborat". K. 137—195.

3. „Modus procedendi in actionibus pro kmetone profugo in iudiciis terribus vel in positione actorum terrestrium". K. 196—198.

4. „Compendium sandow krolia J. Mci prawem koronnym na dwie części rozdzielone. Przecz urodzonego Jana Łaczynskiego burgrabie Krakowskiego, pisarza ziemskiego Przemyskiego y grodzkiego Krakowskiego sekretarza Krolia Jgo Mczi za rozkazanie Jgo Krolia Mczy krotko zebrane. Judicantem cuncta oportet rimari Roku Pańskiego 1594". K. 200—230.

5. „Causae iuditio castren. subiecte". K. 231—240.

Def.: Brak początku (28 kart), brak kart: 2 po k. 6, 7 po k. 8; udarte k. 84, 227, 228, 230, 238; uszkodzony przez robaki.

Pismo kilku rąk, rubrykowany, częściowo paginowany.

Skrytor: Jan Szczerbic, Jan Łaczyński (Łaczynski).

Składek ok. 30, od binionów po septentriony.

Zdobienia: Calostronicowe rysunki ołówkiem na k. 95, 97, 99, 111v, 114v.

Mikrofilm: BN W-wa 1962, Nr 20226.

Opr.: Karton pokryty jasną skórą, wycisk radełkiem; wytłoczony: autor, tytuł i rok powstania dzieła.

Prow.: „Ex Bibliotheca Monasterij Mogilnensis Congregationis Benedictino-Polonae" [XVIII w.] k. 1.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense" [XIX w.] k. 1.

100. *Łac. Kon. XIII w. Perg. 27×20 cm. K. 116. Opr. sk. XX w.*

„[Thomae] de Capua Formulare epistolarum scribendarum". Formularze listów.

Inc. k. 1: „Incipit summa dictaminis compilata per bone memorie Thomam de Capua sancte Romane ecclesie cardinalem X Explicit summa magistri Thome de Capua sancte Romane ecclesie cardinalis" (k. 114v).

Na k. 115 kopia dokumentu (wszyta), pisana tą samą ręką co dzieło: „[Thomas] Dei gracia episcopus Wratislaviensis honorabilibus et discretis viris consulibus totique communitati civium Wratislaviensis". Na końcu: „XIII kalendas Septembris anno Domini M^oC^oCLXX^oXIIJ^o" (k. 115v). Por. druk. innej kopii: G. Stenzel: *Urkundendenbuch des Bistums Breslau*, s. 130—134 pod r. 1283 (z pewnymi wariantami).

Na k. 3, 8, 9 notatki ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotyczące rkpsu.

Pismo 1 ręki, kancelaryjne, 1 kol., wierszy 32, wys. 5 mm, rubrykowany.

Składek 14, kwaterniony.

Zdobienia: Inicjały ornamentalne (filigranowe), czerwono-błękitne na k. 1, 8, 30, 46v, 60v, 66, 69v, 76, 99v; liter majuskułnych, kaligraficznych ok. 700.

Mikrofilm: BN W-wa 1971, Nr 19184.

Prow.: Abp Jakub Świnka. Por. J. Rył: *Biblioteka Katedralna w Gnieźnie*, Lublin 1976, s. 56 (nadbítka z „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", t. 32—33, 36).

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense" [XIX w.] k. 1; 2. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca" [XX w.] k. 2.

101. *Wł. 1573—1592. 26,5×20,5 cm. K. 692, w tym 3 nie zapis. Opr. brak.*

„Predice". Kazania na niedziele i święta roku kościelnego Franciszka z Toledo i Castoficalda.

Def.: W tekście ślad wyciętych 48 kart (czyste); zbutwiałe wszystkie karty (górna część).

Pismo kilku rąk.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense" [XIX w.].

102. *Łac. Przeł. XII/XIII w. Perg. 24,5×15,5 cm. K. 159, w tym 2 nie zapis. Opr. sk. wspł.*

„Commentarii in libros Salomonis et alii tractatus".

1. Anonimowy komentarz do Pieśni nad Pieśniami — nie dokończony. K. 1—51.

Inc. k. 1: „Eructavit cor meum verbum bonum et cetera X nec eo quod volumus memoria tenemus" (k. 51v).

2. „Liber sancti Ysidori de summo bono". K. 52—110v.

Inc. k. 52: „Summum bonum est X Explicit liber tercius sancti Ysidori episcopi de summo bono tractantis" (k. 110v).

3. Fragment komentarza do psalmu. K. 111—112v.

Inc. k. 111: „Psalmus brevis est X dicatur ergo primo de corpore maligno regni terreni" (k. 112v).

4. „Hugo [de S. Victore] de archa Noe". K. 114—140.

Inc. k. 114: „Cum sederem aliquando in conventu fratrum X et erat fortassis adhuc quod dicerem, si vestrum fastidium non timerem (ręką nieco późniejszą) Hoc Hugo de archa Noe" (k. 140).

5. Anonimowy komentarz do Księgi Przysłów i Eklezjastes. K. 140—156v.

Inc. k. 140: „Parabole Salomonis filii David regis Iherusalem X et cum in fide sancte Trinitatis baptizaverit non debet baptismus eius iterari" (k. 156v).

6. „Domini Amallarii venerabilis episcopi totius officii ecclesiastici rata ratio incipit". K. 157v—158.

Inc. k. 157v: „Signum quod in ecclesia roboat X quia ex quo cessat lis et contentio revertitur pax et sic. Mia. et v. obviaverunt s. i et p. o sunt" (k. 158).

Na I perg. wyklejce: (pismem gotyckim) „Liber de armario beati Petri [...] (zapis nieczytelny) Super Cantica Cantorum. Et Ysidorus de summo bono. Et super Proverbia. Et Hugo de archa Noe".

Tamże: „Liber hic emptus ab introigatore Gnesne 2 thaleris a. 1856 per episcopum Brodziszewski".

Na k. 158v: (pismem gotyckim) Modlitwa: „Florens X Virginis fructum".

Pismo 1 ręki, minuskuła romańska, 1 kol., wierszy 32—43, wys. 3—5 mm.

Składek 20, kwaterniony.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 19244.

Opr.: Deska obciążona purpurowo barwioną skórą, 8 guzów mosiężnych, ślad po 2 zaginionych guzach, resztki klamer, ślad po katenie.

Prow.: „Liber de armario beati Petri" = Biblioteka Katedralna w Poznaniu.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca" [XIX w.] k. 1. 159.

103. *Łac. kon. XIII w. Perg. 24,5×17 cm. K. 109. Opr. sk. XX w.*

„Gemma animae Honorii Augustodunensis". Traktaty liturgiczne.

Inc. k. 2: „Hic gemma liber est Ho[norii] Au[gustodunensis] Agmen in

castris aeterni regis excubans sub impetu viciorum undique irruentium X nuptiis interesse mereatur. Explicit gemma anime" (k. 109).

Na k. 1, 98v, 109v sentencje teologiczne (pismem nieco późniejszym).

Na k. 1v: „Iste liber vocatur gemma anime”, następnie notatka ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotycząca rkpsu. Podobne na k. 109.

Na k. 2: „Iste liber est ecclesie Poznaniensis beati Petri et P[auli]” (dalej tekst wyblakły).

Na k. 26: „Iste liber est Ecclesie poznaniensis et vocatur gemma anime. Qui eum subtraxerit mala morte moriatur”.

Na k. 82: „Iste est liber ecclesie Poznaniensis sancti Petri. Ora pro eo qui comparavit hunc librum et finitus est sub anno Domini m° CCC° X°”.

Na k. 109v: „Iste liber est ecclesie Poznaniensis et vocatur gemma anime multum bonus et optimus”. Pod tym pismem XV-wiecznym: „Sub anno Domini millesimo quadringentesimo septimo obiit dominus Iacobus dictus Grolek canonicus Poznaniensis, qui edificavit domum circa ecclesiam sancti Nicolai [...] (wyraz nieczytelny) cuius anima requiescat in pace. Oremus pro eo ad Dominum”. Druk.: MPH, W-wa 1961, V 960.

Pismo 1 ręki, minuskuła romańska, 1 kol., wierszy 28, wys. 5 mm, rubrykowany.

Składek 14, kwaterniony.

Zdobienia: Inicjał plecionkowy, złożony na k. 1; kaligraficzne, skromne, czerwone — liczne.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 20299.

Prow.: Kościół katedralny w Poznaniu.

104. Łac. 1359. Perg. 22,5×18,5 cm. K. 121, w tym 1 nie zapis. Opr. sk. wspł.

Prawo niemieckie.

1. „Ius provinciale Germaniae”. Przekład Zwierciadła Saskiego (Landrecht). K. 1—80v.

Inc. k. 1: „Incipit ius provinciale in huius nomine qui cuncta creavit ex nichilo. Sequitur prologus X cccvi [306] de uiro leso in campo. Si uir in campis cadendo de equo uel alio [...] nisi sit arbitrium terrigenarum et consensus” (k. 80rv).

Na k. 1: (inną, współczesną ręką) „Emitte Domine sapientiam de sede magnitudinis [...]” oraz ręką ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) „Liber hic continet synoptice Ius antiquum theutonicum alias saxonum et magdeburgicum ex lingua theutonica translatus (!) in linguam latinam ac conscriptus anno 1359 per Conradum notarium ad instantiam Nicolai de Paczonow utrumque civem Sandomiriensem videlicet latine translatus et per manus Nicolai de Thessyn conscriptus. vide in ipso fine. Memoratus fons liber germanicus per extensum adest etiam in huius ecclesiae Gnesnensis bibliotheca quoad dissertationem in fine huius libri nempe tractatum: Incipit de imperio qualiter Saxonis ius suum ab inicio statutum fuit et confirmatum”.

Na k. 2v: „Hic inter lectores humiles et discretos Cunradus humilimus deuota prece petit suplicando, quod quemcunque in hoc opusculo legere contingerit et si quit inuenerit corrupte latinitatis, ut hoc statim egre non ferat nec sue imputet ruditati, cum petitione uiri famosi Nycolai dicti de Paczonow in Sandomiria ciuis qui hoc opus minus consulte translatus et erroneus reperit de lingua tewnica (!) in latinum. Idem Cunradus licet discolus et ignarus

motus precibus Nicolai supradicti et hoc opusculum corrigendo distincionibus et capitulis sub ueris articulis ut in libro thewtunico est inuentum non augmentado nec minuendo sed de uerbo ad uerbum in latinum redegit at correxit”.

2. „Ius municipale”. Przekład prawa miejskiego, magdeburskiego. „Weichbild”. K. 82—107v.

Inc. k. 82: „Hic incipitur ius municipale de Theutunico translatus in latinum per Conradum notarium quondam Sandomiriensem ac ciuem ciuitatis supradicte. Incipitur prologus. X cvii [107] De eo qui spoliat ciuitates aut suos conciuos (k. 115) X debet resecari et ab inde nulles duci” (k. 115v).

3. „De iuramento iudeorum”. Dodatek. K. 115v—116v.

Inc. k. 115v: „Hic est illud iudicium X quod te debeat Adonay et sua deitatis potencia. Amen. Explicit liber iuris municipalis domini Nicolai uiri ciuis Sandomiriensis dicti Paczonow” (k. 116v).

4. „De imperio quomodo terre Saksonie ius suum ab inicio statutum fuerit et confirmatum”. Przekład księgi o ustroju sądowym (Rechtsbuch von der Gerichtsverfassung). K. 116v—121.

Inc. k. 116v: „Incipit de imperio quomodo terre Saksonie ius suum ab inicio statutum fuerit et confirmatum. Nunc placeat audire et intelligere X et quod fuerint emende tot erunt et pene” (k. 121).

Na k. 121: „Conclusio libri. Iste liber finitus et de Tewtunico translatus in latinum per Conradum scriptorem notarium quondam Sandomiriensem ac ciuem dicte ciuitatis ad petitionem uiri famosi domini Nicolai dicti de Paczonow, ciuis supradicte ciuitatis. Qui fuit causa mouens, in cuius nomine est inchoatus. in eiusdem uero nomine est finitus. Cui laus et gloria [...]. Hec autem peracta sunt sub anno Incarnacionis Domini Millesimo C.C.C. quinquagesimo nono (1359), sabbato in vigilia benedictae Trinitatis ac in festo sancti Uiti gloriosi martyris. Scriptum per manus Nicolai de Thessyn [...]” (k. 121v).

Na wewn. stronie tylnej okładziny 3 średniowieczne zapiski i jedna z w. XVI (sentencje z Pisma św.).

Pismo 1 ręki, minuskuła gotycka, 2 kol., rubrykowany.

Skryptor: Mikołaj z Cieszyna.

Składek 15, kwaterniony.

Zdobienia: Inicjały ornamentalne, czerwone i błękitne na k. 1, 3, 82, 33.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 19207.

Opr.: Deska pokryta jasną skórą, ślad po 10 guzach i klamrach.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] k. 2, 121v.

105. Niem., łac. 1644—1677. 21,5×17 cm. K. 472, w tym 21 nie zapis. Opr. sk. wspł.

„Dess Lutherischen Ministerij bedencken Wegen den angesetstente Convent, so den 10 October in Thorn Sol gehalten werden, einen hochweisen Rath übergeben den 8 Julij Anno 1644”. Protestanckie rozprawy teologiczne.

Na k. 469v: „1677. 25. Julij ex communicatione Henrici Milicky Olsna Silesij”.

Pismo kilku rąk, przeważnie szwabacha, 2 kol. na s. 429—432, paginowany w pierwszej części.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] k. I, III.

106. Łac. 1445. 22×14,5 cm. K. 299, w tym 1 nie zapis. Opr. sk. wspł. Traktaty teologiczne.

1. „Institutiones iuris canonici” — w układzie alfabetycznym, pisane w Gnieźnie. K. 1—99.

Inc. k. 1: „Blasphemans publice sanctos et maxime beatam Virginem X Explicit Summa casuum iuris finita Gnesne domino Martino plebano de Socolnyky eiusdem diocesis Gnesnensis. In regno Poloniae per me Johannem Martini clericum in maioribus ordinibus ibidem de Gnezna Anno Domini M^oCCCC^o secundo feria quinta quadragesime ante Dominicam Oculi. Orate Deum pro collectore et procuratore. Miserere me Deus et da perpetuam vitam aput (!) te cum sanctis omnibus hoc optat et optavit manu propria rubricans qui comparavit videlicet Martinus Stanislai Sarnoszek de Gnezna presbyter suprascriptus” (k. 99).

2. Johannes Micosii de Szneyne (Żnin): „Opusculum de officio missae” 1445 in Komorniki. K. 100—169.

Inc. k. 100: „Puteus est altus et in quo X Explicit de officio misse per me Johannem Micosy de Sznyenna. Et est finitum die veneris sedecima mensis aprilis ante dominicam Jubilate de Anno Domini Millesimo quadringentesimo quadragesimo quinto in Komorniki” (k. 169).

3. „Casus theologici pertinentes ad confessionem a. 1445.”. K. 169v—195v.

Inc. k. 169v: „Quasi stella matutina in medio nebulae X Explicunt casus pertinentes ad confessionem et ad iniungendam poenitentiam utiles et valentes pro quolibet confessore finiti die veneris XVIII mensis Juny in die Sanctorum Martirum Marci et Marciani Maxani Anno 1445 (k. 187v — powinno być Marci et Marcelliani, Marci et Marciani przypada 4. X.) X prout videt confitentem devotum et contritum (k. 195v).

4. Tractatus de sacramentis. K. 196—299v.

Inc. k. 196: „Medice cura te ipsum luce quaesito quia sicut ait beatus Gregorius in prima parte sui pastoralis X Cum in cunctis et etc.” (k. 299v).

Wewnętrzna strona desek obu okładek zapisana tym samym pismem co traktat 2, jako jego dalszy ciąg.

Na k. 1 notatka ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotycząca zawartości rkpsu.

Pergaminowe zszywkę z pismem XIV-wiecznym.

Def.: Brak początku (co najmniej 6 kart), ślad wyciętych 6 kart po k. 99, 8 po k. 195 i ostatniej składki.

Pismo kilku rąk, kursywa gotycka, 2 kol. do k. 99, k. 102—168 częściowo głosowane (głosy marginalne i interlinearne), częściowo rubrykowany.

Skryptor: „Martinus plebanus de Socolnyky”, „Joannes Micosy de Sznyenna”, „Joannes Martini de Gnezna”, „Martinus Stanislai Sarnoszek de Gnezna”.

Składek ok. 22, od kwaternionu do nonanionu.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 20968.

Opr.: Deska pokryta jasną skórą, resztki mosiężnych klamer, bardzo zniszczona.

Prow.: „comparavit [...] Martinus Stanislai Sarnoszek de Gnezna presbyter suprascriptus”.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XX w.] k. 1.

Filigran: 1. Dzwon, por. Piekosiński, tabl. 59 592; 2. Głowa wół z rozetką na podwójnym pręcie w nasadzie rogów, por. Badecki, tabl. II 13.

108. Łac. Początek XVIII w. 22×17 cm. K. 284. Opr. sk. XX w.

„Jus naturae. Pars secunda sive practica”. Wykład prawa kanonicznego.

Pismo 1 ręki, rubrykowany.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] k. 1.

109. Pol. 1776. 21,5×17,5 cm. K. 34. Opr. plsk. wspł.

1. „Zwyczaj święty braci bosych Przenajświętszej Trojcy od Wykupienia niewolników pisane Roku Pańskiego 1776tego. Dnia 8go Lipca”. K. 1—28.

2. „Regula Zakonu Trojcy Najświętszej wykupienia Niewolników Świętym Patriarchom Janowi, y Feliksowi od Inocentego III SP Papieża podana a od Urbana VIII SP Papieża naśladowcom W. X. N. O. Jana Chrzyciela od Niepokalanego Poczęcia Reformatora tegoż Zakonu ścisłego opisana Roku Pańskiego 1631. Na polski zaś język z łacińskiego przetłumaczona R. P. 1747 przepisana zaś R. P. 1776 przez Brata”. K. 28v—34v.

Pismo 1 ręki.

Skryptor: Brat Kajetan od Przemienienia Pańskiego, trynitarz z Krotoszyna k. 1v.

Prow.: 1. „Ta książeczka Brata Józefa Trynitara w Krotoszynie” k. 1; 2. „Dono oblatu a Fre Cajetano a Transfiguratione Dni Fri Josepho a S. Gabriele 1779” k. 1v.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] k. 2. Dawna sygn.: „34”.

110. Łac. Kon. XII w. Perg. 21,5×14,5 cm. K. 182. Opr. sk. wspł.

„Psalmy cum glossa interlineari” et marginali. Psalterz zawiera: apokryficzny psalm 151 (k. 1), księga kanoniczna: 150 psalmów z glosami (k. 1v—179v), kantyki: „Ysaiae”, „Ezechiae”, „Annae”, „Moysi” — również głosowane.

Inc. k. 1: „Hic psalmus proprie scriptus est a David extra numerum, quando pugnatur cum Golia. Pusillus eram inter fratres meos X Electi principes eius submersi sunt in mare rubro abyssi operuerunt eos” (k. 182).

Na k. 1 i 179v notatki ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotyczące rkpsu.

Def.: Brak końca.

Pismo 1 ręki, minuskuła romańska, 1 kol., wierszy 15—17, wys. 5 mm, rubrykowany.

Zdobienia: Inicjały malarskie, złożone z ornamentem roślinno-plecionkowym na k. 1v, 55, 119; inicjałów kaligraficznych z wielobarwną punktacją o motywach kwiatowych ok. 170; kaligraficzne: czerwone, błękitne lub zielone — liczne.

Składek 44, kwaterniony.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 19248.

Opr.: Deski pokryte jasną skórą, ślad po klamrach i katenie.

Prow.: Biblioteka Katedralna.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca [XX w.] k. 1, 182v.

111. Łac., niem. Pol. XVIII w. 20,5×16,5 cm. K. 350, w tym 3 nie zapis. Opr. tekst. wspł.

„Ein Collegium von explication des Culmischen Rechts. Juris Culmensis emendati libri V”. Wykład prawa świeckiego.

Pismo 1 ręki, częściowo szwabacha.

Prow.: „Ex Bibliotheca Rndmi Capituli Metropolitanani Gnesnensis” [XVIII w.] k. ochr.v.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] I k. ochr., k. 1.

112. Łac., pol. Pol. XVIII w. 21×16,5 cm. K. 252, w tym 4 nie zapis. Opr. polsk. wspł.

Wykłady z historii powszechnej.

1. „Historia selectior Poloniae. Descriptio geographica Poloniae et Magni Ducatus Lithuaniae”. K. 1—179.

Na k. 71v szczegóły z życia św. Stanisława Kostki i jego matki. wraz z listką: „Teraz Stasiu Synu kochany ratuj y w tych słowach skonała”.

2. „Historia Bohemiae selectior”. K. 181—187.

3. „Historia Hungariae selectior”. K. 189—202.

4. „Historia Moschoviae selectior”. K. 203—210.

5. „Historia Sveciae selectior”. K. 211—227.

6. „Historia Daniae selectior”. K. 228—233.

7. „Historia Angliae, Scotiae, Hiberniae selectior”. K. 236—252.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

113. Łac. I poł. XVII w. 20×16,5 cm. K. 181. Opr. sk. wspł.
„Disputationes in octo libros phisicorum”. Komentarz do filozofii Arystotelesa.

Def.: Brak końca.

Pismo 1 ręki, foliowany (pomyłki).

Opr.: Pergamin oprawowy barwiony zielono, resztki wiązań rzemieennych.

Prow.: „Paenitentiaris Gnesnensibus a R. D. Mathia Luthovio P. V. legatus”. [XVII w.] k. 1.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

114. Łac. I poł. XVIII w. 20,5×15 cm. K. 247, w tym 1 nie zapis. Opr. tekst. wspł.

„Ius naturae. Pars I-ma seu Theoretica”. Wykład prawa naturalnego — filozofia.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] I k. ochr.

115. Łac., greka. I poł. XVII w. 20×16 cm. K. 481, w tym 25 nie zapis. Opr. sk. wspł.

Komentarz do filozofii Arystotelesa.

1. „Liber I. Aristotelis De generatione et corruptione”. K. 1—106.

2. „In libros Aristotelis De anima”. K. 107—348.

3. „In libros Aristotelis metaphysicos”. K. 359—466.

Def.: Końcowe karty zbutwiałe.

Pismo 1 ręki, nie zapis. k. 1—7, 349—358, 467—474, rubrykowany.

Opr.: Tektura pokryta zielono barwionym pergaminem, rzemieńne wiązania.

Prow.: „Collegio Poeniten. Gnesnen. legatus per Venerabilem Mathiam Luthovitum plebanum Wilcinensem” [XVII w.] k. 1.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

116. Łac., niem. 1731. 20×16,5 cm. K. 140, w tym 4 nie zapis. Opr. polsk. wspł.

„Exercitia spiritualia in usum et profectum in spiritu ac virtutibus statui DD. Alumnorum. Convenientibus accomodata Anno 1731”.

Na wewn. stronie przedniej okładziny, tą samą ręką co tekst: „Joannes Georgius (nazwisko wydrapane) omni mense unum die meditari pp. Sac. Scrip. Leg. Caroli M. (znów wydrapane).

Def.: Po k. 8 ślad wyciętej karty.

Pismo 1 ręki, rkps częściowo paginowany, nie zapis. k. 9—10, 114, 140.

Prow.: Gnieźnieńskie Seminarium Duchowne?

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

117. Łac. 1697. 20,5×16,5 cm. K. 188, w tym 3 nie zapis. Opr. polsk. wspł.

„Tractatus theologicus de peccatis et gratia in primam secundae Divi Thomae a quaestione 71 ad 90 exclusive, et a 102 usque ad finem primae secundae. Anno Domini 1697. Die 2da Septembris”.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Kolegium Jezuitów w Kaliszu.

Piecz.: 1. „IHS. Rectoris Collegii Societ[atis Jesu Calisi]ae” [XVIII w.] k. 109v; 2. „Capitulum Metropolit[anum] Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

118. Łac., pol. 1641—1661. 20×16 cm i mniej. K. 371, w tym 18 nie zapis. Opr. sk. XX w.

1. „Praelectiones institutionum medicarum in Academia Cracoviensi habitarunt”. Notatnik studenta medycyny. K. 1—259.

Na k. 156: „Quaestio anatomica de motu sanguinis in homine quam M. Joannes Tonski medic. doctor publice ad disputandum pro inter medicinae doctores in Academia Cracoviensi obtinendo. In augusto Jagelloniana domus DD. theologorum lectorio proposuit. Anno MDCXVII”.

2. Recepty medyczne. K. 260—345.

Pismo kilku rąk, 2 kol. na k. 242—344.

Prow.: 1. „Ex libris M. [Thomae] Sowiński C. M. No[vit]at[us] post obitum Patru[i] [XVII w.]”; 2. „Ex Bibliotheca Reverendissimi Capituli Metropolitanani Gnesnensis” [XVIII w.] I k. ochr.; 3. „Ex libris M. Joannis Feliciani Łukasz-kiewicz I. U. et M. D. Prof. Eq. Arv.” [XVII/XVIII w.] k. 1.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

119. Łac. I poł. XVIII w. 19,5×16,5 cm. K. 280, w tym 31 nie zapis. Opr. sk. XX w.

„Variae quaestiones theologiae”. Wykłady z teologii moralnej i dogmatycznej głoszone w poznańskim kolegium jezuitów.

Pismo 1 ręki, nie zapis. k. 1—2, 97—114, 270—280.

Prow.: „Ex libris Joannis Krall U. I. D. Canonici Cathedralis Posnaniensis Praepositi Mederecensis Anno 1739” przednia wyklejka.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] I k. ochr.

120. *Łac.* 1762. 19×11,5 cm. K. 197, w tym 1 nie zapis. Opr. sk. wspł. „Instructio Tribunalium Curiae Romanae 1762”.

Na k. I—II: (inną ręką) „Taxa expeditionum Romanarum pro Polonia [...] Schedula haec in antiquo libro reperta [...]”

Na k. 1—4: „Computum resignationis canonicatus [...] expensarum [...]”.

Def.: Wydarte k. 187—188.

Pismo 1 ręki, foliowany.

Prow.: Biblioteka Katedralna w Gnieźnie.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] I k. ochr.

121. *Łac., pol. II poł. XVIII w.* 19×16 cm. K. 78, w tym 35 nie zapis. Opr. płsk. wspł.

„Elogia sepulchralia aliquorum RR. Patrum et CC. Fratrum in utraque Provincia Majori et Minori defunctorum. Ab anno 1765. Deprompta ex literis Collegiorum”. Księga zmarłych zakonu jezuitów. K. 1—39.

Na k. 30—39, 72—74, 77v—78: Część księgi kasowej: wpływy i wydatki.

Pismo 2 rąk, nie zapis. k. 36, 40—71, 75—76.

Prow.: Jezuita polscy.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

122. *Łac.* 1726—1727. 19×16 cm. K. 252, w tym 32 nie zapis. Opr. płsk. wspł.

1. „Tractatus theologicus de virtutibus theologicis fide, spe et charitate, in particulari et in communi propositus ex anno 1726 in annum 1727”. K. 6—95.

2. „Tractatus theologicus de paenitentia in 3tia parte Divi Thomae a quaestione 84 ad 100, propositus Posnaniae Anno Domini 1726 Die 1. 7bris”. K. 96—227.

Def.: Ślad wydartej karty po k. 94.

Pismo 1 ręki, nie zapis. k. 1—5, 7, 97, 228—252.

Skryptor: Jan Krall, kanon. pozn.

Prow.: „Ex libris Joannis Krall UJD Can[onic]i Praep[ositi] Mederecensis 1739” wewn. strona przedniej okładziny.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

123. *Łac.* 1725—1726. 19×16,5 cm. K. 211, w tym 3 nie zapis. Opr. płsk. wspł.

1. „Tractatus theologicus de gratia merito et demerito. Ex Anno 1725 in annum 1726. Die 1. Septembris”. K. 2—83.

Na k. 83v: „Haec quae dicto sunt de gratia merito et [...]. Sub Reverendo Patre Krosnowski Imo anno”.

Na k. 1: „Sumptus na konkluzje akademickie przypisane Jegomości X. Liszkoskiemu” (pismem XIX-wiecznym).

2. „Tractatus theologicus de sacramentis in Collegio Posnaniensi Soc. Jesu

propositus Anno Domini 1725 Die 1. Septembris. Joannis Krall”. K. 84—190.

Na k. 190v: „Finis hujus tractatus theologici sub Reverendo Patre Kaczorowski Imo anno”.

3. „Theologia moralis praesertim de matrimonio et communione. Anno Domini 1725 Die 10 Septembris”. K. 191—208.

Pismo 1 ręki.

Skryptor: „Joannes Krall” k. 84.

Prow.: „Ex libris Joannis Krall UJD Can[onic]i Cath. Posn. Praep[ositi] Mederecensis 1739” wewn. strona przedniej okładziny.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 2.

124. *Łac., pol. II poł. XVIII w.* 18,5×15 cm. K. 81. Opr. płpl. wspł.

Formularze listów i mów okolicznościowych.

1. „Epistolae”. K. 1—15.

2. „Hymenaeus Poloniae inter nuptiales taedas ac lumina oratoria illustris”. K. 16—58.

Na k. 16v: „Joannes Grynko Comes in Mlynko Scriba et publicanus testatur hoc eius manus”.

3. „Sacrum epithalamium seu quomodo in manus monasterii praesidis religiosae vitae devota virgo sit reddenda”. K. 59—81.

Pismo 1 ręki, foliowany do k. 15.

Skryptor: Jan Gryn.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] I k. ochr.

125. *Łac.* 1700. 19×15,5 cm. K. 162, w tym 2 nie zapis. Opr. tekst. wspł.

Wykłady z filozofii.

1. „Quaestiones dialecticae disputatae in Collegio Varsaviensi Anno 1700”. K. 1—37.

Na k. 37v: „Nicolai Jacobi Lignaff Auditoris Philosophiae Rationalis”.

2. „Disputationes in Organum Aristotelis. Logica”. K. 39—161.

Def.: Uszkodzona ostatnia karta (zapiska).

Pismo 1 ręki.

Skryptor: Mikołaj Jakub Lignaff.

Prow.: 1. „Ex libris Caroli Friderici Kreni Can[onic]i Pult[oviensis] P[arochi] Stecus[iensis]” [XVIII w.] k. 1; 2. „Ex Bibl. Rndmi Capituli Metropol. Gnesnensis” [XIX w.] k. 1.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

126. *Łac., pol. XVIII/XIX w.* 18,5×13 cm. K. 140, w tym 7 nie zapis. Opr. sk. XX w.

Formularze listów urzędowych.

1. „Ternio Imus epistolarum allocutionum et variorum testimoniorum per P. Tiburtium Moor conscriptus. Anno Dni 1795 in aula Pietroviensi”. K. 1—29.

Na k. 29v: „Finis primi ternionis 28 Janu. 1795”.

2. „Ternio 2dus allocutionum et epistolarum in Hungaria prividia anno post Christum natum 1780 per patrem Tiburtium Moor conscriptus. Ad purum autem per eundem patrem in aula Pietroviensi Majoris Poloniae die 20 Maii anno 1795”. K. 32—79.

3. „Ternio 3tius matricularum et testimoniorum in Hungaria Cracoviae

anno Domini 1785 per patrem Tiburtium Moor conscriptus. Ad purum autem per eundem patrem in Regno Maioris Poloniae ad umbilicum perductus in eadem aula ut supra. Die Mensis Anno 1795". K. 80—139.

Def.: Początek i koniec uszkodzony przez robaka.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

Dawna sygn.: „180” I k. ochr.

127. Łac. 1661—1663. 18×15 cm. K. 234, w tym 15 nie zapis. Opr. sk. wspł.

1. „Tractatus de sacramentis”. K. 4—215.

2. „Literae Joannis Casimiri Dei gratiae Regis Poloniae ad Sanctissimum D. Clementem 9 eius nominis Papam”. K. 216—217.

3. „In Cosmographiam Petri Apiani praefatio”. K. 218—223.

Def.: Brak k. tytułowej, cały rkps mocno uszkodzony przez robaki.

Pismo 2 rąk.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 4.

129. Łac., pol. Poł. XVIII w. 18×14,5 cm. K. 258. Opr. płpł. wspł.

„Fundamentum palatii reginae libertatis”. Podręcznik retoryki.

Na wewn. stronie przedniej okładziny: „kosztuje z oprawą srebrników dwadzieścia jeden poszyt” (pismo ks. Zienkiewicza XIX w.).

Pismo 1 ręki.

Prow.: 1. „Lobczyński d. 25/I 41”; 2. „Od Nowakowskiego” [XIX w.];

3. „X. Zienkiewicz” [XIX w.] k. 1.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] I k. ochr.

130. Łac. Kon. XVIII w. 18×10,5 cm. K. 122. Opr. płsk. wspł.

„Notata brevia ex theologia morali”. Notatki studenta teologii.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

131. Łac., pol. Przeł. XVI/XVII w. 17,5×14,5 cm. K. 48. Opr. sk. wspł.

Rozmyślenia i różne modlitwy. Modlitewnik sióstr klarysek z Gniezna?

Def.: Brak 2 początkowych kart, 3 kart po k. 43 oraz końca; bardzo uszkodzony przez robaki.

Pismo 3 rąk, paginowany.

Opr.: Tektura pokryta zielono barwionym pergaminem, rzemieńne wiązania.

Prow.: Klasztor klarysek gnieźnieńskich?

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

132. Łac., pol. 1751—1775. 17×10 cm. K. 117, w tym 9 nie zapis. Opr. płsk. wspł.

Notatnik ascetyczny.

1. „Exercitia spiritualia quotidiana a fratre [Ludovico Aurelio a S. Floriano] quodam Carmelita Discalceato ab Anno Domini 1751 D. 20. Augusti festivitati S. Bernardi Abbatis illius specialis Patroni dicata observata”. K. 1—97, 114v—117 oraz wewn. strona tylnej okładziny.

Na k. 64v—65: „Pieśń do całej Familij Jezusowej”.

2. „Connotatio ecclesiarum et capellarum in quibus ego indignus F. Ludovicus Aurelius a. S. Floriano celebravi missas” K. 108—113.

Pismo 1 ręki, częściowo rubrykowany.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 2.

133. Łac., pol. Przeł. XVII/XVIII w. 16×10 cm. K. 156. Opr. sk. wspł.

Rhetorica. Notatki.

Na wewn. wyklejce tylnej okładziny notatka gospodarcza (pismo nieco późniejsze).

Def.: Ślad wydartych kart na początku, w tekście i na końcu rkpsu, łącznie 107 kart; obcięte k. 89, 138—141.

Pismo 1 ręki, 2 odrębne paginacje.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

134. Łac., pol. I poł. XVII w. 15,5×10,5 cm. K. 162, w tym 43 nie zapis. Opr. sk. wspł.

„Medycyna polski”. Zbiór recept lecarskich.

Pismo kilku rąk, paginowany.

Druk.: A. Bednarczyk: Medycyna polski — siedemnastowieczny rękopis lecarski. „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” R. XXIV: 1979, z. 2 s. 419—422; Medycyna polski. Fragmenty rękopisu siedemnastowiecznych anonimów. [Wyd. A. Bednarczyk]. W-wa 1979. Towarzystwo Przyjaciół Książki.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

135. Łac., pol. Pocz. XIX w. 35,5×21,5 cm. i mniej. K. 9. Opr. tekt. wspł.

1. „Apocalypsis”. Notatki ks. W. A. Brodziszewskiego do Apokalipsy św. Jana. K. 1—2.

2. „Monita privata Patrum Societatis Jesu”. Odpis z druku wydanego w Hadze. K. 3—8.

Na k. 8: „Caligrafia tego pisma ma rys zupełnie podobny do manuskryptów od lat stu — pułtorasta; ten prawie sam ciąg piora można uważać pod on czas; dostało mi się to pismo z Biblioteki starej Farskiej Poznańskiej. Ten manuscript z drukowanego exemplarza, w Hadze w Hollandyi”.

Pismo 1 ręki.

Skryptor: W. A. Brodziszewski.

Prow.: Ze spuścizny bpa W. A. Brodziszewskiego.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] I okładz.

136. Pol., łac. Pocz. XIX w. 23,5×19 cm. K. 14, w tym 2 nie zapis. Opr. tekt. wspł.

„List pasterski Jaśnie Wielmożnego Imci Xiędza Biskupa Trykassenkiego (de Troyes)” Stefana Antoniego de Boulogne, tłumaczony przez arcybiskupa gnieźnieńskiego Ignacego Raczyńskiego.

Pismo 1 ręki.

Skryptor: abp Ignacy Raczyński.

Prow.: „Rękopism ś. p. Arcybiskupa Raczyńskiego” [XIX w.] wyklejka przedniej okładziny.

Piecz.: „Capitulum Metropolitani Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

137. *Łac. 1794. 18×11 cm. K. 26. Opr. tekt. wspł.*

Jan Karol Poleński. De virtutibus (De caritate). Notatki z wykładów.

Def.: Rkps bardzo uszkodzony przez robaki.

Pismo 1 ręki.

Skryptor: Jan Karol Poleński, student teologii.

Prow.: „J. Poleński 1794” I okładzina v.

Piecz.: „Capitulum Metropolitani Gnesnense” [XIX w.] I okładzina.

138. *Łac. Przed 1476. Perg. 46×32 cm. K. 159. Opr. sk. XX w.*

„Liber lectionarius. Pars de sanctis” według liturgii cystersów.

Inc. k. 1v: „In natali sancti Andree apostoli lectiones ex commentario venerabilis Bede presbiteri X reliquerunt omnia et secuti sunt illum alius indicatorum adnotatio qui non” (k. 172v).

Na k. 2: „Anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo sexto reverendissimus in Christo pater et dominus dominus Iacobus [de Sienna] Dei gratia sancte ecclesie Gneznensis archiepiscopus et primas istum librum legendarum dicte sue Gneznensi ecclesie dedit ac donavit gratiose” (pismo nieco późniejsze). Na marginesie notatka ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotycząca rkpsu.

Na k. 19v. 42. 57. 71v. 73. 76v. 105. 141v. 163v. 167v uzupełnienia kalendarza o świętych polskich (pismo XV-wieczne).

Na k. 1v: (Pismo XVIII-wieczne) „Lectiones antiqui Breviarij quae antiquitus in Horo cani solebant”.

Def.: Wycięte k. 30—39. 49—50. 62. 87. 89—90. 147—151, brak końca; wycięte paski pergaminu z dolnych lub bocznych marginesów na k. 93. 145—146. 170.

Pismo podstawowe 1 ręki, fraktura gotycka, 2 kol., rubrykowany.

Składek: 22, kwaterniony.

Zdobienia: Inicjały ornamentalne czerwone, niebieskie i zielone — liczne. Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 20260.

Prow.: „Rndmi Capituli Gnesn.” [XVIII w.] k. 1v.

Piecz.: „Capitulum Metropolitani Gnesnense” [XIX w.] k. 1, 2.

Dawna sygn.: „K. 37”.

139. *Łac. Ok. 1500. Perg. 38,5×27 cm. K. 369. Opr. aksamit wspł.*

„Missale”. Mszał krakowski zw. Olbrachtowy — z kalendarzem.

Inc. k. 1: „Ad te levavi animam meam Deus meus X et donet patriam in arce fidei. Amen” (k. 354).

Zawiera: 1. Calendarium. K. I—VI.

2. Proprium de tempore. W tekście na Wielką Sobotę modlitwy święcenia pokarmów wielkanocnych. K. 1—138, 165—210.

3. Ordinarium missae z kanonem. K. 139—164. Na k. 142—151 notacja muzyczna na czterolinii.

4. Proprium sanctorum. K. 210v—284.

5. Commune sanctorum, missae votivae i orationes diversae. K. 284—333.

6. Sekwencje. K. 334—354.

Na I k. ochr. notatka ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotycząca rkpsu.

Def.: Wycięta iluminacja przed kanonem (ukrzyżowanie) k. 151.

Pismo 1 ręki; tekstura gotycka, rubrykowany, 2 kol.

Składek 37, głównie kwinterniony.

Zdobienia: Inicjały figuralne z wiciami marginalnymi na k. 1, 15, 111v, 127, 132v, 165rv, 210v, 211v, 212v, 216, 217v, 223v, 227v, 230v, 233, 236, 242v, 245v, 247v, 253v, 262, 267v, 271, 277v, 279, 284, 285, 287v, 291, 298, 303v, 311, 334; inicjałów ornamentalnych 204, w tym 12 z wiciami marginalnymi; inicjały kaligraficzne złote i wielobarwne — warsztat Graduału Jana Olbrachta, zob. Z. Rozanow, Gnieźnieński kodeks Olbrachta, „Studia Renesansowe”, t. IV, s. 380—469.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 18426.

Opr.: Deska pokryta czerwonym (spłowiał, oliwkowy) aksamitem, ślad po okuciach, narożnych i środkowych, oraz klamrach. W 1964 r. wymieniono zmuśnięte deski, które pokryto czerwonym materiałem. Pierwotny aksamit użyto jako wyklejki okładek. Dorobiono okucia i klamry.

Prow.: „Rndmi Capituli Gnesn.” [XVIII w.] k. I.

Piecz.: „Capitulum Metropolitani Gnesnense Bibliotheca” [XIX w.] k. I ochr., k. 354.

Dawna sygn.: „AA 109”.

140. *Łac. Przeł. XIV/XV w. Perg. 38×28,5 cm. K. 235. Opr. sk. wspł.*

„Missale”. Mszał gnieźnieński.

Inc. k. 12: „cuius imperium super humerum eius X Propter tuam bonitatem [...]” (k. 259v).

Zawiera: 1. „Proprium de tempore” (z uwzględnieniem formuły poświęcenia owsa w uroczystość św. Szczepana oraz modlitwy święcenia pokarmów przy formularzu wielkosobotnim). K. 12—129, 135—159.

2. „Ordinarium missae” z kanonem. K. 130—135.

3. „Proprium sanctorum”. K. 160—220.

4. „Commune sanctorum”, wotywy i modlitwy różne. K. 220v—257.

5. Sekwencje. K. 257v—259.

Liczne uzupełnienia marginalne z XV w.

Def.: Brak k. 1—11, ślad wyciętych kart: iluminacja: ukrzyżowanie po k. 132; k. 246, 250—251, na końcu 8 kart.

Pismo 1 ręki, tekstura gotycka, foliowany, rubrykowany, 2 kol.

Składek 25, kwinterniony.

Zdobienia: Inicjały ornamentalne, wielobarwne na k. 16v, 74, 105v, 118v, 123, 133, 135, 170, 220v, 258; inicjały kaligraficzne — liczne.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 19135.

Opr.: Deska pokryta brązową skórą, ślad po 10 guzach. Bardzo zniszczona.

Prow.: „Rndmi Capituli Gnesn.” [XVIII w.] k. 12.

Piecz.: „Capitulum Metropolitani Gnesnense Bibliotheca” [XIX w.] k. 12, 259v.

Dawna sygn.: „5”.

141. *Łac. Przeł. XIV/XV w. Perg. 37,5×28,5 cm. K. 204. Opr. sk. wspł.*

„Missale”. Mszał gnieźnieński.

Inc. k. 1: „Ad te leuau animam meam X ut cantamus cum angelis semper gloria in excelsis” (k. 202v).

Zawiera: 1. „Proprium de tempore”. K. 1—101, 108—118.

Na k. 81v, kol. prawa, 2 wiersz od dołu: „Xpus smarthritis”.

2. Ordinarium missae z kanonem. K. 101—108.

3. „Proprium sanctorum”. K. 119—164.

4. „Commune sanctorum”. K. 164v—183.

5. „Missae votivae”. K. 183v—202.

6. Modlitwy okolicznościowe. K. 202v.

W tekście liczne XV-wieczne uzupełnienia marginalne bądź interlinearne. Na I k. ochr.: (Kursywa gotycka z I poł. XV w.) „Copia privilegii archiep[iscop]i et Cap[ituli] Gnesn[ensis] pro scholarib[us] sup[er] sex m[a]re[as] per d[ominu]m Ni[colaum] Can[cellarium] Posn[aniensem] dotate”. Pod tekstem notatka ręką ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.): „Ex dotatio facta per Nicolaum de Gorka Canonic. ex anno 1426. Sex marcarum pro Rectore et pro calceamentis et aliis necessariis scholarium Scholae Metropolitanae Gnesnensis cum obligatione anniversarii et cantanda Antiphona Salve Regina cum Collecta. Hic est oblati huius dotationis coram Archiepiscopo Alberto et Capitulo inscripta in Bonis Strzyżewo et Grabowo”.

Na I k. ochr. v, tą samą ręką co wyżej: „Copia privilegii resignat[i]on[is] scholaribus scole Gnesn. Sup[er] sex m[a]re[as] [...] Originalia vero istor[um] privilegior[um] habent[ur] in Thesaurio Gnesnense”. Następnie notatka ks. W. A. Brodziszewskiego: „Eadem ut supra Dotatio sex marcarum pro lignis et aliis necessitatibus ejusdem Scholae Gnesnensis per Nicolaum Gorka facta eodem anno 1426 coram Actis Castrensibus cum obligatione cantandi Antiphonam Salve Regina fundata in bonis Strzyżewo et Grabowo”.

Na k. 74v—76v, 79—81v, 89, 95, 107—108 notacja muzyczna na pięciolinii; na k. 58v—61v, 63—65v, 66v—69v, 71v nuty nadpisane nad tekstem (bez linii).

Def.: Brak składek IV, z XI k. 1—2, XVII—XVIII, XXVII: uszkodzone k. 104, 105, 194.

Pismo 1 ręki, tekstura gotycka, 2 kol., rubrykowany, numerowane składki. Składek 26, kwaterniony.

Zdobienia: Rysunek samodzielny: ukrzyżowanie Chrystusa k. 104; Inicjały ornamentalne, skromne, k. 1, 58, 63, 66v, 69, 71v, 77, 104, 164v, 183rv, 184rv; inicjały kaligraficzne, czerwone, zielone lub błękitne — liczne.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 19136.

Opr.: Deska pokryta brązową skórą, wycisk ślepy, metalowe okucia na różne resztki skórzanych klamer (zachowała się tylko tylna okładzina).

Prow.: „Rndmi Capituli Gnesn.” [XVIII w.] k. 1.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense Bibliotheca” [XIX w.] k. 1, 202.

Dawna sygn.: „№ 8”.

142. Łac. 1414. Perg. 37×27 cm. K. 506. Opr. aksamit XX w. „Biblia sacra”. Pismo św. Starego i Nowego Testamentu. Na końcu (k. 470—506) wyjaśnienie nazw hebrajskich.

Inc. k. 1: „Prologus. Frater Ambrosius sua in mihi munuscula proferens X Zuzim consiliantes eos vel consiliatores eorum [...]” (dalej tekst nieczytelny z powodu zawilżenia — k. 506).

Na k. 470: „Explicit liber apokalipsis Anno Domini M° CCCC° XIII”;

k. 470v: „Incipiunt interpretationes hebraicorum nominum”.

Def.: Ślad wyciętej karty po k. 185 i 250; ucięta (prawa kol.) k. 506; na k. 440—506 plamy z wilgoci (tekst słabo czytelny).

Pismo 1 ręki, tekstura gotycka, 2 kol. (na k. 470—506 cztery), rubrykowany, numerowane składki.

Składek 51, głównie kwinterniony.

Zdobienia: Inicjałów figuralnych z floraturą 80, ornamentalnych (malarzskich) z floraturą 62, kaligraficzne, czerwono-błękitne, z bogatym zdobieniem piórkowym — bardzo liczne, por. S. Sawicka, Les principaux manuscrits à peintures de la Bibliothèque Nationale de Varsovie, du Chateau Royal et des Bibliothèques de Zamoyski à Varsovie, du Séminaire de Plock et du Chapitre de Gniezno. Bulletin de la Société Française de reproductions des manuscrits à peintures 19-e année, Paris 1939, s. 299—314; B. Miodońska, Związki polsko-czeskie w dziedzinie iluminatorstwa na przełomie XIV i XV w. „Pamiętnik Literacki”, t. 51: 1960, s. 174—182.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 18279.

Opr.: Deski pokryte czerwonym aksamitem (do 1960 r. pergaminem z XV-wiecznego antyfonarza). Nałożono srebrne okucia z XVII w.

Prow.: Biblioteka katedralna.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense Bibliotheca” [XIX w.] k. 2, 505v.

Dawna sygn.: „MS 46a”.

143. Łac. II poł. XV w. 35,5×24,5 cm. K. 285. Opr. sk. wspł.

„Missale”. Mszał wrocławski z kalendarzem.

Inc. k. 7: „sonitus maioris et fluctum arescentibus hominibus pro timore X et in tuorum sede redemptorum letantur constituas Petrus” (k. 284v).

Zawiera: 1. Calendarium. K. 1—6.

Na k. 1: „O Missale 1537” (kursywą gotycką). „Praesumitur esse (1537) annus” (ręką ks. W. A. Brodziszewskiego).

2. Proprium de tempore. K. 7—117, 132—173.

3. Prefacje i kanon. K. 118—131.

4. Proprium sanctorum. K. 174—238.

5. Commune sanctorum, wotywy, różne modlitwy, msze żałobne. K. 238—280.

6. Sekwencje. K. 280—284.

W tekście liczne XV-wieczne uzupełnienia.

Def.: Brak kart: 2 po k. 6, 1 po k. 7, 3 po k. 11, 1 po k. 15, 1 po k. 23, 1 po k. 68, 1 po k. 94, 1 po k. 97, 1 po k. 107, 2 po k. 110, 1 po k. 116, 2 po k. 118, 1 po k. 131, 1 po k. 174, 1 po k. 185, 1 po k. 201, 2 po k. 226, 1 po k. 240, 1 po k. 260 oraz brak końca.

Pismo 1 ręki, tekstura gotycka, 2 kol., rubrykowany.

Składek 31, kwinterniony.

Zdobienia: Inicjały figuralne z floraturą na k. 133v, 174, 275v, 280v (warsztat krakowski); wycięte iluminacje przed k. 7, 12, 16, 118, 119, 186, 201, 261. Inicjały kaligraficzne, czerwone i błękitne — liczne.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 19137.

Opr.: Deska pokryta brązową skórą, wycisk ślepy, ślad po klamrach me-

talowych. Na pergaminowej wyklejce tylnej okładziny modlitwy mszalne (kursywa gotycka) oraz notacja muzyczna na czterolinii.

Prow.: Herb Odrowąż (rkps abpa Jana Odrowąża Sprowskiego?) odbity na k. 6v z wyciętej miniatury; 2. „Rndmi Capituli Gnesn.” [XVIII w.] k. 1. Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1, 3, 285. Dawna sygn.: „O”, „N. 11”.

144. *Łac. Pocz. XVI w. Perg. 45,5×30 cm. K. 224. Opr. sk. XX w.*
Antiphonarium — Responsoriale. Pars de tempore.

Na wszystkich kartach notacja muzyczna na pięciolinii.

Def.: Brak początku (2 składek = s. 1—40), 1 karty po s. 214, 340, 456; 10 kart po s. 475 (s. 475—494) oraz końca. Uszkodzone s. 41, 83—88, 95, 135, 205, 219, 259, 371, 395, 401, 403, 515.

Pismo podstawowe 1 ręki — tekstura późnogotycka; uzupełnienia (rubryki) marginalne i interlinearne współczesne (nieliczne) oraz XVIII-wieczne; rubrykowany, paginowany.

Składek 23, kwinterniony.

Zdobienia: Inicjały ornamentalne i kaligraficzne, czerwone i błękitne — liczne.

Prow.: Kolegiata kruszwicka — przyjęto w r. 1966.

145. *Łac. I poł. XV w. Perg. 35,5×26,5 cm. Fragm. K. 83. Opr. brak.*
„Cancionale”. Fragment antyfonarza — część zimowa.

Inc. k. 1 (s. 76): „genuit incarnatum virgo X O Thoma Didime per Christum quem meruisti tangere te precibus rogamus altissanis succurre nobis miseris ne dampnemur cum impi[...].” (k. 71v=467).

W tekście liczne XVII-wieczne uzupełnienia (rubryki).

Na s. 315: „I Cancionale incerti aevi et autoris” ręką ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.).

Notacja muzyczna kwadratowa, na czterolinii.

Def.: Brak początku (składki I—XVII, z nich zachowały się fragmenty 12 kart użytych niegdyś jako oprawa innych ksiąg), 109 kart po s. 95, 2 k. po s. 334, 2 k. po s. 342, 1 k. po s. 348, 1 k. po s. 423, 2 k. po s. 436, 1 k. po s. 455, 1 k. po s. 461, brak końca. Uszkodzone: (wycięte paski pergaminu — głównie marginesy) s. 94, 317—328, 341—348, 369, 379, 391, 418, 422, 432—436, 446—449, 452—455, 464.

Pismo 1 ręki, tekstura gotycka, rubrykowany, numerowane składki (XVIII—XXV), paginacja XVII-wieczna (błędna).

Składek (zachowanych) 8, kwinterniony.

Zdobienia: Inicjały ornamentalne na 2 fragmentach wyjętych z opraw; inne prawdopodobnie wycięte; inicjały kaligraficzne, czerwone i zielone — liczne.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 19206.

Prow.: Biblioteka Katedralna.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense Bibliotheca” [XX w.] s. 76, 315, 467.

Dawna sygn.: „18. I.” s. 315.

146. *Łac. Kon. XV w. Perg. 33,5×25 cm. K. 124. Opr. sk. wspł.*
„Missale”. Mszał krakowski z kalendarzem.

Inc. k. 1: „In Aduentu Domini” (Calendarium) X Nisi manducaveris carnem

Fili Hominis et biberitis eius sanguinis non habebitis vitam in vobis, qui manducat” (k. 124v).

Zawiera: 1. Calendarium. K. 1—6.

2. Proprium de tempore (bez liturgii Wielkiego Piątku i Soboty).

3. Kanon. W modlitwie polecającej papieża litera S (Sykstus IV), króla litera K (Kazimierz Jagiellończyk).

4. Proprium sanctorum.

5. Commune sanctorum.

Def.: Brak kart: 8 po k. 57, 7 po k. 59, 6 po k. 86, 1 po k. 91, ? po k. 96, 1 po k. 103, 8 po k. 105, 1 po k. 119 oraz końca. Ucięte w dolnej części k. 54, 83.

Pismo 1 ręki, tekstura gotycka, 2 kol., foliowany, rubrykowany.

Składek 13, głównie kwinterniony.

Zdobienia: Inicjały figuralne z floraturą na k. 67, 97v, 9rv, 10, 11, 12v, 13v, 14v, 15, 16rv, 18, 20v, 21v, 23v, 24v, 26, 28, 30v, 33, 35, 37v, 43v, 48, 53, 54, 55, 56, 57, 60rv, 61rv, 62rv, 73, 75, 77v, 83v, 96v, 107rv, 108, 109, 110v, 113, 114, 115v, 116v, 117v, 121, 122v — warsztat krakowski, por. S. Sawicka, Les principaux manuscrits à peintures de la Bibliothèque Nationale de Varsovie, du Chateau Royal et des Bibliothèques: des Zamoyski à Varsovie, du Séminaire de Plock et du Chapitre de Gniezno. Bulletin de la Société Française de reproductions de manuscrits à peintures. 19-e année. Paris 1939. Niektóre iluminacje wycięte.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 19138.

Opr.: Deska pokryta brązową skórą, wycisk radełkiem i złota plakietka, nad nią: „Missale ecclesie metropolita gne”, pod lustrem plakietki: „1548”; na tylnej okładzinie: „Ioannes Cordzok Vithkowsky decanus gnesnensis adomnavit”.

Prow.: „Rndmi Capituli Gnesnens.” [XVIII w.] k. 1.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1, 2; 2. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense Bibliotheca” [XX w.] k. 1, 124v.

Dawna sygn.: „W № 10”.

147. *Łac. Przeł. XIII/XIV w. Perg. 35,5×24,5 cm. K. 510. Opr. sk. XX w.*

„Missale” — z kalendarzem.

Inc. k. 1: „Prima dies tam timor est (Calendarium) Ad te leuui animam meam (k. 7) X Flecte quod est rigidum foue quod est frigidum” (k. 510).

Zawiera: 1. Calendarium. K. 1—6.

2. Proprium de tempore. K. 7—207, 214—296. W liturgii wielkosobotniej cały ryt chrztu. Brak benedykcji pokarmów.

3. Ordinarium missae z kanonem. K. 208—214.

4. Proprium sanctorum. K. 296—451 (od: Lucie Virginis).

5. Commune sanctorum, msza o św. Jadwidze (k. 476), wotywy itp. K. 451v—505.

6. Wiersze — po graduale — i sekwencje. K. 505v—510.

W tekście liczne XV-wieczne uzupełnienia.

Na k. 2 notatka ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotycząca rkpsu.

Def.: Brak kart: 1 po k. 17, 1 po k. 124, 3 po k. 126, 1 po k. 152, 1 po k. 208, 1 po k. 214, 2 po k. 401, brak końca. Uszkodzone: (wycięte paski pergaminu) k. 2, 4—6, 18, 212, 255—256, 360, 370.

Pismo 1 ręki, tekstura gotycka, 2 kol., wierszy 26, wys. 6—11 mm, rubrykowany, numerowane składki.

Składek 65, kwaterniony.

Zdobienia: Inicjały ornamentalne, czerwono-błękitne na k. 7, 20, 27v, 115, 160, 185v, 195, 212, 216v, 293, 320v, 340v, 370, 409, 419v, 506v; kaligraficzne — liczne.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 19139.

Prow.: „Rndmi Capituli Gnesn.” [XVIII w.] k. 1.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense Bibliotheca” [XX w.] k. 1, 510.

Dawna sygn.: „9”, „R”.

148. *Łac. I poł. XV w. Perg. 33×24,5 cm. K. 328. Opr. sk. XX w. „Missale”* — z kalendarzem.

Inc. k. 1: „Prima dies mensis et” (Calendarium) Ad te leuau animam meam (k. 7) X Gaude Maria speculum Uirginitatis. Gaude Maria lex” (k. 328v). Zawiera: 1. Calendarium. K. 1—6.

2. Proprium de tempore. K. 7—137, 141—185.

3. Ordinarium missae z kanonem. K. 137v—141 (większa część kanonu wyrwana).

4. Proprium sanctorum. K. 185v—295.

5. Commune sanctorum. K. 295—328.

Liczne XV-wieczne uzupełnienia. Na k. 4v i 5 (pod kalendarzem) tekst: Gloria i Credo.

Na k. 2 notatka ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotycząca rkpsu. Notacja muzyczna na pięciolinii, do śpiewów chóralnych, na k. 15, 17v—19, 23v—25v, 37, 61—62, 77, 78v—81, 85v, 94v—96v, 101v—102v, 104v—114v, 122, 128—131, 141—142, 199—201, 229—231, 233v—235v, 256v—261.

Def.: Brak kart: 1 po k. 127, 3 po k. 138, 3 po k. 142, 1 po k. 303. 1 po k. 309, 1 po k. 317, 2 po k. 321. ? po k. 326, brak końca. Uszkodzone: (wycięte lub udarte) k. 117, 138, 188, 189, 195.

Pismo 1 ręki, tekstura gotycka, 2 kol., rubrykowany.

Składek: 34, kwinterniony.

Zdobienia: Inicjały ornamentalne czerwono-błękitno-zielone — ok. 90. Kaligraficzne — liczne.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 20261.

Opr.: Deska pokryta jasną skórą, na to nałożono resztki pierwotnej, brązowej skóry z wyciskiem ślepym.

Prow.: „Rndmi Capituli Gnesnens.” [XVIII w.] k. 1.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

Dawna sygn.: „7”, „S”.

149. *Łac. Przeł. XI/XII w. Perg. 30,5×21 cm. K. 237. Opr. sk. XV w. Missale plenarium. „Ordo Romanus et Missale antiquissimum”. Mszał pochodzenia bawarskiego (klasztor benedyktynów w Nideralteich).*

Inc. k. 1: „Incipit ordo catholicorum librorum qualiter in Ecclesia ponendi sunt X Et ego resuscitabo eum in novissimo die” (s. 473).

Zawiera: 1. Ordo Romanus antiquus. S. 1—16.

Na s. 17 modlitwy do wszystkich świętych, z uwzględnieniem św. Wojciecha, św. Katarzyny i św. Wacława — późniejszą ręką.

2. Calendarium. S. 18—22.

3. Antiphonale missarum. Z notacją cheironomiczną nad tekstem. S. 23—128.

Na s. 129: Sekwencja o św. Wojciechu — późniejszą ręką.

4. Prosarium. Z notacją cheironomiczną nad tekstem. S. 130—155.

Na s. 155—157 formuła benedykcji wody — późniejszą ręką.

5. Sacramentarium. Częściowo z notacją cheironomiczną. S. 158—394.

6. Lectionarium. S. 395—473.

Na s. 474: (pismem dyplomatycznym) „Anno Domini m^occ^oxxx^ovii^o in exaltacione sancte crucis decanus cum custode coram fratribus canonicis gneznensibus et vicariis Woy. C. F. convencionem fecerunt cum Bertoldo carpentario ut ecclesia tegetetur ex integro cum duabus turribus pro XX et II marcis et dictus B. posuit fideiussores cives gneznenses Godsalcum Lampertum Martinum quibus debet tradi pecunia: ante festum Martini VI marce, in Pascha V et cum opus perfecit VI. Ad antiqua ligna nullum respectum habet”. Następnie ewangelia: (tą samą ręką) „Simile est regnum celorum thesauro [...]”. Na dole: „Anno Domini m^occ^oix^ox^ovii^o tradidit nobis in festo beati Adalberti Petrus faber custodi et subcustodi Ade centum xxxvi capetia clavorum pro marca et media et iii scotis”.

Wszystkie trzy zapiski opublikowane w całości w: MPH V s. 955.

Na s. 1, 17, 19, 23, 129, 158, 159, 164, 165, 344, 346, 347, 474 notatki ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotyczące rkpsu.

Def.: Brak kart: 1 po s. 22, 2 po s. 158, 1 po s. 180, 1 po s. 226, 1 po s. 244, 2 po s. 280, 1 po s. 394.

Pismo kilku rąk, minuskuła romańska, 2 kol. na s. 17—22, wierszy 22—34, wys. 6,5—9 mm, rubrykowany.

Składek 32, głównie kwaterniony.

Zdobienia: Inicjałów ornamentalnych o motywach roślinnych i zoomorficznych (dużo złota i srebra) 230. Na s. 158 tekst ujęty w ozdobną ramkę, pisany złotem na purpurowo-fioletowym tle. Inicjały kaligraficzne — liczne. Szkoła południowo-niemiecka.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 18957.

Druk.: Missale Plenarium Bibl. Capit. Gnesnensis MS 149. Facsimile edited by Krzysztof Biegański and Jerzy Woronczak. Graz Warszawa 1970; Missale Plenarium ... Musicological and philological analyses. Musicological analyses by Krzysztof Biegański, philological by Jerzy Woronczak. Graz Warszawa 1972.

Opr.: Deska pokryta brązową skórą, wycisk ślepy, resztki mosiężnych klamer.

Prow.: „Rndmi Capituli Gnesnen.” [XVIII w.] s. 1.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense Bibliotheca” [XX w.] s. 1, 3, 474.

Dawna sygn.: „№ 108”.

150. *Łac. 1394—1399. Perg. 29,5×22 cm. K. 405. Opr. sk. wspł.*

„Missale” — kanoników regularnych (laterańskich).

Inc. k. 2: „Fratres quecumque scripta sunt ad nostram doctrinam scripta fuit X Ubi nexu liberi mortis facti lucidi sancti gloriantur. Conformati” (k. 410).

Zawiera: Proprium de tempore. K. 1—151, 169—239.

2. Ordinarium missae z kanonem. K. 151—168.

Na k. 154—161, 166—167 (prefacje) notacja muzyczna na czterolinii.

3. *Proprium sanctorum*. K. 239—293.

Na k. 293: „Explicit liber missalis ordinis fratrum beati Augustini per manus magistri Nicolai de Polonia dyocesis Wratislaviensis. Anno domini millesimo ccc^o nonagesimo quarto misit domina uxor magistri Miksch de Prodaus scribere hunc librum ad salutem anime sue. Scriptor scripsisset bene melius si uoluisset”.

4. *Commune sanctorum*, wotywy, msze żałobne, benedekcje. K. 293—365.5. *Sekwencje*. K. 365—384.

Na k. 384: „Sub anno domini millesimo c^oc^oc^o nonagesimo nono tempore Segismundi regis Ungarie misit venerabilis domine Ursule relicta condam magistri Mickuchs filii cuiusdam Ackusch Bam de Prodaus istum librum missale scribere ad salutem anime sue per manus magistri Nicolai Cathedralis de dyocesis Wratislaviensis. Completus est iste liber sabbato ante festum sancte Elizabeth hora vesperorum nonagesimo nono anno. Qui libros scribunt nunquam tormenta subibunt. Quis scribere nescit ille nullum putat esse laborem. Tres digiti scribunt nec cetera membra quiescunt. Orate Deum pro scriptore” (fundacja mieszczańska).

Na k. 384v modlitwy liturgiczne (pismo nieco późniejsze).

6. Dodatki i uzupełnienia z XVI wieku. K. 385—410 (składki mieszane: pergamin i papier).

W całym tekście XV-wieczne uzupełnienia.

Na k. 3: „T. anno 1399. missale hoc donatum vide in fine plura annotata” ręką ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.).

Def.: Brak kalendarza, kart 1, 69, 131, 162 oraz końca (co najmniej 12 kart).

Pismo kilku rąk, tekstura gotycka, 2 kol., foliowany do k. 310 (po k. 152 dwie składki z *Ordinarium missae* nie foliowane, następnie k. 153), rubrykowany, numerowane składki.

Skrypty: „Nicolaus de Polonia” k. 293, 384.

Składek 51, głównie kwaterniony.

Zdobienia: Inicjały ornamentalne, skromne, nieliczne; kaligraficzne czerwone lub błkitne.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 20262.

Opr.: Deski pokryte brązową skórą, wycisk ślepy, mosiężne okucia (zachowały się 2 narożne i 1 środkowy), ślad po mosiężnych klamrach.

Prow.: 1. „Liber missalis ordinis fratrum beati Augustini [...] dyocesis Wratislaviensis” (fundacja mieszczańska dla kanoników regularnych) k. 293; 2. „Missale Gnez. Dioc.” [XVIII w.] k. 2.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 2.

Dawna sygn.: „4”, „T”.

Filigran: Korona diademowa z krzyżem na szczycie, por. Badecki, tabl. IV 18.

151. *Łac. 1453. Perg. 31×23 cm. K. 172. Opr. sk. XX w.*

Breviarii fragmentum. Część: *Proprium de tempore* (środa suchych dni po III niedzieli adwentu do XVI niedzieli po Trójcy św.).

Inc. k. 1: „Plorans plorabit nequamquam miserebitur X Defunctus hic quod extra ciuitatem multis est” (k. 172v).

Na k. 1: „Breviarium Antiquum, quando scriptum sit nescitur, solum id admonetur: quod post duas ex tribus partibus hujus libri pro ipso Festo Pentecostes in ipsa prima magna et depicta initiali. Litera V videtur eodem

haractere descriptus annus 1453, eodemque conformi colore, quo numero praesumitur aetas hujus Breviarii designata fuisse” — ręką ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.).

Na k. 2: „U Breviarium hoc continet festum Corporis Christi cum institutum anno 1262 proinde omnino iunius est hoc festo” — ręką ks. W. A. Brodziszewskiego.

Def.: Brak początku, 8 kart po k. 161 oraz końca; uszkodzone w dolnym narożu k. 1—15, 52—80, 92—172.

Pismo 1 ręki, tekstura gotycka, 2 kol., rubrykowany.

Składek 18, kwinterniony.

Zdobienia: Inicjały ornamentalne na k. 93, 117v, 124v, 130, 134v, 149; kaligraficzne — liczne.

Prow.: „Rndmi Capituli Gnesn.” [XVIII w.] k. 1.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

Dawna sygn.: „Ak”, „35”, „U”.

152. *Łac. kon. XIII w. i I poł. XV w. Perg. 27×20 cm. K. 357. Opr. aksamit XX w.*

Missale et „Pontificale”. Pontyfikał bpa Jana Rzeszowskiego, pochodzenia bolońskiego, o podwójnej redakcji: pierwotnej z XIII w., do której w XV w. dodano na wolnych kartach oraz marginesach wiele uzupełnień.

Inc. k. II: „Registrum huius pontificalis [...] Ordo ad clericum degradandum (k. III — XV w.) Ordo qualiter pontifex ad celebrandum missam (k. 1. — XIII w.) X cuius regnum et imperium sine fine permanet in secula seculorum. Amen (k. 359v — XIII w.) et viam vobis pacis et caritatis ostendat. Quod ipse prestare. Amen” (k. 361v).

Zawiera: I Missale (redakcja z XIII w.):

1. „Ordo qualiter pontifex ad celebrandum missam se preparare debeat”. K. I—VIv.

Na k. III: (Uzupełnienie z XV w.) „Hac forma utitur episcopus Przemisliensis in tradicionem palii metropolitano Leopoliensi, quem de iure et consuetudine consecrare et eidem in sua consecracione primus inter alios provincie Leopoliensis episcopos manum imponere debet”.

Na k. IVv: „Ordo processionis fiende in festo die divisionis apostolorum in memoriam victorie date a Domino Polonis contra Pruthenos anno Domini m^occcc^ox^o”. W powyższych formułach jest uwzględniony papież „Eugeniusz [IV]” (k. IV), abp lwowski „Jan [Odrowąż]” (k. IIIv) i król „Władysław Jagiełło”.

2. *Proprium de tempore et proprium de sanctis*. K. 7—64.

3. Wotywy. K. 64v—78v.

4. *Commune sanctorum*. K. 78v—91v.

5. „Ordo in quarta feria in capite ieiunii” z formularzem publicznej pokuty. K. 96—104.

6. II—IV niedziele postu. K. 104—106.

7. „Ordo ad reconciliandos penitentes in Cena Domini”. K. 106v—112.

8. Ordo in Cena Domini feria quinta maioris ebdomade [...] ad consecrationem crismatis”. K. 112—123.

9. „Feria sexta Parasceve”. K. 123—129.

10. „In Sabbato sancto”. K. 129v—137v.

11. Prefacje. K. 150—151.

12. Kanon. K. 151v—161.
13. Modlitwy po mszy św. K. 161—163.
- II: „Pontificale” (redakcja z XIII w.):
1. Drobne benedykcje. K. 163—164.
2. „Ordo nuptiarum”. K. 164v—169v.
3. „Ordo ad faciendum cathecumenum”. K. 169v—176.
4. „Ordo ad consignandum pueros”. K. 176—177.
5. „Benedictio sporte peregrinationis”. K. 177v.
6. „Ordo ad quemlibet recludendum contemplativam vitam sibi eligentem”. K. 178—180v.
7. „Ordo ad visitandum infirmum”. K. 180v—187v.
8. Pogrzeb. K. 187v—195.
9. „Benedictiones ad ornamenta ecclesie”. K. 195v—198.
10. „Ordo septem ecclesiasticorum graduum”. K. 199—219.
11. „Ordo ad convocandum seu examinandum vel consecrandum electum episcopum”. K. 219—239v.
12. „Ordo qualiter Romanus Pontifex apud basilicam beati Petri debeat ordinari”. K. 239v—240.
13. „Ordo ad benedicendum imperatorem, quando coronam accipit”. K. 240v—247.
14. „In benedictione regine vel imperatricis”. K. 245—248.
15. „Ordo ad benedicendum regem, quando novus a clero et populo sublimatur in regnum”. K. 248—256.
16. „Ordinatio abbatís”. K. 259—264.
17. „Consecratio sacre virginis”. K. 264—272.
18. „Ad ancillas Domini velandas”. K. 272—273.
19. „Consecratio vidue, que fuerit castitatem professá”. K. 273—274v.
20. „Ordo ad benedicendam ecclesiam”. K. 277—306v.
21. Consecratio cimiterii”. K. 307—310.
22. „Reconciliatio ecclesie”. K. 310—315.
23. „Consecratio altaris itinerarii”. K. 315—319v.
24. „Poświęcenie różnych sprzętów kościelnych”. K. 319v—326v.
25. „Ordo romanus, qualiter concilium agatur”. K. 326v—331.
26. „Incipit canon de edificanda ecclesia”. K. 331v—332.
27. „Incipiunt benedictiones pontificales”. K. 334—358v.
28. Uzupełnienia z XV w. K. 359—361 (również na marginesach wielu kart).

Na k. I i III notatki ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotyczące rkpsu. Notacja muzyczna na czterolinii na k. 93—94v, 110v, 111v, 114, 115v—117, 129—130v, 150—151, 155—158v, 194, 209v, 216, 217v, 264v—266, 268v—269, 271—279, 282v, 283v, 286v, 289—291, 293v—298v, 301v—302, 304v—306, 332v—333v.

Def.: Brak k. 138—149.

Pismo podstawowe 1 ręki — rotunda włoska, uzupełnienia kilka: tekstura lub kursywa gotycka, 1 kol., 21 wierszy, wys. 7 mm, rubrykowany, foliowany (pomyłki: po k. 40 następuje 50 itd., k. 167 i 240 podwójne).

Składek 33, głównie seksterniony.

Zdobienia: Miniatura całostronicowa na k. 283, inicjałów figuralnych 73, kompozycji figuralnych, marginalnych, 12, rysunków marginalnych 10, inicjałów malarskich, ornamentalnych o motywach roślinnych, geometrycznych

i zoomorficznych 11, filigranowych (w początkach zdań) ok. 5 na stronie. W inicjałach i niektórych partiach tekstu złoto i srebro płatkowe.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 18263.

Druk: Obertyński Zdzisław, Pontificale arcybiskupa lwowskiego, Jana Rzeszowskiego w Bibliotece Kapitulnej w Gnieźnie, Lwów 1930.

Opr.: Deski pokryte czerwonym aksamitem (pierwotnie: czarny jedwab), oryginalne, pierwotne, mosiężne naroża, guzy środkowe i klamry.

Prow.: „Rndmi Capituli Gnesn.” [XVIII w.] k. II.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense Bibliotheca” [XX w.] K. II, 361v.

153. Łac. II poł. XV w. Perg. 25×18 cm. K. 373. Opr. sk. XX w. „Missale” — krakowski.

Inc. k. 1: „Adiutorium nostrum in nomine Domini X Pro qua dum Christum petiit navis mox littus adiit saluta” (k. 373v).

Zawiera: 1. Modlitwa ogólna (nieco późniejszą ręką). K. 1.

Na k. 1: (ręką XIX-wieczną) „Josephus Szymański”. Pod tym: „Missale hoc apud plebeum hominem, qui ejus nescio quo fato fuerat dominus, ob reuerentiam Scripturae Sanctae, quae dudum caruit, uno floreno comparavi ego Franciscus Cybulski. Pater Conventus Varsaviensis Ordinis Minorum S. Francisci Conventualium. AD. 1778”.

2. Kalendarz. K. 1v—6.

Na k. 6v: „Credo”.

3. Różne benedykcje (pismo pocz. XVI w.) K. 7.

Tamże, stara, wyblakła zapiska, nieumiejętnie i niekompletnie odświeżona: „Liber domini Johannis Budonis decani Gnezn. emptus apud vicarios ecclesie Cracoviensi, de anno Domini millesimo [...] pro 4 [...] marcas Et per eundem donatus ad omnes sanctos”.

4. Proprium de tempore. K. 7v—109, 119—199.

5. Prefacje i kanon. K. 110—118v.

6. Proprium sanctorum. K. 199—307v. W formularzu mszy o św. Wojciechu, w sekwencji, przerobiono: „bohema” na „polona”, „Praga” na „Gnezna” (k. 231v).

7. „Commune epistolarum et evangeliarum de sanctis”. K. 308—327.

8. „Commune sanctorum”. K. 327—360v.

9. „Prose per circulum anni”. K. 360v—373v.

Na k. 233v i 373v zapiski w języku greckim. Na końcu „1777” (po grecku). W tekście liczne XV- i XVI-wieczne uzupełnienia marginalne.

Def.: Brak kart: 1 po k. 2, 8 po k. 17, 10 po k. 18, 2 po k. 112, 1 po k. 164, 2 po k. 172, 1 po k. 197, 1 po k. 371 oraz końca; uszkodzone: (ucięte lub udarte) k. 4—6, 8, 34, 60, 76, 115, 116, 126, 136, 156, 196, 274, 283, 317, 336, 345—347, 354—357, 364, 370.

Pismo podstawowe 1 ręki; tekstura gotycka, 2 kol., rubrykowany numerowane składki.

Składek 39, kwinterniony.

Zdobienia: Inicjały ornamentalne: złożony, wielobarwny z wiciami roślinnymi na k. 119, czerwono-błękitne na k. 1v—6, 7v, 75, 134v, 139v, 147, 148, 149, 199, 216v, 249, 255, 275, 282, 308, 327, 334v, 335v, 357v, 358, 360v; inicjały kaligraficzne — liczne.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 20266.

Prow.: 1. Jan Budka, dziekan gnieźnieński [XV w.]; 2. Klasztor franciszkanów konwentualnych w Warszawie; 3. „Josephus Szymański” [XIX w.].

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense Bibliotheca” [XX w.] k. 2.

154. Łac. Kon. XV w. Perg. 24,5×18 cm. K. 420. Opr. sk. wspł. Breviarium — gnieźnieński (uzupełnienia).

Inc. k. 1: „Angele Dei qui ab omnipotente Deo ad custodiam mei deputatus es X signa et prodigia magna in plebe omni sunt” (k. 420v).

Zawiera: 1. Modlitwy do Anioła Stróża i o Męce Pańskiej. K. 1.

2. Kalendarz kościelny. K. 2—7.

3. Psalterz: psalmy i kantyki liturgiczne. K. 8—85.

4. „Incipiunt ympni”. K. 85v—97.

5. Officjum żałobne. K. 98—100.

6. „Sequitur letania”. K. 100—102.

7. Proprium de tempore. K. 103—282v.

8. „Indedicatione ecclesie”. K. 282v—286.

9. Proprium de sanctis. K. 286v—417.

10. Commune sanctorum (tylko początek: de evangelistis). K. 418—420.

W tekście liczne XV- i XVI-wieczne uzupełnienia.

Na k. 2 i 3 notatki ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotyczące rkpsu.

Def.: Brak kart: 1 po k. 97, 1 po k. 102, 2 po k. 236, 10 po k. 311 oraz końca; uszkodzone k. 1, 22—29.

Pismo podstawowe 1 ręki, tekstura i kursywa gotycka, 2 kol., rubrykowane.

Skladek 43, kwinterniony.

Zdobienia: inicjały ornamentalne, czerwono-błękitne, na k. 8, 28, 35, 41, 47, 55, 62, 70.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 20267.

Opr.: Deski pokryte jasną skórą, na nią nałożono resztki pierwotnej, czerwono barwionej skóry, mosiężnych okuć (2 narożne i 1 środkowy) oraz takich klamer.

Prow.: „Rndmi Capituli Gnesn.” [XVIII w.] k. 8.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 2; 2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] k. 1.

Dawna sygn.: „Ai”, „36”, „XX”.

155. Łac. Pol. XVIII w. 31,5×20 cm i mniej. K. 146, w tym 2 nie zapis. Opr. płsk. wspł.

Prawo kanoniczne.

1. „Relatio Romanae Curiae forensis. Opusculum omnibus praelatis, advocatis, procuratoribus, expeditionariis, argentibus, canonicis, caeterisque extraneis, stylum dictae Curiae scire desiderantibus perutile et necessarium”. K. 2—74.

2. „Constitutio Benedicti XIV qua damnantur quinquē de duello Propositiones et novae paenae in duellantes decernuntur”. K. 75—76 (brak końca).

3. „Compendium Decretorum Synodi Diaecesanae Pistoliensis in Archiducatu Hetruriae recenter celebratae”. K. 77—78.

4. „Synodus Provincialis Ruthenorum habita in civitate Zamosciae anno MDCCXX Sanctissimo D. N. Benedicto PP. XIII dicata. Roma MDCCXXIV. Typis Sanctae Congregationis de Propaganda Fide. Superiorum permissu” (odpisane z druku). K. 79—146.

Pismo kilku rąk.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 2.

156. Łac., wł. Kon. XVII w. 25×18 cm. K. 131, w tym 2 nie zapis. Opr. płsk. wspł.

„Brevis notitia Curiae Romanae ad opportunitatem tantum ultra Montes degentium elaborata, pro habendo recursum in singulis negociis ad eandem Curiam. Opus a Domino Philippo Monaldini collectum”.

Pismo 1 ręki, foliowany.

Prow.: „Ex Libris Ignatii Bienkowski” XVII w. K. I.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. I.

Dawna sygn.: „49”.

157. Niem., łac. Pol. XVIII w. 23,5×18,5 cm. K. 184. Opr. płsk. wspł. „Von der Historia litteraria überhaupt, derselben Hülfsmitteln und denen Ursachen derer bald gefallenen, bald gesteigerten Wissenschaften”.

Def.: Na końcu ślad wyciętych 5 kart.

Pismo 1 ręki, głównie szwabacha, paginowany.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] s. 1.

158. Łac. II poł. XV w. 21,5×16 cm. K. 351, w tym 10 nie zapis. Opr. sk. XX w.

Traktaty teologiczne.

1. Liturgia seu Directorium omnis Officii Divini. K. 1—60.

Inc. k. 1: „[Dominica prima in Adventu] venient infra X Oratio. Deus qui salutis etc.” (k. 60v).

2. Compendium theologiae excerpto ex tertio libro Casus de vitandis erroribus conscientiae. K. 61—117.

Inc. k. 61: „Sequitur casus pulcri de vitandis erroribus X per ieiunia vites” (k. 117).

Na k. 61: „Sed apud beatam Virginem Cracoviae [...] Hec magister et doctor Theologie Nicolaus Coslowszky [...] Doctor iuris Derslaus Zborzynowsky (Borzymowski) dicit”.

Na k. 106v: „Hec sunt recepta de Compendio Theologicae veritatis libro tertio. Et sic est finis huius operis pro quo sit Dominus Deus benedictus in secula seculorum amen. Scriptum ac terminatum in Crala (Cracovia?) feria quarta an[te] sancti Valentini gloriosi martiris Domini Millesimo cccclxxx octavo”.

3. „Liber poenitentiarius canonicalis a magistro de Doco”. K. 117v—125.

Inc. k. 117v: „Incipit liber penitencionarius X peccator quomodo occulte restituat vel dilationem restitutionis” (k. 128).

4. „Medice cura te ipsum”. K. 129—327.

Inc. k. 129: „Medice cura te ipsum lucem sic ut sit X et aliorum apostolorum si hoc non dixisset etc.” (k. 327v).

5. „Singularis historia Adami et Haevae post expulsionem de Paradiso”. K. 332—337.

Inc. k. 332: „Adam et Eva cum expulsi erant X regnabunt per infinita secula seculorum Amen” (k. 337v).

6. Salve Regina pluribus laudibus ampliata. K. 338—339v.

Inc. k. 338: „Que salutari ab angelo meruisti X Explicit expositio Beati Bernardi super Salve” (k. 339v).

Na k. 341v notatka ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotycząca rkpsu.

7. Statuta dioecisana pro sacerdotibus per Nicolaum Episcopum Vladislaviensem constituta et promulgata. K. 342—351.

Inc. k. 342: „In perpetuum memoriam X fiat pax in virtute tua et gratia. Oremus Deus a quo sancta desideria” (k. 351).

Na II wyklejce dwie XV-wieczne notatki (formuła absolucji i kronikarska). Obie zniszczone przez robaka.

Def.: Wydarte karty: 9 po k. 85, 1 po k. 125; uszkodzone: k. 1—85, 335—331; plamy z wilgoci.

Pismo kilku rąk, kursywa gotycka, 2 kol. na k. 61—125, rubrykowany, nie zapis. k. 85, 107—108, 126—128, 328—331.

Skladek 35, seksterniony i okterniony.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

Dawna sygn.: „Ac.”

Filigran: Głowa wółu. Między rogami krzyż na podwójnym przecie, por. Badecki, tabl. III 15.

159. Łac. 1724. 19,5×16 cm. K. 170, w tym 24 nie zapis. Opr. płsk. wspł.

Traktaty teologiczne. Skrypt z wykładów.

1. „Tractatus theologicus de Incarnatione Verbi Divini. In tertiam partem Divi Thomae. Posnaniae in Scholis Societatis Jesu Anno Christi 1724 propositus”. K. 3—51.

2. „Theologica polemica de Ecclesia Triumphante seu controversiae sanctis, eorumque beatitudine, cultu et invocatione. Anno Domini 1724”. K. 55—56v.

3. „Tractatus theologiae de Angelis, beatitudine et visione Dei ac actibus humanis propositus. Anno Domini 1724”. K. 63—136.

4. „De conscientia dubia”. K. 143—164.

Def.: Początkowe i końcowe karty uszkodzone przez robaka.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Kolegium jezuitów w Poznaniu.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

160. Łac. 1585—1586. 20×15,5 cm. K. 379, w tym 7 nie zapis. Opr. sk. XX w.

„Tractatus de sacramentis in spe a sacramento Paenitentiae usque ad sacramento matrimonii inclusive”.

Na k. 253v: „Finitus feliciter hic tractatus de sacramento poenitentiae 29 septembris anno 1585 Ingolstadii sub Reverendi Patre P. Gregorio a Valentia Societatis Jesu in Celeberrima Academia Ingolstadiensi SS Theologiae Doctore et Professore”.

Na k. 375v: „Anno 1586. 31. Maii Ingolstadii”.

Pismo 1 ręki.

Opr.: Pierwotny pergamin z pismem z przeł. IX/X w. zdjęto w 1960 r., zob. Fragmenta.

Prow.: „Petri Rusiecki Scholastici Posnanien.” [XVI w.] k. 4.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

161. Łac. 1640. 18,5×15 cm. K. 220, w tym 6 nie zapis. Opr. sk. wspł. Traktaty teologiczne.

1. „Disputatio prooemialis de theologia christiana viatorum” K. 2—17.

2. „Tractatus Imus. De Deo secundum essentiam et atributis eius”.

K. 18—127.

3. „Tractatus II. De Tripersonalitate singularissimae Deitatis”. K. 128—149.

Na k. 149: „Sub Rndo P. Nicolao Trzaskowski A. D. 1640”.

4. „Disputatio de angelis”. K. 152—217.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 2.

162. Łac. Pocz. XIX w. 18×11 cm. K. 94. Opr. brak.

„Excerpta varia ex Bibliotheca prompta Ferraris”. Wypisy z prawa kanonicznego.

Na k. 91—94 dane z historii Kościoła w Polsce.

Def.: Brak końca.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1v.

163. Łac., pol. Przeł. XVII/XVIII w. 32,5×20,5 cm. K. 244. Opr. sk. wspł.

„Graduale”. Zawiera: Proprium de tempore, de sanctis oraz hymny.

Notacja muzyczna na czterolinii.

Def.: Udarte 2, początkowe karty.

Pismo podstawowe 1 ręki, późniejsze uzupełnienia — kilku rąk, rubrykowany i paginowany.

Zdobienia: Inicjały ornamentalne, jednobarwne, misterne — łącznie 26.

Opr.: Deska pokryta jasną skórą, wycisk radełkiem, ślad po okuciach narożnych i po klamrach.

Prow.: 1. Cystersi z Wągrowca; 2. Biblioteka Seminarium Duchownego w Gnieźnie.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. I ochr.

164. Łac. XV w. Perg. 16×12 cm. K. 368. Opr. sk. wspł.

Homiliae de tempore et de sanctis. Nauki liturgiczne do Proprium de tempore et de sanctis.

Inc. k. 1: „Nota quod homo post peccatum vii miseras incurrerat X soror eius Martha inuasit eam de pigritia. Luc. X.” (k. 368v).

Na k. 42v: „uszmyerzona”, XV-wieczna glosa polska.

W tekście liczne XV-wieczne uzupełnienia marginalne lub interlinearne.

Na wewnętrznej stronie przedniej okładziny tytuł (błędny): Interrogationes breves ex theologia morali. Graecii” [XVIII w.].

Def.: Brak k. 30—31, 89, 91, 225—238, 361—365 oraz końca; uszkodzone k. 1—83, 135, 273, 360.

Pismo kilku rąk, tekstura gotycka, 2 kol., rubrykowany, foliowany, numerowane składki.

Skladek 31, seksterniony.

Zdobienia: Inicjały ornamentalne, czerwono-błękitne — liczne.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 20279.

Opr.: Deska pokryta brunatną skórą, 4 żelazne gwoździe — bardzo zniszczona (tylko I okładzina).

Prow. Brak danych.

165. Łac. 1443. Perg. 16×10,5 cm i mniej. K. 467. Opr. sk. wspł.
„Lectura super quartum Sententiarum”. Komentarz Tomasza Strzępińskiego do Libri Sententiarum Piotra Lombarda.

Inc. k. 1: „In nomine Domini nostri Jhesu Christi qui est via veritas et vita. Expedito primo videlicet recommendacione quarti libri Sententiarum venio ad 2m et moveo istam questionem: utrum divina sacramenta pro quolibet statu nostro instituta ad salutem generis humani X per infinita secula seculorum amen. Deo gratias”. (k. 467).

Na I k. ochr. v: (tą samą ręką) „Lectura super quarto. Thome de Strampino liber 1443. Pro Ecclesia Gneznensi”; (ręką z końca XVIII w.) „Commentarius Thomae de Strampino C[anonici] G[nesnensis] in librum quartum Sententiarum Petri Lombardi 1443”.

Pismo 1 ręki, kursywa gotycka, rubrykowany, foliowany, numerowane składki.

Skryptor: Tomasz Strzępiński.

Składek 40, kwinterniony i sexterniony.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 20984.

Opr.: Deska pokryta jasną skórą, wycisk linearny, ślad po klamrach (zachowała się tylko przednia okładzina).

Prow.: 1. Z legatu Tomasza Strzępińskiego, kanon. gnieźn.; 2. „Pro Ecclesia Gneznensi” [XV w.] k. 1v.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

166. Łac. 1443. Perg. 16×11 cm. K. 326. Opr. sk. wspł.
„Lectura super tertium Sententiarum”. Komentarz Tomasza Strzępińskiego do Libri Sententiarum Piotra Lombarda.

Inc. k. 2: „In nomine Domini nostri Jhesu Christi qui est via veritas et vita. Circa incitium tertii libri Sententiarum queritur utrum adveniente plenitudine X pertinet ad eos pro [...] immoles qualis secundus” (k. 326v).

Na k. 1v: (tą samą ręką) „Lectura super tertio liber Thome de Strampino. 1443. Pro ecclesia Gneznensi”; (ręką z końca XVIII w.) „Commentarius R. D. Thomae de Strampino C[anonici] G[nesnensis] et Ep[iscop]i Crac[oviensis] Super librum tertium Sententiarum Petri Lombardi 1443 Anno”.

Pismo 1 ręki, kursywa gotycka, numerowane składki.

Skryptor: Tomasz Strzępiński.

Składek 28, głównie seksterniony.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 20871.

Opr.: Deska pokryta jasną skórą, wycisk linearny, ślad po klamrach.

Prow.: 1. Z legatu Tomasza Strzępińskiego, kanon. gnieźn.; 2. „Pro ecclesia Gneznensi” [XV w.]; 3. „Ex Bibliotheca Rndimi Capituli Metropolitanani Gnesnensis” [XVIII w.] k. 1v.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1, 2.

167. Rjęz. (m. in. pol., dominuje łac.) 1824—1826. 38×24 cm. K. 30, w tym 7 nie zapis. Opr. pił. wspł.

Utwory różne ks. Jana Zienkiewicza.

1. „De centro unitatis. Quaestio dogmatica”. K. 1—13.

Na k. 13v: „Scribebam Viennae Mense Augusto 1824. Dr. Zienkiewicz”.

2. „De Spiritu Sancto”. K. 16—21.

Na k. 21: „Scribebam Viennae Mense Majo 1826. Dr. Zienkiewicz”.

3. Sentencje i przysłowia. K. 23.

4. Wiersze (rjęz.). K. 26—29.

Pismo 1 ręki.

Skryptor: Jan Piotr Zienkiewicz, kanon. gnieźn.

Prow.: Ze spuścizny ks. Jana P. Zienkiewicza.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] I k. ochr.

Dawna sygn.: „Ms. 172”.

168. Łac. 1373. Perg. 48,5×34,5 cm. K. 266. Opr. sk. wspł.

„S. Biblia ab initio usque ad cap. 33 libr. II. Paralipomenon”.

Inc. k. 2: „decim cubitis alcior fuit aqua super montes quos operuerat X et unctum cathenis atque compedibus duxerunt in Babilonem” (k. 266v).

Na k. 1v pod herbem „Bogoria”: „Istam partem biblie et duas sequentes comparauit venerabilis pater dominus Iarozlaus de Bogoria diuina et apostolice sedis prouidencia archiepiscopus sancte ecclesie Gneznensis pro laude diuina et in remedium anime sue pro ecclesia antedicta Gneznensi quicumque eandem bibliam a supradicta ecclesia alienauerit anathematizatus sit et est correcta cum magno studio a fratre Petro de Chomeza lectore condam priore prouinciali Polonie orthinis fratrum predicatorum anno domini m^oc^oc^oc^o septuagesimo III° ad mandatum domini superius memorati. Quicumque in eadem legerit oret Deum pro animabus eorundem. Amen” (Druk.: MPH, W-wa 1961, V 956).

Na k. 1v, 3—4 notatki ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotyczące rkpsu.

Def.: Brak początku (8 kart), 1 k. po k. 209 oraz końca; uszkodzenia: k. 2 — tylko fragment przygrzbietowy, k. 30 ucięta w górnej części (inicjał ozdobny), k. 72 i 142 udarta w dolnej części.

Pismo 1 ręki, tekstura gotycka, 2 kol., rubrykowany, numerowane składki.

Składek 28, kwinterniony.

Zdobienia: Inicjały figuralne z floraturą marginalną na k. 55v, 72v, 96v, 133, 172, 190, 247; Inicjały ornamentalne: na k. 117v, 118, 148v, 150v, 151v, 229, 230, 247v; floratura marginalna (inicjały wycięte) na k. 2v, 30; rysunki na k. 13v, 126, 235; herb „Bogoria” na k. 1v; inicjały kaligraficzne, czerwone i błękitne — liczne. Por. A. Karłowska-Kamzowa: *Dekoracja malarska gnieźnieńskiej Biblii Jarosława Bogorii Skotnickiego*, Poznań 1976, odbitka z ARS UNA — UAM.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 19149.

Opr.: Deski pokryte szarą skórą, ślad po okuciach i klamrach, resztki kateny.

Prow.: Gnieźnieńska Biblioteka Katedralna.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] k. 3, 266.

Dawna sygn.: „G”, „19”.

169. Łac. Pocz. XV w. Perg. 49,5×34,5 cm. K. 396. Opr. sk. wspł.
„Missale” z fundacji Mikołaja Słupka.

Inc. k. 5: „Ad te leuau animam meam X Cum autem mortale hoc mouit” (k. 306).

Zawiera: 1. Calendarium, K. 1—4 (brak kart ze styczniem i lutym oraz listopadem i grudniem).

Na k. 1v: przy dacie 7 kwietnia dopisano późniejszą ręką „Bernhardini confessoris”.

Na k. 2 przy dacie 19 maja „Vincencii” (w kalendarzu zamieniono miejsca wyżej wzmiankowanych świętych).

Na k. 2v przy 28 czerwca dopisano: „Anno Domini m^occc^oxxxiiii isto die obiit dominus Nicolaus dictus Słupek, qui hoc missale donauit ecclesie, cuius anima requiescat in pace”. Druk.: MPH, W-wa 1961, V 956.

2. Proprium de tempore. K. 5—110, 117—192.

Na k. 5 notatka ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotycząca rkpsu.

3. Ordinarium missae z kanonem. K. 110—117.

4. Proprium sanctorum. K. 193—261.

5. Commune sanctorum, wotywy itp. K. 261—306.

Na k. 2v, 3, 5, 202, 233v, 234, 267v, 268, 271, 283 uzupełnienia XV-wieczne. Def.: Brak początku (1 karty kalendarza), 1 k. po k. 4, 1 po k. 40, 1 po k. 108, 1 po k. 111, 1 po k. 224, 2 po k. 225 oraz końca; uszkodzona k. 265. Pismo 1 ręki, tekstura gotycka, 2 kol., rubrykowany, częściowo foliowany, numerowane sładki.

Składek 31, kwinterniony.

Zdobienia: Miniatura calostronicowa na k. 114; inicjały figuralne z floraturą marginalną na k. 5, 15v, 20v, 81, 115, 118, 134v, 140v, 148v, 192, 206v, 239; inicjały ornamentalne na k. 147v, 261v, 279v.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 19150.

Opr.: Deska pokryta jasną skórą, ślad po klamrach.

Prow.: „Rindmi Capituli Gnesnen.” [XVIII w.] k. 1.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] k. 1, 306.

Dawne sygn.: „T”, „№ 1”.

170. Łac., pol. 1418. Perg. i pap. 53×36,5 cm i mniej. K. 332. Opr. sk. wspł.

„Graduale”.

Inc. k. 1: „Ad te levavi animam meam X lapsos fulcis noxam ex termina” (k. 302v).

Zawiera: 1. Proprium de tempore. K. 1—154v.

Na papierowej początkowej karcie, pismem z przeł. XVII/XVIII w.: „Ten Gradual iest Siostr Klary S. Po łacinie S. Klara po polsku S. Jasna”.

Na odwrocie I (nie numerowanej) karty perg., rubrą, pismem z pocz. XV w.: „Anno Domini 1418 in vigilia Conceptionis sancte Marie iste liber est finitus per Stanislaum ministrum ecclesie in Strzeszewo. Quem quidem librum religiosa soror Katherina de Zagayewo abbatisa monasterii sororum in Gnezna cum domino Nicolao Gosczinisky canonico sancti Georgii et altaris in maiori ecclesia ac plebano in Strzeszewo procuratore predicti monasterii ad scribendum dederunt et multa alia bona in predicto monasterio in muris cum auxilio tamen serenissimi principis domini Wladislai regis Polonie fecerunt. Muraverunt enim predictum monasterium, item etiam construxerunt balneum et coquinam muraverunt et stubas duas antiquas ornaverunt et

caminum muraverunt. Item capellam decoraverunt et fenestras in ea fecerunt, laterificium etiam monasterii cum fornace lateris de novo fieri procuraverunt et alia bona in spiritualibus et temporalibus in predicto monasterio disposuerunt cum auxilio divino, cuius clemenciam pro animabus ipsorum exoretis. Item predictus dominus Nicolaus procurator etiam in ecclesia maiori multa bona fecit tempore reverendissimi patris domini Nicolai archiepiscopi, videlicet turrim complevit et thesaurum in ea fecit, capellam ferream et tumbam sancti Adalberti et translationem reliquiarum sancti Adalberti de antiquo et vili sepulchro ad novum fieri procuravit, librariam et capelas intra et extra compleri ordinavit et pavementum in ecclesia poni, capitulare etiam reformavit. Item organa, item ymagines, item monstranciam. Omnia ista per labores suos et procuracionem suam transiverunt. Et campane ad turrim cum orologio posite et multa alia bona facta sunt divina gracia cooperante. Item prefatus dominus Nicolaus procurator cum predicta domina abbatisa construxit novum molendinum in Strzeszewo, piscinam et aggerem; item in monasterio fontem parari procuravit; item allodium in Pyekary informavit et multa edificia in monasterio fieri fecit, petens, ut procuratores alii pro tempore existentes causa Dei et istarum virginum, que procurare [...] (zamazane) possunt, fideliter faciant in su[...] ipsarum mercedem a sponso Christo recepturi. Item crucem maiorem argenteam deauratam, in qua aliqua monilia [...] (zamazane) aurea parari procuravit”. Druk.: MPH, W-wa 1961, V 957.

Tamże, na marginesie, pismem nowożytnym: „Memoria causa folium istud perscripsi, ne forte deleatur documentum historicum, ex quo haurire possit quisquis colligere velit reliquias historiae Gneznensis vel Poloniae Maioris. Deleta sunt documenta talia non tantum manu haereticorum sed, horrible dictu! avaritia impiorum catholicorum, et quod maxime dolet, sacerdotum, e.g. eius qui vetera cantionalia aliosque libros veteres convent. frat. Min. Ord. s. Francisci Gneznensis Iudaesis sartoribus vili pretio vendidit anno 1837. Avari hominis istius nomen odiosum silentio praeterire malo, ideo quod vita fungitur. Conscentia mordeat eum! Filaletes (po grecku) X ser. die dom. in festo s. Iohannis Bapt. 1838. NB. Iudas Christum vendidit et prodidit triginta nummis”.

Na tejże karcie obszerna notatka: komentarz do średniowiecznego tekstu z odwrotu — ks. Józefa Walkowskiego, kanon. gnieźn. „Pisano w Gnieźnie d. 7 listopada 1857”.

2. Proprium de sanctis. K. 154v—181v.

3. Commune sanctorum. K. 181v—230 (końca tej części oraz początku następnej brak).

4. Ordinarium missae. K. 230—246v.

5. Sekwencje. K. 247—302.

6. Aneks. Są to uzupełnienia z nutami, wpisane na przestrzeni XV—XVIII w. K. 1—29 (papier, z wyjątkiem k. 8—9).

Na k. 3v: „Frater Iustinus custos Gnesn. Oretur pro eo. Anno Dni MDCLXI. In die XXVI octobris”.

Na kartach pergaminowych całego kodeksu nieliczne, interlinearne lub marginalne objaśnienia (rubryki) z XVII—XVIII w., głównie w jęz. polskim.

Kwadratowa notacja muzyczna na pięciolinii.

Def.: Ucięte w górnej części k. 213—214, Ankes k. 8—9.

Pismo podstawowe 1 ręki, tekstura gotycka, 1 kol., rubrykowany, foliowany do k. 222 — pomyłki w foliacji (opuszczono nr 93, 97).

Skryptor: „Stanislaus minister ecclesie in Strzeszewo” (Strzyżewo).

Składek 38, kwaterniony.

Zdobienia: Inicjały figuralne z floraturą marginalną k. 1, 14, 80, 109, 123, 126v, 132, 175v, 247; inicjały ornamentalne z floraturą k. 108, 181v, 274, 292; ornamentalne k. 301, 302rv; Aneks k. 2, 5, 8—9, 10, 16v.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 19243.

Druk: I. Pawlak: *Graduał klarysek gnieźnieńskich z 1418 roku jako dokument kultury muzycznej Gniezna*, „Nasza Przyszłość”, t. 24: 1966, s. 135—141.

Opr.: Deska pokryta brązową skórą, wycisk linearny i ślepy, rzemienne zapięcia.

Prow.: Klaryski gnieźnieńskie.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] k. 1, 2, 302v.

171. Pol. 1826. 38,5×24,5 cm i mniej. K. 225, w tym 11 nie zapis. Opr. sk. XX w.

„Historia Żydów i sąsiedzkich narodów przez Humphreia Prideaux doktora w Akademii Oxfordskiej, dziekana w Norwich, po angielsku napisana, wyłożona na polskie z francuskiego przez X. Kazimierza Lerskiego, proboszcza Dubińskiego, dziekana foralnego Krobskiego w roku 1826 (część I)”.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Rkps nabyty przez Kapitułę Gnieźnieńską z biblioteki po Aleksandrze Prusinowskim, proboszczu w Grodzisku († 1872).

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1; 2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] k. I ochr.v, 223.

Dawna sygn.: „№ 17—1”, „MS 171a”.

172. Pol. 1826. 39×25 cm i mniej. K. 278, w tym 10 nie zapis. Opr. sk. XX w.

„Historia Żydów i sąsiedzkich narodów przez Humphreia Prideaux doktora w Akademii Oxfordskiej, dziekana w Norwich po angielsku napisana a wyłożona na polskie z francuskiego przez X. Kazimierza Lerskiego, dziekana foralnego krobskiego, proboszcza w Dubinie. Część II, a. 1826”.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Rkps nabyty przez Kapitułę Gnieźnieńską z biblioteki po Aleksandrze Prusinowskim, proboszczu w Grodzisku († 1872).

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 2; 2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] k. I ochr. v, 277v.

Dawna sygn.: „MS 171b”.

173. Łac., pol., niem. 1838. 36×21 cm. K. 348, w tym 15 nie zapis. Opr. płsk. wspł.

„Pomnik widocznego objawienia się Ducha Przenajświętszego w powszechnej potrzebie Kościoła Bożego pod względem sakramentu małżeństwa przez wysoką posługę JW Marcina Dunin, Arcybiskupa Gnieźnieńskiego i Poznańskiego, Legata świętej Stolicy Apostolskiej, Kawale-

ra Orderu Orła Czerwonego w 1838”. Spisane przez ks. Józefa Walkowskiego. Zbiór pism abpa Marcina Dunina.

Pismo 1 ręki, rkps częściowo paginowany (do s. 528), k. 293—296, 299—304 stanowią wycinki z gazet.

Skryptor: ks. Józef Walkowski, kapelan abpa Dunina.

Opr.: Na grzbiecie ze skóry złoty ornament i napis: „PAMIĘTNIK. 1838”.

Prow.: „Dar X. Prałata Zienkiewicza”.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

174. Łac., pol., niem. 1839. 36×21 cm i mniej. K. 250, w tym 13 nie zapis. Opr. płsk. wspł.

„Pamiętniki pisane w niewoli Kołobrzegskiej ponosz[on]ey przez JW. Arcybiskupa Dunina, za obronę praw Kościoła Katolickiego w sprawie małżeństw mieszanych od dnia 8 Paźdz. 1839, przez Xiędza Józefa Walkowskiego, kapellana i towarzysza JW. Arcybiskupa w teyże niewoli”.

Pismo kilku rąk.

Skryptor: ks. Józef Walkowski.

Karty: s. 167—173, 203, 229—232, 237—240, 281, 289—292, 433—440, 491—499 — druki.

Opr.: Na grzbiecie ze skóry złoty ornament i napis: „PAMIĘTNIK 1839”.

Prow.: „Dar X. Prałata Zienkiewicza”.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

175. Łac. Przeł. XVII/XVIII w. 31×19,5 cm. K. 319. Opr. sk. XX w. Antiphonarium. Proprium de tempore. Kwadratowa notacja muzyczna na czterolinii.

Def.: Brak kart: 1—7, 9, 20—21, 30, 49, 163, 290—296, 307—316, 325—327 oraz końca; uszkodzone k. 8, 10, 36, 136, 319.

Pismo podstawowe 1 ręki, rubrykowany.

Zdobienia: Inicjały ornamentalne, inkaustem, na k. 15, 26, 28, 90, 109v, 120, 231, 247.

Prow.: Cystersi z Wągrowca (por. z MS 163).

176. Rjęz. (dominuje pol.). 1840—1844. 33,5×21,5 cm. i mniej. K. 263, w tym 6 nie zapis. Opr. płsk. wspł.

„Pomnik historyczny Marcina Dunina Arcy Biskupa Gnieźnieńskiego i Poznańskiego wystawiony na widok świata katolickiego w sprawie małżeństw mieszanych”. Zbiór urzędowej korespondencji, odezów, okólników abpa Marcina Dunina, zebrane i opisane przez Józefa Walkowskiego, kanonika gnieźnieńskiego.

Na k. 2: „Kolberg dnia 3. Sierpnia 1840. X. Walkowski Kapellan Arcybiskupi”.

Na k. 3v: „Gniezno dnia 3. Sierpnia 1844. X. Walkowski Kanonik Metropolitalny Gnieźnieński”.

Pismo 1 ręki.

Skryptor: Józef Walkowski.

Zdobienia: Na początku dwa, współczesne sztychy: fot. abpa Dunina i twierdza kołobrzewska.

Opr.: Na grzbiecie z jasnej skóry złoty ornament i napis: „Pomnik historyczny Arcybiskupa Dunina 1840”.

Prow.: „Dar X. Prałata Zienkiewicza”.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] I k. ochr.

177. Łac. Przeł. XVII/XVIII w. 39×26 cm. K. 101. Opr. sk. wspł.

Antiphonarium. Proprium de tempore et de sanctis. Kwadratowa notacja muzyczna na pięciolinii.

Def.: Brak kart s. 203—210 oraz końca, uszkodzona s. 99—100.

Pismo 1 ręki, rubrykowany, paginowany.

Zdobienia: 23 inicjały ornamentalne — inkaustem.

Opr.: Deska pokryta jasną skórą z wyciskiem radełkowym, ślad po okuciach narożnych i klamrach.

Prow.: Cystersi z Wągrowca (por. z MS 163 i 175).

178. Łac., pol. 1635. Perg. 34×24 cm. K. 36. Opr. sk. wspł.

„Regulae titulus Sancti Augustini Hipponensis episcopi et doctoris ecclesiae exarata per fratrem quendam in conventu Posnaniensi Ordinis Praedicat. A.D. M. DC. XXX. V. Mense Maio”.

Na s. 1: „[Im]pe[n]sis multo R. P. F. Alberti Margoni Sac. Theologiae Magistri Prioris vigilantissimi in Con. S. Dominici almae ciuitatis Posnaniensis”. Następnie kursywą, pismem nieco późniejszym: „Conuentus Posnaniensis S. A. [...] (pismo wyblakłe).

Na s. 71: (inną ręką) „Religiosus Frater Vincentius Elsner Clericus musicus 1786. Religiosus Frater Vincentius Elsner Clericus Ordinis Predicatorum Studens Rhetorices Anno Domini 1786. Musicus Violinst., skrzypist., fidist., dyszkantyst., altist., tenorist., ac basistus, trąbist., Vorletnistus, quarviolist., oboist., szafamagistus, flatroveristus [...] (3 wyrazy nieczytelne — zatarte). Cuius coadiutor R. P. Ambrosius Wilkucki”.

Na s. 2—3, 6—9 kwadratowa notacja muzyczna na 3 i 4 liniach.

Def.: Plamy z wilgoci.

Pismo 1 ręki, rubrykowany, paginowany.

Zdobienia: Każda strona ujęta w podwójną, geometryczną ramkę z ornamentami w narożach; inicjały figuralne na s. 1; ornamentalne na s. 10, 31, 40, 41, 42, 72.

Opr.: Karton pokryty brązową skórą, wyciśnięty złotem tytuł.

Prow.: Klasztor dominikanów poznańskich.

Piecz.: 1. W otoku z gałązki: „X/K F”; 2. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] s. 1.

179. Łac., hebr. Przełom XVII/XVIII w. 33×20 cm. K. 128, w tym 6 nie zapis. Opr. płsk. wspł.

„Dykeyonarz łacińsko hebrajski”. Słownik teologiczny.

Def.: Uszkodzone przez wilgoć k. 110—122.

Pismo 1 ręki, 2 kol.

Opr.: Na skórzanym grzbiecie złote zdobienia oraz tytuł (błędny): „DYKEYONAR HEBRAYSKI POLSKI”.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] I k. ochr.

180. Łac. Przeł. XIV/XV w. 33,5×24 cm. K. 178, w tym 1 nie zapis. Opr. sk. XX w.

Ustawy prawa kanonicznego.

1. „Allegaciones Lapi de Castilione abbreviatae per Antonium de Butro”. K. 1—91.

Inc. k. 4: (k. 1—3 fragment rejestru) „In nomine Domini nostri Ihesu Cristi. Allegaciones his scripte sunt Lapi de Castilionovo de Florencia sollempnissimi aduocati Florentini. Abbreuiate per me Anthonium de Butrio X Sic dico et consulo ego Paulus de Beazus (!) de Bononia decretorum doctor faciens meum sigillum consuetum apponi” (k. 91).

2. „Statuta academiae Paduanae”. K. 1—86.

Inc. k. 1: „Ad honorem et reuerenciam indiuidue Trinitatis, Patris et Filii et Spiritus sancti ac beate virginis Marie et principum apostolorum Petri et Pauli nec non ad solidum quietum bonum ac pacificum statum studii Paduani. Hec sunt statuta secundum nouam compilationem facta et elicita de veteribus statutis studii Paduani et ex statutis Bononiensibus per venerabiles et sapientes viros [...] (w komisji redakcyjnej jest wymieniony również: „Nicolaus de Polonia”) per ipsam universitatem ad hoc specialiter electos. Anno Domini M^oCCC^{mo} primo indictione quarta decima die XVIII mensis Iunii. Incipit prohemium de commemoratione rectorum qui statuta condiderunt. Sicut in humanis legibus X Domino exacte expleto suo officio respondere” (k. 86v).

Druk.: M. Denifle: *Statuten der Iuristen Universität Padua von Jahre 1331*, w: *Archiv für Literatur u. Kirchengeschichte des Mittelalters* 6 (1892); W. Nehring: *Wiadomości o rękopisie gnieźnieńskim, zawierającym najdawniejsze Statuta Uniwersytetu Padewskiego z r. 1301*, „Ateneum” t. 3: 1892.

Na k. 2v: „Anno Domini M^o CC^o LXXI indictione quarta decima fuerunt rectores dominus Nicholaus Polonus archidiaconus Gracoviensis”. Na tejże stronie wymienione lata: „M^o CCC XXX°” i „M^o CCC XXXI”.

Na k. 46: (wśród wymienionych różnych ksiąg) „Memoriale decreti magistri Laurencii de Polonia doctoris decretorum quinque quaterni”.

Na k. 74: „a natiuitate Domini Nostri Ihesu Cristi M^o CCC^o LXXVII”.

Na k. 2 i 4 notatki ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotyczące rkpsu.

Def.: Udarta k. 1.

Pismo 2 rąk, kursywa gotycka, 2 kol. — w 1. dziele, nie zapis. k. 92. dwie oddzielne foliacje.

Składek 19, głównie kwinterniony.

Prow.: 1. Z legatu Mikołaja Kickiego, kanon. gnieźn. (dla Jakusza Kiekiego vel Gardzinja); 2. „Ex Bibliotheca Rndimi Capituli Metropol. Gnesnensis” [XVIII w.] k. 2.

Dawna sygn.: „Af”.

Filigran: 1. Smok skrzydlaty, por. Piekosiński, tabl. 28 268; 2. Trąba myśliwska, tamże, tabl. 57 554.

181. Pol., łac. Pocz. XIX w. 33×19,5 cm. K. 186, w tym 2 nie zapis. Opr. płsk. wspł.

„Sposob jak kapłani mają kierować duszami y zarządzać dobrze parafianami za wyraźnym rozkazem J. O. Xiążęcia JMci Arcy Biskupa Gnieźnieńskiego z francuskiego na polski język przełożony. Tom I i II”. Podręcznik teologii pastoralnej.

Pod tytułem tomu I-go: „Ta cała książka tłumaczona z francuskiego jest dziełem pracy J. O. Xcia Arcybiskupa Raczyńskiego i jego własną ręką pisana, po tym Jego kosztem wydrukowana. Dla pamiątki tak gorliwego i pracowitego”.

tego Pasterza oddaie one do zachowania w Bibliotece P. Kapituły Metr. Gnieźn. dnia 25. Sierpnia Roku 1820. Marcin Siemieński B[iskup] Adm[inistrator] Gnieźn."

Pismo 1 ręki, 2 oddzielne paginacje (t. I — s. 188, t. II s. 171).

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. tytuł.

182. Łac., niem. Kon. XVIII w. 33×20 cm i mniej. K. 82, w tym 2 nie zapis. Opr. tekt. wspł.

„Tractatus varii ex jure canonico”. Notatki z prawa kanonicznego.

Pismo 1 ręki, częściowo szwabacha.

Prow.: „Ex Bibliotheca Rndmi Capituli Gnesnensis” [XVIII w.] k. 2.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1, 2.

183. Łac., pol. 1595—1596. 32×19,5 cm. K. 124, w tym 2 nie zapis. Opr. sk. wspł.

„Definitie zakonne y privileie. Liber Monasterii Owinscensis”. Zbiór ustaw i przywilejów klasztoru cysterek w Owińskach.

Na k. 120: „Frater Iohannes Rozanensis professus monasterij Coronensis scripsit hoc opus ad vsum monasterij eiusdem Nonas. Marcij Anno Domini 1595”.

Na k. 68—71 sposób zachowania się i leczenia — łącznie z receptami — podczas zarazy.

Def.: Na końcu ślad wydartych 5 kart.

Pismo 1 ręki, rubrykowany, foliowany (na pocz. 15 k. nlb).

Skryptor: Jan Różański, cysters.

Opr.: Tektura pokryta zielono barwionym pergaminem.

Prow.: Klasztor cysterek w Owińskach.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 2, 4.

184. Łac., pol. 1718—1746. 30×19 cm. K. 255, w tym 19 nie zapis. Opr. płsk. wspł.

Zbiór różnych traktatów, mów na trybunale, pogrzebach itp.

1. Retoryka (według Jana Caesariusa): Teoria, ćwiczenia, mowy. K. 2—149, 195v—201, 246—255.

2. Dialektyka (według Jana Caesariusa). K. 150—195.

3. „Geographia in Praeceptis Petri Appiani explicata. A. D. 1719no C. Ae. et H.”. K. 202—222.

4. „Doctrina catechistica de peccatis capitalibus. Scholae Rhetoricae alumnis proposita”. K. 224—228.

5. „Doctrina de Sacramento Missae sacrificio Iuventuti Academicae Rhetoricae exposita 1718. C. H.”. K. 229—245.

Na k. 248: „Prophetia cujusdem religiosi Ordinis S. Benedicti”; tamże: „Prognostyk astrologa niemieckiego na polski język wytłumaczony”.

Na k. 249: „Aliud vaticinium, Deus scit an verum, Joannis Rotheri de Regibus Poloniae”.

Def.: Na końcu ślad wydartych, nie zapisanych kart.

Pismo kilku rąk.

Prow.: „Ex Bibliotheca Rndimi Capituli Metropol. Gnesnensis” [XVIII w.] k. 3.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 2.

185. Pol. I poł. XIX w. 24,5×19 cm. K. 163, w tym 5 nie zapis. Opr. tekt. wspł.

„Ciagu nauk dawanych przez L'Abbé Kondyllaka, Xięciu Parmeńskiemu. Tom piąty zaczynający Historią dawną”.

Na wewn. stronie I okładziny: „Kosztuje z oprawą zł. pol. 6 w jednym poszycie”.

Pismo 1 ręki, paginowany.

Skryptor: „X. J. Zienkiewicz” k. 1.

Prow.: Ekslibris z napisem: „X. J. Zienkiewicz” I okładzina.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

186. Niem., pol., hebr. 1825. 23,5×19 cm. K. 118, w tym 8 nie zapis. Opr. tekt. wspł.

Notaty z wykładów głoszonych w Seminarium Duchownym (Gniezno lub Poznań).

1. „Dr. Theiner. Theologia pastoralis duce Reichenbergero. Th[eodor] Dyniewicz Stud. Th. Cath. 1825”. K. 1—69.

2. „Dr. Herber. Archaeologia Christiana. Theo[dor] Dyniewicz St. Th. 1825 d. 4 Now.”. K. 70—112.

Pismo 1 ręki.

Skryptor: Teodor Dyniewicz.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

187. Niem., pol. 1826. 23,5×19,5 cm. K. 195, w tym 33 nie zapis. Opr. tekt. wspł.

„Kirchen — Geschichte nach den Vorlesungen des Professor Dr. Herber in der Universität zu Breslau 1826. Geschrieben von Theod. Dyniewicz St. Th.”. Notaty z wykładów głoszonych w seminarium duchownym (Gniezno lub Poznań).

Na przedniej k. ochr.: przepis na piwo.

Pismo 1 ręki.

Skryptor: Teodor Dyniewicz.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

188. Łac. 1819—1821. 24×19 cm i mniej. K. 206, w tym 50 nie zapis. Opr. tekt. wspł.

Notaty ks. Jana Zienkiewicza z wykładów prawa kanonicznego głoszonych na Uniwersytecie Wrocławskim.

1. „Historia litteraria juris ecclesiastici”. K. 1—36.

2. „Ius ecclesiasticum”. K. 41—196.

Na k. 115: „Scriptum diebus Martii 1821 anni. Vratislaviae. J. Zienkiewicz Cand. Theol. Sem. Reg. Theol. Cath. Sodalis, Presbyter”.

Na k. 116: „N^{ro} I^{mo} Jus Ecclesiasticum. Sem. Aestiv. a die XXVII Apr. usque XXVII Julii An. MDCCCXIX. p. D. Pelka traditum”.

Pismo 1 ręki.

Skryptor: Jan Zienkiewicz.

Prow.: Ekslibris z napisem: „S. J. P. Zienkiewicz”.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. I ochr., k. 1.

189. Łac. 1749—1750. 24×17,5 cm. K. 187. Opr. pisk. wspł.
„Medicina practica. Praelectiones academicae in Bologna”. Wykłady.
Def.: Początkowe i końcowe karty uszkodzone przez robaka.
Pismo 1 ręki.

Skryptor: Paweł Franciszek Soldadini, dr medycyny, kanon. gnieźn.
Prow.: Ze spuścizny po kanon. P. F. Soldadinim.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] I k. ochr.

190. Łac.; pol. I poł. XIX w. 21,5×17,5 cm i mniej. K. 68, w tym 14 nie zapis. Opr. obwol. wspł.

„Apocalipsis S. Joannis Apostoli”. Komentarz ks. W. A. Brodziszewskiego.

Pismo 1 ręki.

Skryptor: W. A. Brodziszewski.

Prow.: Ze spuścizny po bpie W. A. Brodziszewskim.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 17.

191. Pol. I poł. XIX w. 21×17 cm. K. 83, w tym 2 nie zapis. Bez opr.
„Krótkie opisanie wszystkich prawie tak wewnętrznych, iako y powierchownych: męskich, białogłowskich y dziecinnych chorob y sposoby leczenia ich proste y domowe z przydatkiem apteki domowej to jest sposobów robienia różnych wodek, lekarstw prostych i zwyczajnych przez pewnego authora podana dla pospolitego użytku”. Podręcznik medyczny.

Pismo 1 ręki, paginowany.

Skryptor: W. A. Brodziszewski.

Prow.: Ze spuścizny po bpie W. A. Brodziszewskim.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] I k. ochr., s. 127.

Dawna sygn.: „V 160” s. 127.

192. Pol. 1814. 20,5×15,5 cm. K. 75, w tym 2 nie zapis. Opr. obwol. wspł.

„Uwagi nad tem co iest najswiętszego dla rodzaju ludzkiego z powodu Narodowego Zboru Francuskiego wydane w niemieckim języku w Bambergu i Würzburgu 1812. Wytlómaczył dla siebie W Z roku 1814tem”.

Def.: Końcowe karty uszkodzone przez robaka.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. tytuł.

193. Niem. 1821—1822. 22×17,5 cm i mniej. K. 142, w tym 25 nie zapis. Opr. tekst. wspł.

„Kirchen Geschichte”. Notaty z wykładów historii Kościoła głoszonych w seminarium duchownym w Gnieźnie.

Pismo 1 ręki, paginowany.

Skryptor: „[Karol] Brzeziński Stud. Theol.” k. 1.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

194. Łac. Pocz. XV w. Perg. 57×38 cm. K. 353. Opr. sk. XX w.
„Missale” — wrocławski.

Inc. k. 1: „Martis prima necat onus X Ad te leuavi animam meam (k. 5) X Laus humani” (k. 352v).

Zawiera: 1. Kalendarz. K. 1—4 (brak kart: Styczeń—luty i listopad—grudzień).

Na k. 1v: (nieco późniejszą ręką) przy dacie 16—17 kwietnia „Anno Domini mcccclxxxix” facta est provisio domino Alberto Jastrabecz de ecclesia Poznaniensi”.

Na k. 2: przy dacie 31 maja „mcccclxxviii” magnificus dominus Martinus de Rittwiani palatinus Lanciencis obiit relictis iiii^{or} filiis et vi filiabus tenere etatis a sua consorte Dorothea de Tarnow gravidata, que etiam fuit Jastrabecz”.

Na k. 3: przy dacie 9—12 lipca „mcccclxxiii dominus Albertus Jastrabecz episcopus Cracoviensis, Regni Polonie cancellarius supremus, de ipsa ecclesia Cracoviensi ad ecclesiam Gneznensem metropolitanam est translatus per Sedem apostolicam”.

Na k. 3v: przy dacie 9—12 sierpnia „mcccclxxii” Dominus Albertus Jastrabecz episcopus Poznaniensis, Regni Polonie cancellarius supremus, de ipsa ecclesia Poznaniensi ad ecclesiam Cracoviensem est translatus per Sedem apostolicam”. Druk.: MPH, W-wa 1961, V 956.

2. Proprium de tempore. K. 5—132, 155—206.

Na k. 6 notatka ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotycząca rkpsu.

3. Prefacje z nutami na pięciolinii (3 czerwone, 2 czarne), Credo (dopisane później), kanon oraz Pater noster i Gloria z nutami. K. 133—154.

4. Proprium sanctorum. K. 206v—281.

Na k. 228: (rubryka) „Georgii martyris. Et notandum, quod secundum chorum wrathe: tenetur de sancto Adalberto et sequenti die de sancto Georgio”.

Na k. 231v: (rubryka) „in prima missa secundum chorum wrathoslaviensem”.

5. Commune sanctorum, wotywy i różne modlitwy. K. 281v—335.

6. Sekwencje. K. 335—352.

Def.: Brak pierwszej karty, 1 po k. 4, 2 po k. 144, końca. Z k. 353 pozostał tylko fragment przygrzbietowy.

Pismo 1 ręki, tekstura gotycka 2 kol., rubrykowany.

Skladek 39, kwaterniony i kwinterniony.

Zdobienia: Inicjały figuralne, złożone, z bogatą floraturą marginalną na k. 5 (z herbem Jastrzębiec), 16, 108, 120, 125; inicjały ornamentalne, malarskie, złożone na k. 132, 206v; kaligraficzne, czerwono-błękitne — liczne.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 19151.

Prow.: Fundacja abpa Wojciecha Jastrzębca.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] k. 1.

Dawna sygn.: „E № 2”.

195. Łac. 1536. Perg. 72×53 cm. K. 227. Opr. sk. wspł.

„Graduale. Pars de tempore” (stanowi całość z MS 196) fundacji abpa Macieja Drzewickiego.

Inc. k. 1: „Kyrie fons bonitatis pater ingenite a quo cuncta bona procedunt eleyson X Crux benedicta quae sola fuisti digna portare regem celorum et dominum (s. 553) Benedicamus Patrem et Filium cum sancto Spiritu” (s. 554).

Zawiera: 1. Ordinarium missae. S. 1—40.

Na s. 3 notatka ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotycząca fundatora.

Na s. 24: „Michał Dąmbrowski oprował Xięgi wielkie” [XVI w.].

2. Proprium de tempore. S. 41—506 (foliowane).

3. Sequuntur prose. S. 507—553.

Na s. 554 zapis późniejszy (tekst i nuty): „Alleluia de sancta Trinitate tempore Paschalis secundum. Benedicamus Patrem et Filium cum sancto spiritu”.

Kwadratowa notacja muzyczna na pięciolinii.

Def.: Uszkodzone (w większości wycięto część zdobień) k. 1—4, 161, 271, 273, 287. Przy oprawie przycięto prawy margines wszystkich kart uszkodzając floraturę zdobień.

Pismo podstawowe 1 ręki, tekstura późnogotycka, rubrykowany, częściowo foliowany (od s. 41—495 = I—CCXXVIII).

Skryptor: Florian z Gniewkowa.

Składek 46, terniony.

Zdobienia: Inicjały malarskie w ramce, złote, z floraturą. W nich herby: Ciolek, Kotwicz, Korab lub Szreniawa na k. 1, 21, 41, 85, 104, 345, 394, 401, 415, 489, 507. Inicjały kaligraficzne czerwone, błękitne lub czarne — liczne.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 19242.

Druk.: I. Pawlak: *Graduał Macieja Drzewickiego z 1536 roku (dzieje i zawartość)*, „Studia Gnesnensis”, t. 3: 1977, s. 229—252.

Opr.: Deski pokryte jasną skórą, okucia z blachy; ozdobne narożniki z guzami połączone listwami wzdłuż krawędzi okładek oraz po przekątnych; ślad po klamrach.

Prow.: Fundacja abpa Macieja Drzewickiego.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] s. 3, 154.

Dawna sygn.: „12 et 13”.

196. Łac. 1536. Perg. 72×53 cm. K. 231. Opr. sk. wspł.

„Graduale. Pars de sanctis” (stanowi całość z MS 195) fundacji abpa Macieja Drzewickiego.

Inc. k. 1: „Kyrie virginis amator X ne involuat nos procella et tempestas obuia” (k. 460).

Zawiera: 1. Ordinarium missae. S. 1—32 (brak końca i początku następnej części).

Na s. 1 notatka ks. W. A. Brodziszewskiego (XIX w.) dotycząca rkpsu.

2. Proprium de sanctis. S. 33—114.

3. Commune sanctorum. S. 115—270.

Na s. 270 później dopisana proza o św. Sebastianie.

4. „Sequuntur prose”. S. 271—460.

Na s. 461: „In magnos pontifices sancte Ecclesie Gnesnensis sinceros amatores. Ad conspectorem seu Lectorem Exastichon. (Wierszem) Optima hic dona pro tempore presules almi / Quisque suo arbitrio sponse dedere sue. / Co-dicem (quem cernis) Dreucius Mathias heros / (Veneran[do] cetu capite quo-que cano / Mittente in operam) curavit ponere sacram / Memoriam facti vir-tutis clare decus / Cricius quod complet patrum laudanda maiestas / Floriani Gnyewkow en reluciente manu, / Ut noverint cuncti sponsas decorare corona, / Ne macule sacras sordida manus edes. / Luxuriant animi, quos vexat gloria inanis / Mortuus ut possis vivere, vive bene. / Labitur exigua, qua vivimus, temporis aura, / Perpetuant virtus et boni facti honos. / Sic quecumque tibi

succedent vota videbis, / Et te celestes hic habitare domos. / Non altum stem-ma parentum: / Interit cum tempore quidquid in orbe venit. / Redivivi cursus a Christo homini nato / Anno Mil[l]eno] quingen: triceno quoque seno. / Pre-clarum finit opus”.

Na s. 462 i wewn. stronie II okładziny późniejszą ręką: modlitwa mszalna o św. Rochu z notacją muzyczną na czterolinii.

Kwadratowa notacja muzyczna na pięciolinii.

Def.: Po s. 32 ślad wyciętych 17 kart; uszkodzone (w większości wycięto część zdobień) s. 3, 57, 67, 119, 457.

Pismo podstawowe 1 ręki, tekstura późnogotycka, rubrykowany, częściowo foliowany (od s. 33—269 = III—CXXII).

Skryptor: Florian z Gniewkowa.

Składek 39, terniony.

Zdobienia: Inicjały malarskie w ramce, złote, z floraturą. W nich herby: Kotwicz i kapituły gnieźnieńskiej na k. 1, 32, 43, 95, 115, 117, 130, 252, 271.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 19275.

Druk.: I. Pawlak: *Graduał Macieja Drzewickiego z 1536 roku (dzieje i zawartość)*, „Studia Gnesnensis”, t. 3: 1977, s. 229—252.

Opr.: Deski pokryte jasną skórą, okucia z blachy, ozdobne narożniki z guzami połączone listwami wzdłuż krawędzi okładek oraz po przekątnych; ślad po klamrach.

Na wewnętrznej stronie obu okładek tekst i notacja muzyczna (uzupełnie-nia) z XV w.

Prow.: 1. Fundacja abpa Macieja Drzewickiego; 2. „Ex Bibliotheca Rndmi Capituli Gnesn.” [XVIII w.] s. 1.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense. Bibliotheca” [XX w.] s. 1, 462.

Dawna sygn.: „12 et 13”.

197. Łac. Przeł. XVII/XVIII w. 39×26 cm. K. 7 (fragm.). Bez opr.

Hymnarz cystersów z Wągrowca.

Kwadratowa notacja muzyczna na czterolinii.

Def.: Zachowały się tylko s. 87—96, 105—108; uszkodzone s. 93—94, 107—108.

Pismo 1 ręki, rubrykowany, paginowany.

Zdobienia: Inicjały ornamentalne, czarne na s. 88, 94, 96, 106.

Prow.: Cystersi z Wągrowca (por. z Ms 163, 175 i 177).

198. Łac. Pocz. XV w. 29×21 cm. K. 236. Opr. sk. wspł.

Traktaty z prawa kanonicznego.

1. „Tituli Decretalium”. K. 1—6.

Inc. k. 1: „Incipiunt tituli Decretalium X Item quod confectionem prein-dicat” (k. 6).

2. „Excerpta Decreti magistri Graciani”. K. 7—133.

Inc. k. 7: „De officio ordinarii libro sexto X Expliciunt excerpta Decreti magistri Graciani” (k. 133).

3. Johannes Andreae, Summa super quarto libro Decretalium. K. 133—156.

Inc. k. 133: „Incipit summa domini Iohannis Andree de Bononia super quarto libro decretalium X Explicit repetitio capituli: Omnis utriusque sexus” (k. 156).

4. Johannes Calderini, Tractatus de interdicto ecclesiastico (et alia).
s. 156—180v.

Inc. k. 156: „Quamvis dubia circa materiam ecclesiastici interdicti X Explicit tractatus de ecclesiastico interdicto domini Iohannis Caldrii doctoris lecretorum excellentissimi” (k. 180v).

5. „Registrum”. K. 180v—182v.

6. Encyklopedia. K. 182v—232.

Inc. k. 182v: „Nobili viro domino E. preposito ecclesie H. necnon Colonien-
sis et Leodiensis ecclesiarum canonico X I. Ho patimur” (k. 232).

7. „Casus summarii Clementinarum”. K. 232—236.

Inc. k. 232: „Fidei catholice X Expliciunt casus summarii Clementinarum
oannis Andree” (k. 236).

Def.: Ślad wyciętych 6 kart po k. 6; uszkodzona k. 236; plamy z wilgoci.
Pismo kilku rąk, kursywa gotycka, 2 kol., rubrykowany, częściowo folio-
wany, numerowane składki.

Składek 21, głównie seksterniony.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 20263.

Opr.: Deska pokryta brązową skórą, wycisk ślepy, ślad po guzach naroż-
nych i środkowych, resztki klamer mosiężnych.

Prow.: „Liber fratris Pauli Siffredi” [XV w.] wewn. strona I okładziny;
1. „Frater Daniel Posnaniensis” (dalej pismo wyblakłe) [XVI w.] k. 1; 3. „A.
Dyament. 1823”; 4. Ekslibris: „Z daru testam. X. A. Dyamenta”.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

Dawna sygn.: „C 1” [XV w.] wewn. s. I okładz.; „Nr 429” [XVI w.] k. 1.

Filigran: 1. Głowa wołu? 2. Koło młyńskie z ciekącą wodą, por. Piekosiński, tabl. 52 505; 3. Dzwon? 4. Potrójny pagórek w pierścieniu, por. Piekosiński, tabl. 62. 630; 5. Waga z trójkątnymi szalkami, por. Piekosiński, tabl. 53 509.

199. Łac. Ok. 1830. 35,5×23 cm. K. 12, w tym 2 nie zapis. Opr. płsk.
wspł.

Graduał podręczny katedry gnieźnieńskiej. Zawiera 2 Msze wotywnie:
„De SS. Trinitate” i „De Sancta Cruce”. Notacja muzyczna na czterolinii.

Pismo 1 ręki, rubrykowany, paginowany.

Skryptor: „Augustyn Slosarkiewicz, organista katedralny”.

Prow.: Katedra gnieźnieńska.

Piecz.: „Biblioteka Katedralna Gniezno” [XX w.] wewn. s. I okładziny,
19.

200. Łac. Przeł. XV/XVI w. 20,5×16 cm i mniej. K. 292. Opr. sk.
wspł.

Traktaty teologiczne i astronomiczne.

1. Rozprawy astronomiczne (computus Norymburgensis, Brandenburgensis,
Iudaicus) z komentarzem. K. 127—175, 178—257, 297—387.

Inc. k. 127: „Omnia cum inferiora X Thelos” k. 387v.

Na k. 127: „autor huius opus fuit magister Johannes Szyndzyol cognomi-
natus”.

Na k. 172: „Et hoc terminatur compotus norumboriensis Thelos id est
inis. Explicit compotus per me Petrum de Myedzyńchod Anno Domini 1494”.

Na k. 221v: „Finitus est iste compotus feria tertia in vigilia sancte Mar-
garethe per me Petrum die Myedzychod. Anno Domini 1496”.

Na k. 334: „Hec ex viatico Gneznensis” (Calendarium).

Na k. 257v: „De carmine elegiaco et eius compositione”.

Na k. 304: Computus magistri Brandeburiensis”.

Na k. 330: „finitus sabbathino die ante palmarum Anno D. 1495”.

Na k. 332: „Computus Iudaicus Johannis de iudaismo conuersi ad fidem
catholicam”.

Na k. 349v: „finis huius anno Christi 1495”.

2. Traktat o Mszy św. K. 176—177.

Na k. 176v: „Hec ex summa angeli sunt excerpta Anno Domini 1519”.

3. „De impressionibus aeris venerabilis domini Petri de Eliaco episcopi
Camerarensis, studii Parisiensis cancellarii libellus super libros metheorum
Arestotelis”. K. 270—296.

Inc. K. 270: „Utilitas huius libelli est X finis huius opusculi” (k. 296v).

4. „Musica magistri Szydlovite sequitur”. K. 388—417.

Inc. k. 388: „In nomine Domini Amen. Presencia artismusice X Vox dedi-
cata palisija barbara nostro edat accentum nostrum non flexibilisque” (k. 417).
Notacja muzyczna na 2, 3 i 4 liniach. Druk.: W. Gieburowski: *Die „musica
magistri szydlovite”. Ein polnischer Choraltraktat des XV. Jahrh. und seine
Stellung in der Choraltheorie und Praxis des XV. Jahrh. in Polen, sowie der
Nachtridentinischen Choralreform*, Posen 1915.

5. De missae sacrificio. K. 418—429.

Inc. k. 418: „Incipit autem canon ab illa littera T X et ex funiculis fuerunt
facta flagella ad flagellandum Christum Jesu” (k. 429v).

Na wyklejkach obu okładek dalszy ciąg traktatów astronomicznych (ta
sama ręka).

Rkpsy współprawne z drukami: XV- (jeden) i XVI-wiecznymi (dwa po-
lonika).

Pismo kilku rąk, kursywa gotycka, częściowo rubrykowany, wiele tabel
i rysunków astronomicznych.

Składek 22, głównie seskterniony.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 20978.

Opr.: Deski pokryte brązową skórą, wycisk ślepy, mosiężne okucia narożne
(na tylnej okładzinie 2) i środkowe, resztki mosiężnych klamer i kateny.

Prow.: „Ex Cathalogo librorum Monasterii Lubinensis” [XVIII w.] k. 2.

Filigran: 1. Głowa wołu, w nasadzie rogów wąż oplatający krzyż, por.
Badecki, tabl. VI 35; 2. Korona diademowa z krzyżem, por. Badecki, tabl. IV
18.

201. Łac., pol. 2 poł. XV w. 21,5×15,5 cm. K. 242. Opr. sk. wspł.
Traktaty z teologii dogmatycznej i moralnej.

1. Tractatus varii de vitis. K. 1—62.

Inc. k. 2: „Incipit liber prialis. Fides et spes non manent X aut plugavis
divinis aut communionis hominum se in gessit etc.” (k. 62v).

2. Sacramentale. K. 62v—197v.

Inc. k. 62v: „De Sacramentis. Quando per singula sacramenta quintum
opportunum X mutavi posse” (k. 197v).

3. „[Excerpta] ex III et IV libro Sententiarum [Petri Lombardi]”. K. 197—
240.

Inc. k. 197v: „Item sequitur disputatio XXXI 3-ij libri Sententiarum X byli
non proprie [...] nomine” (k. 240v).

4. „[Concio] De sancto Bartholomeo”. K. 230v—231.

Inc. k. 230v: „In illo tempore facta est X quod vero modo reponebat videlicet prout doctor” (k. 231).

5. „[Concio] De assumptione”. K. 237—238.

Inc. k. 237: „Multe filie congregavit X Item recepit sceptrum laska attho spelnej mocy bo moze przytaczowacz” (k. 238).

W łaciński tekst kazania wplecione wtręty polskie w formie pojedynczych słów, części lub całych zdań.

Defekt: Brak k. 1, 24—26, 229, 233; ślad wydartych kilku kart po k. 213; uszkodzone k. 235—236.

Pismo 2 rąk, kursywa gotycka, rubrykowany, częściowo foliowany.

Skryptor: „per doctorem Jastrzapskij” k. 238v, 239v.

Składek 20, seksternion.

Opr.: Deski obciążone skórą z wyciskiem linearnym, ślad po guzach, I wyklejka z innego, współczesnego rkpsu.

Prow.: Brak danych.

Filigran: 1. Korona królewska; 2. Głowa wołu z krzyżem w nasadzie rogów; 3. Kwitnący kwiat w doniczce.

202. Łac. XV w. 20,5×15,5 cm. K. 322. Opr. sk. wspł.

„Breviarium”.

Inc. k. 6: „Sequuntur preces maiores ad matutinum et ad vespas X media nocte clamor factus est ecce sponsus venite obviam ei. Antia [...] (s. 320v) X angelorum Virgo solamen [...] qui lux [...] (k. 322v).

Na k. 1—5 kalendarz uwzględniający świętych polskich. Na k. 284v lekcja na uroczystość św. Stanisława bpa i męczennika.

Def.: Brak początku i końca, k. 321—322 tylko strzępy, ostatnie karty uszkodzone przez wilgoć.

Pismo 1 ręki, kursywa gotycka, rubrykowany.

Składek 28, seksterniony.

Zdobienia: Inicjały ornamentalne i kaligraficzne, czerwono-błękitne.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 20869.

Opr.: Deska pokryta brązową skórą, zniszczona.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Archivum Archid. Gnesna” [pol. XX w.] k. 1.

Filigran: 1. Głowa wołu, w nasadzie rogów waży opłatający krzyż; 2. Kwiat w elipsie.

203. Łac. 1509. Perg. 24,5×16,5 cm. K. 140. Opr. sk. wspł.

„Martirologium” zakonu dominikańskiego oprac. przez przeora O. Wincentego, napisane przez O. Macieja z Wągrowca.

1. Kalendarz zmarłych członków zakonu. K. 1—6.

2. „Martirologium”. K. 7—116.

3. Lekcje, sekwencje, invitatoria i modlitwy na uroczystości świętych z zakonu dominikańskiego. K. 116—140.

Na k. 123—140 gotycka notacja muzyczna.

Def.: Brak 2 kart po k. 116, uszkodzone przez wilgoć k. 116—120.

Pismo zasadnicze 1 ręki, uzupełnienia XVI- i XVII-wieczne kilka, kursywa gotycka, rubrykowany.

Skryptor: „Mathias de Wangrowyecz” k. 116.

Opr.: Deski pokryte brązową skórą, wycisk ślepy, zniszczona.

Prow.: „Fr. Franciscus Gendzinski Ordinis Praedicatorum” k. 13v.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

204a-c. Łac. Kon. XVI w. 41×27 cm i mniej. Tomów 3. K. 428 + +407 + 358, w tym 3 nie zapis. Opr. sk. 1624.

„Joannis Longini [Długosz] canonici Cracoviensis Historia Polonica”.

Def.: T. 1, k. II—III, 1, 287—304 uszkodzone przez wilgoć.

Pismo 1 ręki (w tomie 3 na s. 692 XVIII-wieczna glosa w jęz. pol.), rubrykowany, w t. 2 niektóre strony w 2 kol. T. 1 foliowany, t. 2 częściowo paginowany, t. 3 paginowany (drobne pomyłki w paginacjach).

Skryptor: „Nicolaus Poradowski mpp” t. 1, k. 411v.

Zdobienia: Inicjały ornamentalne, malarskie, z monogramami, herbami, zdobieniami marginalnymi na początkowych kartach poszczególnych tomów.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 20981.

Opr.: Deski pokryte brązową skórą z wyciśniętym złożonym obramowaniem, rakiem 1624, tytułem i supereklibrisem Andrzeja Lisieckiego.

Prow.: 1. Supereklibris i ślad po ekslibrisie donacyjnym Andrzeja Lisieckiego, instygatora koronnego, dla „Collegium Societatis Jesu” w Kaliszu [pocz. XVII w.] t. 1, k. IIv, t. 3, k. IVv; 2. „Inscriptus catalogo librorum Collegii Calisiensis Societatis Jesu” [pocz. XVII w.] (wytarty) t. 1, k. IIv, t. 3, k. II; 3. „Ignatius de Siecin et Krasieczyn S. R. J. Comes Krasicki, Princeps Archiepiscopus Gnesnensis splendorem Bibliothecae Ecclesiae Suae Metropolitanae hoc dono auxit Anno Domini 1800” (wraz z pieczęcią opłatkową) t. 1, k. 406, t. 2, s. 814, t. 3, s. 707.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] t. 1, k. I, III, t. 2, k. II, t. 3, k. I, IV, s. 1.

Dawna sygn.: „Ż 342a” naklejka na grzbiecie t. 1, k. I; „Ż 342c” t. 3, k. I.

205. Łac. 1729. 19,5×16,5 cm. K. 427, w tym 36 nie zapis. Opr. pisk. wspł.

Wykłady z teologii dogmatycznej w Poznańskim Kolegium Jezuitów.

1. „De Angelis”. K. 1—167.

Na k. 1: „Sub Rel. et Adm. Rndo in Christo Patre Francisco Kaczorowski”.

2. „Questiones theologicae ex Tractatu de actibus humanis selectae. Prima et Secunda S. theologica Angelici Doctoris correspondentes, examini scholastico expositae in Collegio Posnaniensis Soc[ietatis] Jesu Anno Do[m]ini 1729. K. 168—225.

Na k. 168: „Sub Relygioso et adm. Reverendo in Christo Patre Jo[anne] Radomiński Soc. Jesu”.

3. „De Incarnacione”. K. 226—425.

Pismo 1 ręki.

Skryptor: Jan Krall.

Prow.: „Ex libris Joannis Krall UJD Canonici Cath[edralis] Posnaniensis Praepos[iti] Mederecensis anno 1739” I wyklejka.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

206. Łac. XV w. 21,5×15 cm. K. 204. Opr. p[ł]t. XX w.

Oryginesa komentarz do listu św. Pawła do Rzymian z indeksem alfabetycznym na początku rkpsu.

Inc. k. 13: „Expositio Origenis Adatii super Epistolam Pavli ad Romanos

translata per Ruffinum Presbiterum X nisi ea dixeris quae versantur in corde" (k. 204v).

Def.: Obcięte (margines) k. 192—204, uszkodzone przez wilgoć.

Pismo 2 rąk, minuskula i kursywa gotycka, rubrykowany.

Skladek 17, seksterniony.

Zdobienia: Inicjały ornamentalne, dwubarwne na k. 92, 153, 168v, 200v;

na I k. ochr.v (perg.) rysunek krzyża z głosem łac.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 20970.

Prow.: „Reverendi Ca[pituli Gnesnensis]” [XIX w.] k. 1.

Dawna sygn.: „C 141”.

Filigran: Głowa wołu z kwiatkiem w nasadzie rogów (2 wersje), por.

Badecki, tabl. III 14 i 17.

207. *Pol. Kon. XV w. 21×17 cm. K. 26. Fragm. Nieopr.*

Komentarz do perykop ewangelicznych na niedziele wielkopostne.

Inc. k. 1: „Uwasz ze chcieli bć doskonale wiewiczenij udoskonalęgo mi-
strza X bi winnij nie miał Pan wsobie sktori bi beli mieli Zidowie przyczinę”
(k. 26v).

Def.: Brak pocz. i końca.

Pismo 1 ręki, staranne.

Skladek 2, kwinternion i seksternion.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 20979.

Prow.: Fragment wyjęty z rkpsu Ms 74 z 1417 r. („Commentaria Antonii
de Butrio super decretales”). Brak innych danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

Dawna sygn.: „MS 74” k. 1.

Filigran: W podwójnym kole ozdobionym 8 kółeczkami ornament z linii
lukowatych.

208. *Niem. 1848. 25,5×19,5 cm i mniej. K. 218, w tym 17 nie zapis. Nieopr.*

„Vorlesungen in Berlin 1848”. Notatnik ks. Hilarego Koszutskiego
z wykładów: filozofii, historii cesarstwa rzymskiego, historii literatury
klasycznej i słowiańskiej głoszonych na uniwersytecie berlińskim w
1848 roku.

Def.: Brak 3 kart po k. 30, 2 po k. 155, 2 po k. 216.

Pismo 1 ręki, szwabacha.

Prow.: Brak danych.

Dawna sygn.: „369”, „22/40 № 1488”.

209. *Łac. 1749. 24,5×18,5 cm. K. 192, w tym 5 nie zapis. Opr. obw. wspł.*

„Institutiones medicinales”. Wykłady Bartłomieja Beccariusa na wy-
dziale medycznym w Bolonii, spisane przez ks. Pawła Soldadiniego, Indeks
rzeczowy na s. 369—371.

Pismo 1 ręki. Nie zapis. k. I—II, s. 373—378.

Prow.: Pozostałość po skrypcorze, kanon. gnieźn. Pawle Soldadinim.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] I k. ochr. k. I.

Dawna sygn.: „V 223”.

210. *Łac. 1750. 24,5×18,5 cm. K. 74, w tym 3 nie zapis. Nieopr.*
„Expositio primae sectionis aphorismorum Hippocratis”. Wykłady
Bartłomieja Beccariusa na wydziale medycznym w Bolonii, spisane przez
ks. Pawła Soldadiniego.

Def.: Ślad wyciętej 1 karty po k. 72.

Pismo 1 ręki. Nie zapis. k. 1, 73—74.

Prow.: „Ex scriptis Pauli Soldadini Philosophiae et Medicinae Doctoris
mpp” k. 1.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

Dawna sygn.: „V 225” k. 1.

211. *Łac. Ok. 1750. 25×18,5 cm. S. 176, w tym 4 nie zapis. Opr. obw. wspł.*

„Tractatus de febribus Beccari”. Wykłady Bartłomieja Beccariusa na
wydziale medycznym w Bolonii, spisane przez ks. Pawła Soldadiniego.

Prow.: Pozostałość po skrypcorze Pawle Soldadinim, doktorze medycyny,
kanon. gnieźn.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] s. 1.

Dawna sygn.: „V 222”.

212. *Pol., łac. 1754. 24×18,5 cm. K. 178, w tym 5 nie zapis. Opr. obw. pap. wspł.*

„Projekt różnych listów y manifestów względem Ordynacyi Ostrog-
skiej zapisany Roku 1754”.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1—2.

Dawna sygn.: „Z 196”.

213. *Pol., łac. 1824—1830. 29,5×18,5 cm. K. 272, w tym 6 nie zapis. Opr. iekt.*

„Zbiór ćwiczeń i prac gimnazjalnych Wojciecha Morawskiego, dedy-
kowany swemu ojcu na dzień urodzin”.

Pismo 1 ręki. Nie zapis. k. 6, 20, 114, 121—122, 147.

Prow.: Brak danych.

214. *Łac. 1752. 24×17,5 cm. S. 200, w tym 3 nie zapis. Opr. perg. wspł.*

„Institutionum medicinalium. Liber 5-tus therapeuticam continens”.
Wykłady Bartłomieja Beccariusa na wydziale medycznym w Bolonii,
spisane przez ks. Pawła Soldadiniego.

Def.: Na końcu ślad wyrwanej karty.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Ex scriptis M. Pauli Soldadini Philosophiae et Medicinae Doctoris”
[XVIII w.] I k. ochr.

Dawna sygn.: „V 92” I k. ochr.

215. *Niem. grecki. 1829—1831. 22,5×17,5 cm. K. 334, w tym 10 nie zapis. Opr. płpłt.*

„Lehrbuch des heutigen Römischen Rechts von Mackeldey”. Wykłady
z prawa cywilnego spisane przez [Wojciecha] Morawskiego.

Na pocz. rkpsu wklejono 21 drukowanych schematów.

Pismo 1 ręki, szwabacha, częściowo paginowany (pomyłki). nie zapis. k. 37, 125, 133, 141, 164—165, 242, 320, 330—331.

Skryptor: Wojciech Morawski.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 3.

217. Łac. 1802. 21,5×17,5 cm. K. 100, w tym 9 nie zapis. Opr. tekst. Traktaty teologiczne.

1. „Tractatus de Sacra Scriptura”. K. 1—39.

2. „Tractatus de locis theologicis”. K. 46—96.

Pismo kilku rąk. Nie zapis. k. 40—45, 97—100.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

Dawna sygn.: „C 150”.

218. Łac. XVIII w. 21,5×18,5 cm. K. 18. Opr. sk. współ.

„Servitoris egredientis benedictio”. Modlitewnik jakiegoś klasztoru benedyktyńskiego.

Pismo 1 ręki, rubrykowany.

Prow.: Benedyktyński? (innych danych brak).

219. Pol., łac. 1783—1784. 20,5×17,5 cm. K. 38, w tym 3 nie zapis. Opr. sk. 1966.

„Fossilia”. Skrypt z historii naturalnej (skamieliny, kamienie, sole).

Pismo 1 ręki.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] k. 1v, 16, 38v.

220. Pol., łac. 1850. 16,5×10 cm. K. 10, w tym 2 nie zapis. Nie opr.

„Prozodya łacińska”. Notatki o budowie wiersza.

Def.: Wycięta k. 9.

Pismo 1 ręki.

Skryptor: „Nawrocki” k. 1.

Prow.: Wyjęto z luźnych akt parafii Trzemeszno, przejętych przez AAG w r. 1974.

221. Łac. 1756—1757. 20,5×17 cm. K. 241. Opr. tekst. współ.

„Catechismus ad fidem a cathedra crucis. Promulgatus id est philosophia Angelico-Thomistica”. Wykłady.

1. „Questio preambula de philosophiae nomine, definitione, partitione ac necessitate”. K. 2—57.

2. „Logica maior”. K. 58—238.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Benedyktyński z Lysej góry k. 1, 58.

Piecz.: „Archivum Archidioecesanum Gnesnense” [XX w.] k. 1, 238.

222. Łac. 1684. 20×15 cm. K. 125, w tym 2 nie zapis. Opr. tekst. współ.

„Secreta Wecheri ex variis auctoribus. Libri octo”. (De Deo et variis rebus, De secretis angelorum, De praecipuis mundi partibus scilicet coelo

et elementis, De mundi partibus, De medicis instrumentis, De secretis animalium, De secretis piscium, De secretis animalium volantium). Podręcznik przyrodoznawstwa.

Pismo 1 ręki.

Skryptor: „Christophorus Rychcinski” k. 2.

Prow.: 1. „Franciscus Skalski Christophoro Sulowski” [XVIII w.] k. 125;

2. „Liber donatus C. Metr. Gn. per Adalbertus Wiczorkiewicz” [XVIII w.] k. 2.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 2.

223. Pol. 1734. 19,5×16 cm. K. 196, w tym 2 nie zapis. Opr. sk. XX w. „Recepty lekarskie i domowe”.

Def.: Zniszczony przez robaki.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] I obw.

Dawna sygn.: „V 177” I obw.

224. Łac. Pol. XVII w. 18×15 cm. K. 69. Opr. sk. XX w.

„Processionale per circulum anni secundum usum sacri ordinis cisterciensis”. Notacja muzyczna kwadratowa na 4 liniach.

Def.: Brak k. 7—8, końca, uszkodzona k. 60.

Pismo 1 ręki, rubrykowany.

Prow.: Cystersi z Wągrowca.

Piecz.: „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] k. 1.

225. Pol., łac. Przeł. XVII/XVIII w. 18×11 cm. K. 165, w tym 20 nie zapis. Nie opr.

Diagnozy i recepty lekarskie.

Def.: Uszkodzone k. 64, 69, 91.

Pismo kilku rąk. Nie zapis. k. 7—8, 21, 26, 39, 96—97, 99—100, 109, 117, 126, 136, 139, 142—145, 152—153.

Prow.: Brak danych.

226. Łac. II poł. XVII w. Perg. i pap. 16×11,5 cm. K. 117. Opr. sk. współ.

„Processionale Monasterii Wangrovecensis Ordinis Cisterciensis in Polonia Maiori”.

Gotycka notacja muzyczna na 5 linii.

Def.: Wycięte k. 32—34; uszkodzone k. 67, 82—83.

Perg. k. 1—96, foliowany (pomyłki: k. 78—79×2, po k. 109 następuje k. 200).

Pismo kilku rąk, rubrykowany.

Druk: B Czopik: Procesjonal cystersów wągrowieckich jako zabytek muzyczny (MS 226 Archiwum Archidiecezjalnego w Gnieźnie), Lublin 1970 (Praca magisterska wykonana w Instytucie Muzykologii Kościelnej KUL — maszynopis).

Opr.: Deska pokryta brązową skórą, wycisk radełkiem, bardzo zniszczona.

Prow.: „Monasterii Vangrovecensis Ord. Cisterciensis in Polonia Maiori” [XVIII w.] k. 1, 40.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

227 I/II. Pol. 1768—1769. 16×10,5 cm i mniej. Tomów 2. S. 314, 306. Opr. obwol.

„Itinerarium R. P. Jacobi Lanhaus Canonici Ordinis Custodum SS. Sepulchri”. Pamiętnik z podróży i pobytu w Rzymie.

Pismo 1 ręki, rkpsy paginowane, pomyłka o 100 stron w t. 2 (od s. 172).

Druk.: St. Karwowski: *Lanhaus Jakób ks., Itinerarium bożogrobca 1768*, Poznań 1890.

Prow.: Klasztor Bożogrobców w Gnieźnie.

Piecz.: „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] t. 1. I k. ochr., s. 53; t. 2, I k. ochr., s. 16, 406 (= 306).

228. Łac. XVIII w. 44×28 cm. K. 18, w tym 2 nie zapis. Opr. sk. wspł.

Kancjonał. Zawiera teksty i kwadratową notację muzyczną na 4-linii do mszy na uroczystość: Trójcy św., Męki Pańskiej, Apostołów, Krzyża św., Bożego Ciała, Wniebowzięcia Matki Bożej oraz modlitwy i hymny do powyższych świąt.

Def.: Uszkodzone k. 3—9, 11.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

229. Łac. 1765—1771. 44,5×28,5 cm. K. 18, w tym 4 nie zapis. Opr. płpł. wspł.

„Officium novum”. Zawiera teksty i kwadratową notację muzyczną na 4-linii do uroczystości: Najśw. Serca Pana Jezusa, św. Joachima, św. Józefa z Cupertino i Oczekiwania Matki Możej.

Def.: Uszkodzona k. 9.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] I k. ochr., k. 1.

230. Łac., pol. 1622. 38,5×26,5 cm. K. 353, w tym 1 nie zapis. Opr. sk. wspł.

Graduał. Teksty z kwadratową notacją muzyczną na 4-linii do niedziel roku liturgicznego (od I niedzieli adwentu).

Def.: Brak k. 4—5, 133, 170—176, 196—197.

Pismo 1 ręki, rubrykowany.

Zdobienia: Inicjały ornamentalne — liczne.

Opr.: Deski pokryte jasną skórą, wycisk radełkiem, resztki klamer.

Prow.: „Conuentus Carmelitarum Bidgostiae Anno Domini 1622” k. 353.

Piecz.: „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] I okładz.v.

231. Łac. 1689. 39,5×26 cm. S. 196, w tym 3 nie zapis. Opr. sk. wspł.
„Officia propria Patronorum Regni Poloniae et Suecie”. Teksty oraz notacja muzyczna na 4- i 5-linii.

Def.: Uszkodzona s. 98—99.

Pismo kilku rąk, rubrykowany.

Zdobienia: Inicjały figuralne i ornamentalne.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] I k. ochr.

232. Pol., wł. XIX w. 35×22 cm. i mniej. K. 153. Nieopr.

Wiersze okolicznościowe Marcina Molskiego i innych.

Pismo kilku rąk, niektóre karty drukowane.

Prow.: Brak danych.

233. Łac., pol., niem. I poł. XIX w. 34,5×21,5 cm. K. 185, w tym 33 nie zapis. Opr. płpł. wspł.

Notatnik seminaryjny kleryka Jana Piotra Zienkiewicza. Uwzględnia przedmioty teologiczne, prawo i historię.

Na k. 33 wiersz imieninowy: „Do J. O. Xiążęcia Imci Ignacego Hrabiego Należcz z Małozyna i Raczyzna Raczyńskiego, Arc[y] b[isku]p[a] Gniezn[ieńskiego]”.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Po ks. Janie Piotrze Zienkiewiczu, kanon. gnieźn.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

234. Pol. 1770. 35×22 cm. S. 407, w tym wiele nie zapis. Opr. płsk. wspł.

„Rękopis różnych mow, uniwersałów, manifestów, listów, myśli, zdań y uwag różnych, iakoteż wierszów w różnych pisanych materiach”, spisany przez Ignacego Ciołka Poniatowskiego.

Kilka odrębnych, oryginalnych paginacji. Na pocz. (s. 3—5) spis zawartości rkpsu, po nim: „Perekinczyk. Komedia w trzech aktach. Scena gabinetowa w Warszawie”.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 2.

235. Łac., pol. Ok. 1460. 21,5×14 cm. Fragm. K. 12. Opr. sk. XX w.

„Virgilii P[ublii] Maronis libri Georgicorum”. Fragment wyjęty w styczniu 1973 r. z oprawy inkunabułu: sygn. Inc. 24. Tekst uszkodzony w brzegu przygrzbietowym lub od strony apertury (przykrojone do wymiarów oprawy) zawiera następujące wiersze: L. I, v. 427—445; L. II, v. 1—386 (k. 1v—12v).

Inc. k. 1: „Grandia que effosis X Ora que corticibus sumunt cavatis” (k. 12v).

Na k. 1: „Ovidii poete tetrasticon in secundum librum Georgicorum”.

Na wszystkich kartach łacińskie glosy interlinearne i marginalne. Wśród nich pojedyncze słowa polskie.

Pismo 1 ręki, kursywa gotycka.

Fotokopijny egzemplarz (21×14,5 cm) z 1973 r.

Druk.: B. Bolz. W. Żurowska-Górecka: *Nie znany rękopis Georgik Wergilego*, w: *Symbolae philologorum Posnaniensium graecae et latinae*, vol. III, Poznań 1977, s. 41—89.

Piecz.: „Biblioteka Katedralna Gniezno” [XX w.] opr.

Filigran: 1. Głowa wołu, między rogami pięciolistna rozeta na przecie, z pyska zwisa pręt zakończony ostrzem włóczni, por. Briquet 14873—4 (druga wersja ma grot strzały); 2. Głowa wołu, między rogami wąż oplatający krzyż na podwójnym przecie, łeb węża zdobią 3 rogi, na pysku wołu litera T, por. Briquet 15392.

236. Łac., pol. II poł. XVIII w. 34×21 cm. S. 56. Opr. tekst. wspł.
„Processus iudiciarius fori spiritualis”. W tekście częste odwołania do postanowień papieża Benedykta XIV.

Pismo 1 ręki, paginowany.

Prow.: Brak danych.

237. Łac. 1746. 32×18,5 cm. K. 16, w tym 5 nie zapis. Opr. płsk. wspł.

1. „Missa votiva de Sanctissima Trinitate”. K. 3—9.

2. „Missa votiva de Cruce”. K. 10—14.

Teksty z notacją muzyczną na 4 liniach.

Def.: Uszkodzone k. 3—4.

Pismo 1 ręki, minuskula łacińska, rubrykowany. Nie zapis. k. 1—2, 14—16.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1, 3.

Dawna sygn.: „I 173”.

238. Łac. Przeł. XVII/XVIII w. 31×19 cm. K. 23, w tym 1 nie zapis. Opr. płsk. wspł.

Teksty brewiarzowe i mszalne o Męce Pańskiej z kwadratową notacją muzyczną na 4 liniach.

Def.: Brak k. 19. Zniszczony.

Pismo 1 ręki (ta sama co w rkpsie Ms 239, gdzie jest zapis: „Collegium Vicariorum”).

Prow.: 1. Kolegium wikariuszy w Gnieźnie; 2. „B. Wysocki 1881” II k. ochr.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

239. Łac. Przeł. XVII/XVIII w. 31×19 cm. K. 25, w tym 2 nie zapis. Opr. płsk. wspł.

Teksty brewiarzowe i mszalne o Męce Pańskiej z kwadratową notacją muzyczną na 4 liniach.

Def.: Uszkodzone k. 1—17.

Pismo 1 ręki, paginowany (słabo czytelna).

Prow.: 1. „Collegium Vicariorum” (tą samą ręką co tekst) k. 24; 2. „A. G. herbu Pomian X. krótki” [XVIII w.] I k. ochr.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] I k. ochr.

240. Łac. Przeł. XVII/XVIII w. 31,5×19,5 cm. K. 17, w tym 1 nie zapis. Opr. tekst. wspł.

Teksty brewiarzowe i mszalne o Męce Pańskiej z kwadratową notacją muzyczną na 4 liniach. Dołączona karta z nieco późniejszym tekstem „Invitatorium” (brewiarz kapłański).

Def.: Brak początku (przynajmniej 6 kart); uszkodzone k. 1—11.

Pismo 1 ręki (ta sama co w rkpsie Ms 238 i 239).

Prow.: Kolegium wikariuszy w Gnieźnie.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 3.

241. Pol., łac. 1769. 31×19 cm. K. 51. Opr. płsk. wspł.

„Zbiór materyj jurydycznych jako to akcessoriów, konkluzji, dekretów a przy końcu listów różnych, manifestów, memoryałów, wierszów”.

Def.: Brak początku (43 conclusiones).

Pismo 1 ręki.

Skryptor: „Ignacy Poniatowski”.

Prow.: „Ignacy Poniatowski, 1769” I opr. verso.

242. Pol. Pocz. XVII w. 19,5×16 cm. K. 8. Opr. perg. wspł.

Rozważania dla zakonnic.

Def.: Brak przynajmniej 2 kart po k. 6.

Pismo 2 rąk.

Opr.: Pergamin barwiony różowo, resztki wiązań rzemiennych.

Prow.: Klasztor siostr norbertanek w Strzelnie.

Piecz.: 1. „Archiwum Parafii św. Trójcy w Strzelnie” [ok. 1935 r.] I k. ochr.; 2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] I k. ochr., k. 8.

Dawna sygn.: „M 33” I k. ochr.

243. Łac. XVII w. 42×29,5 cm. K. 185. Opr. sk. XX w.

Antyfonarz. Cz. I. De tempore. Gregoriańska notacja muzyczna.

Def.: Brak początku (s. 1—60), końca (przynajmniej 1 składki) oraz 6 kart (s. 83—84, 167—168, 192—193, 240—241, 250—251, 275—276), ślad wyciętych 20 inicjałów oraz inne liczne uszkodzenia.

Pismo 2 rąk, rubrykowany, paginowany.

Zdobienia: Inicjały ornamentalne, wielobarwne — liczne.

Piecz.: „Biblioteka Katedralna Gniezno” [XX w.] s. 1.

244. Łac. II poł. XIV w. 29,5×22 cm. K. 276, w tym 9 nie zapis. Opr. sk. XX w.

„Gloza Ysidori Yspalensis episcopi. Gloza Rabani super quatuor libro[s]. Item tractatus Thome de Aquino super sacrame[nta]. Item Ambrosius de moribus ecclesie. Item Augustinus de fide summe Trinitatis. Item Augustinus de ecclesiasticis dogmatibus. Item Ysidorus ad Jasonem episcopum de summo bono. Item gloza super epistolas ad Corinthios”. Traktaty teologiczne.

1. S. Izidor z Sevilli. Gloza super Vetus Testamentum. K. 1—48.

Inc. k. 2: „Historia sacre legis non sine aqua X Explicit gloze b[eati] Isidori Spalensis urbis episcopi super Genesim, Exodum, Leviticum, Numeri et Deuteronomii, super Josue, Judicum et Ruth” (k. 48).

2. Hrabanus Maurus. Gloza super libros Regum. K. 49—127. Na k. 128—130 alfabetyczny wykaz haseł.

Inc. k. 49: „Domino reverentissimo et in meritibus Christi plurimum venerando atque colendo X Explicit Rabani fratri libros Regum gloza” (k. 17v).

3. Pseudo Thomas de Aquino. Sermones de Corporis Christi. K. 133—166.

Inc. k. 133: „Istos sermones edidit beatus Thomas de Aquino ordinis fratrum praedicatorum X Explicit tractatus Thome de Aquino super sacramento eucharistie sub anno Domini” (k. 166v).

4. S. Ambroży. De moribus ecclesiae. K. 167—179.

Inc. k. 167: „Incipit Ambrosius de moribus ecclesie. Dilecte fili dilige lacrimas X Explicit definitio ecclesiarum amen” (k. 179v).

5. S. Augustyn. De fide summae Trinitatis et de ecclesiasticis dogmatibus. K. 180—182.

Inc. k. 180: „Augustini liber de doctrina Christiana X respicit que uniendo contempsit” (k. 182v).

6. S. Izydor z Seville. De summo bono. K. 183—226.

Inc. k. 183: „Incipit liber prologus beati Ysodori ad Jasonem episcopum X Explicit liber beati Ysodori episcopi ad Yasonem episcopum de summo bono etc.” (k. 226v).

7. Anonimowy komentarz do listów św. Pawła do Koryntian (nie dokonczony). K. 230—272.

Inc. k. 230: „In periculum dampnationis eterne quam X que de carne et sanguine oriuntur non possidebunt regnum Dei et vere quia neque corruptio” (k. 272v).

Pismo kilku rąk, kursywa gotycka, rubrykowany, nie zapis. k. 131—132, 227—229, 273—276.

Składek 23, seksterniony.

Zdobienia: Inicjały ornamentalne, wielobarwne — pod koniec rkpsu.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 20971.

Prow.: Brak danych.

Dawna sygn.: „Nr 30”.

Filigran: 1. Łuk napięty ze strzałą, por. Piekosiński tabl. 45 435; 2. Baszta, por. Badecki tabl. I 2; 3. Głowa wołu z gwiazdą w nasadzie rogów, por. Piekosiński tabl. 5 46; 4. Krzyż na podstawie trójkąta; 5. Dzwon, por. Piekosiński tabl. 59 592; 6. Trąba myśliwska, por. Piekosiński tabl. 57 554.

245. Łac., pol. 1576. 20×15 cm. S. 722, w tym 68 nie zapis. Opr. perg. wspł.

Zbiór traktatów polemicznych, antyprotestanckich.

1. „Controversia de iustificatione cui quidem totum aedificium Lutheranae innititur tanquam praecipuo religionis Christianae fundamento”. S. 15—151.

2. „De operibus iustorum et eorum meritis controversia”. S. 151—217.

3. „Controversia de observatione mandatoris Dei sine implecione legis”. S. 223—250.

4. „De templis controversia. Hostes templorum” S. 252—268.

5. „De libero arbitrio”. S. 269—308.

6. „Ad questionem de utraque specie intelligendam observanda”. S. 309—356.

7. „De primatu Petri Apostoli Domini et successoris eius controversia ab haereticis agitari solita”. S. 357—447.

8. „Argumenta haereticorum ex libero Patris Pisae”. S. 450.

9. „Tractatus de jejuniis in communi”. S. 453—472.

10. „De certitudine gratiae controversia”. S. 493—552.

11. „De cultu reliquiarum”. S. 553—570.

12. „Sanctorum inovatio et cultus”. S. 573—629.

13. „Ex tractatu de fide P. Jacobi Gordoni Soc. Jesu theologi excerpta”. S. 637—668.

14. „Controversia de imaginibus Christi et sanctorum primi fuerint iconoclastae et universim, qui fuerint imaginum hostes”. S. 669—705.

Def.: Ślad wydartych 3 kart po s. 668.

Pismo 1 ręki. Nie zapis. s. 1—14, 218—222, 251—253, 448—449, 451—452, 471—473, 571—572, 630—636, 706—722.

Skryptor: „In usum prop. scripsit Gasp[arus] Sob[ieralski] s. 15.

Opr.: Pergamin oprawowy, resztki wiązań rzemieennych.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] s. 15.

Dawna sygn.: „B 106”.

246. Łac. Pocz. XV w. 20×14,5 cm. K. 55. Opr. sk. XX w.

„Quinti Horatii Flacci epistolarum liber primus et secundus”. Rkps wyjęty w styczniu 1961 r. z oprawy inkunabułu: sygn. Inc. 546. Zawiera nie znany rękopis „Listów Horacego”.

Inc. k. 1v: „Quintus Horacius Flaccus natus est sexto Idus X Finit opus epistolarum Horatii” (k. 55v).

Na wszystkich kartach glosy interlinearne i marginalne.

Pismo 1 ręki, kursywa gotycka, rubrykowany.

Zdobienia: Inicjały ornamentalne, czerwono-zielone, na k. 2, 38v.

Druk.: B. Bolz: *Nieznany rękopis „Listów Horacego Gnesnensis 246, Sprawozdania Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk”, nr 4: 1963.*

Opr.: Luźne karty oprawiono w tekturę pokrytą jasną skórą.

Piecz.: „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] I opr.

Filigran: 1. Głowa wołu, między rogami waż oplatający krzyż, por. Briquet 15366, 15367, 15372; 2. Waga o płaskich szalkach w kole zawieszonym na krzyżyku, por. Briquet 2461, 2463, 2497; 3. Kapelusz kardynalski z trzema podwójnymi wstęgami, por. Briquet 3424 (filigrany nie mają dokładnych odpowiedników w zbiorze Briqueta, ale najbardziej przypominają powyższe numery).

247. Łac. 1382. 30×21 cm. K. 114. Opr. sk. wspł.

Decretales Gregorii IX.

Inc. k. 1: Gregorius Episcopus servus servorum Dei X Explicit liber quintus decretalium per manus cuiusdam Deo gracias” (k. 114).

Na k. 114v zapis z 10 maja 1432 r., bez miejsca, stwierdza, że bakałarz Jan Cieciński „in Collegio domus acialis pauperum studentum in platea wislicensi” przekazał testamentem 10 grzywnien rocznego czynszu wikariuszom kolegiaty wieluńskiej, zobowiązując ich do odprowadzania pewnych nabożeństw.

Współprawy z 2 XV-wiecznymi drukami, sygn.: Inc. 457a-b. Por. L. Formanowicz: *Katalog inkunabułów Biblioteki Kapitułnej w Gnieźnie*, z. 1, Poznań 1939, poz. 26 i 526.

Pismo 1 ręki, kursywa gotycka, 2 kol., rubrykowany.

Składek 9, od kwinternionu do novemternionu.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 20301.

Opr.: W 1964 r. przeoprawiono w nowe deski pokryte jasną skórą. Na te nałożono resztki skóry pierwotnej.

Prow.: 1. „Liber olim Mathie de Szmygiel doctoris” [XV w.] k. II; 2. „Inscriptus catalogo conventus Tremesnensis” [XVI w.] k. 1 (druk).

Filigran: Ryba, por. Piekosiński tabl. 31 296.

248. Łac. XV w. 29×20,5 cm. K. 24. Opr. sk. wspł.

Psalterz. Psalmi 1—118 wraz z prefacją św. Hieronima.

Inc. k. 1: „Prefacio in psalterium beati Jheronimi incipit feliciter in hebreo libro psalmorum X In eternum Do[min]e verbum Tuum permanet in celo in generacione et generacione” (k. 24v).

Współoprówny z 2 XV-wiecznymi drukami, sygn.: Inc. 515a-b. Por. Formanowicz: *Katalog*, poz. 5 i 471.

Pismo 1 ręki, minuskuła gotycka, 2 kol., rubrykowany.

Składek 2, seksterniony.

Opr.: Deska pokryta brązową skórą, wycisk ślepy.

Prow.: Brak danych.

Filigran: Krzyż opleciony kreską imitującą węża.

249. Łac. XVII w. 34×21 cm. *Fragm. K. 5. Opr. brak.*

Antyfonarz prawdopodobnie klarysek gnieźnieńskich. Tekst z kwadratową notacją muzyczną na 5 liniach.

Def.: Zachowane s. 1—4, 21—22, 395—398.

Pismo 1 ręki, minuskuła, rubrykowany, oryginalna paginacja.

Zdobienia: Inicjał ornamentalny na s. 1.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 20303.

Prow.: Klasztor klarysek w Gnieźnie?

250. Łac., pol. XVII w. 33,5×21,5 cm. *Fragm. K. 26, Opr. brak.*

Funerale. Ceremoniał pogrzebowy prawdopodobnie klarysek gnieźnieńskich.

Tekst z notacją muzyczną na 5 liniach.

Def.: Zachowane s. 11—62.

Pismo 1 ręki, minuskuła, rubrykowany, oryginalna paginacja.

Prow.: Klasztor klarysek w Gnieźnie?

251. Pol. 1837. 19,5×16,5 cm. K. 12, w tym 1 nie zapis. *Opr. płpł.*

„Historia krótko zebrana o kościele S-go Krzyża nad jeziorem Biedło zwanem, na przedmieściu Grzybowo w Gnieźnie położonym”. Opis Kajetana Łukaszewicza z Gniezna.

Skryptor: „Kajetan Łukaszewicz z Gniezna” s. 21.

Prow.: Ze spuścizny po bpie W. A. Brodziszewskim.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1.

252. Pol., łac. Kon. XVII w. 30,5×18 cm. K. 41. *Opr. sk. XX w.*

„Antidotarium medicum”. Zbiór recept lekáarskich z lat 1694—1697. W tekście kilkakrotnie wymieniono Poznań.

Def.: Brak początku (s. 1—12) i końca.

Pismo 1 ręki, 2 kol., oryginalna paginacja (przy oprawie źle złożono składki: po s. 54 następuje s. 73—74, a po s. 72 znajduje się s. 55—56).

Prow.: Brak danych.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. tyt.v; 2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] s. 13.

Dawna sygn.: „V 217” s. 13.

253. Pol., franc. XIX w. 21×18 cm. K. 92, w tym 6 nie zapis. *Nie opr.*

Historia literatury polskiej. Notatki.

Def.: Brak końca, uszkodzone k. 1—24.

Pismo kilku rąk. Nie zapis. k. 85, 83—92.

Prow.: Brak danych.

254. Pol., łac. Przeł. XVII/XVIII w. 19,5×15,5 cm. K. 258. *Opr. sk. wspł.*

Rozmyślenia do tekstów perykop Ewangelii niedzielnych.

Pismo 1 ręki.

Opr.: Tektura pokryta zielono barwionym pergaminem, resztki wiązań rzemiennych.

Prow.: 1. „Ex libris Ecclesiae Kretkowien[sis]” [XVIII w.] I opr.v; 2. „X Graczyk” [XIX w.] k. 24.

255. Pol., łac., franc. 1778—1796. 21,5×16,5 cm. S. 1094, w tym 34 nie zapis. *Opr. płpł. wspł.*

„Mieszanina materyi różnych potrzebnych tak co do Pisma S. do Ewangelii, do rzeczy kościelnych y duchowych iako też do historyi, do wiadomości rozmaitych, do obyczajów y rozmów należących w pustelniczey osobności, dla pobożney swoiey zabawy y ulagodzenia tęskliwej starości swoiey, bo w wieku życia swego 66 zebranych i napisanych przez X. Balcera Pstrokońskiego, kanonika Gnieźnieńskiego, Familii iego zostawionych. R. P. 1778. Potym do 1796. dopisowanych, wieku życia iego 84. m[anu] p[ro]p[ri]a”.

Pismo 1 ręki. Oryginalna, błędna paginacja; od s. 471 kilkakrotnie się urywa.

Oprac.: R. Kołodziejska: *Życie i twórczość Balcera Pstrokońskiego*, Poznań 1968 (praca magisterska na Wydz. Filolog. Uniwersytetu Adama Mickiewicza — maszynopis).

Prow.: 1. „Ta książka należy do Erazma Pstrokońskiego, w sukcesyi pozostała z całego Maiątku Pstrokońskich Poraitów” [pocz. XIX w.] k. II; 2. „Ex dono Illmi ac Revmi Antonii Laubitz Suffraganei Gnesnensis. A. D. 1936”. naklejka na wewn. stronie I opr.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] 1 k. ochr.

256. Pol. Pocz. XIX w. 16×10 cm. S. 55. *Opr. sk. wspł.*

„Poparcie zdania o xieǳu małżonku a razem odpowiedź na obronę za xieǳem małżonkiem”.

Współoprówny z 4 XIX-wiecznymi drukami (poświęcone temu samemu zagadnieniu).

Pismo 1 ręki.

Prow.: 1. „Lamberti Baudziński”; 2. „Lectum I. Michniewicz”; 3. „X. Cieśliński” [XIX w.] k. 1.

Piecz.: 1. We wieńcu laurowym litera „M” [XIX w.]; 2. Godło Gniezna i wyobrażenie św. Wojciecha z napisem: „Seminarium Archidioecesanum Gnesnense 1849”; 3. „Ex Bibliotheca Seminarii Archid. Gnesn.” [XX w.] 1 k. ochr., k. 1.

Dawna sygn.: „A. II. 63”, „N. 630”.

257. Łac. II poł. XVIII w. 18,5×13,5 cm. S. 120, w tym 13 nie zapis. *Opr. pisk. wspł.*

„Funerale”. Tekst z notacją muzyczną na 4 liniach.

Pismo 1 ręki, rubrykowany, oryginalna paginacja.

Prow.: 1. „Ad usum Chi[...]wski Cl[erici] Con[gregationis] Miss[ionis]” [2 poł. XVIII w.] k. III ochr.; 2. „Ad usum Rndi Kowalski” [przeł. XVIII/XIX w.] k. II ochr. 3. „Ad usum K. D. Okęcki [XIX w.] k. I ochr.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. I ochr., s. 1. Dawna sygn.: „I 120”, „PL 257”.

258. Łac. II poł. XVIII w. 15×9 cm. K. 108, w tym 9 nie zapis. Opr. perg. XIX w.

„Compendium rubri”. Przepisy liturgiczne dotyczące brewiarza, officjum i Mszy św.

Pismo 1 ręki, rubrykowany.

Prow.: „X. Zienkiewicz” [XIX w.] I opr.v.

Piecz.: „Capitulum Metropolitani Gnesnense” [XIX w.] k. I ochr.

Dawna sygn.: „I 76”.

259. Łac., niem., pol. 1461. 31,5×22,5 cm. K. 372. Opr. sk. XX w. Passionale de Sanctis per circulum anni.

Inc. k. 1: „Malens vitam perdere X De sancta Apolonia vita et passio sequitur” (k. 370v).

Na k. 117v współczesna glosa polska.

W tekście niemieckie, interlinearne glosy wpisane późniejszą ręką.

Def.: z 3 początkowych kart tylko fragm. przygrzbietowe, k. 369—379 bardzo uszkodzone.

Pismo kilku rąk, minuskula gotycka, 2 kol., rubrykowany, częściowo foliowany.

Składek 31, seksterniony.

Zdobienia: Inicjały ornamentalne, czerwone, skromne.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 20980.

Prow.: Brak danych.

Filigran: 1. Głowa wołu, między rogami krzyż z kwiatkiem, por. Badecki tabl. II 12; 2. Potrójny pagórek, na środkowym kwiat na przecie; 3. Potrójny pagórek, na środkowym krzyż.

260. Pol. Przeł. XVII/XVIII w. 23×17,5 cm. i mniej. K. 34. Opr. tekt. wspł.

Rozważania.

1. „Siedem rozmyślań na oktawę św. Augustyna”. K. 1—5.

2. „Rozmyślenia przez oktawę Ojca S. Norberta”. K. 5—13.

3. „Medytacje o poślubieniu duchownym”. K. 14—22.

4. „Krótki sposób odprawowania Piątków z rekolekcyą y pamiątką Męki Pańskiej”. K. 24—25.

5. „Sposób Medytacyey na Wielki Tydzień”. K. 26—33.

Pismo 1 ręki, rubrykowany.

Prow.: 1. „Katarzyna Proska ZOSN.”; 2. „Apolonia Kraie[wska] ZOSN.” [XVIII w.] wen. strona I okładziny; 3. Klasztor Norbertanek w Strzelnie.

Dawna sygn.: „SO6”.

261. Łac. Druga poł. XVIII w. 21×17 cm. K. 35. Opr. plsk. wspł. „Officium defunctorum cum sepulturis ante et post meridianum juxta ritum sacri Candidi ac exempti Ordinis Praemonstratensis conscriptum”.

Teksty łacińskie z notacją muzyczną na 4 liniach.

Def.: Uszkodzony przez robaka.

Pismo 1 ręki, rubrykowany.

Skryptor: „V. F. Jacobus Siedleński Can. Prae. Prof.” k. 1.

Prow.: „Norbertanki Strzelno” opr.

Dawna sygn.: „SO12”.

262. Pol. XVIII w. 24×19 cm. K. 74. Opr. sk. wspł. Rozważania pasyjne dla zakonnic.

Pismo 1 ręki.

Prow.: „Norbertanki Strzelno” I okładz.

Dawna sygn.: „SO5”.

263. Łac. Przeł. XVII/XVIII w. 20,5×16 cm. K. 53. Opr. perg. XV w. Antiphonarium.

Notacja muzyczna na 4 liniach.

Opr.: Papier pokryty pergaminem zapisanym pismem XV-wiecznym. Zniszczona.

Prow.: 1. „Klara Dąbroska” k. 53v; 2. „Norbertanki Strzelno” wewn. s. I opr.

Piecz.: „Archivum Parafii św. Trójcy w Strzelnie” [XX w.] k. 53v.

Dawna sygn.: „L 84”.

264. Łac. XVII w. 21×16,5 cm. K. 128. Opr. sk. wspł. „Funebrale”.

Notacja muzyczna kwadratowa na 4 liniach.

Pismo 1 ręki, rubrykowany.

Opr.: Papier pokryty brązową skórą. Na zniszczony grzbiet nałożono zielone płótno.

Prow.: „Norbertanki Strzelno” wewn. s. I okładziny.

Dawna sygn.: „SO11”.

265. Pol. XVII w. 19,5×15 cm. K. 142, w tym 4 nie zapis. Opr. perg. wspł.

Rozmyślenia dla zakonnic na różne dni roku liturgicznego.

Def.: Brak początku (21 kart) i końca (41 kart); po k. 78 ślad wyciętej karty; k. 128 udarta.

Pismo 1 ręki.

Opr.: Karton pokryty czerwono barwionym pergaminem, resztki rzemieńnych troków.

Prow.: „Norbertanki Strzelno” [XX w.] wewn. s. I okładziny.

Dawna sygn.: „SO20”.

266. Pol., łac. Przed r. 1655. 19×15,5 cm. K. 146, w tym 2 nie zapis. Opr. perg. wspł.

Rozmyślenia i modlitwy dla zakonnic.

1. „Rozmyślenia na dni adwentowe”. K. 1—62.

2. „Traktat o sakramencie pokuty to jest o spowiedzy po prostu dla prostych”. K. 64—68.

3. „Cwiczenie rozliczne w akcie miłości Boskiej potrzebne tym, które się całe udają na służbę Bożom y chcą przyść”. K. 68—71.

4. „Meditacja”. K. 72—74.

5. „Łaski nadane paciorkom błogosławionej Joanny”. K. 75—76.

6. „Rozmyślanie nabożne o Męce Paski na wszystkie godziny”. K. 78—80.

7. „Modlitwa do Błogosławionej Panny Pod czas słuchania Mszy S.”. K. 81.

8. „Pacierz Adwentowe którymi pozdrawiać zwykli nabożni Pana Jezusa w żywocie Panny Przczystey”. K. 82—102.

9. Hymny i antyfony z notacją muzyczną na 5 liniach. K. 103—140.

10. Modlitwy wierszowane. K. 141—145.

Na I k. ochr.: „Anno Domini 1655 est scriptus Illustrissimae Virginis Sierakowska de Bogusławice”.

Pismo kilku rąk, rubrykowany.

Opr.: Karton pokryty żółtym pergaminem, resztki rzemiennych troków.

Prow.: 1. „Anna Sierakowska” [XVII w.]; 2. „Anna Grabska” [pocz. XVIII w.]; 3. „Norbertanki Strzelno” [XX w.] I k. ochr.

Dawna sygn.: „SO23”.

267. Pol. 1766—1784. 20×17 cm. K. 141, w tym 1 nie zapis. Opr. pisk. wspł.

„Zabawy duchowne JMC-I Panny Alexandry Gorzenski Z.O.S.N.K.P. P.S.”. Zawiera pobożne ćwiczenia i rozważania dla zakonnic klasztoru Panien norbertanek w Strzelnie.

Def.: Początkowe karty uszkodzone przez robaka.

Pismo 1 ręki.

Skryptor: Aleksandra Gorzeńska, norbertanka ze Strzelna.

Prow.: „Norbertanki Strzelno” [XX w.] I okładz.

Dawna sygn.: „SO25”.

268. Pol. XVII w. 19,5×15,5 cm. K. 133, w tym 3 nie zapis. Opr. perg. wspł.

Rozważania dla zakonnic.

Na k. 50—61 wiersze religijne.

Pismo kilku rąk.

Skryptor: „M. C. mpp.” k. 67v.

Opr.: Karton pokryty zielono barwionym pergaminem.

Prow.: „Norbertanki Strzelno” [XX w.] opr.

Dawna sygn.: „SO24”.

269. Pol. 1631. 18,5×15,5 cm. K. 89. Opr. sk. XX w.

„Księga exercity o pokorze swiethy. Kładzie sie tez tu nie co zmeki Panskiey także y o nas, pannie, ponieważ doskonałych exemplarzow wty cnocie dusza mieć niemoże nad te”. Rozważania dla zakonnic.

Pismo kilku rąk. Przy oprawie przedstawiono w składkach k. 49—54, 79—84.

Skryptor: „Elżbieta Wichorska” k. 1.

Opr.: Fragm. pergaminowej karty z tekstem i notacją muzyczną z przeł. XIII/XIV w. przesunięto do działu: Fragmenta B II, 12 i E 32.

Prow.: „Norbertanki Strzelno” [XX w.] Opr.

Piecz.: „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] I k. ochr., k. 16, 88v.

Dawna sygn.: „SO30”.

270. Pol. 1722. 20×16 cm. K. 46. Opr. plt. wspł.

„Ćwiczenia duchowne albo kolekcyje osmdniowe do odnowienia ducha w roku 1722 podane”. Rozważania rekolekcyjne dla zakonnic.

Def.: Udarta k. 46.

Pismo 1 ręki.

Opr.: Karton pokryty zielonym płótnem, grzbiet z brązowej skóry, w oprawie karty z XVII-wiecznych ksiąg rachunkowych; zniszczona.

Prow.: 1. „Od Xiędza Lichtańskiego” [XVIII w.] k. 1; 2. „Norbertanki Strzelno” [XX w.] opr.

Dawna sygn.: „SO7”.

271. Pol. 1730. 19×16 cm. K. 173, w tym 2 nie zapis. Opr. pisk. wspł.

„Ćwiczenia duchowne albo kolekcyje osmdniowe do odnowienia ducha w roku podane 1730”. Rozważania rekolekcyjne dla zakonnic Domicelli Husarzewskiej, norbertanki z klasztoru w Strzelnie.

Def.: Ucięta k. 1, uszkodzony przez kornika.

Pismo 1 ręki.

Skryptor: „Domicella Husarzewska Z.S.O.N.” k. 171.

Opr.: Zniszczona przez robaka.

Prow.: Norbertanki Strzelno.

Dawna sygn.: „SO56”.

272. Łac., pol. XVIII w. 20×16 cm. S. 72. Nie opr.

Hymnarium. Zawiera teksty oraz gotycką notację muzyczną na 5 liniach do hymnów na różne okresy roku liturgicznego i uroczystości świętych. Dołączony — na luźnej kartce — hymn o Najśw. Maryi Pannie Innocentego XII.

Def.: Uszkodzony przez robaka.

Pismo 1 ręki, rubrykowany i paginowany.

Prow.: „Norbertanki Strzelno” [XX w.] k. 1.

Dawna sygn.: „SO31”.

273. Łac. 1705. 19×15 cm. K. 52. Opr. sk. XX w.

Funebrale. Zawiera teksty oraz kwadratową notację muzyczną do modlitw i pieśni żałobnych.

Def.: 4 ostatnie karty zniszczone przez wilgoć.

Pismo 1 ręki, rubrykowany, foliowany, przy oprawie przedstawiono karty 5—8.

Skryptor: „Scripsit R. Andreas Strzesinski P.C.H. 1705”.

Zdobienia liczne, wielobarwne, z motywami roślinnymi.

Prow.: 1. „Wiktorja Teresa Grabkowska Zakonu Oy[ca S.] Norberta Profeska Z. wieczna” [XVIII w.] k. 1; 2. „Norbertanki Strzelno” [XX w.] opr.

Piecz.: „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] k. ochr.

Dawna sygn.: „SO35”.

274. Łac. Pocz. XVIII w. 20×16 cm. K. 12. Nie opr.

„Officium expectationis partus B.V.M.” (adwentowe).

Def.: Uszkodzony przez wilgoć.

Pismo 1 ręki, rubrykowany.

Prow.: „Norbertanki Strzelno” [XX w.] k. 1.

Piecz.: „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] k. 1, 12v.

Dawna sygn.: „SO28”.

275. Pol. Pocz. XVII w. 19,5×16 cm. K. 102. Opr. perg. wspł.

Rozważania dla zakonnic klasztoru norbertanek w Strzelnie.

Na I okładz.v: „Agnieszka Brudzińska sługa Boża niegodna posłała wam te

xsiąszki naznak miłości duchowny abiście mię przed Panem Iezusem niezapominali, siostrze w Panu Bogu miły pannie Krystynie Brudzinski zakonnicy klasztoru strzelinskiego Roku Pańskiego 1637 powtoru niedzieli wpost".

Pismo 1 ręki, rubrykowany, częściowo paginowany.

Skryptor: Brudzińska Agnieszka, norbertanka ze Strzelna.

Opr.: Fragment pergaminowej karty z tekstem i notacją muzyczną (kanconal) z przeł. XIV/XV w., ślad rzemiennych troków.

Prow.: Norbertanki Strzelno.

Dawna sygn.: „SO10”.

276. Łac. XVII w. 20,5×17 cm. K. 123, w tym 2 nie zapis. Opr. sk. wspł.

„Officium defunctorum”. Teksty oraz kwadratowa notacja muzyczna na 4 liniach.

Pismo 1 ręki, rubrykowany, paginowany.

Opr.: Brązowa skóra, wycisk ślepy, grzbiet uszkodzony.

Prow.: „Norbertanki Strzelno” [XX w.] opr.

Dawna sygn.: „SO29”.

277. Pol. Pol. XVII w. 19×16 cm. K. 68, w tym 2 nie zapis. Opr. tekst. wspł.

Rozważania dla zakonnic.

Pismo 1 ręki.

Skryptor: „Nayniszy sługa y siostrzeniec I. S. Tarnos[ki]” k. 66v.

Prow.: 1. „Tekla K.” (norbertanka) I okładz.; 2. „Norbertanki Strzelno” [XX w.] opr.

Dawna sygn.: „SO21”.

278. Pol. 1650. 19,5×16 cm. K. 131, w tym 1 nie zapis. Opr. płt. wspł.
„Nauki pożyteczne o przygotowaniu do dobrej y świętobliwej śmierci”. Rozważania dla zakonnic Kasprowa Drużbickiego S. J.

Def.: Początkowe karty zniszczone, słabo czytelne.

Pismo 3 rąk.

Prow.: 1. „Chrystow Rudolf Berger” k. 131v; 2. „Domicella Grabska” k. 131v; 3. „Norbertanki Strzelno” [XX w.] opr.

Piecz.: „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] k. 1, 131.

Dawna sygn.: „SO19”.

279. Pol. 1621. 18×15 cm. K. 243. Opr. Perg. wspł.

Rozważania rekolekcyjne dla zakonnic.

1. „Czwiczenia duchowne o chwale niebieskiej”. K. 1—36.

2. „Nauka piąta o pięci punktach cwiczenia porannego”. K. 87—140.

3. „Na akt przezacny consecraciey S. Meditacie Anno Domini 1621”. K. 141—199.

4. „Exercicia czwiczenia duchownego o pokorze świętej”. K. 200—230.

5. „Consecracia Panien zakonnych z łacinskiego na polskie przetłumaczona”. K. 230v—238.

6. „Zabawa wewnętrzna y duchowna przy przymowaniu abytu S.”. K. 239—241.

7. „Meditacia o ciężkości y skodach grzechów powszednich”. K. 242—243.

8. „Rozmislanie na obrzidzenie leniwego wsluzbie Boży” (nie dokończone). K. 243v.

Def.: Ślad wydartych kart: 2 po k. 83, 11 po k. 86.

Pismo 3 rąk, w końcowej części rubrykowany i paginowany.

Skryptor: „Malcher Pauperkowic” k. 140.

Opr.: Karton pokryty zielono barwionym pergaminem.

Prow.: 1. „Anna Sierakowska naniegodniejsza sługa Boża Corka Oyca S. Norberta y S. Augustyna” [XVII w.] wewn. strona I okładz.; 2. Norbertanki Strzelno.

Dawna sygn.: „SO38”.

280. Pol. 1642. 20×15,5 cm. K. 149. Opr. perg. wspł.

Rozważania dla zakonnic.

Na k. 149: „Anna Dobrosoloska zakonnica y corka swietego Oicia Norberta swietego Oicia Augustina”.

Pismo 1 ręki, częściowo paginowany.

Skryptor: Anna Dobrosoloska, norbertanka.

Opr.: Karton pokryty zielono barwionym pergaminem, ślad rzemiennych troków.

Prow.: 1. „Teresa Kackowska Z.O.S.N.” [XVII w.] I opr.; 2. „Norbertanki Strzelno”. [XX w.] opr.

Dawna sygn.: „SO9”.

281. Pol. 1614. 19,5×16 cm. K. 126. Opr. perg. wspł.

„Na Regule błogosławionego Oyca Augustyna swietego byskupa hypocenskiego doctora Kościoła S. Powszechnego wyklad” przez O. Serwacjusza de Lairnelz z Zakonu Praemonstratensów.

Pismo 1 ręki, rubrykowany, paginowany od k. 12.

Opr.: Karton pokryty kartą pergaminową z rkpsu z przeł. XIII/XIV w., ślad rzemiennych troków.

Prow.: „Xięga Gromadna” [XVII w.] Norbertanki Strzelno wewn. s. I okładz.

Dawna sygn.: „SO8”.

282. Łac., pol. Kon. XVII w. 19,5×15,5 cm. K. 37, w tym 1 nie zapis. Opr. sk. XX w.

„Caeremoniale”. Zawiera teksty oraz kwadratową notację muzyczną na 4 liniach do ceremonii zakonnych obłóczyn w klasztorach norbertanek oraz hymnów na różne uroczystości kościelne.

Def.: Brak k. 32 i ostatniej (ochr.), k. 33—34 przedstawione.

Pismo 2 rąk, foliowany.

Opr.: Pierwotną, pergaminową kartę z antyfonarza, z XV-wiecznym tekstem i notacją muzyczną zdjęto i zakwalifikowano do działu Fragmenta.

Prow.: 1. „Kantyczki P. Joanny Mochelski” [XVII w.] I k. ochr.; 2. „Fabian 1831” tamże; 3. Norbertanki Strzelno.

Dawna sygn.: „SO34”.

283. Pol. 1763. 20×17 cm. K. 64, w tym 4 nie zapis. Opr. płsk. wspł.
„Zabawa duchowna na świętą pustynię rekolekcyi zebrana”. Rozważania rekolekcyjne dla zakonnic.

Pismo 1 ręki.

Skryptor: „Teresa Uminska zakonnica Oyca S. Norberta” wewn. strona I opr.
 Prow.: Norbertanki Strzelno.
 Dawna sygn.: „SO33”.

284. *Pol., lac. Pol. XVIII w. 20×17 cm. K. 18. Opr. sk. wspł.*
 Rozważania rekolekcyjne dla zakonnic.

Pismo 1 ręki.

Opr.: Karton pokryty brązową skórą.

Prow.: 1. „Tekla Kanigoska Z.O.S.N.” [XVIII w.] k. 15; 2. Norbertanki Strzelno.

Dawna sygn.: „SO15”.

285. *Pol. Przeł. XVI/XVII w. 19×14,5 cm. K. 134, w tym 4 nie zapis.*
Opr. perg. wspł.

Rozważania dla zakonnic.

Na k. 124—130 ceremoniał składania ślubów zakonnych.

Na k. 131 kazanie na uroczystość św. Mikołaja.

Def.: Brak pocz. i końca, ślad wyrwanych 2 kart po k. 108, ucięta k. 117.

Pismo 3 rąk.

Opr.: Karton pokryty zielono barwionym pergaminem, resztki troków rzemiennych.

Prow.: 1. „s. Katarzyna” k. 65; 2. „s. Małgorzata Swietosławska” k. 66v; 3. „s. Barbara Zakrzewska” k. 106v; 4. „Teresa Głuska” k. 113; 5. „Norbertanki Strzelno” [XX w.] opr.

Dawna sygn.: „SO22”.

286. *Pol. 1737. 19×16 cm. K. 69. Opr. sk. wspł.*

Nauki rekolekcyjne dla zakonnic przez ks. Tomasza Lichtańskiego S. J.

Pismo 3 rąk, rubrykowany.

Opr.: Karton pokryty brązową skórą, wycisk ślepy.

Prow.: 1. „Dziesięciodniowe Rekolekcje [...] przez Xiędza Tomasza Lichtańskiego S. J. oddane [...] Pannie Jadwidze Stawskiej kanoniczce Premonstratenskiej Zakonu O. S. Norberta Konwentu Strzelińskiego Profesce i Prowizorce Roku 1737” k. 3; 2. „Norbertanki Strzelno” [XX w.] opr.

Dawna sygn.: „SO27”.

287. *Pol. Przeł. XVI/XVII w. 18,5×15 cm. K. 222. Opr. sk. wspł.*

„Xsiążka zebrana rozlicznych medytacji wielce pożytecznych dla ćwiczących duchownego odprawowania przynależące ludzom zakonnym”.

Pismo 2 rąk, paginowany.

Opr.: Deska pokryta brązową skórą, wycisk ślepy, ślad rzemiennych troków — zachowała się tylko II okładz.

Prow.: „Norbertanki Strzelno” [XX w.] k. 1.

Dawna sygn.: „SO32”.

288. *Pol. Pol. XVII w. 18×15 cm. K. 34. Opr. sk. XX w.*

„Rozmyślanie” dla zakonnic.

Pismo 2 rąk.

Prow.: „Norbertanki Strzelno” [XX w.] opr.

Piecz.: „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [pol. XX w.].
 Dawna sygn.: „SO41”.

289. *Lac., pol. 1769—1770. 20×16 cm. K. 488, w tym 5 nie zapis.*
Opr. sk. wspł.

„Institutiones philosophicae juxta praescriptam in scholis Calisiensibus normam traditae”. Wykład filozofii Ignacego Rościszewskiego S. J. Zawiera: logikę, metafizykę, kosmologię, psychologię, metodologię.

Na I k. ochr.: „Remedia na szczury i wilki”.

Pismo 1 ręki, foliowany.

Skryptor: „Discipulus Nepo[mucenus] Karpiński” k. 326.

Opr.: Karton pokryty brązową skórą. Zniszczona.

Piecz.: „Biblioteka dekanatu pleszewskiego” [XX w.] k. 1.

290. *Pol. Przeł. XVI/XVII w. 20×16 cm. K. 75. Opr. sk. XX w.*
 „Meditacje” dla zakonnic.

Def.: Brak początku.

Pismo 1 ręki, przy oprawie przestawiono kolejność kart 43—47.

Prow.: 1. „X. Nowicyalska” k. 1; 2. „Barbara Lesiewska ma te Xiaske od Dobrodziki P. Przeoryszy Anny Kretkowski S.O.S.N.” I okładz.v; 3. „Anna Grabska L.M.S.” [XVII w.] k. 1v; 4. Norbertanki Strzelno [XX w.].

Piecz.: „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] k. tyt.v, 75v.

Dawna sygn.: „SO26”.

291. *Lac. XVII w. 21×16,5 cm. K. 64, w tym 2 nie zapis. Opr. płsk. wspł.*

Antyfonarz na różne okresy roku liturgicznego (od I niedzieli adwentu).

Notacja muzyczna kwadratowa na 4 liniach.

Def.: Brak 24 kart po k. 52.

Pismo 2 rąk, rubrykowany, częściowo paginowany.

Prow.: 1. „Gwinczewski” I k. ochr.; 2. Norbertanki Strzelno [XX w.].

Dawna sygn.: „SO57”.

292. *Pol., lac. XVII w. 19×16,5 cm. K. 17. Opr. płsk. wspł.*

1. Ćwiczenia rekolekcyjne dla zakonnic. S. 1—26.

2. „Nabożeństwo albo koronka na cały Adwent na tygodnie podzielona”. S. 27—32.

3. „Informacja odprawowania Pacierzy przez Adwent w nadgrocie dni y miesięcy przez ktore Jezus zostawał w wnętrznościach Najświętszej Panny”. S. 33—34.

Def.: Na końcu ślad wyciętych 50 kart.

Pismo 2 rąk, częściowo paginowany.

Prow.: 1. „Szeliński” I okładz.v; 2. Norbertanki Strzelno [XX w.].

Dawna sygn.: „SO16”.

293. *Lac., pol. Pol. XVII w. 19×16 cm. K. 38. Opr. płsk. wspł.*

„Żywna rola chociaż tępy nienależycie uprawiona pługiem, niedoskonałym zaorana piora kroiem, lecz że wybornym (lubo rzadkich liter) niektórych świętych zasiana ziarnem” Zawiera lekeje i modlitwy na różne uroczystości świętych.

Na końcu druk: 1. (16×9 cm) „Pro Ecclesia Strzelensi infra Octavam SS. Trinitatis Lectiones. Feria sec.” K. 1—4.

2. (19×16 cm) „Dominica I. Septembris Officium. Recollectionis gaudiorum et festorum Beatae Mariae Virginis”. K. 1—4.

3. „In festo B. Ladislai de Gielniow Confessoris”. K. 5—7.

Pismo 3 rąk.

Prow.: 1. „Marcyanna Dąbrowska Z.O.S.N.” k. 1; 2. Norbertanki Strzelno [XX w.].

Dawna sygn.: „SO14”.

294. Łac., pol. Przed 1709. 18×13,5 cm. K. 62, w tym 2 nie zapis. Opr. sk. wspł.

„Fasciculus variarum piarum orationum ad usum mentis devotae compositus”. Zawiera niektóre psalmy, hymny, litanie i modlitwy do Chrystusa i świętych.

Na k. 56v: „Antidota spiritualia contra pestem”.

Na II k. ochr. (tylna): „Forma absolutionis ab haeresi” oraz „Ex libro Adm. Rd. Michaelis Steffert, Parochi Choynicensis Prope Keynam. Decanatus Leknensis”.

Pismo 3 rąk.

Opr.: Brązowa skóra, wycisk ślepy.

Prow.: Norbertanki Strzelno [XX w.].

Dawna sygn.: „SO42”.

295. Łac., pol. Pocz. XVIII w. 21×18 cm. K. 21. Nie opr.

Ortografia i gramatyka polska. Podręcznik.

Def.: Brak początku.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Norbertanki Strzelno [XX w.].

Dawna sygn.: „SO13”.

296. Pol. Kon. XVII w. 19×15 cm. K. 25, w tym 2 nie zapis. Opr. polsk. wspł.

„Exercitiae duchowne na odnowienie dusze osobliwie w obecności Pańskiej przez W. Oyca Jana Karmelitów Bosych na ten czas prowincjała wpolszcze wydane”. Tłumaczone przez wyżej wzmiankowanego Ojca Jana z łaciny: „Exercitia spiritualia”, Kraków druk. Andrzeja Piotrkowczyka 1632.

Def.: Uszkodzone niemal wszystkie karty, z których powycinano naklejone obrazki.

Pismo 1 ręki.

Prow.: 1. „AKZOSN” (Apolonia Krajewska) I okładz.; 2. Norbertanki Strzelno [XX w.].

Dawna sygn.: „SO36”.

297. Pol. 1767. 19×12 cm. K. 27, w tym 1 nie zapis. Opr. tekst. wspł.

„Nabożeństwo na rekolekcje na dni osmiodniowej zabawy z Bogiem zakonnicom zgromadzenia Zakonu S. O. Norberta, dla zazywania każdej bogobojny duszy podane rayskiej słodczy duszy kosztując z Chrystusem wdzięcznym głosem jego na dozgonną służbę wezwanych dusz przez słuby zakonne ofiarowane i zalecone”.

Pismo 1 ręki, paginowany.

Prow.: 1. „Alexandra Gorzeńska Z.O.S.N.” k. 2; 2. Norbertanki Strzelno [XX w.].

Dawna sygn.: „SO40”.

298. Pol. Po r. 1770. 18×11 cm. K. 107, w tym 6 nie zapis. Opr. sk. wspł.

1. „Informacya o Jubileuszu od Ojca świętego Klemensa 14. przy wstępie jego na stolicę Apostolską pozwolonym y nadanym oraz objaśnienie kondycyi wyznaczonych władzy rozgrzeszenia spowiednikom pod ten czas nadany zprzydankiem niektórych modlitw tej święty porze służących. Za Rozkazaniem Pastorskim J. W. Imci: x. Antoniego Kazmierza na Ostrowiu Ostrowskiego Biskupa Kujawskiego y Pomorskiego na jego Dyecezye wydana Roku 1770. Dnia 10. Junij. Na większą Boga Chwałę na zbawienie Dusz ludzkich co y na wielki Jubileusz w roku 1776 przypadający zachować się y odprawiać się ma według przepisów tegoż Pasterza”. K. 1—59.

2. Ceremoniał zakonny klasztoru Norbertanek w Strzelnie. K. 59v—107.

3. Modlitwy. Na końcu doklejone 2 małe kartki.

Pismo 1 ręki.

Opr.: Brązowa skóra, wycisk linearny, lniane troki. W I okładz. fragment listu Antoniego Umińskiego.

Prow.: Norbertanki Strzelno [XX w.].

Dawna sygn.: „SO43”.

299. Łac. XVIII w. 19×13 cm. K. 10, w tym 1 nie zapis. Opr. tekst. wspł.

„Officium selectum” o Najśw. Maryi Pannie na dni od 18—24 grudnia.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Norbertanki Strzelno [XX w.].

Dawna sygn.: „SO39”.

300. Łac., pol. XVII w. 17,5×10,5 cm. K. 110. Opr. sk. wspł.

„Incensum selectarum precum Ordinis Fatrum Beatissimae Dei Genitricis semperque Virginis Mariae de Monte Carmelo”. Kalendarz liturgiczny z odpustami stacji rzymskich, z tekstami różnych modlitw, litanii i pieśni.

M. in. na k. 95: „Nabożeństwo do S. Expedyta Męczennika, wszystkim, którym należy sprawy traktować, expedyować y podróżnych Patrona”; na k. 108v: „Pieśń o Cudownym Panu Jezusie Keyńskim”; na k. 110v: „Lekarstwo na febre”.

Def.: Brak kilku kart po k. 12.

Pismo zasadnicze 1 ręki, dopiski wielu, rubrykowany.

Opr.: Karton pokryty brązową skórą, wycisk ślepy.

Prow.: Norbertanki Strzelno [XX w.].

Dawna sygn.: „SO44”.

301. Pol. Pol. XVIII w. 17×10 cm. K. 102, w tym 2 nie zapis. Opr. tekst. wspł.

„Zebranina duchowna na dziewięć dni zrefleksyami duchownymi na każdy dzień”. Rozważania rekolekcyjne dla zakonnic.

Pismo kilku rąk, częściowo paginowany.

Skryptor: „Nepomucena Kamkowna Z.S.O.N.” I k. ochr., k. 83.

Prow.: Norbertanki Strzelno [XX w.].

Dawna sygn.: „SO45”.

302. *Łac., niem.* 1807. 17,5×10,5 cm. K. 40, w tym 2 nie zapis. Opr. tekst. wspł.

„Compendiosa rhetorica studiosae juventuti scholarum Skempensium in conventu P. P. Bernardinorum”. Podręcznik retoryki.

Pismo 1 ręki. Szwabacha na kartach ochronnych, paginowany.

Prow.: 1. Bernardyni w Skempem; 2. Norbertanki Strzelno [XX w.].

Dawna sygn.: „SO46”.

303. *Łac. Pol.* XVIII w. 16×9,5 cm. K. 66. Opr. sk. wspł.

„Officium selectum”. Modlitwy brewiarzowe o świętych.

Na pocz. 2 karty drukowane z tekstem modlitw do bł. Salomei.

Def.: Brak końca.

Pismo 1 ręki, paginowany.

Opr.: Karton pokryty brązową skórą, wycisk ślepy.

Prow.: Norbertanki Strzelno [XX w.].

Dawna sygn.: „SO48”.

304. *Łac. Pol.* XVIII w. 16×9,5 cm. K. 63, w tym 3 nie zapis. Opr. plsk. wspł.

„Mensis sanctus seu cogitationes salutare in singulos mensis dies pio usui ac fructui religiosorum comparatae et selectae”. Rozważania dla zakonnic.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Norbertanki Strzelno. [XX w.].

Dawna sygn.: „SO50”.

305. *Pol. Pol.* XVII w. 15×9,5 cm. K. 188. Opr. sk. wspł.

Modlitewnik. Rozważania i modlitwy okolicznościowe.

Pismo wielu rąk.

Opr.: Deska pokryta brązową skórą, wycisk ślepy, resztki rzemiennych troków. Zniszczona przez robaka.

Prow.: 1. „Leonora Grapska, zakonnica Norberta S.” II okładz.; 2. Norbertanki Strzelno [XX w.].

Dawna sygn.: „SO52”.

306. *Pol. Pocz.* XVII w. 15×9,5 cm. K. 252. Opr. brak.

1. „Szkoła serca. Księgi czwarte”. Rozważania dla zakonnic. K. 1—231. Na k. 174—175: „Rytmowe S. Bonawentury do rozmyślania tajemnic Męki Pańskiej napominanie”. Utwór rymowany.

2. „Krótkie zebranie nauki o doskonałości chrześcijańskiej”. K. 232—252.

Def.: Brak początku i końca, po k. 231 ślad wydartej karty.

Współoprawny z 4 drukami.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Norbertanki Strzelno [XX w.].

Dawna sygn.: „SO51”.

307. *Pol., łac. Kon.* XVII w. 15×9,5 cm. K. 138, w tym 2 nie zapis. Opr. perg. wspł.

„Nauki powszechne dla rozeznania officium”. Przepisy liturgiczne informujące o sposobie odmawiania officjum.

Def.: Uszkodzona k. 134.

Pismo podstawowe 1 ręki, dopiski późniejsze wielu, rubrykowany.

Opr.: Tektura pokryta pergaminową kartą z kancjonału, z XV-wiecznym tekstem i notacją muzyczną, resztki troków rzemiennych. Grzbiet zniszczony.

Prow.: Norbertanki Strzelno [XX w.].

Dawna sygn.: „SO53”.

308. *Łac., pol.* XVIII w. 15,5×9,5 cm. K. 110, w tym 12 nie zapis. Opr. sk. wspł.

1. Zbiór modlitw przy chorych i konających. K. 2—46.

Na k. 5—15: „Reflexye wstępującym do Zakonu pożyteczne. In Plocko escriptae 1736”.

Na k. 9: „1739 Informacya in Strzelno scripta. Iako masz zażyć czasu na Rekolekcyach y co masz czynić odprawiająca Zakonnico”.

2. „Praefaciuncula precatoria ante inchoationem alicujus operis”. Modlitwy przed podjęciem jakiejś czynności. K. 58—109.

Pismo 2 rąk, rubrykowany, nie zapis. k. 1, 47—57.

Opr.: Karton pokryty brązową skórą, grzbiet uszkodzony.

Prow.: Norbertanki Strzelno [XX w.].

Dawna sygn.: „SO49”.

309. *Pol., łac. Pol.* XVIII w. 15,5×10 cm. K. 69. Opr. plsk. wspł.

Modlitewnik zakonny.

Karty 16—48 stanowią fragment drukowanego modlitewnika „Messis myrrhae et aromatum” (brak m. i r. wyd.).

Pismo 1 ręki.

Prow.: Norbertanki Strzelno [XX w.].

Dawna sygn.: „SO47”.

310. *Łac., pol.* XVIII w. 14,5×9 cm. K. 90, w tym 2 nie zapis. Opr. sk. wspł.

1. „Officium Parvum”. K. 1—41.

2. „Officium Defunctorum”. K. 42—83.

3. „Exercycia dziesięciodniowe Zakonne osobom płci białogłow służące”. Wskazania ascetyczne. K. 86—88.

4. „Sposob brania obecności Pańskiej przez oktawę Bożego Ciała”. K. 88v—90.

Def.: Początkowe karty zniszczone.

Pismo 1 ręki, rubrykowany.

Opr.: Karton pokryty brązową skórą, grzbiet zniszczony.

Prow.: Norbertanki Strzelno [XX w.].

Dawna sygn.: „SO54”.

311. *Pol.* XVIII w. 13×8,5 cm. K. 202. Opr. sk. wspł.

Zbiór modlitw i ćwiczeń pobożnych dla zakonnic. Wśród nich fragmenty dzieł św. Jana od Krzyża.

Def.: Brak k. tytuł., po k. 30 kilku kart.

Pismo wielu rąk, częściowo rubrykowany i paginowany.

Opr.: Deska pokryta brązową skórą, mosiężne klamry, zniszczona.

Prow.: 1. „Kazmira Uminska N.S.B. Z.O.S.N.” wewn. strona I okładz.;
2. Norbertanki Strzelno [XX w.].
Dawna sygn.: „SO55”.

312. Łac. 1603—1605. 20×15,5 cm. S. 610, w tym 10 nie zapis. Opr. sk. wspł.

„Compendium metaphisicae speculationis. Ad mentem subtilissimi Doctoris. F. Joannis Duns Scoti”. Wykład filozofii.

Def.: S. 1—65, 315—351 zniszczone przez wilgoć.

Pismo 2 rąk, rubrykowany.

Skryptor: „Gnatowski Augustinus Fr. Ord. Min. de Observ.” k. ochr., s. 427, 610.

Opr.: Deska pokryta brązową skórą, złote plakietki i napis: „Metaphysica Scoti — 1605” I okładz.; „De Generatione — Meteora” II okładz., resztki mosiężnych klamer. Grzbiet bardzo zniszczony.

Prow.: „Fr. August Ciepłowski Ord. Min. Obs.” s. 1.

313. Pol. Pocz. XIX w. 20×17,5 cm. S. 96, w tym 36 nie zapis. Opr. tekt. wspł.

„Jeometria”. Notatki szkolne.

Pismo 1 ręki. Nie zapis. s. 2, 62—96.

Skryptor: „Wiśniewski J.” s. 1.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Archiwum Archid. Gnesna” [XX w.].

314. Łac., pol. II poł. XVIII w. 18,5×15,5 cm. S. 110. Opr. brak.

„Orationes”. Mowy retoryczne Antoniego Kocikowskiego.

Pismo 1 ręki.

Skryptor: „Mierecki Andreas” s. 110.

Prow.: „Sebastiani Starzynski 1778” s. 93.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] s. 1, 3, 16, 110;
2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] s. 1.

315. Pol. Po 1835. 20×16 cm. S. 43, w tym 4 nie zapis. Nie opr.

„Pellico Silvio. O powinnościach człowieka. Przełożył z włoskiego M. W.” Odpis z druku pod tym samym tytułem, wyd. w Krakowie, druk i nakł. Józefa Czecha 1835.

Na s. 39—40 wykaz różnych miar, wag i wartości pieniędzy.

Na s. 41—42 notatka, pisana inną ręką, na temat konieczności wykopania rowu odwadniającego w Opoczyńskim oraz napotkanych trudnościach w realizowaniu tego projektu.

Def.: Brak 8 kart (s. 15—30).

Pismo 2 rąk. Nie zapis. s. 2, 4, 6, 43.

Piecz.: „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] s. 2, 38, 42.

316. Łac. 1848—1849. 21,5×17 cm. S. 188, w tym 1 nie zapis. Opr. tekt. wspł.

„Introductio specialis in libros Sacros Antiqui et Novi Foederis”. Skrypt z wykładów Pisma św.

Def.: s. 1—76 uszkodzone przez gryzonie, plamy z wilgoci.

Pismo 1 ręki.

Skryptor: „Kowalewski Feliks” s. 33.

317. Łac. 1693. 12,5×7,5 cm. K. 261, w tym 3 nie zapis. Opr. brak.

„Principia sacrae et profanae solutae et ligatae eloquentiae reducta”. Podręcznik retoryki Jana Krasińskiego.

Def.: Brak końca, k. 236—258 tylko we fragm., plamy z wilgoci.

Pismo 1 ręki, foliowany.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 3, nlb.

2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] k. 16, 253.

Dawna sygn.: „S. 119”.

318. Łac., pol. 1747. 15×9 cm. S. 329, w tym 147 nie zapis. Opr. pisk. wspł.

„Liber primus manuscriptorum officinalium inchoatus”. Recepty medyczne.

Na s. 282—296: „Index”.

Na s. 327—328 rozliczenie rachunkowe.

Pismo 1 ręki, paginowany do s. 159, nie zapis. s. 166—281, 297—326, 329.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. tytuł; 2.

„Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] k. tytuł, s. 16, 164, 296.

Dawna sygn.: „V 58”.

319. Łac. 1788—1790. 21,5×17 cm. K. 56, w tym 5 nie zapis. Opr. sk. XX w.

„Exercitium eloquentiae recens ex antiquo ad florentem stylum deductum”. Ćwiczenia retoryczne.

Def.: Wycięta k. 22.

Pismo 1 ręki.

Skryptor: „Jacobus Wesolowski” k. 2.

Prow.: Reformaci z Pakości.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1; 2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] k. 1v, 16, 55.

Dawna sygn.: „S 60”.

320. Łac. 1589. 16×10,5 cm. K. 155. Opr. sk. XX w.

1. Różne kazania i przysłowia. K. 1—14.

2. „Domini Erazmi collectanae adagiorum veterum”. K. 14v—44.

3. „Conciones de tempore et de sanctis”. K. 45—155.

Def.: Brak początku i końca, k. 132—155 zniszczone przez wilgoć.

Pismo 1 ręki.

Skryptor: „Trzciński Joannes” k. 38.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 2; 2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] k. 1, 155.

Dawna sygn.: „L 283”.

321. Łac., pol. XVIII w. 19×15,5 cm. K. 85. Opr. sk. XX w.

„Institutiones artis rhetoricae”. Podręcznik retoryki.

Def.: Brak pocz. i końca, k. 77 wycięta, zniszczony przez wilgoć.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1; 2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] k. 1v, 16.

Dawna sygn.: „S 110”.

322. Łac. 1849—1850. 21,5×17 cm. S. 136. Opr. tekst. wspł.

„Archeologia proeliminaria”. Skrypt z archeologii biblijnej.

Def.: s. 75—136 zniszczone przez wilgoć.

Pismo 1 ręki.

Skryptor: „Felicjan Kowalewski” s. 1, 17.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] s. 1, 16, 136.

323. Łac., niem. 1687—1688. 20,5×16,5 cm. S. 332, w tym 14 nie zapis. Opr. sk. wspł.

„Discursus medicus privatissimus DD. Augusti Quirini Rivini Lipsiensis”. Podręcznik medyczny.

Def.: Uszkodzone s. 257—266.

Pismo 1 ręki, 3 oddzielne paginacje.

Skryptor: „Adam Gottlieb Roesler” s. 291.

Opr.: Karton pokryty brązową skórą, na grzbiecie złote tłoczenia ornamentalne.

Prow.: „Wesołowski Melfchior” k. tytuł.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. tytuł.

2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] k. tytuł, s. 16, 328.

Dawna sygn.: „V 112”.

324. Łac. 1707. 20×13 cm. K. 34, w tym 15 nie zapis. Opr. sk. wspł.

„Officium Passsionis et Vulnerum Domini nostri Jesu Christi ex sancto Bonaventura Seraphicae religionis eximio Ecclesiae doctore desumptum”.

Pismo 1 ręki, rubrykowany, foliowany do k. 19.

Prow.: 1. „Capella Sanctae Crucis. Cracovia” I k. ochr.; 2. „Comparatus est per [...] Alexandrum Kołodzki” I k. ochr.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. 1; 2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] I k. ochr., s. 16, 19.

325. Łac., pol. Pol. XVIII w. 20×16,5 cm. S. 192, w tym 82 nie zapis. Opr. płsk. wspł.

„Rubricae generales. Opus hoc in tres dividitur partes. 1. De Breviario. 2. De Officio. 3. De Missa”.

Po s. 106 dwie drukowane karty: „De Missa Votiva. Rorate. Cracovia 1744”.

Po s. 108 dwie drukowane karty: „Ritus inchoandi. Jubilaei Magni [...] Posenia 1776”.

Pismo 1 ręki.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] I k. ochr.; 2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] tamże, s. 16, 109.

Dawna sygn.: „I 125”.

326. Łac. Kon. XVII w. 18×15 cm. S. 82, w tym 2 nie zapis. Opr. perg. wspł.

„In regulas iuris Pontificii”. Komentarz do prawa kanonicznego.

Współoprawne z drukiem współczesnym.

Pismo 1 ręki.

Opr.: Pergamin, makulatura: fragmenty wspł. rkpsów papierowych.

Prow.: 1 „Georgii Ludovici Boehmeri” s. 82; 2. „Carmelitarum Posn. et G. Kwilecki” wewn. strona II okładz.

Piecz.: „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] s. 2, 16, 80.

Dawna sygn.: „Z 241”.

327. Pol., łac., wł. 1637—1643. 20,5×15 cm. K. 126, w tym 10 nie zapis. Opr. perg. wspł.

1. „Zbiór Merkuriusza chrześcijańskiego albo koncepty kaznodziejskie z różnych authorów zebrane przez X. Didaka Stanisława Melera kaznodzieję O.F.M. conv. w Chęcinach”. K. 1—91, 101—122.

2. „In funere Illustris Domini Joannis Firley Palatinidae Cracoviensis. Contio ad initium pompae funebris habita Besciis Anno D. 1641” przez Mateusza Paluszkiewicza S. J. wygłoszone. K. 92—98.

3. „Descriptiones”. Koncept kazania. K. 90—100.

Na k. ochr. kilka wierszy religijnych.

Współoprawny z dwoma współczesnymi drukami.

Def.: Udarta k. 122.

Pismo kilku rąk, foliowany do k. 91.

Prow.: Franciszkanie O.F.M. Conv. z klasztoru?

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] I k. ochr.;

2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] k. 1, 15, 122.

Dawna sygn.: „L 75”.

328. Łac. 1770—1776. 23,5×19 cm. S. 588, w tym 7 nie zapis. Opr. płsk. wspł.

„Breviarium sacro-canonicum seu institutiones canonicae theoricopracticae iuxta ordinem quinque librorum Decretalium Gregorii IX Pontificis Maximi ex variis probatissimis authoribus brevi methodo collectae”. Wykład teoretyczno-praktyczny rubryk brewiarzowych.

Pismo 1 ręki.

Skryptor: „Leontius Schlegell O.F.M. Reform.” s. 1.

Prow.: 1. Reformaci z Pakości s. 3, 218, 418; 2. „Rever. Mel. Wesołowski” s. 1.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] s. 1; 2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] s. 2, 17, 582.

Dawna sygn.: „G 314”.

329. Łac., pol. Pol. XVIII w. 20,5×16,5 cm. S. 210. Opr. tekst. wspł.

„Phisica”. Skrypt z wykładów filozofii.

Pismo 1 ręki.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] s. 1; 2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] s. 1, 16, 198.

Dawna sygn.: „T 108”.

330. Łac. 1723. 19,5×16 cm. S. 126, w tym 6 nie zapis. Opr. płsk. wspł.

„Gnomica universalis sive amplissima geometrice describendi horologia solaris stabilia quidem iuxta omnes species in quacunque superficie plana. Tum reflexa et portatilia in figuris expressa. Ex variis optimisque authoribus collecta a fratre Josepho a S.P.N. Felice Ord[inis] SSmae Trin[itatis]”.

Pismo 1 ręki.

Skryptor: „Joannes Peterson Stengel. Ord. SSmae Trin.” s. 2.

Prow.: 1. „Johannes Peterson Stengel Insignis mathematicus Scriptor hujus operis obtulit hunc librum P. J. Benedicto a Jesu Nazarenno protunc Ministro Collegii Antet. in vim memoriae perpetuae in die obitus Sui 17 maj Anno 1725” s. 2; 2. „Ex Bibliotheca Conv. Crotosinen. [Ord. SSmae Trinitatis] 1794 anno” s. 1.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] I k. ochr.; 2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] s. 2, 16, 122.

Dawna sygn.: „T 120”.

331. Łac. 1776. 23,5×19 cm. S. 264, w tym 20 nie zapis. Opr. płsk. wspł.

„Phisica seu scientia naturalis menti Doctoris Subtilis [J. Duns Scot] accommodata”. Wykład filozofii.

Def.: Na końcu ślad wyrwanych 4 kart.

Pismo 2 rąk.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] s. 1; 2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] I k. ochr. s. 16, 263.

Dawna sygn.: „T 17”.

332. Łac., pol., niem. 1796—1820. 23×19 cm. S. 564, w tym 92 nie zapis. Opr. płsk. wspł.

1. „Historia naturalna zawarta w dziesięciu rozdziałach”. S. 1—59.

2. „Logica. Pars prima”. S. 61—99.

3. „Varia excerpta ex Condillaco”. S. 101—128.

4. „Arytmetyka. O ułamkach dziesiętnych, proporcjach, reguły arytmetyczne, algebra, równania 1go stopnia i o potęgach”. Skrypt Franciszka Sarneckiego. S. 121—283.

5. „Trygonometria sphericzna praktyczna i theoretyczna”. Skrypt Wojciecha Brodziszewskiego. S. 287—549.

Def.: Ślad wydartej karty po k. 260.

Pismo kilku rąk, częściowo szwabacha.

Skryptor: 1. „Fr[anciszek] Sarnecki” s. 129, 169, 217, 263; 2. „Wojciech Brodziszewski” s. 287, 539.

Prow.: Ze spuścizny po bpie W. A. Brodziszewskim.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] s. 1; 2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] s. 1, 16, 539.

Dawna sygn.: „T 137”.

333. Łac. Początek XVII w. 16×9,5 cm. S. 242, w tym 7 nie zapis. Opr. berg. wspł.

„Catalogus primae, secundae et tertiae partis medici praesenti saeculo accommodati”. Katalog medyczny.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] s. 1; 2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] s. 2, 16, 241.

Dawna sygn.: „V 194”.

334. Łac., pol. 1846. 19×11,5 cm. S. 158, w tym 11 nie zapis. Opr. płsk. wspł.

„Cantionale ecclesiasticum ad usum quotidianum Josephi Kunz”. Zawiera teksty łacińskie i polskie obrzędów liturgicznych dla potrzeb organisty oraz kwadratową notację muzyczną na 4 liniach.

Pismo 1 ręki.

Skryptor: „Józef Kunz” wewn. strona I okładziny.

Prow.: „Pamiętka po moim dziadku Józefie Kunzu urodzonym 6.XI.1808 w Murce pow. Wschowskiego. Zmarł w Jeżewie 27 marca 1872. Lucjan Kunz” k. 1.

Piecz.: „Archivum Archidioecesanum Gnesna” s. 1, 16, 139.

335. Łac., pol. 1832. 18×11 cm. S. 258, w tym 2 nie zapis. Opr. płpłt. wspł.

„Cantionale ecclesiasticum ad usum quotidianum Josephi Kunz”. Zawiera teksty łacińskie i polskie obrzędów liturgicznych dla potrzeb organisty oraz kwadratową notację muzyczną na 4 liniach.

Pismo 1 ręki.

Skryptor: „Józef Kunz” k. tytuł, s. 250.

Prow.: Lucjan Kunz.

336. Łac. XVIII w. 17,5×11 cm. S. 132, w tym 29 nie zapis. Opr. sk. wspł.

Podręcznik organisty.

1. „Fragmenta de notis coramque distantis”. S. 1—48.

2. „Modus canendi eaque occurrunt in Matutino, in Choris, in Laudibus, in Missa, in Vesperis, in Completorio”. S. 50—83.

3. „Regula Ima. De notitia notarum”. S. 99—117.

Pismo 1 ręki, paginowany.

Prow.: „Ad usum Generali Kowalski” k. ochr.v.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] I k. ochr.; 2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] I k. ochr., s. 16, 117.

Dawna sygn.: „I 113”.

337. Niem. 1858. 15×9,5 cm. S. 192, w tym 4 nie zapis. Opr. sk. wspł. Zebrał Devis I.B.S.J.

Pismo 1 ręki, szwabacha.

Opr.: Karton pokryty czarną skórą, złota plakietka.

Prow.: „Józef Chęciak” [XX w.] I k. ochr.

Piecz.: „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] s. 4, 16, 186.

338. Łac. XVIII w. 18,5×15,5 cm. K. 32. Nie opr.

„Promptuarium ad sententia nobilitatis Polonae stemmata symbolis,

pruditionibus et fragmentis oratoribus hoc saeculo summae proficuis".
Herbarz polski.

Def.: Brak końca.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] k. 1, 16, 32.

Dawna sygn.: „S. 110”.

339. Pol., lac. 1798. 16,5×10 cm. S. 430, w tym 5 nie zapis. Opr. płsk. wspł.

„Katechizm czyli nauka krotko zebrana dla łatwiejszego pojęcia, na pytania i odpowiedzi podzielona”.

Def.: Zniszczony przez wilgoć.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. tytuł. 2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] s. 16, 425.

Dawna sygn.: „D 6”.

340. Lac., pol. Przeł. XVII/XVIII w. 32×21,5 cm. S. 70, w tym 1 nie zapis. Opr. sk. wspł.

„Monumenta mortuorum vivae perennitati erecta”. Napisy i rysunki pomników nagrobnych.

Na s. 5 kolorowy, węgierski herb królewski.

Współprawnny z drukiem współczesnym o podobnej treści.

Pismo 2 rąk.

Opr.: Karton pokryty czarną skórą, złote zdobienia.

Prow.: 1. „Ex bibliotheca Jacobi Casimiri Rubinkowski Primi Consulis Catholici Thorunensis et postarum magistri. Anno 1724. Nunc post fata eiusdem liber hic spectat ad Bibliothecam Conventus Thorunensis RR. PP. Ord. Min. de Observantia S. P. Francisci vulgo Bernardinorum” s. 1; 2. „Ks. Zienkiewicz” [XIX w.] I okładz.v.

Dawna sygn.: „X 41a”.

341. Pol. 1920—1934. 33×20 cm. S. 191. Opr. tekst. wspł.

„Kronika Żeńskiego Katolickiego Gimnazjum Humanistycznego w Bydgoszczy. 1920—1934”. Pisała Wanda Rolbieska, dyrektorka Gimnazjum.

Pismo 2 rąk.

Prow.: „Ks. Inf. Henryk Raiter 31.VIII.1966 r.” k. ochr.

Piecz.: „Archivum Archidioecesanum Gnesna”. [XX w.] s. 1, 16, 191.

342. Lac. 1870. 35×22 cm. i mniej. S. 378, w tym 46 nie zapis. Opr. płplt. wspł.

„Missale Romanum” pisany przez wygnańca ks. F[eliksa] Kowalewskiego w „Tuncu ad limites Mongoliae”.

Na końcu 2 załączniki: 1. „Missae pro defunctis”. S. 1—8; 2. „Missae S. Justini M.”. S. 1—4.

Def.: Plamy z wilgoci.

Pismo 1 ręki, rubrykowany.

Skryptor: „F[eliks] Kowalewski Sacerdos Polonus exul in Syberia Orientali” k. tytuł.

Prow.: 1. „A. Wrzosek — wklejony odręczny wpis; 2. Ex libris: „Stephanus dr Wyszyński Archiepiscop. Metropol. Gnesnen. et Varsaviensis Primas Poloniae” [XX w.]

Piecz.: „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] k. tytuł. s. 16.

343. Lac. XVIII w. 27×17 cm. S. 74, w tym 3 nie zapis. Opr. płsk. wspł.

„Antiphonarium”. Teksty do niektórych uroczystości kościelnych oraz kwadratowa notacja muzyczna na 4 liniach.

Pismo kilku rąk, rubrykowany.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] I k. ochr.; 2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] I k. ochr. s. 16, 73.

Dawna sygn.: „I 148”.

344. Lac. XVIII w. 29×22 cm. K. 29. Opr. sk. wspł.

„Lamentationes Jeremiae Prophetiae”. Teksty oraz kwadratowa notacja muzyczna na 5 liniach.

Def.: Brak pocz. (s. 1—16), plamy z wilgoci.

Pismo 1 ręki, rubrykowany.

Opr.: Karton (makulatura: papierowe wklejki zapisane pismem współczesnym) pokryty brązową skórą.

Prow.: Archiwum Parafii św. Trójcy w Strzelnie.

Piecz.: 1. „Archivum Parafii św. Trójcy w Strzelnie” [XX w.] wewn. s. I i II okładziny; 2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] s. 17, 73.

345. Lac. XVIII w. 35,5×22 cm. S. 50. Opr. płsk. wspł.

„Formulae tonorum Psalmi 97 ad invitatoria festorum. In Festo Nativitatis, Circumcisionis et in Epiphania Domini Nostri Jesu Christi”. Teksty oraz notacja muzyczna na 5 liniach.

Pismo 1 ręki, rubrykowany.

Prow.: Archiwum Parafii św. Trójcy w Strzelnie.

Piecz.: 1. „Archivum Parafii św. Trójcy w Strzelnie” [XX w.] 1 k. ochr.; 2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] s. 1, 16, 50.

346. Lac. 1727—1728. 19,5×15,5 cm. S. 222, w tym 6 nie zapis. Opr. płsk. wspł.

„Metaphisica id est scientia ultra naturalis”. Wykłady z filozofii Józefa Kobielskiego S. J. w kolegium jezuitów w Kaliszu.

Def.: Uszkodzone początkowe karty, plamy z wilgoci.

Pismo 2 rąk.

Skryptor: „Pelka Ludovicus S. J.” s. 1.

Piecz.: 1. „Tursko — dek. Pleszew” [XX w.] s. 1; 2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] s. 2, 16, 218.

347. Niem., lac. 1842—1843. 21×18,5 cm. S. 136, w tym 5 nie zapis. Opr. tekst. wspł.

„Römisch-katholische Moral Theologie”. Wykład teologii moralnej ks. Franciszka Bittnera.

Pismo 1 ręki, szwabacha.

Skryptor: „Basiński” k. tytuł.

Piecz.: 1. „Tursko — dek. Pleszew” [XX w.] k. tytuł.; 2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] k. tytuł., s. 16, 128.

348. *Pol., łac. 1775—1786. 17×11 cm. K. 305, w tym 29 nie zapis. Opr. pisk. wspł.*

Zbiór kazań na niedziele i święta oraz uroczystości świętych.

Pismo wielu rąk, foliowany.

Prow.: „1775 Reverendi Domini Floriani Starosielski Plebani in Rumieyki Regalia” wewn. s. I okładz.

Piecz.: 1. „Tursko — dek. Pleszew” [XX w.] wewn. s. I okładz.; 2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] tamże, s. 16, 295.

349. *Łac., pol. 1743. 19×15,5 cm. S. 85. Nie opr.*

„Torques mires liberam mentem Polonam devincientes seu Illustrissima Juventus Polona vinculis legum poeticarum adstricta. In Collegio Konarsciano S. J.”. Poetyka i metryka po łacinie z licznymi przykładami wierszy polskich.

Pismo 1 ręki.

Prow.: „Poetica Reverendi Francisci Miesiołowski”; „Ex libris Francisci Miesiołowski. Schola rhetoricae” I k. ochr.:

Piecz.: 1. „Tursko — dek. Pleszew” [XX w.] s. 1; 2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] I k. ochr., s. 16, 85.

350. *Łac. 1746—1748. 18,5×15 cm. S. 620, w tym 3 nie zapis. Opr. pisk. wspł.*

„Lux veritatis. Philosophia peripatetica biennali lugubratione, avidis scrutandarum rerum mentibus exposita”. Wykład filozofii ks. Wysokiego S. J. w poznańskim kolegium jezuitów.

Zawiera: 1. „De logica minore seu dialectica”. S. 1—85.

2. „Logica reflexa”. S. 87—296.

3. „Philosophia naturalis seu phisica”. S. 297—502.

4. „Scientia ultra naturalis seu metaphysica”. S. 505—620.

Na wewn. s. I okładz. notatka o pożarach i kataklizmach (1399—1749).

Def.: Uszkodzone s. 596—620, plamy z wilgoci.

Pismo 1 ręki.

Piecz.: 1. „Tursko — dek. Pleszew.” [XX w.] s. 1; 2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] s. 1, 16, 620.

351. *Łac. 1763. 16×10 cm. S. 750, w tym 166 nie zapis. Opr. sk. wspł.*

„Annus curiosus. Acta universi per singulos mensium dies distribuens in gratiam oratorum sacrorum et profanorum respicientium circumstantias temporum”. Opisy wydarzeń historycznych.

Na wewn. s. I okładz.: przysłowia łacińskie i polskie.

Def.: Plamy z wilgoci.

Pismo 1 ręki.

Opr.: Karton pokryty brązową skórą, grzbiet zniszczony.

Piecz.: 1. „Tursko — dek. Pleszew” [XX w.] s. 1; 2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] tamże.

352. *Łac. 1740. 16×10 cm. S. 139. Opr. pisk. wspł.*

„Paenitentia quae est secunda post naufragium. Tabula curatis, confessariis, concionatoribus, catechistis ac universis Ecclesiae Sanctae Romanae cultoribus”. Podręcznik teologii moralnej.

Pismo 2 rąk, paginowany.

Skryptor: „Kramski Malachiasz Cysters” k. tytuł.

Prow.: „Ex libris Matthaei Stanicki a. D. 1743” I k. ochr.

Piecz.: 1. „Tursko — dek. Pleszew” [XX w.] k. tytuł.; 2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] tamże, s. 16, 139.

353. *Łac. 1785. 10×17,5 cm. S. 210, w tym 3 nie zapis. Opr. tekt. wspł.*

„Textus concionum pro toto anno in diebus dominicis habitatum cum aliquibus Sanctorum ac doctorum virorum sententiis adjunctis. Ex libro cui titulus Obrot całego roku decerpti, ac per me Michaellem Taxiewicz descripti cuius libri author R. P. Raymundus Czaszyński S. Theol. Lector OO. PP. Concionator”.

Pismo 1 ręki, paginowany.

Skryptor: Taksiewicz Michał.

Piecz.: 1. „Tursko — dek. Pleszew” [XX w.] k. tytuł.; 2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] tamże, s. 16, 207.

354. *Łac., pol., grecki. XVIII w. 19×15,5 cm. S. 182, w tym 21 nie zapis. Opr. pisk. wspł.*

„Vocabula. Rhetorica”. Notatnik studenta.

1. „Rhetorica”. S. 1—11, 29—60.

2. „Geographia”. S. 11—17.

3. Słownik polsko-łacińsko-grecki. S. 61—85.

4. Różne. S. 86—99.

5. Łacińskie wyjaśnienia słówek greckich. S. 105—141, 164—179.

6. „Sancti Joannis Chrysostomi de precatone oratio prima, interpretatio ad verbum [...] interpretatio componii [?] Brunelli”. S. 143—179.

Def.: Ślad wyciętych kart: 2 po s. 34, 4 po s. 64.

Pismo wielu rąk.

Skryptor: „Ignacy Gliński S. J.” I k. ochr.

Piecz.: 1. „Tursko — dek. Pleszew” [XX w.] wewn. s. I okładz.; 2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] s. 1, 16, 179.

355. *Niem. XIX w. 24×20 cm. S. 304, w tym 4 nie zapis. Opr. piłt. wspł.*

„Kirchenrecht”. Wykład prawa kanonicznego.

Pismo 1 ręki, szwabacha.

Piecz.: 1. „Tursko — dek. Pleszew” [XX w.] I okładz.; 2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] s. 1, 16, 304.

356. *Łac. 1736—1737. 20×16 cm. S. 420, w tym 4 nie zapis. Opr. pisk. wspł.*

„Aristoteles intimus veritatis scrutator et e Platonis sententia veritatis philosophus Avidis inquirendae veritatis auditoribus in praelectionibus philosophicis. Triennali labore propositus. Tractatus 1mus. Logica Aristotelica”. Wykłady filozofii prowadzone w kolegium jezuitów w Kaliszu.

Pismo wielu rąk.

Piecz.: 1. „Tursko — dek. Pleszew” [XX w.] I okładz.v; 2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] s. 2, 16, 417.

357. Niem. Pocz. XVIII w. 19,5×15,5 cm. S. 62. Opr. sk. wspł.

Streszczenia niemieckie poszczególnych ksiąg Pisma św.

Na I k. ochr.: nuty na 5 liniach do słów „Ite missa est”.

Def.: Brak s. 1—11 i końca.

Pismo 1 ręki, szwabacha.

Opr.: Karton pokryty brązową skórą, złożone tłoczenia ornamentalne, w środku I okładz. herb oraz rok „1737”.

Piecz.: 1. „Tursko — dek. Pleszew” [XX w.] s. 11; 2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] s. 11, 16, 62.

358. Łac. II poł. XVIII w. 19,5×16,5 cm. S. 252, w tym 8 nie zapis. Opr. plsk. wspł.

„Institutiones philosophicae dogmatibus religionis orthodoxae consentaneae usui discentium accommodatae”. Wykłady z logiki.

Pismo 1 ręki, kilka odrębnych paginacji.

Skryptor: Gliński Ignacy S. J.

Piecz.: 1. „Tursko — dek. Pleszew” [XX w.] I k. ochr.v; 2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] I k. ochr. s. 16, 246.

359. Łac. 1766. 19,5×16,5 cm. S. 506, w tym 1 nie zapis. Opr. plsk. wspł.

„Institutiones metaphysicae dogmatibus religionis orthodoxae consentaneae in usum discentium concinnatae honori Dei O. M. consecratae”. Wykład filozofii: metafizyka.

Pismo 1 ręki, paginowany do s. 95.

Skryptor: „Gliński Ignacy S. J.” I k. ochr.

Piecz.: 1. „Tursko — dek. Pleszew” [XX w.] k. tytuł.; 2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] k. tytuł.v, s. 1, 16, 504.

360. Łac. 1833. 23,5×19 cm. S. 312. Opr. plsk. wspł.

„Officium Divinum”. Zawiera teksty łacińskie oraz kwadratową notację muzyczną na 4 liniach — dla potrzeb organisty.

Na s. 1—6 notacja muzyczna na 5 liniach.

Pismo 1 ręki, rubrykowany, paginowany.

Skryptor: „Józef Kunz” s. 1.

Prow.: „Pamiętka po moim dziadku Józefie Kunzu urodzonym 6.XI.1808 w Murce powiatu wschowskiego. Zmarł we wtorek wielkanocny 27 marca 1872 w Jeżewie. Wnuk Lucjan Kunz”. s. 1.

Piecz.: „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] k. 1, 16, 311.

361. Łac. Ok. 1833. 24×19 cm. S. 312. Opr. sk. wspł.

Antyfonarz. Zawiera teksty łacińskie oraz kwadratową notację muzyczną na 4 liniach — dla potrzeb organisty.

Pismo 1 ręki, rubrykowany, paginowany.

Skryptor: Józef Kunz.

Prow.: „Lucjan Kunz”.

Piecz.: „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] I k. ochr.v, s. 16, 308.

362. Łac. Ok. 1833. 22,5×18,5 cm. S. 238. Opr. płpł. wspł.

„Antiphonae de communi Sanctorum”. Teksty łacińskie oraz notacja muzyczna na 4 i 5 liniach — dla potrzeb organisty.

Pismo 1 ręki, rubrykowany, paginowany.

Skryptor: Józef Kunz.

Prow.: Lucjan Kunz.

Piecz.: „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] I k. ochr., s. 16, 237.

363. Łac. XVII w. 16,5×10,5 cm. S. 584, w tym 13 nie zapis. Opr. perg. wspł.

„Thesauri chymico-alchymici. Pars I. Theophrasti Paracelsi Arcana du Chevalier don Vincentius de Lodi”. Zbiór recept lekarskich.

Def.: Wycięte s. 251—256, 521—530.

Pismo 1 ręki, paginowany.

Skryptor: „Chevalier don Vincentius de Lodi”.

Opr.: Karton pokryty pergaminem, grzbiet z brązowej skóry, na nim ozdobne złote tłoczenia oraz napis „Chevalier Pars I”.

Piecz.: 1. „Capitulum Metroplitanum Gnesnense” [XIX w.] s. 1 nlb; 2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] s. 2 nlb, 16, 560.

Dawna sygn.: „V 187”.

364. Łac. XVII w. 16,5×10 cm. S. 576, w tym 11 nie zapis. Opr. perg. wspł.

„Thesauri chymico-alchymici. Pars III du Chevalier don Vincentius de Lodi”. Zbiór recept lekarskich.

Pismo 1 ręki, paginowany.

Skryptor: „Chevalier don Vincentius de Lodi”.

Opr.: Karton pokryty pergaminem, grzbiet z brązowej skóry, na nim ozdobne tłoczenia oraz napis: „Chevalier Pars IV” [!]

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] s. 1 nlb; 2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] s. 2 nlb, 16 nlb, 538.

Dawna sygn.: „V 191”.

365. Łac. XVII w. 16×10 cm. S. 597, w tym 7 nie zapis. Opr. perg. wspł.

„Thesauri chymico-alchymici. Pars IV du Chevalier don Vincentius de Lodi”. Zbiór recept lekarskich.

Pismo 1 ręki, pomyłki w paginacji.

Skryptor: „Chevalier don Vincentius de Lodi”.

Opr.: Karton pokryty pergaminem, grzbiet z brązowej skóry, na nim ozdobne złote tłoczenia oraz napis: „Chevalier Pars III” [!]

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] s. 1 nlb; 2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] s. 2 nlb, 16 nlb, 551.

Dawna sygn.: „V 199”.

366. Pol. XVIII w. 20,5×17 cm. S. 316. Opr. sk. XX w.

Rozważania ewangelijne o Chrystusie i Matce Bożej.

Def.: Brak początku i końca. Plamy z wilgoci.

Pismo 1 ręki.

Piecz.: 1. „Tursko — dek. Pleszew” [XX w.] s. 1; 2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] s. 1, 16, 216.

367. Niem., franc. 1798—1801. 11×18 cm. S. 375. Opr. tekst. wspł. „Denkmal der Freundschaft”. Pamiętnik: wpisy ku pamięci.

Def.: Ślad wydartej karty (s. 39—40).

Pismo wielu rąk, szwabacha, częściowo pismo łacińskie. Wiele s. nie zapis.

Prow.: „Dnia 13.VI.1966 r. p. Jan Wesolowski, członek Chóru Katedralnego, zamieszkały w Gnieźnie przy ulicy Marchlewskiego, ofiarował ks. Wł. Zientarskiemu niniejszy rękopis znaleziony w r. 1947 w zburzonym pałacu należącym do rodziny von Seidlitz w Jordanowie Śląskim (Jordansmühle)”.

368. Łac. 1548. 21×16 cm. K. 35, w tym 4 nie zapis. Opr. sk. XX w. „[Quint] Horatii Flacci epistolarum libri duo”.

Rękopis wyjęto w czerwcu 1968 r. z klocka sygn.: PL 279 adl. a-f, zawierającego XVI-wieczne druki polskie.

Def. z wilgoci.

Pismo 1 ręki.

Składek 6, terniony.

Prow.: brak danych.

Piecz.: „Archivum Archidioecesanum Gnesna” XX w. k. 1, 16, 32v.

Dawna sygn.: „PL 279 adl. f”.

Filigran: Głowa wołu, między rogami wąż oplatający krzyż, por. Badecki, tabl. VII 39.

369. Łac. 1548. 15×10 cm. K. 119, w tym 22 nie zapis. Opr. sk. wspł. „Casus conscientiae”. Podręcznik teologii pastoralnej.

Współprawnny z drukiem XVI-wiecznym sygn.: PL 39 adl. a-b.

Def.: Wiele kart zniszczonych (wypalone przez atrament), k. 105 udarta.

Pismo 1 ręki, rubrykowany, nie zapis. k. 84—105.

Skryptor: „Fr[ater] Sebastus”.

Opr.: Deska pokryta brązową skórą, na I okładz. złota plakietka i napis: „Methodus Confession.”, radełko.

Prow.: „F. Sebastus Minister ad usum concessit f[rat]ri Bernardino a Sroda ma[n]u sua 1548” wklejka na I okładz.

Piecz.: „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] I okładz.

Dawna sygn.: „PL 39 adl. b”, „295”.

370. Łac. Kon. XVII w. 15,5×10 cm. S. 136, w tym 23 nie zapis. Opr. perg. wspł.

1. Formularze prawnicze. S. 1—17.

2. Regesty akt poznańskich za lata 1444—1693. S. 24—110.

Współprawnny z drukami XVI-wiecznymi sygn.: PL 67 adl. a-c.

Pismo 1 ręki, częściowo paginowany.

Skryptor: „Casimirus Michaelis Grabiewski Cancellarii Consistorii Posnaniensis Vicenotarius” s. 5.

Prow.: „Sum Casimiri Michaelis Grabiewski Cancellarii Consistorii Posnaniensis Vicenotarii Anno Domini 1692” s. 5.

Piecz.: „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] s. 1, 16, 109.

Dawna sygn.: „PL 67 adl. c”.

371. Łac. 1540. 16×10,5 cm. K. 163, w tym 5 nie zapis. Opr. sk. wspł.

1. O stopniach pokrewieństwa i powinowactwa naturalnego, prawnego i duchowego. K. 1—58.

2. „Compendium privilegiorum”. K. 59—163.

Współprawnny z drukiem XVI-wiecznym sygn.: PL 99 adl. a-b.

Def.: Większość kart uszkodzona (spalona przez atrament).

Pismo 1 ręki, rubrykowany, częściowo paginowany.

Opr.: Deska pokryta brązową skórą, tłoczenia ślepe i radełko, metalowe klamry.

Prow.: Brak danych.

Dawna sygn.: „PL 99 adl. b”.

372. Łac. kon. XV w. 16,5×12 cm. K. 13. Opr. sk. wspł.

„[Joannes Andreae] Super arboribus consanguinitatis, affinitatis et cognationis spiritualis”.

Inc.: k. 1v: „Circa lecturam arboris X et ista attinentia est licentia tam suum consanguinitatem quam affinitatem” (k. 12).

Współprawnny z drukiem XV-wiecznym sygn.: Inc. 2.

Pismo 1 ręki, kursywa gotycka, rubrykowany, k. 13 perg.

Składek 1, seksterniony.

Opr.: Deska pokryta brązową skórą, wycisk ślepy, mosiężne klamry.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] I k. ochr.

Dawna sygn.: „Inc. 2”, „N 250”, „A 117”.

Filigran: Korona królewska.

373. Łac. 1508. 18×13,5 cm. i mniej. K. 19, w tym 1 nie zapis. Opr. sk. wspł.

1. „Tabula thematum pro sermonibus in Compendio theologicæ veritatis contentis fratris Bernoldi monachi de Cesarea Cisterciensis ordinis. Finis 1508 in festo porciuncule”. K. 1—9 (na pocz. klocka).

2. „Registrum in Compendium theologicæ veritatis”. K. 1—8v (na końcu klocka).

3. „Sermo de Reemptione alias viderkoph”. K. 8v—9v.

Współprawnny z drukiem XV-wiecznym sygn.: Inc. 41.

Pismo 1 ręki, kursywa gotycka, rubrykowany.

Opr.: Deska pokryta brązową skórą, wycisk ślepy.

Prow.: Klasztor Bernardynów w Kościanie.

Dawna sygn.: „Inc. 41”.

375. Łac. I poł. XVI w. 20,5×14,5 cm. K. 7. Opr. sk. wspł.

Notatki z astronomii i astrologii.

Współprawnny z drukiem XV-wiecznym sygn.: Inc. 43 adl. a-c.

Pismo 1 ręki, kursywa gotycka.

Opr.: Deska pokryta brązową skórą, wycisk ślepy.

Prow.: Na tylnej okładz. wyciśnięty herb „Nieczuja”.

Piecz.: „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] k. tytuł. druku.

Dawna sygn.: „Inc. 43 adl.”

376. Łac. Pocz. XVI w. 20,5×14 cm. K. 24, w tym 4 nie zapis. Opr. sk. wspł.

1. Jacobus de Gruytrode. Lavacrum conscientiae. Capitulum XXII i następne. Jest to uzupełnienie do brakującego tekstu Inc. 76 adl. c — od składki NN do końca (12 kart).

2. „Statuta sinodi provincialis Lanciciae 21 ianuarii 1503 a. celebratae”. K. 1—7.

Druk: H. Rybus: *Królewicz kardynał Fryderyk Jagiellończyk*. Warszawa 1935, s. 215—227.

Na k. 12v: „Forma extreme unctionis”.

Współprawny z drukami XV-wiecznymi sygn. Inc. 76 adl.

Def.: Uszkodzony przez robaka.

Pismo 2 rąk, kursywa gotycka, nie zapis. k. 8—12.

Opr.: Deska pokryta brązową skórą, wycisk ślepy, resztki mosiężnych klamer.

Prow.: Klasztor kanoników Regularnych Laterańskich w Trzemesznie.

Dawna sygn.: „Inc. 76 adl.”

377. Łac. Pocz. XVI w. 20×14 cm. K. 47. Opr. sk. wspł.

Traktat treści gramatycznej.

Współprawny z drukami XV-wiecznymi sygn. Inc. 78 adl.

Def.: Uszkodzone k. 46—47.

Pismo 1 ręki, kursywa gotycka.

Opr.: Deska pokryta brązową skórą, wycisk ślepy, ślad po katenie — tylko I okładz.

Prow.: Ze zbiorów Biblioteki Benedyktyńskiej w Lubiniu.

Dawna sygn.: „Inc. 78 adl.”

378. Łac., pol. Przeł. XV/XVI w. Pap. i perg. 19,5×13 cm. K. 10. Opr. sk. wspł.

1. „Vita Sancte Regine”. K. 1 (po druku sygn. Inc. 81 adl. e).

Inc.: „Vita Sancte Regine profuit in X venit et dixit ei Bona Magister vidi fel [...]” (brak końca).

2. Legenda de S. Bernardino et excerpta de floribus S. Francisci. K. 1—8.

Inc. k. 1: „Jesus Nazareus Rex Judeorum. Igitur nobis in floribus X quam ego vacuum constringo velata veluti etc.” (k. 8v).

Na antefolium (perg.) i k. tytuł. druku sygn. Inc. 81 adl. a: „Oratio pro sacerdotibus”.

Na postfolium (perg.): „Post divinum officium” — polski przekład modlitwy brewiarzowej oraz urywek polskiej modlitwy do Matki Bożej. Por. S. Vrtel-Wierczyński: *Kilka nieznanych tekstów staropolskich XV i XVI wieku*, „Pamiętnik Literacki”, t. 28: 1931, s. 305—306.

Współprawny z drukami XV-wiecznymi sygn. Inc. 81 adl. a-g.

Pismo 2 rąk, kursywa gotycka.

Składka 1 kwaternion.

Opr.: Deska pokryta brązową skórą, wycisk ślepy, klamry mosiężne, uszkodzona.

Prow.: „Pro loco Koszthen” — bernardyni [XV w.].

Dawna sygn.: „Inc. 81 adl. a-g”, „N 905 p 1”.

Filigran: Głowa wołu, między rogami wąż oplatający krzyż.

379. Łac. Kon. XV w. 20×14 cm. K. 12. Opr. sk. wspł.

Vita Domini nostri Jesu Christi in figuris Scripturae Sacrae Veteris Testamenti. Index locorum. Zestawienie tekstów Pisma św. K. 1—12.

Inc. k. 1: „De annuntiatione Marie X Laudate Dominum de celis 14 v[er]sum” (k. 12v).

Na k. 8v—11v: „Concordantiae Evangelistarum”.

Współprawny z drukami XV-wiecznymi sygn. Inc. 140 adl. a-c.

Pismo 1 ręki, kursywa gotycka, na k. 12 2 kol.

Składek 1, seksternion.

Opr.: Deska pokryta brązową skórą, wycisk ślepy, klamry mosiężne.

Prow.: 1. „Joannes Dąbrouius Altarista Costensis Sacellanus Rabinensis possessor” XVI w., 2. „Ex legatione Reverendi Jacobi Fabricij parochi Gluchouiensis. Pro Conuentu Costensi Fratrum Minorum. Oretur pro eo” [XVII w.].

Dawna sygn.: „Inc. 140 adl. a-c”.

Filigran: Głowa wołu z kwiatkiem, por. Badecki, tabl. III 17.

380. Łac. Kon. XV w. 29×20,5 cm. K. 12. Opr. sk. wspł.

„Quaestiones evangeliorum” Joannis de Turrecremata. Komentarz do tekstu Pisma św. na 4-tą niedzielę adwentu.

Inc. k. 1: „[S]acro et Colendissimo Reverendissimorum Patrum X conditor orbis istud apud Junoniam [...]” (wyblakłe k. 12).

Współprawny z drukiem XV-wiecznym sygn. Inc. 305.

Def.: Zbutwiały od strony apertury.

Pismo 1 ręki, kursywa gotycka, 2 kol.

Skryptor: „Johannes de Radzeyow” II k. ochr.

Składek 1, seksternion.

Opr.: Deska pokryta brązową skórą, wycisk ślepy, 6 guzów mosiężnych, ślad po klamrach.

Prow.: „Iste pertinet liber fratri Johanni de Radzeyow sacre Theologie licenciato ordinis predicatorum concessione ordinis ad usum simplicem” [XV w.] II k. ochr.

Dawna sygn.: „Inc. 305”.

Filigran: Korona królewska.

381. Łac. Kon. XV w. 29×20 cm. K. 60. Opr. sk. wspł.

Kazania o świętych według kalendarza polskiego (razem 37).

Na k. 115—116: „Sermo in anniversario Ven. Hedvigis Reginae Poloniae ipsa die beati Alexii”. Por. J. Wolny, R. M. Zawadzki: *Królowa Jadwiga w tradycji kaznodziejskiej XV wieku*, naddb. z „Analecta Cracoviensia” 1976.

Inc. k. 1: „Ambulans Jesus iuxta mare Galilee vidit duos fratres X faciem aliene legitur” (k. 60v).

Na k. 42: wzmianka o zwycięstwie Władysława Jagielly pod Grunwaldem.

Współprawny z drukiem XV-wiecznym sygn. Inc. 483.

Def.: Brak przynajmniej 1 składki (12 kart).

Pismo 1 ręki, kursywa gotycka, rubrykowany.

Składek 5, seksterniony.

Opr.: Deska pokryta brązową skórą, wycisk linearny, resztki klamry mosiężnej.

Prow.: „Iste est liber Joannis [...] emptus pro sedecem grossis” [XV w.] Ostatnia k. druku (tą samą ręką co rkps).

Dawna sygn.: „Inc. 483”.

Filigran: Głowa wołu, między rogami krzyż lub kwiat, por. Badecki, tabl. III 15.

382. Łac. 1486. 28,5×16,5 cm. K. 12. Opr. sk. wspł.
„Commune Sanctorum”. Trzyńskie kazania o świętych.

Inc. k. 1: „Quoad dico omnibus dico vigilate X Explicit Commune Sanctorum per manus cuiusdam Stani[slai] organiste Mansionarioque in Konin commoranti sub d[ie] (obcięte) Anno Domini 1486” (k. 12).

Na ostatniej karcie inkunabułu, k. ochr., k. 1r i 12v oraz wewnętrznej stronie obu okładz. — inną ręką — wypisy i notatki nt. działalności literackiej greckich i łacińskich.

Współprawni z drukiem XV-wiecznym sygn. Inc. 563.

Def.: Wszystkie karty obcięte (tekst) od strony apertury na szer. ok. 2—3 cm.

Pismo 2 rąk, kursywa gotycka, rubrykowany, na k. ochr. 2 kol.

Składek 1, seksternion.

Opr.: Deska pokryta brązową skórą, wycisk ślepy, mosiężne okucia i klamry.

Prow.: „Ex cathalogo librorum lubinensium” [XVI w.].

Dawna sygn.: „L. 10,,, „Inc. 563”.

Filigran: Dwa skrzyżowane, zwieńczone krzyżem klucze.

383. Pol. Ok. 1835. 33,5×20,5 cm. K. 32, w tym 19 nie zapis. Nie opr.
„List do JMc Pana Jekla Pastora z Dobrzycy”. Polemika antyprotestancka.

Def. K. 25—32 wycięte.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Wyjęto z akt „Archiwum parafii Sławoszewo” przejętych przez AAG w 1974 r.

384. Pol. 1873. 12,5×10 cm. S. 242+XII, w tym 19 nie zapis. Opr. sk. wspł.

„Książka do nabożeństwa”.

Na s. 1: „Ojciec na pamiątkę Dzieciom Jasiowi i Adziowi. Błogosławie Was w Imię Ojca i Syna i Ducha Świętego Amen”.

Na s. VIII: „Jeziernica, powiat Słonim, gubernia grodzieńska. 29.I.1873”.

Pismo 1 ręki, po s. X, 14, 20, 24, 94, 114 wklejono drukowane obrazki z koronkowym obramowaniem.

Skryptor: Franciszek Wolbek” s. VIII.

Opr.: Tektura pokryta brązową skórą, ozdobne tłoczenia oraz złoty napis: „Nabożeństwo tygodniowe”, na II okładz. „NA PAMIĄTKĘ JASIOWI J. W. 1873”.

Prow.: 1. „Dar Sylwestra Kutzero, Adwokata. Poznań ul. Matejki 38” (II.1969) I k. ochr.; 2. „Ex libris” J. Em. ks. Kard. Prymasa Stefana Wyszyńskiego (1970).

385. Pol., łac. 1965. 29,5×21 cm. K. 62. Opr. sk. wspł.

„Ks. Lucjan Zgorzelak: Pieranie miejsce kultu Matki Bożej Łaskawej. „Kujawska Częstochowa” w dawnych wiekach i dziś. Obejmuje historię kościoła, obrazu i kultu maryjnego, modlitwę i pieśni maryjne, pro-

tokół z przebiegu prac konserwatorskich obrazu Matki Boskiej Pierańskiej oraz artykuł ks. Władysława Zientarskiego pt. Kapela Pierańska.

Pismo 1 ręki. 5 kart maszynopisu.

Skryptor: Lucjan Zgorzelak.

Do tekstu dołączono 5 fotografii oraz drukowany w „Przewodniku Katolickim”, nr 27: 1961 artykuł ks. W. Zientarskiego.

Prow.: Przekazał autor.

386. Łac. i rjęz. 1648—1678. 8,5×13,5 cm. K. 219, w tym wiele nie zapis. Opr. sk. wspł.

Album amicorum Christiani Crebs. Pamiętnik: wpisy ku pamięci.

Def.: Wycięte karty po k. 2, 15, 151, 182, 193, 202. Początkowe karty uszkodzone przez robaka.

Pismo wielu rąk: łac., greckie, hebrajskie i szwabacha.

Opr.: Deska pokryta czarną skórą, złota ramka z motywów roślinnych, także plakietka, na I okładz. złote litery: „CKGL” (nad plakietką), na dole: „1648”. Na desce II okładz. v naklejony współczesny miedzioryt.

Prow.: Z daru prymasa Polski, kard. Stefana Wyszyńskiego XI. 1975.

Piecz.: 1. „Bibliotheca Milichiana Gorlicensis” [XIX w.] k. 1; 2. „Biblioteka Katedralna Gniezno” [1975] k. 1v, 16, 216v.

387. Łac. i rjęz. 1651—1657. 9,5×7 cm. K. 185, w tym wiele nie zapis. Opr. sk. wspł.

Album amicorum Gotfriedi Hegeni. Pamiętnik: wpisy ku pamięci.

Def.: Ślad wyrwanych (w różnych miejscach) 26 kart.

Pismo wielu rąk: łac., greckie i szwabacha.

Zdobienia: 10 rysunków figuralnych piórką, 8 kolorowych miniatur.

Opr.: Karton pokryty pergaminem, wycisk ślepy, ślad rzemieślniczych troków.

Prow.: Z daru prymasa Polski, kard. Stefana Wyszyńskiego XI. 1975.

Piecz.: 1. „Bibliotheca Milichiana Gorlicensis” [XIX w.] k. 1; 2. „Biblioteka Katedralna Gniezno” [1975] k. ochr. v.

388. Arabski, łac., niem. XVI w. 10×7 cm. K. 156, w tym 15 nie zapis. Opr. sk. wspł.

„Suratae IV ex Alcorano”. Koran.

Na I k. ochr.: „Quatuor Suratae ex Alcorano cum Fal Name, seu libello divinatorio, qui tenet artem e literis et versibus. Alcoranum evolventi primis occurrentibus utramque fortunam augusandi cum precibus Turcicis. D. Reiske”.

Na k. 18v—20v: „Acta Ungarica” (po niem.).

Def.: Uszkodzona k. 102.

Pismo wielu rąk, arabskie, łac. i szwabacha, rubrykowany.

Opr.: Karton pokryty brązową skórą, złota plakietka i narożne arabeski.

Prow.: Z daru prymasa Polski, kard. Stefana Wyszyńskiego.

Piecz.: 1. „Bibliotheca Milichiana Gorlicensis” [XIX w.] I k. ochr. k. 166v; 2. „Biblioteka Katedralna Gniezno” [1975] I k. ochr. v.

389. Pol. i rjęz. I poł. XIX w. 24×17,5 cm. i mniej. K. 88, w tym 18 nie zapis. Opr. płsk. wspł.

„Architektura. Tomik Iwszy. Opisy tu na początku są to razem iako Appendix do inney księgi in majori folio pod tytułem Architektura sta-

rożytna Rzyms[ka] i Grecka ktorey Rysunki tu się wyiaśniaią, i inne jeszcze tu się przydaia".

Pismo 1 ręki, łac. i greckie.

Skryptor: W. A. Brodziszewski.

Opr.: Karton, na grzbiecie pergamin.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] I k. ochr.;

2. „Biblioteka Katedralna Gniezno” [1975] I k. ochr., k. 16, 72v.

Dawna sygn.: „T 10”.

390. Pol., łac. 1798—1803. 22,5×18 cm. i mniej. S. 422, w tym 50 nie zapis. Opr. tekt. wspł.

Kazania o świętych.

Def.: Uszkodzone s. 31—32, plamy z wilgoci.

Pismo wielu rąk.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] I k. ochr.v, s. 17, 420.

Dawna sygn.: „Ms 195”.

391. Łac., pol. 1697. 18×15 cm. S. 135. Opr. tekt. wspł.

„Księga różnych chorób doświadczonych z różnych autorów zebrana w roku 1697”.

Def.: Uszkodzony przez gryzonie.

Pismo wielu rąk.

Opr.: Z makulatury wyjęto i przesunięto do odpowiednich zbiorów rękopiśmienne i drukowane fragmenty.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: 1. „Capitulum Metropolitanum Gnesnense” [XIX w.] s. 1; 2. „Archivum Archidioecesanum Gnesna” [XX w.] I k. ochr., s. 16, 135; 3. „Biblioteka Katedralna Gniezno” [1976] k. tytuł.v.

Dawna sygn.: „V 181 MS”.

392. Pol. i rjęz. Pol. XIX w. 21×17 cm. Poszytów 12. S. 470, w tym 44 nie zapis. Nie opr.

1. „Historia kościelna” ks. Franciszka Ksawerego Dulińskiego. Wykłady. S. 1—389.

2. „Reihenfolge der Päpste”. Zestawienie chronologiczne papieży (do Grzegorza XVI), pisarzy kościelnych, cesarzy i kronikarzy polskich. S. 407—430.

3. Zestawienie chronologiczne papieży od Piotra Apostoła do Piusa IX. S. 431—463.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Ze spuścizny autora.

393. Pol., łac. niem. Pol. XIX w. 21,5×17,5 cm. Poszytów 6. S. 256, w tym 56 nie zapis. Nie opr.

„Nauka moralna” ks. Franciszka Ksawerego Dulińskiego. Wykłady.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Ze spuścizny autora.

394. Pol., łac., niem. Pol. XIX w. 21×16,5 cm. Poszytów 2. S. 226, w tym 14 nie zapis. Nie opr.

„Homiletyka” ks. Franciszka Ksawerego Dulińskiego. Wykłady.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Ze spuścizny autora.

395. Pol. 1855. 20,5×17 cm. Poszytów 2. S. 88, w tym 16 nie zapis. Nie opr.

„Nauki dla więźniów” ks. Franciszka Ksawerego Dulińskiego.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Ze spuścizny autora.

396. Pol., łac. 1853—1861. 22,5×18 cm. i mniej. Poszytów 23. S. 440, w tym nie zapis. 71. Nie opr.

Nauki do kleryków i kapłanów ks. Franciszka Ksawerego Dulińskiego.

Prow.: Ze spuścizny autora.

397. Pol. i rjęz. 1849. 21,5×17 cm i mniej. Poszytów 20. S. 512, w tym 101 nie zapis. Nie opr.

„Nauka o religii katolickiej” ks. Franciszka Ksawerego Dulińskiego. Wykłady miane w gimnazjum w Lesznie.

1. „Tworzenie samowiedzy”. S. 9—31.

2. „Objawienie”. S. 49—52.

3. „Historia objawienia Boskiego”. S. 57—62.

4. „Nauka wiary. Dogmatyka”. S. 65—87.

5. „Historia dogmatów” S. 93—102.

6. „Nauka o religii katolickiej. A. Wstęp”. S. 109—148.

7. „Źródła z których się czerpie naukę katolicką”. S. 149—216.

8. „Nauka o Bogu, Jego przymiotach, o Trójcy św., stworzeniu świata”. S. 217—274.

9. „Rządy świata, czyli Opatrzność Boża. Powstanie i krzewienie się grzechu”. S. 277—308.

10. „Odkupienie. a. Przygotowanie. b. Wykonanie”. S. 317—379.

11. Kościół, Duch Św. i pośrednictwo kapłanów. Stosunek człowieka do Kościoła. S. 385—431.

12. „Rzeczy ostateczne”. S. 433—456.

13. Repertorium. S. 461—509.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Ze spuścizny autora.

398. Pol., niem. 1852—1853. 22×19 cm i mniej. S. 614, w tym 123 nie zapis. Nie opr.

Kazania niedzielne ks. Franciszka Ksawerego Dulińskiego. Od I niedzieli adwentu. Niektórych niedziel brak, na inne po 2, 3 lub 4 kazania.

Zbiór złożony z luźnych składek i kart.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Ze spuścizny autora.

399. Pol. 1851—1883. 22×17,5 cm i mniej. S. 436, w tym 43 nie zapis. Nie opr.

Kazania ks. Franciszka Ksawerego Dulińskiego.

1. Kazania pasyjne. S. 1—24, 81—105.

2. Kazania na uroczystości roku kościelnego. S. 25—80, 105—121.

3. Homilie różne. S. 125—238.

4. Kazania o świętych. S. 239—415.
 5. Kazania pogrzebowe. S. 419—436.
 Zbiór złożony z luźnych składek i kart.
 Pismo 1 ręki.
 Prow.: Ze spuścizny autora.

400. Niem., pol. 1851—1852. 22×17,5 cm i mniej. S. 812. Nie opr.
 Zbiór kazań w jęz. niemieckim ks. Franciszka Ksawerego Dulińskiego.

1. Kazania niedzielne. S. 1—530.
 2. Kazania o Matce Bożej. S. 535—582.
 3. Kazania o świętych. S. 583—675.
 4. Kazania okolicznościowe. S. 677—752.
 5. Kazania pogrzebowe. S. 753—812.
 Pismo 1 ręki, szwabacha.
 Zbiór złożony z luźnych składek i kart.
 Prow.: Ze spuścizny autora.

401. Niem. pol. II poł. XIX w. 21×17 cm. Poszytów 5. S. 156, w tym 4 nie zapis. Nie opr.

„Wyciąg z Leppa „Leben Jesu” i porównywania protestantów tłumaczących najdowolniej Pismo św.”.
 Pismo 1 ręki, szwabacha.
 Prow.: Ze spuścizny autora.

402. Niem., łac. II poł. XIX w. 21×17,5 cm. i mniej. Poszytów 2. S. 112, w tym 21 nie zapis. Nie opr.

„Summarium catholicae theolog[iae] Rom[anae] de moribus Christianis tractandis” ks. Franciszka Ksawerego Dulińskiego.
 Pismo 1 ręki, szwabacha.
 Prow.: Ze spuścizny autora.

403. Łac., pol., niem. II poł. XIX w. 21,5×17 cm i mniej. Poszytów 10. S. 720. Nie opr.

„Medytacje” dla kapłanów ks. Franciszka Ksawerego Dulińskiego.
 1. Medytacja na poszczególne dni roku liturgicznego. S. 1—487.
 2. Medytacje na niedziele i na święta roku kościelnego. Wśród nich kilka medytacji o świętych. S. 489—620.
 3. Medytacje o świętych. S. 649—720.
 Pismo 1 ręki, łac. i szwabacha.
 Prow.: Ze spuścizny autora.

404. Pol., łac. II poł. XIX w. 21×17 cm. Poszytów 14. S. 512. Nie opr.
 Nauki rekolekcyjne dla kapłanów ks. Franciszka Ksawerego Dulińskiego.

1. Ośmiodniowe rekolekcje dla kapłanów. S. 1—435.
 2. Nauki rekolekcyjne o Bogu utajonym w Najśw. Sakramencie. S. 437—479.
 3. Różne nauki rekolekcyjne. S. 481—512.
 Pismo 1 ręki. Wiele s. nie zapis.
 Prow.: Ze spuścizny autora.

405. Pol., łac., niem. Druga poł. XIX w. 21,5×17 cm. S. 72, w tym 3 nie zapis. Nie opr.

„Dydaktyka katechetyczna”. Metodyka nauczania religii ks. Franciszka Ksawerego Dulińskiego.

Pismo 1 ręki.
 Prow.: Ze spuścizny autora.

406. Pol. 1864—1865. 21×17 cm. i mniej. Poszytów 7. S. 100, w tym 11 nie zapis. Nie opr.

1. „O spirytyzmie”. Wypisy z różnych dzieł. S. 1—73.
 2. Wypisy różne z historii Kościoła. S. 74—96.
 3. „Krótka historia biblijnej geografii”. Wypisy. S. 97—100.
 Pismo 1 ręki.
 Skryptor: ks. Franciszek Ksawery Duliński.
 Prow.: Ze spuścizny skryptora.

407. Łac. Druga poł. XIX w. 21×17,5 cm i mniej. Poszytów 2. S. 34. Nie opr.

„Varii tractatus theologici” ks. Franciszka Ksawerego Dulińskiego.
 Def.: W obu traktatach brak początku.
 Pismo 1 ręki.
 Prow.: Ze spuścizny autora.

408. Pol., niem., łac. Pol. XIX w. 19,5×16 cm. K. 176. Opr. sk. XX w.
 „Słownik polski i niemiecki”. Uwzględnia przede wszystkim słownictwo, idiomy oraz trudniejsze zdania języka prawniczego.
 Na k. 169—174: Spis różnych akt z terenu Wielkiego Księstwa Poznańskiego. Obejmuje dokumenty z lat 1843—1855.

Def.: K. 161—174 spalone w dolnym przygrzbietowym narożu.
 Pismo 1 ręki, łac. i szwabacha.
 Pieczęć: „Z księgozbioru kościoła Żegocińskiego” [XX w.] I k. ochr.

409. Pol. Po r. 1828. 19,5×12 cm i mniej. Poszytów 7. S. 186, w tym 11 nie zapis. Nie opr.

Zbiór kazań świątecznych ks. Józefa Walkowskiego.
 Pismo 1 ręki.
 Prow.: Ze spuścizny autora.
 Dawna sygn.: „L 506”.

410. Pol. 1826—1834. 21×17 cm i mniej. S. 435. Nie opr.
 Zbiór kazań niedzielnych ks. Józefa Walkowskiego od I niedzieli Adwentu do uroczystości Trójcy Św.

Na s. 245—246: Kazanie na uroczystość św. Wojciecha.
 Na s. 247—248: Kazanie na poświęcenie kościoła.
 Na marginesach większości kazań miejsce i data ich wygłoszenia.
 Pismo 1 ręki, wiele stron nie zapis.
 Prow.: Ze spuścizny autora.
 Dawna sygn.: „L 506”.

411. Pol. 1826—1834. 21,5×18,5 cm i mniej. S. 430. Nie opr.
 Zbiór kazań niedzielnych od I do ostatniej niedzieli po Zesłaniu Ducha Św. ks. Józefa Walkowskiego.
 Na s. 285—295: Kazanie na III niedzielę po Wielkiejnocy.

Na s. 296—298: Kazanie na uroczystość Podwyższenia Krzyża.
Na marginesach większości kazań miejsce i data ich wygłoszenia.
Pismo 1 ręki, wiele stron nie zapis.
Prow.: Ze spuścizny autora.
Dawna sygn.: „L 506”.

412. Pol. 1828—1833. 35×21 cm i mniej. S. 128. Nie opr.
„Kazania o świętych Pańskich” ks. Józefa Walkowskiego.
Na marginesach większości kazań miejsce i data ich wygłoszenia.
Pismo 1 ręki, wiele s. nie zapis.
Prow.: Ze spuścizny autora.
Dawna sygn.: „L 506”.

413. Pol. 1826—1829. 21,5×17,5 cm. S. 60, w tym 2 nie zapis. Nie opr.
Kazania przygodne ks. Józefa Walkowskiego.
Na marginesach większości kazań miejsce i data ich wygłoszenia.
Pismo 1 ręki.
Prow.: Ze spuścizny autora.
Dawna sygn.: „L 506”.

414. Pol. 1832. 21×17,5 cm. S. 60, w tym 17 nie zapis.
Kazania pasyjne ks. Józefa Walkowskiego.
Pismo 1 ręki.
Prow.: Ze spuścizny autora.
Dawna sygn.: „L 506”.

415. Pol., łac. 1830—1832. 21×18 cm i mniej. S. 62, w tym 4 nie zapis. Nie opr.
Kazania pogrzebowe ks. Józefa Walkowskiego.
Na pocz. większości kazań miejsce i data ich wygłoszenia. We wszystkich wymienione imię i nazwisko osoby zmarłej.
Pismo 1 ręki.
Prow.: Ze spuścizny autora.
Dawna sygn.: „L 506”.

416. Pol. 1825—1831. 21×17,5 cm. i mniej. Poszytów 20. S. 254, w tym 10 nie zapis. Nie opr.
„Nauki katechizmowe z dogmatyki” ks. Józefa Walkowskiego. Nauki o wierze, Bogu, Wcieleniu Syna Bożego, Trójcy św., przykazaniach kościelnych i sakramentach.
Pismo 1 ręki.
Prow.: Ze spuścizny autora.

417. Pol. 1826—1830. 21×17,5 cm i mniej. Poszytów 4. S. 100, w tym 2 nie zapis. Nie opr.
„Nauki na Wielki Jubileusz zaczynający się dnia 22 października 1826 a kończącego d. 22 kwietnia 1827” ks. Józefa Walkowskiego. Cztery nauki. Ostatnia z r. 1830.
Pismo 1 ręki.
Prow.: Ze spuścizny autora.
Dawna sygn.: „L 506”.

418. Łac., niem. 1825—1826. 20,5×17,5 cm. Poszytów 7. S. 154, w tym 8 nie zapis. Nie opr.

„Philosophia moralis seu ethica”. Skrypt z wykładów seminaryjnych ks. Józefa Walkowskiego.

Def.: Brak 1 składki (8 kart) po s. 56 i 86.

Pismo 1 ręki, skryptor Józef Walkowski.

Prow.: Ze spuścizny skryptora.

419. Pol., niem., łac. Ok. 1824. 19,5×17 cm. S. 52, w tym 9 nie zapis. Nie opr.

1. „Mowa na egzamin publiczny” ks. Józefa Walkowskiego. S. 1—10.

2. „Orationes”. Wśród nich wiersze religijne i świeckie. S. 19—51.

Pismo 1 ręki, łac. i szwabacha.

Prow.: Ze spuścizny autora.

420. Pol., łac. Ok. 1825. 21,5×17,5 cm. Poszytów 17. S. 198, w tym 4 nie zapis. Nie opr.

„Historia Kościoła”. Skrypt z wykładów seminaryjnych ks. Józefa Walkowskiego. Zdekompletowany.

Na s. 196—198: „Kazanie o śmierci”.

Def.: Brak kart (ciągłości tekstu) po s. 40, 48, 53, 76, 86, 95, 98, 104, 110, 118.

Pismo 1 ręki.

Skryptor: Józef Walkowski.

Prow.: Ze spuścizny skryptora.

421. Łac. 1825. 20,5×17,5 cm. S. 10, w tym 1 nie zapis. Nie opr.
„Formae nonnullae singulares pro singularibus casibus scribendi conjugatos in libro Metricis”. Formularia z prawa kanonicznego.

Pismo 1 ręki.

Skryptor: ks. Józef Walkowski.

Prow.: Ze spuścizny skryptora.

422. Pol. 1834. 21×18 cm. S. 356, w tym 2 nie zapis. Nie opr.
„Historia Kościoła” ks. Józefa Walkowskiego. Podręcznik. Jest to prawdopodobnie ciąg dalszy nie odnalezionej części I-szej.

Na s. 354: „W Włocławku d. 19. czerwca 1834 r. Koniec”.

Def.: Brak pocz.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Ze spuścizny autora.

Dawna sygn.: „66” s. 1.

423. Pol. 1821—1822. 21,5×18,5 cm. Poszytów 15. S. 304, w tym 6 nie zapis. Nie opr.

„Historia powszechna”. Wykłady — głównie z nauk pomocniczych.

Def.: Brak końca, ślad wydarcia całego poszytu.

Pismo 1 ręki, foliowany od k. 1—40.

Skryptor: Feliks Kodlike i obwoł.

Prow.: Brak danych.

Dawna sygn.: „38” s. 137.

424. Łac. 1796—1797. 21×17,5 cm. i mniej. Poszytów 9. S. 446, w tym 5 nie zapis. Nie opr.

„Historia Ecclesiastica”. Skrypt z wykładów. Zawierają: zasady początkowe (5 poszytów) oraz historia Kościoła w. IV—VI. Niektóre poszyty stanowią zamknięte całości, inne są tylko fragmentami.

Def.: Brak kart (ciągłości tekstu) po s. 8, 314, ślad wyciętych 5 kart po s. 444.

Pismo kilku rąk.

Skryptor: „J. G.” s. 77; „Kurkowski” s. 121.

Prow.: Brak danych.

Dawna sygn.: „No 189”, „65” s. 269.

425. Łac., pol. 1799—1802. 22×17,5 cm i mniej. Poszytów 31. S. 550, w tym 25 nie zapis. Nie opr.

Historia Kościoła. Cz. II. Skrypt z wykładów.

1. „Res Occidentis Italiae et Germaniae”. S. 1—19.

2. „Historia Ecclesiastica saeculi X—XVIII”. S. 21—521.

3. Streszczenia od XVII w. oraz omówienia poszczególnych zagadnień. S. 523—547.

Niektóre poszyty stanowią zamknięte całości, inne są tylko fragmentami.

Def.: Brak kart (ciągłości tekstu) po s. 44, 262 (brak 20 kart), 522, 538, 541. Ślad wyciętej karty po s. 140.

Pismo kilku rąk, niektóre poszyty mają własną paginację.

Skryptor: „A. Kukliński” s. 166.

Prow.: Brak danych.

426. Pol. XIX w. 20,5×17 cm. S. 16, w tym 2 nie zapis. Nie opr.

Konferencja o godności i obowiązkach kapłańskich ks. Antoniego Kostrzewicza.

Pismo 1 ręki.

Skryptor: ks. Antoni Kostrzewicz.

Prow.: Brak danych.

427. Łac., pol. 1817. 21,5×17 cm. S. 86, w tym 3 nie zapis. Nie opr.

„Praeparatio ad hermeneuticam in Soeminario Dioecetano Posnaniensi”. Skrypt z wykładów.

Pismo 1 ręki, foliowany do s. 64.

Skryptor: Szkudliński? s. 49.

Prow.: Brak danych.

428. Łac. 1799. 21,5×18 cm. i mniej. Poszytów 7. S. 146, w tym 4 nie zapis. Nie opr.

„Tractatus de Scriptura Sacra”. Skrypt z wykładów.

Def.: Ze s. 61—62 pozostał tylko fragment przygrzbietowy, po s. 144 brak ciągłości tekstu.

Pismo kilku rąk.

Skryptor: „Łukasz Zdanowski” s. 1; „A. Kukliński” s. 33.

Prow.: Brak danych.

429. Łac. Pocz. XIX w. 20,5×16,5 cm. S. 100, w tym 4 nie zapis. Nie opr.

„Tractatus de Ecclesia. Pars prima”. Wykłady.

Def.: Uszkodzona ostatnia k.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Brak danych.

430. Łac. Przeł. XVIII/XIX w. 21×17,5 cm i mniej. Poszytów 11. S. 132, w tym 5 nie zapis. Nie opr.

Skrypt z wykładów.

1. „Prolegomena Theologiae” w trzech różnych odpisach. S. 1—32, 33—60, 61—84.

2. „De locis theologicis”. S. 85—132.

Def.: Brak końca.

Pismo 3 rąk, od s. 85 oryginalna paginacja (1—48).

Skryptor: Łukasz Zdanowski, A. „Kukliński” s. 71.

Prow.: Brak danych.

431. Łac. Przeł. XVIII/XIX w. 20,5×17 cm. Poszyty 2. S. 36, w tym 2 nie zapis. Nie opr.

Skrypt z wykładów.

1. Traktat o sakramentach. S. 1—9, 13—28.

2. Liturgika. S. 10—12, 29—34.

Na s. 31 Notacja kwadratowa na 4 liniach.

Pismo 2 rąk.

Prow.: Brak danych.

432. Łac. Przeł. XVIII/XIX w. 21×17,5 cm. Poszytów 5, s. 38, w tym 4 nie zapis. Nie opr.

„Excerptus ex Philosophia morali R. P. Francisci Jacquier Ord[inis] Minimorum in Collegio Urbano de Propaganda fide Professoris editionis Venetae. Anno 1785”. Wypisy.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Brak danych.

433. Łac., pol. Przeł. XVIII/XIX w. 34×21 cm i mniej. S. 50, w tym 10 nie zapis. Nie opr.

„Ex Pauli Josephi a Riegger Institutionibus jurisprudentiae ecclesasticae parte III. Librum III. Decretalium Gregorii IX P[apae] continente. Edit[i]o Vindobonia Anno 1778”. Wypisy.

Def.: Po s. 12 brak ciągłości tekstu.

Pismo 1 ręki, luźne składki lub karty.

Prow.: Brak danych.

434. Łac. XVIII w. 19,5×15,5 cm. K. 47. Fragm.

Logica.

Def.: Fragm., k. 97—144, znaleziony między rkpsami MS 282—283.

Pismo 1 ręki, foliowany, nie zapis. k. 141—144, 4 luźne składki.

Prow.: Brak danych.

435. Łac. Pocz. XIX w. 21×17,5 cm. S. 20. Obw.

„De fide Historica”. Rozprawa J. Topolskiego.

Pismo 1 ręki.

Skryptor: „J. Topolski” I obw.

Prow.: Brak danych.

436. Łac. 1830. 21×18 cm. S. 44, w tym 4 nie zapis. Nie opr.
„Introductio in Libros Novi Foederis”. Skrypt z wykładów.
Pismo 1 ręki.
Skryptor: „Laferski Andrzej” s. 1.
Prow.: Brak danych.
437. Łac. Ok. 1830. 21×18 cm. S. 20. Obwol.
„Hermeneutica Biblica generalis”. Skrypt z wykładów.
Pismo 1 ręki.
Skryptor: „Laferski” Andrzej I obwol.
Prow.: Brak danych.
438. Pol. Pocz. XIX w. 19,5×16,5 cm. Poszytów 2. K. 71, w tym 4 nie zapis. Obwol.
Historia Polski od Jana Alberta do Zygmunta III — 1612. Skrypt z wykładów.
Def.: Uszkodzone k. 24—27.
Pismo 2 rąk.
Skryptor: „W. Michalski” I obwol., k. 28.
Prow.: Brak danych.
Dawna sygn.: „50”, „2. 87. b.” k. 28.
439. Łac. Pol. XIX w. 21×17 cm. S. 134, w tym 11 nie zapis. Nie opr.
Wstęp do Pisma św. Skrypt z wykładów.
Def.: Zniszczony przez robactwo, szczególnie s. 1—8, 115—134; plamy z wilgoci.
Pismo 1 ręki.
Prow.: Brak danych.
440. Pol. 1822. 20,5×17 cm. S. 28. Nie opr.
„Jeometria”. Notatki szkolne.
Def.: Udarta k. s. 3—4.
Pismo 1 ręki.
Skryptor: „Knispel” s. 1.
Prow.: Brak danych.
441. Pol. 1840. 20,5×17,5 cm. S. 104, w tym 5 nie zapis. Nie opr.
„Jeometria”. Notatki szkolne.
Pismo 1 ręki.
Skryptor: „Dorszewski” Kazimierz s. 33.
Prow.: Brak danych.
442. Pol. 1840. 19,5×17 cm. S. 80, w tym 5 nie zapis. Nie opr.
„Justini ex Trogo Pompejo Historia”. Tłumaczenie księgi XVI—XXIV.
Pismo 1 ręki.
Skryptor: „K” (reszta zamazana atramentem) s. 1.
443. Pol. Pol. XIX w. 20×17 cm. Poszyty 2. S. 108, w tym 1 nie zapis. Nie opr.
Publius Ovidius Naso. Przemiany. Tłumaczenie księgi IX—XIII.

- Skryptor: „J. Kotecki” s. 1.
Prow.: Brak danych.
444. Pol. Pocz. XIX w. 20,5×16,5 cm. S. 42, w tym 2 nie zapis. Nie opr.
„Numa Pompilius”. Tłumaczenie z francuskiego dzieła Florianana [J. P. de Claris].
Def.: Brak pocz. (k. 1—46), ksiąg I, II i pocz. III, po s. 26, ksiąg V i VI, po s. 32, końca księgi VII, ksiąg VIII—X, brak końca (jest pocz. księgi XI).
Pismo 1 ręki, foliowany w I cz. (k. 47—58), paginowany w drugiej (s. 1—6, 94—101), luźne składki.
Prow.: Brak danych.
445. Łac. Pol. XIX w. 20,5×17 cm. S. 12. Fragm.
„Publius Ovidius Naso”. Fragm. historii literatury. Prawdopodobnie odpis z druku.
Prow.: Brak danych.
446. Pol., łac. Pocz. XIX w. 20,5×17 cm. S. 40, w tym 2 nie zapis. Nie opr.
Mowy Cyccerona. Tłumaczenie z łaciny. Rozdział 1—16.
Skryptor: „Hulewicz” s. 1.
Prow.: Brak danych.
447. Łac., pol. Pocz. XIX w. 20×17 cm. S. 48. Fragm.
Przykłady z życia cesarzy i innych sławnych osobistości, wzięte z różnych autorów starożytnych, średniowiecznych i nowożytnych.
Def.: Brak co najmniej 1 składki po s. 16, 24, 32, 48. Atrament wyblakły.
Luźne składki.
Prow.: Brak danych.
448. Pol. Pocz. XIX w. 20×17 cm. S. 16. Nie opr.
„Sny polityczne”. Zapiski historyczne dotyczące wydarzeń z przeł. XVIII/XIX w.
Prow.: Brak danych.
449. Niem., łac. 1816. 20,5×16,5 cm. S. 64. Opr. tekt. wspl.
„Ius Canonicum nach der Vortrage des Herrn Doktor und Professor Madihn”. Wypisy.
Pismo: szwabacha, częściowo łac., numerowane składki.
Skryptor: „Potrykowski” k. tytuł.
Prow.: Brak danych.
450. Niem. Po 1822. 21×17 cm. w tym 1 nie zapis. Nie opr.
Homiletyka. Skrypt.
Def.: Ucięta ostatnia k.
Pismo szwabacha.
Prow.: Brak danych.
451. Pol. 1841. 20,5×17 cm. S. 16, w tym 1 nie zapis. Nie opr.
„Katechetika do instytucji o poświęceniu kościoła”. Nauka ks. M[i-chała] Wejny, wygłoszona 4.VII.1841 r. w Ostrowie k. Strzelna.

Skryptor: „M[ichał] Wejna Kommend[ariusz] Paraf[i]i Ostrowo ad Strz[el-
no]” s. 1.

Prow.: Brak danych.

452. *Pol., niem., łac. 1776—1822. 27×18,5 cm i mniej. S. 262, w tym 16 nie zapis. Nie opr.*

Zbiór kazań polskich i niemieckich różnych autorów.

1. Kazania niedzielne. S. 1—83.
2. Kazania na dzień Zaduszny. S. 85—106.
3. Kazania ewangelijne. S. 107—176.
4. Kazania o Matce Bożej. S. 177—205.
5. Kazania okolicznościowe. S. 209—261.

Na marginesach większości kazań: autor, skryptor, miejsce i data wygłoszenia.

Pismo wielu rąk, częściowo pisane szwabachą, luźne składki.

Skryptor: „Groth” s. 71, „X. Witalis Bewicz” s. 157; „Marcin Krauze” s. 169, „X. Piotr Proboszcz Schmidt” s. 200, „X. Szałwiński”, s. 228, „X. Nowakowski” s. 243.

Prow.: Brak danych.

453. *Pol., łac. 1786—1809. 19,5×12,5 cm i mniej. S. 332. Nie opr.*

Zbiór kazań polskich różnych autorów.

1. Kazania niedzielne. S. 1—151.
2. Kazania o Matce Bożej. S. 153—181.
3. Kazania o świętych. S. 183—290.
4. Kazania okolicznościowe. S. 291—321.

Na marginesach wielu kazań miejsce i data wygłoszenia.

Pismo wielu rąk, dużo s. nie zapis., luźne składki.

Skryptor: „X. Dyonizy Łukowski” s. 37.

Prow.: Brak danych.

454. *Łac. Przeł. XVIII/XIX w. 17×10 cm. S. 16 Nie opr.*

„Tabulae pro Officio Divino recitando et Sacrosancto Missae Sacrificio rite celebrando”.

Na s. 1: „Złoty 9 gro. 18”.

Def.: luźne 1 i ostatnia k.

Pismo 1 ręki, rubryki.

Prow.: Brak danych.

455. *Niem., łac. XVIII w. 16,5×10,6 cm. S. 42, w tym 2 nie zapis. Nie opr.*

Rozważania o Chrystusie — w jęz. niem.

Def.: Brak końca, pierwsza k. luźna — pismo wyblakłe, na s. 1—6 plamy z wilgoci.

Pismo 1 ręki, głównie szwabacha.

Prow.: Brak danych.

456. *Łac., niem. XVIII w. 17×10,5 cm. Poszytów 4. S. 104, w tym 16 nie zapis. Nie opr.*

Traktaty teologiczne.

1. „De Providentia Divina”. S. 1—77.

2. „Pro Confessariis indoctis quaedam in confuso”. S. 78—93.

Def.: Brak ciągłości tekstu po s. 40 i 56.

Pismo 1 ręki, częściowo szwabacha.

Prow.: Brak danych.

457. *Łac., niem. XVIII w. 17×10,5 cm. S. 64. Nie opr.*

1. Traktat teologiczny o Bogu. S. 1—57.

2. Niemieckie wiersze religijne. S. 58—64.

Pismo 1 ręki, łac. i szwabacha.

Prow.: Brak danych.

458. *Łac., niem. XVIII w. 17,5×10,5 cm. i mniej. S. 82, w tym 27 nie zapis. Nie opr.*

„Myśli wybrane z pisarzy kościelnych i filozofów starożytnych”.

Na s. 12 recepta lekarska.

Def.: Brak ciągłości tekstu po s. 18.

Pismo 1 ręki, częściowo szwabacha.

Prow.: Brak danych.

459. *Łac., pol., niem. XVIII w. 17,5×10,5 cm. Poszytów 5. S. 200, w tym 30 nie zapis. Nie opr.*

Medycyna. Opisy chorób i recepty lekarskie.

Def.: Uszkodzone ostatnie karty, plamy z wilgoci na s. 169—200.

Pismo 3 rąk, częściowo szwabacha.

Skryptor: „Kochenilla” s. 161.

Prow.: Brak danych.

460. *Łac., pol. Kon. XVI w. 15×10 cm. S. 20, w tym 10 nie zapis. Nie opr.*

„Ex Hosii Confessione”. Wypisy.

Na s. 1—3: Indeks.

Na s. 20 nazwy różnych miejscowości zapisane ręką bpa W. A. Brodziszewskiego [XVIII/XIX w.].

Def.: Na końcu ślad wydartej karty.

Pismo 1 ręki, kursywa gotycka.

Prow.: Brak danych.

461. *Łac., pol. Kon. XVIII w. 19×11,5 cm i mniej. S. 34. Nie opr. Fragm.*

Traktaty prawne i moralne. Fragmenty.

1. Streszczenia z prawa kanonicznego. S. 1—14.

2. „De actibus humanis. De libertate humana”. S. 15—18.

3. „De praeceptis”. S. 19—30.

4. O ustawach zakonnych. S. 31—34.

Na s. 12 dwa adresy gnieźnieńskie: do Jadwigi i Katarzyny Naukoskiej.

Def.: Brak pocz. i końca.

Pismo kilku rąk.

Skryptor: „Polenski J.” s. 1.

Prow.: Brak danych.

462. *Pol., łac. II poł. XVIII w. 14,5×8,5 cm. S. 16. Fragm. Nie opr.*

Obyczaje weselne: przemowy, aforyzmy, napisy, symbole itp.

Def.: Brak pocz. i końca.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Brak danych.

463. *Pol. Przeł. XVIII/XIX w. 17,5×10,5 cm S. 64. Fragm. Nie opr.*
Powieść o Lorze.

Def.: Brak pocz. i końca, luźne składki, plamy z wilgoci.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Brak danych.

464. *Niem. Pocz. XIX w. 20,5×10 cm i mniej. S. 54, w tym 8 nie zapis. Nie opr.*

Działania i zadania matematyczne. Notatki szkolne.

Def.: Uszkodzone s. 45—47, na pocz. i na końcu luźne kartki.

Pismo 1 ręki, szwabacha.

Piecz.: W kole sierp księżycy zwieńczony krzyżem. Nad kołem korona królewska. Powyżej kapelusz kardynalski z trzema pomponami — bez napisu. s. 1.

465. *Pol. Pocz. XIX w. 37×21,5 cm i mniej. S. 14, w tym 3 nie zapis. Nie opr. Fragm.*

„O katolickim nabożeństwie do Najsświętszej Boga Rodzicy Marii Panny”.

Na s. 11—12 fragm. kazania o wierze.

Def.: Po s. 10 brak przynajmniej 2 kart, fragm., luźne składki.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Brak danych.

466. *Pol., łac. 1841. 20,5×17,5 cm. S. 16, w tym 1 nie zapis. Nie opr.*
„Kazanie do instytucji z Textu: Domus mea domus orationis vocabitur” ks. Michała Wejny.

Pismo 1 ręki.

Skryptor: ks. Michał Wejna.

Prow.: Brak danych.

467. *Pol. 1794. 22,5×18 cm. S. 24, w tym 1 nie zapis. Nie opr.*

„Kazanie patriotyczne miane w Warszawie 1794 podczas oblężenia”.

Def.: Plamy z wilgoci.

Pismo 1 ręki.

Skryptor: „M. L.” s. 2.

Prow.: Brak danych.

468. *Pol. Kon. XVIII w. 24,5×19 cm. S. 12, w tym 4 nie zapis. Nie opr.*

„Kazanie na uroczystość Ś. Jana Nepomucena” ks. Archaniola OFM Bernard.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Brak danych.

469. *Pol., łac. Pocz. XIX w. 22×17,5 cm. S. 16, w tym 7 nie zapis. Nie opr.*

„Statutum est hominibus semel mori”. Kazanie.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Brak danych.

470. *Pol. 1829. 21,5×18,5 cm. S. 16, w tym 1 nie zapis. Nie opr.*
„Nauka o rachunku sumienia”. Kazanie wygłoszone 15.III.1829 r. w Gnieźnie przez ks. Antoniego Dyamenta.

Pismo 1 ręki.

Skryptor: ks. Antoni Dyament.

Prow.: Ze spuścizny autora.

471. *Pol., łac. 1783. 20,5×17 cm. S. 28, w tym 2 nie zapis. Nie opr.*
„Przemowa na exportacji ciała JW Jakoba Anastazego na Szumsku Woronicza, kasztelana bełzkiego miana w Trojanowie d. 9-tego mja 1783 przez X. Kawieckiego C. K.”.

Def.: Uszkodzone s. 17—28, plamy z wilgoci.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Brak danych.

472. *Pol., łac. 1842. 22×19 cm i mniej. Poszyty 2. S. 26, w tym 4 nie zapis. Nie opr.*

„Mowa na pogrzebie JW Najprzewielebniejszego IMCI Xiędza Timotheusza Hrabiego Gorzeńskiego Metropolity Arcybiskupa Poznańskiego i Gnieźnieńskiego”. Koncept (s. 1—8), czystopis (s. 11—12), fragment mowy na pogrzebie abpa Dunina (s. 25—26 tą samą ręką co koncept).

Pismo 2 rąk.

Prow.: Brak danych.

473. *Pol., łac. 1784. 23,5×18,5 cm. S. 8. Nie opr.*
„Kazanie na pogrzebie JO Xięcia Imci [Antoniego Kazimierza] Ostrowskiego die 4 novembris 1784 w Skierniewicach miane przez X. Wiktora Olszewskiego”.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Brak danych.

474. *Pol. 1819. 21×17 cm. S. 12, w tym 2 nie zapis. Nie opr.*
„Kazanie na pogrzebie JW Franciszka Ksawerego Działyńskiego”.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Brak danych.

475. *Pol., łac. 1811. 21,5×17 cm. S. 8. Nie opr.*
Kazanie na pogrzebie księdza Michała Kociałkowskiego, scholastyka gnieźnieńskiego.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Brak danych.

476. *Pol., łac. II poł. XVIII w. 20×17 cm. S. 16. Fragm. Nie opr.*
„Mowa pierwsza na pogrzebie Julii Lucyny d'Angennes de Rambouillet Xiężny de Montausier naypierwszey Damy Fraucymeru Krolowy miana”. Tłum. z jęz. franc.

Def.: Brak końca.

Prow.: Brak danych.

477. Pol., łac. 1789—1814. 21,5×17,5 cm. S. 16, w tym 3 nie zapis. Nie opr.

Mowy pogrzebowe.

1. „Mowa na pogrzebie Cieńskiego, starosty kruszwickiego 1789 r.” (25. III w Czystem koło Turku). S. 1—5.

2. „Mowa na pogrzebie NN 1814”. S. 1—5.

3. „Mowa przy wyprowadzeniu ciała WJP J. Roźnieckiego Chorażego miana. 1798” (28. I. w Markowie). S. 9—13.

Pismo 1 ręki, 2 luźne składki.

Prow.: Brak danych.

478. Łac., pol. Pocz. XIX w. 21×17,5 cm i mniej. S. 58. Nie opr. Traktat apologetyczny o Kościele. Skrypt z wykładów.

Pismo zasadnicze 1 ręki.

Prow.: Brak danych.

479. Łac. Pocz. XIX w. 21,5×17,5 cm. Poszyty 2. S. 108. Nie opr. „Tractatus de Ecclesia”. Skrypt z wykładów.

Skryptor: „Grotius Grolus” s. 1.

Prow.: Brak danych.

480. Pol. Ok. 1700. 20×15,5 cm. S. 16. Fragm.

„Zabawy duchowne”. Rozważania i modlitwy przed Najśw. Sakramentem.

Def.: Brak pocz. (co najmniej 4 kart), po s. 8 co najmniej 4 kart, brak końca. Wszystkie karty uszkodzone przez robaka i wilgoć.

Prow.: Brak danych.

Dawna sygn.: „23” s. 1.

481. Łac., pol. XVIII w. 18,5×15 cm. S. 194, w tym 13 nie zapis. Nie opr.

Rozważania.

Def.: Brak początku (co najmniej 3 składek = 24 kart), s. 189—190, 135—188, 191—192, plamy z wilgoci.

Pismo 2 rąk, wyblakłe.

Prow.: Brak danych.

482. Łac. II poł. XVII w. 18,5×15 cm. K. 54, w tym 3 nie zapis. Nie opr.

„In 2dam 2dae D. Thomae”.

1. „De fide”. K. 1—41.

2. „Pars I. De necessitate gratiae ad opera naturalia, moralia et non moralia”. K. 91—100.

Def.: Brak k. 42—90.

Pismo 1 ręki, oryginalna foliacja.

Prow.: Brak danych.

483. Łac. Poł. XVIII w. 21,5×18,5 cm. S. 434. Nie opr. Podręcznik teologii moralnej. Traktaty o sakramentach.

Def.: Brak s. 1—176 oraz końca.

Pismo 1 ręki, paginacja współczesna.

Prow.: Brak danych.

484. Łac. 1639. 19×15,5 cm. S. 612. Nie opr. Podręcznik teologii moralnej. Traktaty o sakramentach.

Def.: Brak s. 1—480, 513—528 oraz końca. Uszkodzenia i plamy z wilgoci. Pismo 1 ręki.

Prow.: Brak danych.

485. Łac. Pocz. XIX w. 21×18 cm. S. 32, w tym 2 nie zapis. Nie opr. Wykłady z apologetyki.

1. „De religione revelata”. S. 1—21.

2. Pytania z różnych dyscyplin teologicznych. S. 22—32.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Brak danych.

486. Łac. Pocz. XIX w. 21,5×18 cm. S. 18, w tym 2 nie zapis. Nie opr.

Wprowadzenie do Pisma św. Skrypt z wykładu.

Def.: Ślad wyciętych 6 kart po s. 16.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Brak danych.

487. Łac. Kon. XVIII w. 20,5×17 cm. K. 12. Fragm. Nie opr. Wykłady z apologetyki. Fragmenty.

Def.: Brak s. 1—48, 65—66 oraz końca.

Pismo 1 ręki, paginacja współczesna, luźne składki.

Prow.: Brak danych.

488. Pol. II poł. XVIII w. 19×15,5 cm. S. 12. Fragm. Nie opr. Nauki o modlitwie.

Def.: Brak pocz. i końca.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Brak danych.

489. Łac., pol. franc. 1764—1767. 20,5×17,5 cm. S. 104, w tym 11 nie zapis. Nie opr.

Konspekty i myśli do kazań.

1. Kazania na Boże Narodzenie do niedzieli w oktawie uroczystości. S. 1—21.

2. Kazania okolicznościowe. S. 22—102.

Na s. 85—87: Kazanie na pogrzebie terejarza Antoniego w parafii Mazowo (1766).

3. „De somniis”. Wywód o marzeniach sennych. S. 103—104.

Na pocz. wielu konspektów miejsce i data ich wygłoszenia.

Def.: Brak pocz. i końca, uszkodzone k. 21, 63, 65.

Pismo 1 ręki, luźne składki i kartki.

Prow.: Brak danych.

490. Pol. Poł. XIX w. 20×17 cm. K. 26, w tym 1 nie zapis. Fragm. Nie opr.

1. Kazanie pasyjne. Fragm. s. 33—50.

2. „Kazanie o Zmartwychwstaniu Pańskim na dzień wielkanocny”. Fragm. S. 50—64, 81—99.

Def.: Brak pocz., zachowane składki: C, D, F, G.
Pismo 1 ręki, oryginalna paginacja, znaczona składki.
Prow.: Brak danych.

491. *Pol. Poł. XIX w. 21,5×17,5 cm. S. 8, w tym 1 nie zapis. Nie opr.*

„Kazanie na dzień Zmartwychwstania Pańskiego”.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Brak danych.

492. *Łac. Ok. 1816. 21×18 cm. K. 3. Fragm.*
Mowa rektora Jana Samuela Kaulfussa na inaugurację roku szkolnego w Gimnazjum Marii Magdaleny w Poznaniu.

Def.: Fragment z większego zbioru, s. 97—102.

Pismo 1 ręki, foliacja z końca XIX w.

Prow.: Brak danych.

493. *Łac., pol. Poł. XVII w. 19×15,5 cm. S. 68, w tym 18 nie zapis. Fragm. Nie opr.*

Filozofia wg Arystotelesa. Wykłady.

1. „In 4tuor meteororum libros”. S. 1—10.

2. „In tres libros Aristotelis de anima”. S. 23—38.

3. „Praelectiones metaphysicae”. S. 43—68.

Def.: Brak składek: 1—4, 6—7, 9—32, 34 i n., wszystkie karty uszkodzone przez robaki.

Pismo 1 ręki, numerowane składki.

Prow.: Brak danych.

494. *Łac. Poł. XVII w. 18,5×14,5 cm. S. 235, w tym 1 nie zapis. Nie opr.*

Wykład filozofii wg Arystotelesa.

Def.: Brak s. 1—44 i końca, uszkodzenia i plamy z wilgoci.

Pismo 1 ręki, paginacja współczesna.

Prow.: Brak danych.

495. *Łac. Poł. XVII w. 19,5×16,5 cm. K. 22. Fragm. Nie opr.*
Wykłady filozofii.

Def.: zachowały się tylko k. 8—23, 4003—4008, uszkodzona k. 8, plamy z wilgoci.

Pismo 1 ręki, foliacja współczesna.

Prow.: Brak danych.

Dawna sygn.: „39” k. 16.

496. *Łac. Poł. XVII w. 18,5×15,5 cm. K. 8. Fragm. Nie opr.*
Wykłady z filozofii. Fragm. z „De syllogismo”.

Def.: Zachowana 1 składka (s. 657—672).

Pismo 1 ręki.

Prow.: Brak danych.

497. *Łac. Ok. 1700. 20×16 cm. S. 138. Nie opr.*

Wykłady z teologii dogmatycznej.

Def.: Brak pocz. i końca, uszkodzenia i plamy z wilgoci, papier zbutwiał.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Brak danych.

Piecz.: „X.Wl.K.D.K.P.” s. 9.

498. *Niem. 1844. 18×16,5 cm. S. 340. Fragm. Nie opr.*

Wykłady z teologii dogmatycznej: O aniołach.

Na s. 321: „Braunsberg Georg Sgumin”.

Def.: Brak s. 1—94.

Pismo kilku rąk, szwabacha, paginowany.

Prow.: Brak danych.

499. *Niem. Poł. XIX w. 33×20,5 cm. S. 4. Nie opr.*

Rozprawa o piecach zduna Clavitera ze Świecia.

Na s. 4: „Claviter Postmeister zu Schwedt” oraz rysunek techniczny.

Pismo 1 ręki, szwabacha.

Prow.: Brak danych.

500. *Łac. Poł. XVIII w. 19,5×15,5 cm. S. 14, w tym 1 nie zapis. Fragm. Nie opr.*

Wykład z teologii dogmatycznej. Fragment końcowy z „De revelatione divina”.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Brak danych.

501. *Łac. Poł. XVIII w. 20×16,5 cm. S. 321—344. Fragm. Nie opr.*

Wykłady z teologii dogmatycznej. Fragment z „De Angelis”.

Def.: Brak s. 1—320 i końca.

Pismo 1 ręki, paginacja z XIX w.

Prow.: Brak danych.

502. *Łac. Poł. XVIII w. 19,5×15,5 cm. K. 60—96. Fragm. Nie opr.*

Wykłady filozofii. Fragment z logiki.

Def.: Brak k. 1—59 oraz końca.

Pismo 1 ręki, foliowany, luźne składki.

Prow.: Brak danych.

503. *Pol., łac. Pocz. XIX w. 38,5×24,5 cm. S. 14. Fragm. Nie opr.*
Kazania maryjne.

1. Na dzień oczyszczenia Najśw. Maryi Panny. S. 1—3.

2. „Na zwiastowanie Wniebowzięcia Najśw. Maryi Panny”. S. 3—12.

3. „Na dzień Wniebowzięcia Najśw. Maryi Panny”. S. 12—14. Fragm.

Def.: Brak pocz. i końca.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Brak danych.

504. *Łac. Przeł. XVII/XVIII w. 20,5×15,5 cm. S. 12. Fragm. Nie opr.*

Wykład prawa kanonicznego. Fragment.

Def.: Brak pocz., ciągłości tekstu po s. 6 i końca.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Brak danych.

505. *Pol. Pol. XIX w. 17×22,5 cm. S. 12, w tym 1 nie zapis. Nie opr.*
Notatki z historii.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Brak danych.

506. *Łac., pol. XVII—XIX w. 23×21 cm i mniej. K. 42, w tym 4 nie zapis. Nie opr.*

Miscellanea. Zbiór różnych zapisek z teologii, filozofii, historii Kościoła, prawa kanonicznego i świeckiego, retoryki, astronomii i medycyny.

Na k. 33: Mowa Piotra Bielińskiego, senatora, prezesa Sądu Sejmowego.

Na k. 42: „Compurentis apud homines illius quo semel Deus locutus est Verbi 1614. 15 calend. Octobris Prodiit”.

Def.: Uszkodzone k. 1, 19, 30—31, 33—36, 42.

Pismo wielu rąk, niektóre notatki mają własną foliację, nie zapis. k. 9v, 25—26, 28, 36, 38v, luźne składki lub karty.

Prow.: Brak danych.

Dawna sygn.: „771” k. 19.

507. *Pol. 1938. 22×14,5 cm. K. 172. Nie opr.*

Franciszek Kryszak, ks.: Dzieje miasta Pleszewa.

Pismo 1 ręki, foliowany, luźne kartki.

Skryptor: ks. Franciszek Kryszak.

Druk.: F. Kryszak: *Dzieje miasta Pleszewa*. Pleszew 1938.

Prow.: Ze spuścizny autora.

508. *Pol. Po 1914. Masz. 32,5×21 cm. K. 6. Nie opr.*

Stanisław Kopernik, ks.: Fundacje kościelne. Rozprawa z prawa kanonicznego.

Maszynopis z odręcznymi poprawkami autora, foliowany, luźne kartki.

Prow.: Ze spuścizny autora.

509. *Łac. 1826. 20×17,5 cm. Poszyty 2. S. 36, w tym 5 nie zapis. Nie opr.*

„Resolutio casuum conscientiae”. Skrypt z wykładów seminaryjnych.

Pismo 1 ręki.

Skryptor: „Józef Walkowski” s. 34.

Prow.: Ze spuścizny skryptora.

510. *Łac. 1825. 20,5×17,5 cm. S. 24, w tym 2 nie zapis. Nie opr.*

„Additamenta ad theologiam moralem de contractibus”. Skrypt z wykładów seminaryjnych.

Skryptor: „Józef Walkowski” s. 1, 22.

Prow.: Ze spuścizny skryptora.

511. *Łac. 1825. 21,5×16,5 cm. S. 32, w tym 5 nie zapis. Nie opr.*

„Psychologia”. Skrypt z wykładów seminaryjnych.

Skryptor: „Józef Walkowski” s. 1.

Prow.: Ze spuścizny skryptora.

512. *Łac., niem. 1860—1865. 22,5×17,5 cm. i mniej. S. 676. Nie opr.*

Zbiór kazań ks. Leona Gajowieckiego.

1. Kazania niedzielne i świąteczne. S. 1—116, 197—300, 381—470, 519—613.

2. Kazania pasyjne. S. 117—172, 301—356, 471—518, 615—660.

3. Kazania o Matce Bożej i o świętych. S. 173—186, 357—372, 663—667.

4. Kazania przygodne. S. 183—196, 373—380, 669—676.

Na pocz. większości kazań data, ich wygłoszenia.

Pismo 1 ręki, częściowo szwabacha, wiele s. nie zapis., luźne składki.

Skryptor: ks. „Leon Gajowiecki” s. 189.

Prow.: Brak danych.

513. *Pol., niem. 1866—1877. 22,5×17 cm i mniej. S. 610. Nie opr.*

Zbiór kazań ks. Leona Gajowieckiego.

1. Kazania niedzielne i świąteczne. S. 1—127, 197—248, 335—357, 367—389, 423—475.

2. Kazania pasyjne. S. 129—171, 249—303.

3. Kazania o Matce Bożej i świętych. S. 173—196, 305—326, 359—366, 391—402, 411—422, 479—486.

4. Kazania przygodne. S. 327—334, 403—410, 489—609.

Na pocz. większości kazań miejsce i data ich wygłoszenia.

Def.: Uszkodzone s. 457—458.

Pismo 1 ręki, częściowo szwabacha, wiele s. nie zapis., luźne składki.

Skryptor: ks. Leon Gajowiecki s. 467—471, 489, 501—513.

Prow.: Brak danych.

514. *Pol., niem. 1858—1863. 22,5×17,5 cm i mniej. S. 432. Nie opr.*

Zbiór kazań ks. Marcina Laudyna.

1. Kazania niedzielne i świąteczne. S. 1—66, 179—333, 387—393.

2. Kazania o Matce Bożej i świętych. S. 73—163, 367—386, 399—406, 430—432.

3. Kazania pasyjne. S. 167—177, 337—354.

4. Kazania przygodne. S. 357—366, 407—429.

Na pocz. większości kazań autor, miejsce i data ich wygłoszenia.

Def.: Uszkodzone: s. 279—280, 311—312.

Pismo 1 ręki, częściowo szwabacha, wiele s. nie zapis.; luźne składki.

Skryptor: „X. F. [Marcin] Laudyn” s. 71, 99, 119 i w. in.

Prow.: Brak danych.

515. *Pol. 1825. 20,5×17 cm. K. 1 fragm.*

„Kazanie ks. Ksawerego Dyniewiczza na uroczystość Maryi Opieki miane w Łomnicy d. 6 listop. 1825”.

Def.: Zachowała się tylko k. tytuł.

516. *Pol., łac. 1723, 1735. 20×17 cm. S. 16, w tym 2 nie zapis. Nie opr.*

„Concio pro festo Sancti Martini Episcopi et Confessoris Szubinae dicta”. Dwa kazania.

Def.: Uszkodzona k. 1.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Wyjęto w sierpniu 1977 r. z akt smoguleckich.

517. *Pol., łac. 1935—1937. 21×14,5 cm. S. 296, w tym 1 nie zapis. Opr. obwol. wspł.*

„Dogmatyka katolicka”. Notatki z wykładów w Poznańskim Seminarium Duchownym.

Def.: Uszkodzona k. tytuł.

Pismo 1 ręki.

Skryptor: „X. K.” s. 3, „K. W.” s. 128.

Prow.: Wyjęto w 1964 r. z akt paraf. św. Michała — Gniezno.

518. Pol. Ok. 1935. 21×14,5 cm. S. 170, w tym 9 nie zapis. Opr. obwol. wspł.

„Teologia Akcji Katolickiej”. Notatki z wykładów w Poznańskim Seminarium Duchownym.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Wyjęto w 1964 r. z akt paraf. św. Michała — Gniezno.

519. Łac. Pol. XIX w. 22×8,5 cm. S. 10. Opr. obwol. wspł.

„Moralprincipia”. Notatki z teologii moralnej.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Wyjęto w 1964 r. z akt paraf. św. Michała — Gniezno.

520. Niem., łac. 1848/1849. 28×20,5 cm. S. 286, w tym 18 nie zapis. Opr. tekt. wspł.

„Einleitung in die Christkatholische Ethik, und der allgemeine Theil derselben. Vorgetragen v[on] Pr. Dr. Dieckhoff. Münster, Wintersem. 1848/49”. Wykłady z etyki.

Pismo 1 ręki, szwabacha.

Prow.: Wyjęto w 1964 r. z akt paraf. św. Michała — Gniezno.

521. Łac. 1848/49. 28×21 cm. S. 80, w tym 2 nie zapis. Opr. tekt. wspł.

„Vaticinia Messiana Veteris Testamenti. Vorgelesen von Prof. Dr. Reinke. Münster Wintersem. 1848/1849”. Wykłady.

Pismo 1 ręki, szwabacha.

Prow.: Wyjęto w 1964 r. z akt paraf. św. Michała — Gniezno.

522. Pol., łac., niem. Pol. XIX w. 27×20,5 cm. K. 122, w tym 2 nie zapis. Opr. tekt. wspł.

Notatki ks. Hilarego Koszutkiego z teologii, filozofii, historii Kościoła, Polski i powszechnej, literatury polskiej itp.

Pismo 1 ręki, częściowo szwabacha, foliowany.

Skryptor: „Ks. Hilary Koszutski” k. 1v.

Prow.: Wyjęto w 1964 r. z akt paraf. św. Michała — Gniezno.

Dawna sygn.: „44” k. 1v.

523. Łac. Kon. XIX w. 21×17 cm. S. 30, w tym 3 nie zapis. Opr. obwol. wspł.

Wypisy z „Confessio fidei” Stanisława Hozjusza.

Pismo 1 ręki, paginowany.

Prow.: Wyjęte w 1969 r. z akt paraf. Nakło.

524. Łac., niem. 1895. 21×17 cm. S. 24. Opr. obwol. wspł.

Wypisy z „Confessio fidei” Stanisława Hozjusza. De Eucharistia. Notatki z wykładów.

Pismo 1 ręki.

Skryptor: „Raguwski” I obwol.

Prow.: Wyjęto w 1969 r. z akt paraf. Nakło.

525. Łac., pol. 1908—1910. 20×16 cm. S. 184, w tym 18 nie zapis. Opr. tekt. wspł.

1. „Theologia moralis”. Notatki z wykładów. S. 1—69.

2. „Notatki z rekolekcji 1908—1910”. S. 70—166.

Pismo 1 ręki, paginowany.

Skryptor: „ks. Ignacy Geppert” I okładz., s. 23.

Prow.: Wyjęto w 1969 r. z akt paraf. Nakło.

526. Pol. 1822—1826. 35×20,5 cm i mniej. S. 98, w tym 25 nie zapis. Opr. obwol. wspł.

1. Myśli, koncepty i kazania pogrzebowe. S. 1—80.

2. Kazania przy obejmowaniu parafii. S. 81—98.

Na s. 95 hasło: „O[rzeł]”.

Na s. 97 hasło: „Krzyż”.

Pismo 2 rąk, zeszyt oraz luźne składki i kartki.

Prow.: Wyjęto w 1969 r. z akt paraf. Nakło.

527. Pol. Ok. 1825. 21×17 cm. S. 138, w tym 6 nie zapis. Opr. Obwol. wspł. 4 zeszyty.

„Pieśń nad Pieśniami”. Egzegeza.

Def.: Brak s. 1—26 (I zeszyt).

Pismo 1 ręki, 4 zeszyt paginowany.

Prow.: Wyjęto w 1969 r. z akt paraf. Nakło.

528. Pol. Pol. XIX w. 20×16 cm. S. 28, w tym 2 nie zapis. Opr. brak. Traktat o sakramencie pokuty. Notatki z wykładów.

Def.: Brak pocz.

Pismo 1 ręki, 1 zeszyt.

Prow.: Wyjęto w 1969 r. z akt paraf. Nakło.

529. Łac. XVIII w. 20,5×17 cm. S. 1—16. Fragm. Nie opr.

Fragment traktatu filozoficznego: De ente.

Def.: Tylko składka 4.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Brak danych (z luzów).

530. Pol. 1932—1934, 1936—1937, 1944—1946, 1950, 1952. 29×20 cm i mniej. S. 174, w tym 2 nie zapis. Opr. obwol. wspł.

1. Kazania niedzielne, świąteczne i przygodne. S. 1—144.

Na s. 7—12: „Mowa żałobna dla ks. [Stanisława] „Walegi”, proboszcza w Złoczowie.

2. „Kazania wielkopostne”, głoszone w 1945 r. w Łękach Górnych. S. 145—173.

Pismo 1 ręki, częściowo paginowany, 2 posyty oraz luźne kartki.

Prow.: Brak danych (z luzów).

531. Łac., niem. Pol. XVIII w. 17×22,5 cm. K. 70. Opr. obwol. wspł.

Śpiewy liturgiczne. Excerpta z gradualu, antyfonarza i kancjonału na Wielki Tydzień, Wielkanoc, Boże Narodzenie i Wszystkich Świętych.

Notacja muzyczna kwadratowa na 5 liniach.

Na k. 55v—57 notacja muzyczna mensuralna na 5 liniach.

Def.: Uszkodzone k. 69—70.

Pismo 2 rąk, częściowo szwabacha.

Prow.: 1. „Quis me possidet? Carolus me possidet Höfflich. Rector Javorij die 3. VII Anno 1763. Dono a Josepha viduata Pollackin”; 2. (Olówkiem, ręką ks. W. Zientarskiego, dyrektora AAG) „Dnia 25.I.1978. przekazał prof. Kazimierz Żurowski, jako dar od córki” I obwol.

532. Łac., niem. 1912. 33×20,5 cm. S. 222. Nie opr.

Teologia dogmatyczna. Skrypt z wykładów ks. Stefana Zwolskiego w Poznańskim Seminarium Duchownym.

1. „De Deo consumante”. S. 1—78.

2. „De gratia”. S. 79—222.

Rkps powielony (woskówka), pismo 3 rąk, częściowo szwabacha.

Luźne, paginowane kartki spięte w teczce skoroszytowej.

Prow.: 1. Kleryk „Marcin Zenker” s. 167, 199, 215; 2. Wyjęto w 1977 r. z akt paraf. Smogulec.

533. Łac., niem., grecki. 1911. 33×21 cm. S. 196. Nie opr.

Teologia dogmatyczna. Skrypt wykładów ks. Stefana Zwolskiego w Poznańskim Seminarium Duchownym.

1. „De Verbo Incarnato”. S. 1—88.

2. „Soterologia”. S. 89—135.

3. „Mariologia”. S. 136—194.

4. „Additamentum de S. Josepho Sponso B. M.”. S. 194—196.

Rkps powielony (woskówka), pismo kilku rąk, częściowo greckie i szwabacha.

Luźne, paginowane kartki spięte w teczce skoroszytowej.

Prow.: 1. Kleryk „Marcin Zenker” s. 25; 2. Wyjęto w 1977 r. z akt paraf. Smogulec.

Dawna sygn.: „340”, „17” s. 1.

534. Łac., niem., grecki. 1911/1912. 33×21 cm. S. 167, w tym 3 nie zapis. Nie opr.

Teologia dogmatyczna. Skrypt z wykładów ks. Stefana Zwolskiego w Poznańskim Seminarium Duchownym.

1. „De Deo Uno et Trino”. S. 1—151.

2. „Additamentum ad tractatum „Deo uno et trino”.

Rkps powielony (woskówka), pismo kilku rąk, częściowo greckie i szwabacha, trzy, odrębne paginacje.

Luźne, paginowane kartki w teczce skoroszytowej.

Prow.: 1. Kleryk „Marcin Zenker” grzbiet teczki; 2. Wyjęto w 1977 r. z akt paraf. Smogulec.

535. Łac., pol., niem. 1911/1912. 33×21 cm. S. 142, w tym 2 nie zapis. Nie opr.

Teologia dogmatyczna. Skrypt z wykładów ks. Stefana Zwolskiego w Poznańskim Seminarium Duchownym.

1. „De Deo Uno et Trino”. S. 1—151.

2. „Additamentum ad tractatum „De Deo uno et trino”.

3. „Tractatus de Sacramento matrimonii”. S. 1—23.

Rkps powielony (woskówka), pismo kilku rąk, częściowo szwabacha, trzy odrębne paginacje.

Skrytor: „Scripsit [Maksymilianus] Kluge” s. 23.

Luźne, paginowane kartki w teczce skoroszytowej.

Prow.: 1. Kleryk „Marcin Zenker” grzbiet teczki; 2. Wyjęto w 1977 r. z akt paraf. Smogulec.

536. Łac. 1911/1912. 33×21 cm. S. 308, w tym 1 nie zapis. Nie opr.

Teologia moralna. Skrypt z wykładów ks. Pawła Jedzinka w Poznańskim Seminarium Duchownym.

1. „Theologia moralis. Introductio”. S. 1—109.

2. „Tractatus de praeceptis Ecclesiae”. S. 110—155.

3. „De poenis ecclesiasticis”. S. 156—180.

4. „De sacramentis”. S. 181—280.

5. „Sociologia”. S. 1—27.

Rkps powielony (woskówka), pismo kilku rąk, 2 odrębne paginacje.

Skrytor: 1. „[Władysław] Adamski” s. 145; 2. „Scripsit Burak Kujawski” s. 280.

Luźne paginowane kartki w teczce skoroszytowej.

Prow.: 1. Kleryk „Marcin Zenker” s. 9, 47; 2. Wyjęto w 1977 r. z akt paraf. Smogulec.

537. Łac., grecki. 1912/1913. 33×21 cm. S. 347, w tym 2 nie zapis. Nie opr.

Teologia moralna. Skrypt z wykładów ks. Pawła Jedzinka w Poznańskim Seminarium Duchownym.

1. „Theologia moralis. Prolegomena”. S. 1—14.

2. „Pars Generalis”. S. 15—155.

3. „De peccato”. S. 156—199.

4. „Pars specialis. De virtutibus in genere”. S. 2—146.

Rkps powielony (woskówka), pismo kilku rąk, częściowo greckie, 2 odrębne paginacje.

Luźne, paginowane kartki w teczce skoroszytowej.

Prow.: 1. Kleryk „Marcin Zenker” grzbiet teczki; 2. Wyjęto w 1977 r. z akt paraf. Smogulec.

538. Łac. 1911. 33×21 cm. S. 49—142. Nie opr.

Teologia moralna. De virtutibus. Skrypt z wykładów ks. Pawła Jedzinka w Poznańskim Seminarium Duchownym.

Def.: Brak kart: s. 1—48, 73—74, 89—90, 129—130, 133—134.

Rkps powielony (woskówka), pismo kilku rąk.

Luźne, paginowane kartki w teczce skoroszytowej.

Prow.: 1. Kleryk Marcin Zenker; 2. Wyjęto w 1977 r. z akt paraf. Smogulec.

539. Łac., niem., grecki. 1913. 33×21 cm. S. 258. Nie opr.

Teologia moralna. Skrypt z wykładów ks. Pawła Jedzinka w Poznańskim Seminarium Duchownym.

1. „Pars I. De sacramentis in genere”. S. 1—64.

2. „Pars II. De sacramentis in specie: De ss. Eucharistiae, De poenitentiae Sacramento, De Sacramento extremae unctionis”. S. 65—257.

Rkps powielony (woskówka), pismo kilku rąk, częściowo greckie i szwabacha.

bacha, paginowany (pomyłki).

Luźne, paginowane kartki w teczce skoroszytowej.

Prow.: 1. Kleryk „Marcin Zenker” s. 95; 2. Wyjęto w 1977 r. z akt paraf. Smogulec.

540. *Łac., niem., grecki. 1912. 33×21 cm. S. 200. Nie opr.*

Teologia moralna. Skrypt z wykładów ks. Pawła Jedzinka w Poznańskim Seminarium Duchownym.

1. „Pars I. De Sacramentis in genere”. S. 1—60.

2. „Pars II. De Sacramentis in specie: De ss. Eucharistiae”, De poenitentiae Sacramento”. S. 61—200.

Def.: Brak s. 89—90 i końca.

Rkps powielony (woskówka), pismo kilku rąk, częściowo greckie i szwabacha.

Luźne, paginowane kartki w teczce skoroszytowej.

Prow.: 1. Kleryk Marcin Zenker; 2. Wyjęto w 1977 r. z akt paraf. Smogulec.

541. *Łac., niem. 1910/1911. 33×21 cm. S. 254. Nie opr.*

„Theologia fundamentalis”. Skrypt z wykładów ks. Stefana Zwolskiego w Poznańskim Seminarium Duchownym.

1. „Prooemium: Praeambula religionis, De religione, De revelatione”. S. 1—95.

2. „Pars I. Probatio divinitatis Christi”. S. 96—150.

3. „Pars II. De religionis Christianae regno seu de Ecclesia Christi”. S. 150—219.

4. „Additamentum de Regula fidei”. S. 219—253.

Rkps powielony (woskówka), pismo kilku rąk, częściowo szwabacha.

Luźne, paginowane kartki w teczce skoroszytowej.

Prow.: 1. Kleryk „Marcin Zenker” na wielu kartkach; 2. Wyjęto w 1977 r. z akt paraf. Smogulec.

542. *Niem. 1911/1912. 33×21 cm. S. 260. Nie opr.*

Egzegeza. Skrypt z wykładów ks. Władysława Hozakowskiego w Poznańskim Seminarium Duchownym.

1. „Exegesis Veteris Testamenti. Isaias”. S. 1—62.

2. „Die Psalmen”. S. 1—82.

3. „Die Briefe an Timotheus”. S. 1—54.

4. „Das Evangelium nach Markus”. S. 1—62.

Def.: Brak s. 47—48 i końca w I pagin., s. 57—58 w II pagin., s. 1—14, 26—40 w IV pagin., uszkodzony przez gryzonie.

Rkps powielony (woskówka), pismo kilku rąk, szwabacha, 4 odrębne paginacje.

Luźne kartki w teczce skoroszytowej.

Prow.: 1. Kleryk Marcin „Zenker” na wielu kartkach; 2. Wyjęto w 1977 r. z akt paraf. Smogulec.

543. *Pol. Po r. 1912. 33×21 cm. S. 106. Nie opr.*

Katechetyka. Skrypt z wykładów ks. Teodora Klopscha w Poznańskim Seminarium Duchownym.

Def.: Brak końca.

Rkps powielony (woskówka), pismo 1 ręki.

Luźne, paginowane kartki w teczce skoroszytowej.

Prow.: 1. Kleryk „Marcin Zenker” s. 1; 2. Wyjęto w 1977 z akt paraf. Smogulec.

544. *Pol. Po r. 1802. 17,5×10,5 cm. S. 32, w tym 10 nie zapis. Nie opr.*
„Większy katechizm Fleurego. 1. Część”. Skrypt.

Pismo 1 ręki.

Skrytor: ks. W. A. Brodziszewski.

Prow.: Ze spuścizny po bpie W. A. Brodziszewskim.

Dawna sygn.: „MS L 451”.

545. *Łac. Kon. XVIII w. 21×17,5 cm. S. 40, w tym 1 nie zapis. Nie opr.*

„Prolegomena Theologiae”. Skrypt z wykładów w Poznańskim Seminarium Duchownym.

Skrytor: W. A. Brodziszewski.

Poszyt.

Prow.: Ze spuścizny po bpie W. A. Brodziszewskim.

Dawna sygn.: „45”, „MS L 451”.

546. *Łac. kon. XVIII w. 21×17 cm. S. 48, w tym 2 nie zapis. Nie opr.*

„Tractatus de Ecclesia”. Skrypt z wykładów w Poznańskim Seminarium Duchownym.

Skrytor: W. A. Brodziszewski.

Poszyt.

Prow.: Ze spuścizny po bpie W. A. Brodziszewskim.

Dawna sygn.: „MS L 451”.

547. *Łac. Kon. XVIII w. 22×17,5 cm. S. 32, w tym 3 nie zapis. Nie opr.*

Traktat o Kościele. Skrypt z wykładów w Poznańskim Seminarium Duchownym.

Def.: Wycięta s. 29—30, brak końca.

Skrytor: Ze spuścizny po bpie W. A. Brodziszewskim.

Dawna sygn.: „MS L 451”.

548. *Łac. Kon. XVIII w. 20,5×17 cm. S. 24, w tym 1 nie zapis. Nie opr.*

„Historia Ecclesiastico-Polona”. Skrypt z wykładów w Poznańskim Seminarium Duchownym.

Skrytor: W. A. Brodziszewski.

Poszyt.

Prow.: Ze spuścizny po bpie W. A. Brodziszewskim.

Dawna sygn.: „MS L 451”.

549. *Łac. Kon. XVIII w. 21,5×18 cm. Poszytów 2. S. 88, w tym 32 nie zapis. Nie opr.*

„Hermeneusis Sacra”. Skrypt z wykładów w Poznańskim Seminarium Duchownym.

Skrytor: W. A. Brodziszewski.

2 poszyty.

Prow.: Ze spuścizny po bpie W. A. Brodziszewskim.

Dawna sygn.: „MS L 451”.

550. Pol. Kon. XVIII w. 20×16,5 cm. S. 46, w tym 17 nie zapis. Nie opr.

„Historia sławnych mężów z cnot lub występków lub nauki, którzy dopiero żyli w niniejszych wiekach — iako y ogulem artykułow w tey księdze zawartych”. Przykłady.

Skryptor: W. A. Brodziszewski.

Prow.: Ze spuścizny po bpie W. A. Brodziszewskim.

Dawna sygn.: „MS L 451”.

551. Łac., pol., niem. Kon. XVIII w. 21×17,5 cm. S. 44, w tym 8 nie zapis.

Notatnik z historii Kościoła w Polsce ks. Wojciecha Anzelma Brodziszewskiego.

Pismo 1 ręki, częściowo szwabacha.

Skryptor: W. A. Brodziszewski.

Prow.: Ze spuścizny po bpie W. A. Brodziszewskim.

Dawna sygn.: „MS L 451”.

552. Pol., niem. Po r. 1802. 21×17,5 cm i mniej. Poszytów 5. S. 136, w tym 31 nie zapis.

Kazania z autorów francuskich: Jakuba Benignusa Bossueta, Wincentego z Beauvais, Jana Chryzostoma Massillona i Stefana Franciszka Cambacèresa, tłumaczone przez ks. Wojciecha Anzelma Brodziszewskiego.

Na s. 52: „Na Sejm w Obornikach d. 14 Novembris 1811. Marszałkiem Zienkowicz” — ks. W. A. Brodziszewskiego.

Pismo 1 ręki, częściowo szwabacha, luźne poszyty.

Prow.: Ze spuścizny po bpie W. A. Brodziszewskim.

Dawna sygn.: „MS L 508b”.

553. Pol., łac. Między r. 1822—1834. 18×10,5 cm i mniej. S. 94, w tym 46 nie zapis. Nie opr.

„Reiestr Kazań szkolnych w Gymnazyum Poznańskim i powtore Kazań w Tumie Gnieźnieńskim 1833—1834”. Kazania głosił ks. W. A. Brodziszewski.

Skryptor: W. A. Brodziszewski.

Prow.: Ze spuścizny po bpie W. A. Brodziszewskim.

Dawna sygn.: „MS L 451”.

554. Pol. 1822—1829. 21—17,5 cm. S. 706, w tym 27 nie zapis. Nie opr.

„Kazania do studentów Gymnasium Poznańskiego rozpoczęte na trzy Krole R. 1822”. Zbiór 148 numerowanych i ujętych w spisie (zob. Ms 553) kazań ks. W. A. Brodziszewskiego.

Def.: Brak nrów 8, 49 i 111.

Skryptor: ks. W. A. Brodziszewski.

Składek 147 — luźne.

Prow.: Ze spuścizny po bpie W. A. Brodziszewskim.

Dawna sygn.: „MS L 451”.

555. Pol. 1833—1834. 21,5×18 cm i mniej. S. 174, w tym 23 nie zapis. Nie opr.

Zbiór kazań ks. W. A. Brodziszewskiego. Dwie serie, znaczone: A oraz Nry 1—18 (zob. MS 553). Wygłoszone w tumie gnieźnieńskim.

1. Kazania na uroczystości kościelne i świętych. S. 1—104. Nry 1—10.

2. Kazania pasyjne i na Niedzielę Zmartwychwstania 1834 r. S. 107—174. Nry 12—18.

Def.: Brak kazania A i nru 10.

Skryptor: ks. W. A. Brodziszewski.

Składek 18 — luźne.

Prow.: Ze spuścizny po bpie W. A. Brodziszewskim.

Dawna sygn.: „MS L 451”.

556. Pol., łac. 1802—1828. 33×21 cm i mniej. S. 598, w tym 87 nie zapis. Nie opr.

Zbiór kazań niedzielnych i świątecznych ks. W. A. Brodziszewskiego. Wygłoszone w poznańskiej kolegiacie farnej.

Skryptor: W. A. Brodziszewski.

Składek 63 — luźne.

Prow.: Ze spuścizny po bpie W. A. Brodziszewskim.

Dawna sygn.: „MS L 451”.

557. Pol. Po r. 1811. 18×10 cm. S. 92, w tym 11 nie zapis. Nie opr.
„Reiestr materyi kazań mianych przez X. Brodziszewskiego od Roku 1811, D[omi]nica 3. post Epiphaniom szczegulniey w Tumie Poznańskim, jako też gdzie indziej”.

Skryptor: ks. W. A. Brodziszewski.

Poszyt.

Prow.: Ze spuścizny po bpie W. A. Brodziszewskim.

Dawna sygn.: „MS L 505”.

558. Pol., łac. 1808—1812. 22×18,5 cm i mniej. S. 354, w tym 17 nie zapis. Nie opr.

Kazania ks. W. A. Brodziszewskiego głoszone w tumie poznańskim. Nry 1—45 (zob. MS 557).

Na pocz. lub końcu poszczególnych kazań daty.

Def.: Brak nrów 3—5, 10, 21, 39—40.

Skryptor: W. A. Brodziszewski.

Składek 39 — luźne.

Prow.: Ze spuścizny po bpie W. A. Brodziszewskim.

Dawna sygn.: „MS L 505”.

559. Pol., łac. 1809—1814. 23×18,5 cm i mniej. S. 440, w tym 42 nie zapis. Nie opr.

Kazania ks. W. A. Brodziszewskiego głoszone w tumie poznańskim. Nry 46—90. (zob. Ms. 557).

Def.: Brak nrów 50, 56, 71, 81.

Skryptor: W. A. Brodziszewski.

Składek 46 — luźne.

Prow.: Ze spuścizny po bpie W. A. Brodziszewskim.

Dawna sygn.: „MS L 505”.

560. Pol., łac. 1815—1818. 35×17,5 cm i mniej. S. 438, w tym 48 nie zapis. Nie opr.

Kazania ks. W. A. Brodziszewskiego głoszone w tumie poznańskim. Nry 91—135 (zob. Ms 557).

Na pocz. lub końcu poszczególnych kazań daty.

Def.: Brak nru 99.

Skryptor: W. A. Brodziszewski.

Składek 54 — luźne.

Prow.: Ze spuścizny po bpie W. A. Brodziszewskim.

Dawna sygn.: „MS L 505”.

561. Pol., łac. 1818—1820. 23×18 cm i mniej. S. 618, w tym 97 nie zapis. Nie opr.

Kazania ks. W. A. Brodziszewskiego głoszone w tumie poznańskim. Nry 91—135 (zob. Ms 557).

Na pocz. lub końcu poszczególnych kazań daty.

Def.: Brak nru 154.

Skryptor: W. A. Brodziszewski.

Składek 54 — luźne.

Prow.: Ze spuścizny po bpie W. A. Brodziszewskim.

Dawna sygn.: „MS L 505”.

562. Pol., łac. 1820—1823. 22,5×18,5 cm i mniej. S. 540, w tym 69 nie zapis. Nie opr.

Kazania ks. W. A. Brodziszewskiego głoszone w tumie poznańskim. Nry 180—225 (zob. Ms 557).

Na pocz. lub końcu poszczególnych kazań daty.

Def.: Brak nrów 197—217.

Skryptor: W. A. Brodziszewski.

Składek 52 — luźne.

Prow.: Ze spuścizny po bpie W. A. Brodziszewskim.

Dawna sygn.: „MS L 505”.

563. Pol., łac. 1823—1830. 27×21,5 cm i mniej. S. 484, w tym 55 nie zapis. Nie opr.

Kazania ks. W. A. Brodziszewskiego głoszone w tumie poznańskim. Nry 226—267 (zob. Ms 557).

Na pocz. lub końcu poszczególnych kazań daty.

Skryptor: W. A. Brodziszewski.

Składek 46 — luźne.

Prow.: Ze spuścizny po bpie W. A. Brodziszewskim.

Dawna sygn.: „MS L 505”.

564. Pol., łac. Po r. 1802. 21×18 cm i mniej. S. 432, w tym 61 nie zapis. Nie opr.

Kazania przygodne ks. Wojciecha Anzelma Brodziszewskiego.

Def.: Wycięte s. 87, 90; uszkodzone s. 153, 175, 299.

Skryptor: W. A. Brodziszewski.

Składek 50 — luźne.

Prow.: Ze spuścizny po bpie W. A. Brodziszewskim.

Dawna sygn.: „MS L 508 ab”.

565. Pol., łac. Po r. 1802. 23×19,5 cm i mniej. S. 436, w tym 63 nie zapis. Nie opr.

Kazania ks. Wojciecha Anzelma Brodziszewskiego.

Skryptor: W. A. Brodziszewski.

Składek 55 — luźne.

Prow.: Ze spuścizny po bpie W. A. Brodziszewskim.

Dawna sygn.: „MS L 508 ab”.

566. Pol., łac. franc. Po r. 1802 37×22 cm i mniej. S. 382, w tym 72 nie zapis. Nie opr.

Kazania ks. Wojciecha Anzelma Brodziszewskiego.

Na s. 237: kazanie przepisane z Bossueta.

Def.: Wycięte karty 1 po s. 118, 2 po s. 176, 1 po s. 178, 1 po s. 326; uszkodzone s. 107, 129, 329.

Skryptor: W. A. Brodziszewski.

Składek 43 — luźne.

Prow.: Ze spuścizny po bpie W. A. Brodziszewskim.

Dawna sygn.: „MS L 508 ab”.

567. Pol., łac. Po r. 1802. 33,5×20 cm i mniej. S. 368, w tym 95 nie zapis. Nie opr.

Kazania ks. Wojciecha Brodziszewskiego.

1. Kazania przygodne. S. 1—222.

2. Kazania o Matce Bożej i świętych. S. 223—276.

3. Kazania tłumaczone z Bossueta. S. 277—293.

4. Kazania na uroczystości kościelne. Seria nr 1—8 (brak nru 5 i 7). S. 297—364.

5. Koncept listu pasterskiego na rok jubileuszowy (1833) abpa gnieźnieńskiego Teofila Wolickiego. S. 365—368.

Skryptor: W. A. Brodziszewski.

Składek 61 — luźne.

Prow.: Ze spuścizny po bpie W. A. Brodziszewskim.

Dawna sygn.: „MS L 508 ab”.

568. Pol. 1813. 21×17,5 cm. S. 48, w tym 37 nie zapis. Nie opr.

„Materie podział y treść kazań Authorow Kaznodzieyskich przednieszczych y gdzie w ktorym tumie na ktorey karcie się znayduia — razem obszerność w wielu kartach. Części rozciągnięte — wyrażone. 1813. M. Februarii — Poznań”.

Nie zapis. s. 2, 13—48.

Skryptor: W. A. Brodziszewski.

Prow.: Ze spuścizny po bpie W. A. Brodziszewskim.

Dawna sygn.: „MS L 508 ab”.

569. Pol., łac. niem. Pocz. XIX w. 37×22 cm i mniej. S. 52, w tym 12 nie zapis. Nie opr.

Notatki różne ks. Wojciecha Anzelma Brodziszewskiego (fragmenty).

1. Egzegeza Pisma św. S. 1—2.
2. Historia Kościoła. S. 3—5.
3. Prawo kanoniczne. S. 7—30.
4. Filozofia. S. 33—48.
5. „Ex libro cui titulus o Religii Imci Pani Hrabiny de Gentis. Przełożone dzieło na język polski przez X. Dmochowskiego Piara w Warszawie 1789”. S. 33—40.

6. „Excercitia germanicae. Klasa III”. S. 49—52.

Skryptor: W. A. Brodziszewski.

Składek 7 — luźne.

Prow.: Ze spuścizny po bpie W. A. Brodziszewskim.

Dawna sygn.: „MS L 508 ab”.

570. Łac. 1825. 20×17 cm. K. 50. Opr. sk. XX w.

„Calendarium Archidioecesanum Gnesnense perpetuum conscriptum in Seminario Gnesnensi Anno Domini 1825 per me Josephum Walkowski Alumnum ejusdem Seminarii ac Cler[icum] M[inorum] Ord[inum]”. Skrypt z wykładów.

Def.: Uszkodzony przez robaki.

Pismo 1 ręki, rubrykowany.

Skryptor: Józef Walkowski.

Prow.: Ze spuścizny ks. Józefa Walkowskiego.

Dawna sygn.: „78” k. 1.

571. Niem., łac. Ok. r. 1910. 36×21,5 cm. i mniej. K. 163. Nie opr.

Notatki dotyczące dziejów Bydgoszczy. Materiały źródłowe zebrane przez ks. Edwarda Beckera, proboszcza z Bydgoszczy.

Def.: Brak k. 104—105, 110—113.

Pismo 1 ręki, szwabacha, foliowany.

Skryptor: Ks. Edward Becker.

Składek 73 — luźne.

Prow.: Przekazał w 1976 r. ks. Marian Namysłowski, proboszcz z Szubina.

572. Niem. Ok. r. 1910. 34×21,5 cm i mniej. K. 42. Nie opr.

Dzieje Pomorza — Pomerellen. Materiały źródłowe zebrane przez ks. Edwarda Beckera, proboszcza w Bydgoszczy.

Pismo 1 ręki, szwabacha, foliowany.

Skryptor: ks. Edward Becker.

Składek 21 — luźne.

Prow.: Przekazał w 1976 r. ks. Marian Namysłowski, proboszcz z Szubina.

573. Niem., łac. Okr. r. 1910. 33×20 cm. K. 39. Nie opr.

Andrzej Szymonowicz — biskup poznański 1297—1316. Materiały źródłowe, zebrane przez ks. Edwarda Beckera, proboszcza z Bydgoszczy.

Pismo 1 ręki, szwabacha, foliowany.

Skryptor: ks. Edward Becker.

Składek 20 — luźne.

Prow.: Przekazał w 1976 r. ks. Marian Namysłowski, proboszcz z Szubina.

574. Niem., łac. Ok. r. 1910. 33,5×22 cm. K. 24. Nie opr.

Notatki dotyczące klasztorów cysterskich w Koronowie i Byszewie.

Materiały źródłowe zebrane przez ks. Edwarda Beckera, proboszcza z Bydgoszczy.

Pismo 1 ręki, szwabacha.

Skryptor: ks. Edward Becker.

Składek 4 — luźne.

Prow.: Przekazał w 1976 r. ks. Marian Namysłowski, proboszcz z Szubina.

575. Łac. 1685. 20×15,5 cm. K. 514. Opr. brak.

„Commentarius seu explicatio in libros philosophicos Aristotelis Stagiritae. De generatione, De Anima, Metaphysica, Meteorologia”. Wykłady z filozofii.

Def.: Brak składek 1—2, składek 3 i 4 zdefektowana (brak wielu kart), brak k. 22—23, ciągłości tekstu po k. 506 oraz końca, uszkodzenia i plamy z wilgoci.

Pismo 2 rąk, numerowane składek.

Prow.: Kruszwicka Biblioteka Paraf. — przejr. w r. 1975.

Dawna sygn.: „II F 14”.

576. Łac., pol. 1770—1772. 20,5×16 cm. K. 284. Opr. tekt. wspł.

„Philosophia. Discipulorum studiis compendio proposita in Scholis Thoronensibus Loc.” Wykłady.

1. „Logica”. K. 2—82.

2. „Metaphysica”. K. 82—164.

3. „Physica”. K. 165—284.

Pismo 2 rąk.

Prow.: Kruszwicka Biblioteka Paraf. — przejr. w r. 1975.

Dawna sygn.: „II F 11”.

577. Łac., pol. 1695. 1698. 19×15 cm. K. 263. Opr. płsk. wspł.

„Praelectiones physicae disputationibus illustrate A.M.D.G.B.M.S.V. Sancti Patris Ignatii honorem 1695”. Wykłady.

Na k. 260—263: „Kazanie poobiednie Predykanta w Toruniu w Kościele S. Jerzego za Chelmińską Bramą. 1698. Przymowka to na koronację Xiążęcia Sasa”.

Def.: Początek i koniec zniszczony przez robaki.

Pismo 2 rąk.

Prow.: „Ex Bibliotheca C[o]ll[e]g[i]ae Crusv[iciensis]” k. Iv. — przejr. w r. 1975.

Dawna sygn.: „II F 12”.

578. Łac. 1712—1713. 20×16,5 cm. K. 185. Opr. brak.

„Philosophia scholasticis disputationibus ad mentem principii philosophorum Aristotelis in Collegio Calisiensi Soc[ietatis] Jesu Anno 1712 vergente in Anno 1713 explicata”. Wykłady.

1. „Philosophia scholasticis disputationibus ad mentem principii philosophorum Aristotelis”. K. 1—46.

2. „Philosophia rationalis seu logica scholasticis disputationibus”. S. 47—185.

Def.: Brak końca, uszkodzony przez robaki.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Kruszwicka Biblioteka Paraf. — przejr. w r. 1975.

Dawna sygn.: „II F 17” k. 1.

579. Łac. Ok. 1650. 15,5×9,5 cm. K. 319, w tym 8 nie zapis. Opr. brak.

Collectio alphabetica e variis auctoribus. Słownik encyklopedyczny.

Def.: Brak kart: 1 po k. 110. 2 po k. 187, kilka po k. 310; uszkodzony przez robaki.

Pismo 1 ręki, odrębna foliacja dla poszczególnych liter w układzie alfabetycznym.

Prow.: „Ex Bibliotheca Ecclesiae Collegiatae Crusviciensis.” I wykrojka — przejr. w r. 1975.

Dawna sygn.: „IV Le 5”.

580. Pol., łac. Ok. 1805. 17×10 cm. S. 108, w tym 8 nie zapis. Opr. sk. wspł.

Kazania ks. Jana Bryzowskiego. Tom 1 — od I niedzieli adwentu do niedzieli starozapustnej.

Pismo 1 ręki, paginowany.

Skryptor: ks. Jan Bryzowski.

Opr.: Karton pokryty brązową skórą, na grzbiecie złote zdobienia i nr „22”.

Prow.: Kruszwicka Biblioteka Paraf. — przejr. w r. 1975.

Dawna sygn.: „I 15a”, „190” I k. ochr., „22” grzbiet.

581. Pol., łac. Ok. 1805. 16,5×10 cm. S. 123, w tym 4 nie zapis. Opr. sk. wspł.

Kazania ks. Jana Bryzowskiego. Tom 2 — od niedzieli siedemdziesiątnicy do 3 po Wielkanocy.

Pismo 1 ręki, paginowany.

Skryptor: ks. Jan Bryzowski.

Opr.: Karton pokryty brązową skórą, na grzbiecie złote zdobienia.

Prow.: Kruszwicka Biblioteka Paraf. — przejr. w r. 1975.

Dawna sygn.: „I 156”, „191” I k. ochr., „5” grzbiet.

582. Niem. Pol. XIX w. 18×11,5 cm. S. 36. Nie opr.

„Auszug aus dem 1-ten Theile der Dogmatik”. Wypisy z teologii dogmatycznej.

Pismo 1 ręki, szwabacha.

Skryptor: ks. Jan „Janiszewski” s. 1.

Prow.: Kruszwicka Biblioteka Paraf. — przejr. w r. 1975.

583. Łac. XIX w. 37×23,5 cm. S. 94, w tym 6 nie zapis. Nie opr.

„Invitatoria totius anni”. Teksty oraz kwadratowa notacja muzyczna na 4 liniach.

Na s. 91—92 notacja muzyczna na 5 pięciu liniach.

Pismo 2 rąk.

Składek 6 — luźne.

Prow.: Kruszwicka Biblioteka Paraf. — przejr. w r. 1975.

584. Łac. 1724—1725. 34×21,5 cm. S. 721. Opr. brak.

„Antiphonarium Crusviciense 1724—1725”. Teksty oraz kwadratowa notacja muzyczna na 4 liniach.

Def.: Wycięte: 8 k. po s. CLXVI, s. 353—354.

Prow.: Kruszwicka Biblioteka Parafialna — przejr. w r. 1975.

Dawna sygn.: „IV Lga 14”.

585. Łac., pol. 1699. 15,5×11 cm. S. 708, w tym 23 nie zapis. Opr. sk. wspł.

„Conciones ex variis auctoribus praecipue ex Didaco Baeza S. J. Labore extra ordinario in Urbe Romana a f[rat]re Francisco Hoffman Can[oni]co Regulari Lat[eranensi] A[nn]o D[omi]ni 1699 collectae”. Zbiór kazań ewangelijnych.

Na s. 693—705: „Varia notata” (głównie po polsku).

Na s. 705: zapiska gospodarcza z r. 1719 (inna ręką).

Pismo 1 ręki.

Skryptor: Franciszek Hoffman.

Opr.: skóra brązowa (karton wydarty), wycisk linearny, ślad rzemieennych troków, zniszczony.

Prow.: 1. „Reverendissimo Joanni Hoffman Canonico Decano Praeposito [...] in pignus amoris” (ta samą ręką co tekst) s. 590; 2. Kruszwicka Biblioteka Paraf. — przejr. w r. 1975.

Piecz.: „Biblioteka Katedralna Gniezno” [1978] I k. ochr.v.

Dawna sygn.: „II E 16”.

586. Łac. Pol. XVIII w. 31×20 cm. S. 60. Fragm. Opr. brak.

„S. Aurelii Augustini Hipponensis episcopi et Ecclesiae doctoris Selectarum sententiarum ex septem tomis”. Słownik teologiczny, hasła: „Adulatio — Christus” (początek).

Def.: Zachowały się tylko 3 składki.

Pismo 1 ręki.

Prof.: 1. „Ex libris Alberti Ignatii Julkowski Parochi Kłobensis” [XVIII w.] s. 1; 2. Kruszwicka Biblioteka Paraf. — przejr. w r. 1975.

Piecz.: „Biblioteka Katedralna Gniezno” [1978] s. 1.

587. Łac. Pol. XVIII w. 31×20 cm. S. 324. Opr. brak.

„Sententiae ac loci selectiores ex Xmo tomo Operum S. Augustini Hipponensis episcopi et Ecclesiae doctoris”. Słownik teologiczny, hasła: „Adulterium — Vita temporalis”.

Def.: Brak kart s. 49, 59, ok. 12 kart po s. 181; uszkodzone s. 317—324, brak końca.

Pismo 1 ręki (ta sama co w Ms 586).

Prow.: Kruszwicka Biblioteka Paraf. — przejr. w r. 1975.

Piecz.: „Biblioteka Katedralna Gniezno” [1978] s. 1.

588. Łac. Pol. XVIII w. 31×20 cm. S. 178. Opr. brak.

„S. Aurelii Augustini Hipponensis episcopi et Ecclesiae doctoris selectarum sententiarum ex nono tomo Operum”. Słownik teologiczny, hasła: „Amor — Zelus”.

Def.: Brak pocz., ok. 6 kart po s. 98, ok. 6 k. po s. 110, s. 125, 131, uszkodzony przez robaki.

Pismo 1 ręki (ta sama co w Ms 586—587).

Prow.: Kruszwicka Biblioteka Paraf. — przejr. w r. 1975.

Piecz.: „Biblioteka Katedralna Gniezno” [1978] I k. ochr., s. 177.

589. Łac. II poł. XVII w. 36×22 cm. S. 669, w tym 10 nie zapis. Opr. brak.

„Sententiae selectae ex Biblia, Patribus et variis doctis viribus decerptae”. Słownik teologiczny, hasła: „Abnegatio — Nocturnae grassationes cavendae”.

Na s. 3—6: „Index sanctorum Patrum et doctorum” ex quibus Sententiae selectae sunt decerptae”.

Na s. 650—660: „Index alphabeticus materiarum”.

Pismo 1 ręki.

Prow.: Kruszwicka Biblioteka Paraf. — przejr. w r. 1975.

Piecz.: „Biblioteka Katedralna Gniezno” [1978] I k. ochr.

Dawna sygn.: „III Pa 5”.

590. Łac., pol. Kon. XVIII w. 26×20,5 cm. S. 40. Fragm. Opr. brak. „Invitatorium ad Matutinum”. Teksty i notacja muzyczna na 5 liniach.

Pismo 1 ręki.

Def.: Po s. 20 i 40 brak co najmniej 1 składki.

Prow.: Kruszwicka Biblioteka Paraf. — przejr. w r. 1975.

591. Niem., łac. 1751—1755. 24×18 cm i mniej. S. 568, w tym 33 nie zapis. Opr. tekst. wspł.

Zbiór kazań niemieckich na niedziele i święta roku kościelnego, głoszone w Toruniu, Świeciu (Sveticis), Wschowie, Grodzisku (Grodici) i Springbornie.

Def.: Wydarte s. 225, 1 k. po s. 320, 326, 410, 8 k. po s. 468; uszkodzone: s. 475, 551—568.

Pismo 1 ręki.

Prow.: 1. „Laurentius Rzekaczewski” [XVIII/XIX w.] wewn. s. I okładz.

2. Biblioteka Paraf. w Smogulcu — przejr. w r. 1977.

592. Łac. 1783. 19×14 cm. S. 230, w tym 4 nie zapis. Opr. tekst. wspł.

„Quaesita cum dubiis moralia per f[rat]rem Vincentium Więckiewicz Ordinis Minorum S. P. Francisci Con[ven]tualium in Conventu Pysdrensi publice ad mensum porrecta et discussa Anno D[omi]ni 1783”. Wykłady z teologii moralnej.

Def.: Wydarte s. 221—227, brak końca.

Pismo 1 ręki.

Prow.: 1. Klasztor franciszkanów w Pyzdrach [XVIII w.] 2. Biblioteka Paraf. w Smogulcu — przejr. w r. 1977.

593. Pol., łac. 1573—1574. 31,5×21 cm. K. 24. Opr. sk. wspł.

Utwory literackie dotyczące króla Henryka Waleczjusza. Znajdują się w tomie archiwaliów sygn.: ACap B 77, zawierającym akta Stanisława Falenckiego bpa sufr. gnieźn. 1573—1579.

1. „Rozmowa o odieździe s Polski Regis Chr[ist]ianissimi Galliarum et Poloniae. Gaska z s. Barthłomiejem”. K. 236—244.

2. „Henrico Dei gr[at]ia electo Poloniae” (wiersz). K. 245.

3. „Interregnum Iana Gluchowskiego do wszystkich stanów kroliezhwa Polskiego y wielkiego Kxiesthwa lythewszkiego” (wiersz). K. 263—271.

4. „Tymaetas Skothopass do wssysthkiego Ryczersthwa na kolskym zyaz-dzye” (wiersz). K. 279—284.

Pismo 1 ręki.

Opr.: Karton pokryty brązową skórą, wycisk radełkiem.

Dawna sygn.: „ACap. B 77”.

594. Łac. 1889/1890. 20×15 cm. S. 216, w tym 32 nie zapis. Opr. obwol. „Adnotationes theologiae dogmaticae ex editione H. Hurter S. J. Skrypt L. Leichert z wykładów seminaryjnych w Paryżu.

1. „De Deo Uno et Trino”. S. 3—19.

2. „De Verbo incarnato”. S. 123—177, 203—208.

3. „Mariologia”. S. 179—190.

Pismo 1 ręki.

Skryptor: L. Leichert.

Prow.: Przekazał do AAG w 1979 r. ks. Tadeusz Pomin, proboszcz parafii św. Michała w Gnieźnie.

595. Łac. 1889/1890. 19×15 cm. S. 220, w tym 72 nie zapis. Opr. obwol.

„Adnotationes theologiae moralis P. Gury soc. Jesu”. Skrypt L. Leichert z wykładów seminaryjnych w Paryżu.

Na s. 260—268: Słownik teologiczny łacińsko-polski.

Prow.: Przekazał do AAG w 1979 r. ks. Tadeusz Pomin, proboszcz parafii św. Michała w Gnieźnie.

596. Pol. Ok. 1900. 33,5×20,5 cm. K. 16. Nie opr.

„Uwagi chrześcijańskie na każdy dzień miesiąca przez X. Bouhours S. J.” (por. E. 13 s. 297).

Na k. 1: „Te uwagi tłomaczył z francuskiego Andrzej Załuski Warszawa 1701; wyszły potem kilkakrotnie w Wilnie i Połocku; w najnowszym czasie nakładem Apostolstwa w Krakowie. Przypis X. Łukowski”.

Def.: Brak końca.

Skryptor: Jan Łukowski, oratorianin.

Prow.: Brak danych.

597. Pol. Ok. 1900. 33,5×20,5 cm. K. 106. Nie opr.

Przewodnik duchowny do użytku zakonnego, pisany przez ks. Jana Łukowskiego, filipina z Gostynia. (Rkps prawdopodobnie przygotowany do druku).

Prow.: Brak danych.

598. Łac. I poł. XVII w. 19×15,5 cm. K. 248, w tym 1 nie zapis. Opr. brak.

1. „Manuale Martini Becani Controversiarum hujus temporis”. S. 1—168. Na k. 1: Spis rzeczy.

2. „Selecta de scrutinio sacerdotali R. D. Fabii Incarnati. Venetiis impresso Anno 1608”. S. 169—294.

Na s. 277—294: „Index” do obu dzieł.

Def.: Mocno uszkodzony przez robaka.

Pismo 1 ręki, paginowany.

Prow.: „Ex Bibliotheca c[on]g[reg]i[at]ae a Crusvica” [XVIII w.] (przej. przez AAG w r. 1975) k. tytuł. współoprawnego druku.

Dawna sygn.: „I 77”.

599. Łac. 1684—1685. 19,5×15,5 cm. K. 296. Opr. brak.

„In Universam philosophiam speculativam iuxta genuinam Aristotelis et Divi Thomae mentem”. Wykłady.

1. „Logica”. S. 1—491.

Na s. 491: „Huic Operi datus est finis Ultima February S. die Martis in 3tia Hebdomada S. Quadragesimae sanctissimae”.

2. „Pars III. Philosophiae. Metapysica”. S. 1—84.

Na s. 84: „Finitum hoc opus est Anno D[omi]ni 1685. d. 5. Aprilis”.

Na s. 85—98: Indeks do logiki.

Na s. 99—102: „Breuissima Synopsis totius Metaphysicae per quaestiones digestae”.

Def.: Udarte s. 83—86, brak końca.

Pismo 1 ręki, 2 odrębne paginacje — w pierwszej wiele pomyłek.

Prow.: 1. „Hic Codex est Francisci Misiaczekiewicz donatus a quodam studioso 1715” 1 k. ochr.; 2. „Ex Bibliotheca Ecclesiae Coll[eg]i[at]ae Crusviciensis” [XVIII w.] (przej. w r. 1975) s. 1.

Dawna sygn.: „II F 15”.

600. Łac. Pol. XI w. Perg. 32,5×23 cm. K. 6. *Fragm. (1 składka)*. Codex pretiosus, Evangelistarium. Jest to ewangelistarz pisany złotem. Zawiera 2 perykopy ewangelijne.

1. Perykopa na święto narodzenia Matki Bożej. K. 1—3.

Inc. k. 1v: „Initium Sancti Evangelii secundum Matheum X Iacob autem genuit ioseph uirum marie de qua natus est Ih̄c qui uocatur xpc” (k. 3 — tekst się urywa).

2. Męka Pana Jezusa „In die dominica indulgentię idest in palmis”. K. 3v—6.

Inc. k. 3v: „Sedm Math. Initt Dixit IHC discipulis suis. Scitis quia post biduum pascha X At illi tenentes ihm duxerunt ad caiphan principem sacerdotum ubi scribae” (k. 6v — tekst się urywa).

Def.: Zachowała się tylko pierwsza składka, w tym brak 2 kart (czwartej i piątej) kwaternionu. Na wszystkich zachowanych kartach pęknięcia pergaminu wzdłuż przygrzbietowych linii ozdobnych obramowań; przedarcia na zszyciach; obcięcia górnych marginesów (przy współoprawie w XVII w.? razem z Ms la); wskutek dawnych zawilgoceń złoto w tekście oraz farby w zdobieniach w kilku miejscach starte lub zamazane.

Pismo 1 ręki, minuskuła romańska (majuskuła tylko na k. 1): 1 kol., wierszy przeciętnie 17, wys. od 6—10 mm; tekst malowany złotem na zielonym lub czerwonym podkładzie (farba), konturowany minią.

Składka 1, kwaternion.

Zdobienia: Każda strona tekstu ujęta w ozdobną, kolorową ramkę (przeciętnie 28×18,5 cm), inicjałów ornamentalnych (plecionka romańska), dużych 2 — zob. S. Sawicka: *Les principaux manuscrits à peintures de la Bibliothèque Nationale de Varsovie, du Château Royal et des Bibliothèques de Zamoycki à Varsovie, du Séminaire de Plock et du Chapitre de Gniezno*,

„Bulletin de la Société Française de Reproductions de manuscrits à peintures”, 19-e année, Paris 1938, s. 255—280.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 14051.

Druk.: J. Ryl: *Drugi nieznany złoty Kodeks Biblioteki Katedralnej w Gnieźnie*, „Studia Gnesnensia”, t. 5: 1979/1980, s. 323—327.

Prow.: Z fundacji Kazimierza Odnowiciela? Wyjęto 11.IX.1979 jako odrębną całość ze Złotego Kodeksu Gnieźnieńskiego.

Dawna sygn.: „Ms la”.

601. Łac. 1726—1727. 19×16 cm. K. 137, w tym 2 nie zapis. Opr. brak.

Wykłady z prawa kanonicznego.

1. Tractatus de processu 1mae instantiae. K. 1—59.

2. „Tractatus de processu 2dae Instantiae”. K. 60—81.

Na k. 71v: „Audivi hunc processum sub Clarissimo Kutlinowski, Vicegerente Clarissimi Ekart senissimi Anno Dni 1726 Die 20 Martij. Audivit et scripsit V. Thadaeus Smolikiewicz A. A. Lib. et Phiae Baccalaureus sub Regimine seu Rectoratu Perillustris Cla. Dni Martini Kurowski S. J. Doctoris et Proffesoris, sub Faventis. Cancel. Constantino Feliciano Szaniawski, ProCan. Per. Ill. Cla. Dno Martino Waleszynski S. J. Doctore et Psre”.

3. „Tractatus de processu iudicii criminalis”. K. 84—103.

Na s. 103v: „Et hic sit finis Iudicarij Processus in Criminalibus. post fatalem Collegij nostri juridici Cracoviae conflagrationem. Exortam tempore vacationum studij academici, Anno millesimo septingentesimo decimo nono. Die 20 Iunij. Nunc autem in mei emolumentum laborio Anno 1727 perscriptus Die 8 Augusti”.

4. „Tractatus in processum contumacialem iuris”. K. 104—137.

Na k. 137v: „Anno Domini 1727mo. 30. Augusti”.

Def.: Brak pocz. Uszkodzony przez robaka.

Pismo 3 rąk, znaczzone składki.

Skryptor: Tadeusz Smolikiewicz S. J.

Prow.: Kolegium Jezuitów w Krakowie [XVIII w.]; 2. Kruszwicka Biblioteka Paraf. — przejr. w r. 1975.

Dawna sygn.: „III Pr 18”.